

RAPORT
anual consolidat
pentru anul 2020

APROBAT
LILIA POGOLȘA, MINISTRU
„10” FEBRUARIE 2021

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI
CERCETĂRII

Cuprins:

I. Sectorul Educație	3
1. Statistica educației	3
2. Educația timpurie.....	10
3. Învățământul primar și secundar general.....	18
4. Învățământul profesional tehnic.....	41
5. Învățământul superior.....	55
6. Asigurarea învățării pe tot parcursul vieții.....	80
7. Asigurarea calității în educație	81
8. Managementul resurselor umane din sectorul Educație.....	89
9. Managementul finanțării educației	96
10. Asigurarea cu manuale și materiale didactice.....	98
11. Implementarea TIC în educație.....	101
12. Dezvoltarea managementului instituțional.....	104
13. Parteneriate în oferirea unei educații de calitate.....	105
II. Sectorul Cultură.....	107
1. Evoluția principalilor indicatori din domeniu	107
2. Asigurarea cadrului legislativ, normativ și de politici pentru dezvoltarea culturii.....	108
3. Salvagardarea și integrarea patrimoniului cultural în politici publice naționale și locale.....	109
4. Modernizarea infrastructurii culturale naționale	112
5. Promovarea educației artistice, creativității și valorilor naționale.....	114
6. Asigurarea unui sistem eficient de management și de finanțare a culturii.....	116
7. Activități realizate în anul 2020, în contextul pandemiei COVID – 19.....	119
III. Sectorul Tineret	121
1. Creșterea nivelului de implicare a tinerilor în procesul de consolidare a democrației participative.....	121
2. Dezvoltarea cadrului instituțional și de politici privind serviciile de tineret.....	128
3. Susținerea proiectelor și programelor economice pentru tineri.....	130
4. Consolidarea sectorului de tineret.....	132
IV. Sectorul Sport.....	133
1. Accesul la activități sportive. Analiza statistică.....	133
2. Dezvoltarea cadrului normativ și de politici în domeniul sportului.....	134
3. Crearea condițiilor optime de pregătire a sportivilor și asigurarea realizării activităților	

sportive conform Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale pe anul 2020.....	136
4. Dezvoltarea și consolidarea cooperării cu statele și structurile organizațiilor internaționale din domeniul sportului.....	137
V. Sectorul Cercetare și inovare.....	137
1. Dezvoltarea cadrului normativ și de politici în domeniul Cercetării și inovării.....	138
2. Fortificarea instituțională a domeniilor cercetării și inovării	141
3. Evaluarea complexă a instituțiilor din domeniile Cercetării și inovării	145
4. Monitorizarea implementării documentelor de politici naționale pe domeniile Cercetării și Inovării.....	154
VI. Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii și partenerii de cooperare.....	154
1. Negocierea, semnarea și monitorizarea implementării tratatelor internaționale în domeniile de competență ale Ministerului Educației Culturii și Cercetării	155
2. Susținerea programelor de mobilitate academică pentru tinerii din Republica Moldova.....	157
3. Cooperarea cu Uniunea Europeană și implementarea prevederilor Acordului de Asociere.....	158
4. Dezvoltare a relațiilor de colaborare cu organizațiile internaționale, donatorii și partenerii de cooperare și participarea în programele educaționale ale acestora	161
VII. Consolidarea relațiilor interetnice	165
VIII. Asigurarea planificării strategice și bugetare în cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării	166
IX. Implementarea și consolidarea sistemului de Management Financiar și Control în cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării	166
X. Priorități strategice ale activității Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pe termen mediu	167

I. Sectorul Educație

Prezentul Raport de activitate pe sectorul *Educație* vizează realizarea priorităților strategice stabilite de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării pentru anul 2020 în Planul său de activitate pe sectorul prenotat, precum și rezultatele implementării Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”.

1. Statistica educației

Indicatori-cheie relevanți pentru anul de studii 2020-2021 (domeniul *Educație*):

I. Instituții de educație timpurie

numărul de instituții – 1486

numărul de copii, mii – 149,7

numărul de cadre didactice, mii - 12,8

II. Instituții de învățământ primar și secundar general

numărul de instituții – 1241

numărul de elevi, mii - 334,4

numărul de cadre didactice, mii- 26,9

III. Instituții de învățământ profesional tehnic, total

numărul de instituții – 91

numărul de elevi, mii – 44, 9

numărul de cadre didactice, mii - 3,8

din ele:

Școli profesionale

numărul de instituții – 42

numărul de elevi, mii -13,9

numărul de cadre didactice, mii - 1,4

Colegii

numărul de instituții – 36

numărul de elevi, mii -18,4

numărul de cadre didactice, mii - 1,4

Centre de excelență

numărul de instituții – 13

numărul de elevi, mii - 12,6

numărul de cadre didactice, mii - 1,0

IV. Instituții de învățământ superior

numărul de instituții – 24

numărul de studenți, mii – 59,0

numărul de cadre didactice, mii - 4,1

1.1. Analiza statistică generală

În anul de studii 2020-2021, în Republica Moldova activează 2842 de instituții învățământ cu un contingent de 588,0 mii de copii/elevi/studenti, inclusiv, 1486 de instituții de educație timpurie (la situația 01.01.2020) cu un număr de 149,7 mii de copii, 1241 de instituții de învățământ primar și secundar general, în care studiază 334,4 mii de elevi, 91 de instituții de învățământ profesional tehnic cu un număr de 44,9 mii de elevi (42 școli profesionale cu 13,9 mii de elevi, 36 colegii cu 18,4 mii de elevi , 13 Centre de excelență cu 12,6 mii de elevi) și 24 de instituții de învățământ superior cu contingentul de 59,0 mii de studenți (Tabelele nr. 1 și nr. 2).

Comparativ cu anul de studii 2010-2011, numărul total al instituțiilor de învățământ s-a micșorat cu 6 %. Totodată, numărul de instituții de educație timpurie a crescut cu 7,6 %, iar numărul instituțiilor de învățământ primar și secundar general s-a redus cu 16,7%.

În anul de studii 2020-2021, numărul cadrelor didactice îl constituie 47,6 mii de persoane, diminuându-se față de anul de studii 2010-2011 cu 21,6 %.

La începutul anului 2020 în republică locuiau 706,7 mii persoane în vârstă de 1-23 ani (26,8 % din totalul populației cu reședință obișnuită), cu 119,8 mii sau cu 14,5 % mai puțin față de anul 2014. Diminuarea numărului populației a condiționat schimbări în sistemul educațional.

Rata de cuprindere în învățământ (din populația stabilă) este diferită în funcție de categoria de vârstă, cel mai înalt nivel de cuprindere înregistrându-se în cazul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 7-10 ani (89,7 %). Cea mai mică rată de cuprindere în învățământ este specifică pentru grupa de vârstă 19-23 de ani, constituind 23,5 %.

Tabelul nr. 1. Copii, cadre didactice și instituții de educație timpurie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019, la situația din 01.01.2020
Instituții de educație timpurie	1381	1400	1418	1440	1453	1461	1469	1458	1484	1486
Copii	130041	135427	141083	145296	147733	149936	150177	149216	149513	149702
Cadre didactice	11961	12330	12532	12334	12431	12575	12640	12559	12785	12839

Tabelul nr. 2. Instituții, elevi/studenți și cadre didactice, pe tipuri de instituții

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Instituții total	1645	1612	1545	1518	1484	1446	1407	1358	1364	1373	1356
Inclusiv în:											
instituții de învățământ primar și secundar general	1489	1460	1397	1374	1347	1323	1291	1243	1246	1255	1241
școli profesionale	75	70	67	67	61	46	43	43	42	42	42
colegii	48	48	47	45	45	42	32	32	34	36	36
centre de excelență	-	-	-	-	-	4	11	11	13	13	13
instituții de învățământ superior	33	34	34	32	31	31	30	29	29	27	24
Elevi/studenți, total	557884	537136	520015	497991	477824	462704	457246	447758	439115	433548	438251
Inclusiv în:											
instituții de învățământ primar și secundar general	396488	381418	367251	353207	340977	334509	333729	335621	334159	333144	334375
școli profesionale	21419	20320	19581	18248	17508	15417	17228	15436	13932	13458	13880
colegii	32164	31442	30725	29251	29810	24641	17188	17364	17379	17665	18400
centre de excelență	-	-	-	-	-	6468	14375	13786	13037	12441	12563
instituții de învățământ superior	107813	103956	102458	97285	89529	81 669	74726	65543	60608	56840	59033
Cadre didactice total	48729	47093	44946	42548	40757	39112	38026	37628	36305	35582	34743
Inclusiv în:											
instituții de	37405	36203	34221	32188	30872	29580	28880	28588	27691	27426	26900

învăță- mânt primar și secundar general											
școli profesio- nale	2257	2200	2171	2144	2096	1782	1709	1692	1582	1470	1.393
colegii	2574	2543	2551	2475	2417	2040	1383	1485	1465	1444	1.359
centre de exelență	-	-	-	-	-	405	1018	1024	1022	951	991
instituții de învăță- mânt superior	6493	6147	6003	5741	5372	5305	5036	4839	4545	4291	4100

1.2. Evoluția indicatorilor de bază

Tabelul nr. 3. Indicatorii de monitorizare a Strategiei „Educația 2020”

Indicatorii	Sursa	Număr inițial (2012 sau anul indicat)	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	Număr țintă interme- diar (2018)	Număr țintă final (2020)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rata de înrolare în educația preșcolară (3-6 ani), %	BNS	82	86,0	86,8	88,5	89,7	90	95
Rata de înrolare în educația preșcolară (6-7ani), %	BNS	92	95,9	94,6	94,6	94,6	96	98
Rata brută de înrolare în învățământul primar, %	BNS	93,8	91,8	91,3	90,6	89,5	97	98
Discrepanța între mediul rural și urban, p. p	BNS	21,3	33,1	36,8	42,2	45,1	8	5
Rata brută de înrolare în învățământul gimnazial, %	BNS	86,7	86,7	86,6	86,6	85,7	95	98
Discrepanța între mediul rural și urban, (p. p.)	BNS	14,4	21,7	25,2	28,5	32,9	7	3
Numărul copiilor care au abandonat școala	MECC	143	203	220	209	221	100	57

Numărul copiilor cu cerințe educaționale speciale care frecventează școlile tradiționale	MECC	3.500	7670	8564	8415	7990	4.550	5.600
Numărul copiilor aflați în instituții de tip rezidențial	MECC	1.700	1033	860	749	709	1.275	850
Numărul instituțiilor de tip rezidențial transformate în instituții de învățământ general, %	MECC	35	-	-	2	-	28	26
Rata de includere în învățământ a persoanelor cu vârsta de până la 19 ani, %	BNS	80,4	81,2	81,4	82,6	82,6	92	100
Proporția școlilor de circumscripție care corespund standardelor de calitate pentru o școală prietenoasă copilului, %	MECC	-	21,8	21,8	21,8	21,8	35	70
Proporția persoanelor ocupate, cu vârsta de 25-34 ani, care au doar studii primare sau secundare generale, %	BNS	38,9 (2013)	39,1	40,2	39,2	39,7	40	35
Creșterea/descreșterea ponderii elevilor care se orientează spre învățământul profesional tehnic, (p. p.) Reformulat: Ponderea elevilor din ÎPT din total elevi, %	BNS	9,6	9,9	10,0	10,7	10,7	5	10
Numărul de standarde	MECC	4 (2013)	22	30	33	36	50	150

ocupaționale elaborate,								
Ponderea absolvenților cu studii superioare în rândul populației cu vârsta de 30-34 ani, %	BNS	9,1	7,3	6,6	7,0	2,2	-	20
Rata de acoperire cu calculatoare, elev/student per computer	MECC	20	15	16	17,2	17	15	10
Creșterea ponderii populației cu vârsta de 25-64 ani care a participat la programe de învățare pe tot parcursul vieții, p. p	MECC, în baza datelor BNS	0.1	-				5	10
Calitate								
Rezultatele PISA, % din media OECD	OECD							
Lectură/citire		78,7 (2009+)	84,4		Evaluarea PISA se desfășoară o dată la 3 ani		87,0	90,0
Matematică		80,0 (2009+)	85,7				86,0	90,0
Științe		82,4 (2009+)	86,8				87,5	93,0
Numărul instituțiilor de învățământ, în care discrepanța între media pe anii de studii și media examenului de bacalaureat este mai mare de 1,5 puncte	MECC, ANCE	249	257	208	181	110	87	50
Ponderea programelor acreditate în numărul total de programe, %	MECC, ANACE C	0	11	15	*-		25	50

Proporția cheltuielilor pentru știință și cercetare care revine universităților, %	AFC	16,4 (2013)	-	- ¹	-	-	40	60
Indicele Hirsch de productivitate în cercetare, % din media pe Europa de Est	SCIImag o	13,1	-	- ²	-	-	20	50
Raportul elevi/cadru didactic	MECC, în baza datelor BNS	11	11,4	11,6	11,8	12	15	17
Salariul mediu nominal lunar în învățământ, MDL, % din salariul mediu pe economie	BNS	87	82,7	79	78,3	79,9	-	100
Rata abandonului timpuriu al activității didactice, %	MECC	-	-	4,7	5,6	-	-	Scădere cu 10%
Vârsta medie a cadrelor didactice în învățământ, ani	MECC	-	45	46	46	47	-	Scădere cu 3 ani
Ponderea cadrelor didactice cu grad didactic unu și superior, %	MECC	10,7	12,4	13,3	14,7	14,7	12	20
Ponderea cadrelor manageriale care dețin grad managerial	MECC	28,4	32	31	30	30	35	50

1 Indicatorul poate fi calculat după elaborarea raportului financiar anual al Ministerului Finanțelor

2 În prezent, acest indicator este calculat de Academia de Științe din Moldova (AȘM)

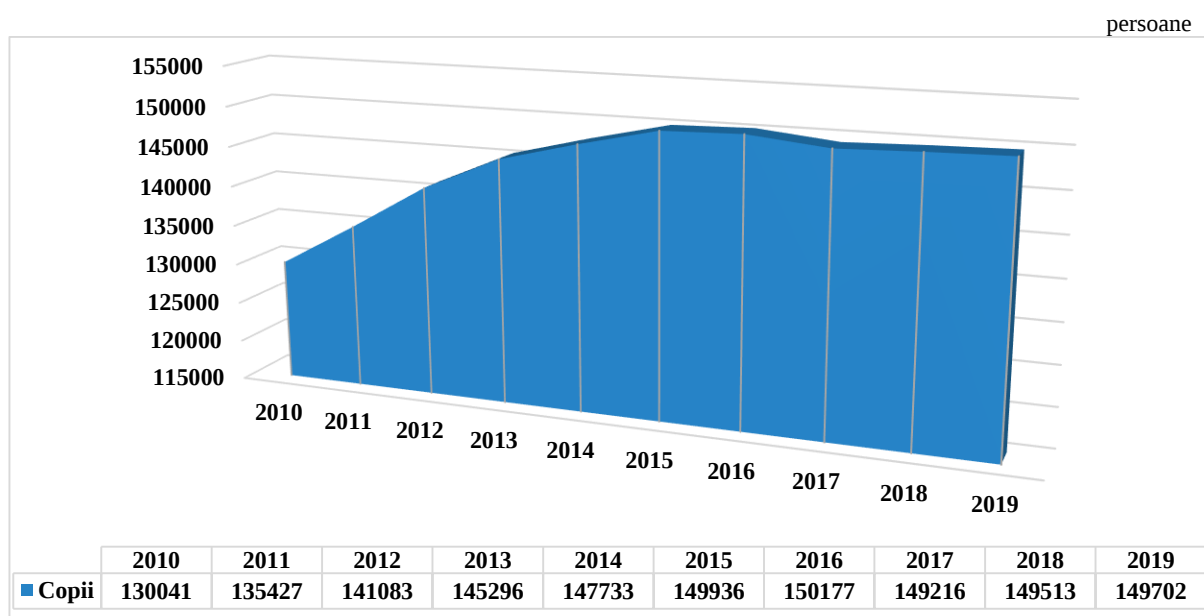
2. Educația timpurie

1. Au fost aprobate 2 acte normative care reglementează activitatea instituțiilor de educație timpurie (IET):
 - *Instrucțiunea cu privire la ocrotirea vieții și sănătății copiilor* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.592 din 26.06.2020);
 - *Nomenclatorul tipurilor de documentație și rapoarte în educația timpurie* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.593 din 26.06.2020).
2. Au fost elaborate și aprobate 3 acte normative care reglementează organizarea procesului educațional a IET în condiții de carantină, provocate de pandemia Covid-19:
 - *Metodologia de organizare la distanță a procesului educațional în IET, în condiții de carantină* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.378 din 26.03.2020);
 - *Repere metodologice privind organizarea la distanță a educației parentale pentru familiile care au copii de 0-7 ani, în condiții de carantină* (circulara MECC nr. 2257 din 21.04.2020);
 - *Reglementări organizaționale speciale cu privire la finalizarea, în condiții de carantină, a anului de studii 2019-2020 în IET* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.473 din 27.05.2020).
3. A fost elaborat și realizat Programul național de educație parentală la distanță a familiilor cu copii de 2-7 ani. Instruiți 185 de formatori locali și 10500 de cadre didactice și manageriale din IET. Realizate peste 150000 de activități cu părinții.
4. Au fost elaborate și aprobate 3 acte normative privind condițiile de redeschidere și funcționare a IET în condiții de pandemie Covid-19:
 - *Instrucțiunea cu privire la redeschiderea și reluarea activității IET în condițiile pandemiei Covid-19* (decizia CNESP nr.21 din 24 iulie 2020, Anexa nr.7);
 - *Raportul de autoevaluare a IET pentru redeschiderea IET în condițiile pandemiei Covid-19* (decizia CNESP nr.21 din 24 iulie 2020, Anexa nr. 8);
 - *Reglementări-cadru speciale privind punerea în aplicare a Instrucțiunii de redeschidere și reluare a activității IET în condițiile pandemiei Covid-19* (Ordinul comun al ministrului educației, culturii și cercetării și al ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr. 779/725 din 07 august 2020).
5. A fost elaborat și implementat programul de instruire al personalului din IET privind prevenirea și controlul infecției Covid-19. Instruite circa 30 000 de cadre manageriale și didactice, personal nedidactic și auxiliar.

2.1. Accesul la educația timpurie. Analiză statistică

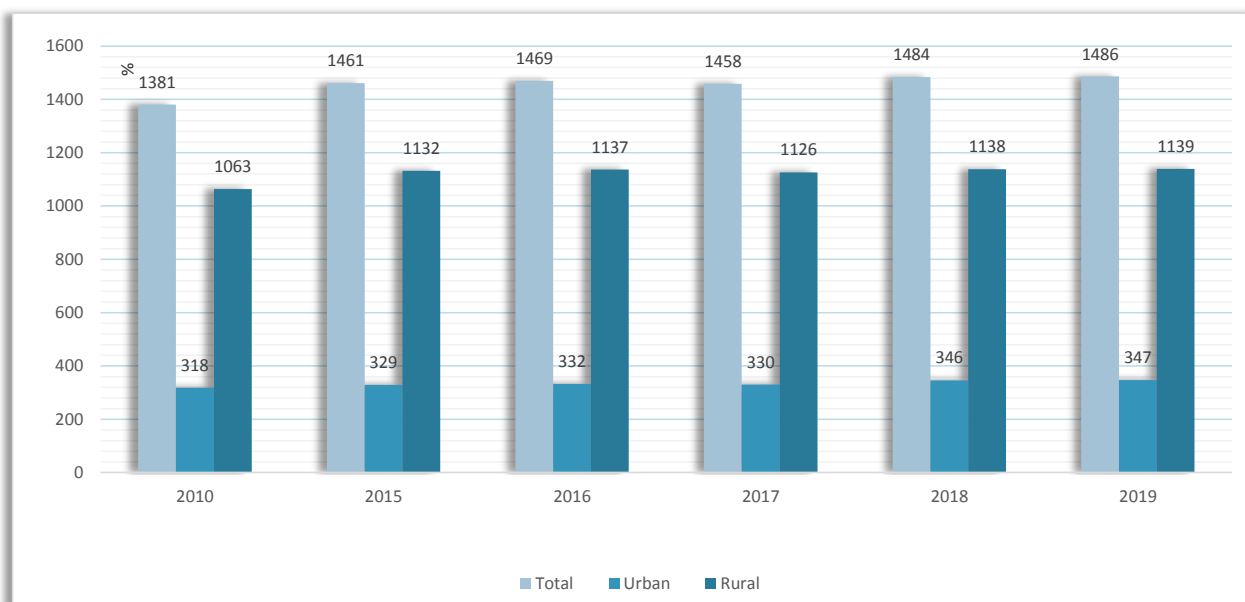
La începutul anului 2020, au funcționat 1486 de instituții de educație timpurie. Numărul total al instituțiilor de educație timpurie a manifestat o tendință de majorare continuă pe parcursul mai multor ani. Comparativ cu anul 2018, acest număr s-a majorat cu 2 unități, iar față de anul 2010 – cu 105 unități, sau cu 7,6%. Numărul copiilor din instituțiile de educație timpurie, de asemenea, s-a majorat în ultimii ani (începând cu 2017), înregistrând, către sfârșitul anului 2019, cifra de 149,7 mii copii (Figura nr. 1).

Figura nr. 1. Evoluția numărului de copii din instituțiile de educație timpurie, anii 2010-2019

De asemenea, în ultimii trei ani, numărul de instituții de educație timpurie în mediul urban și cel rural a evaluat în creștere (Figura nr. 2).

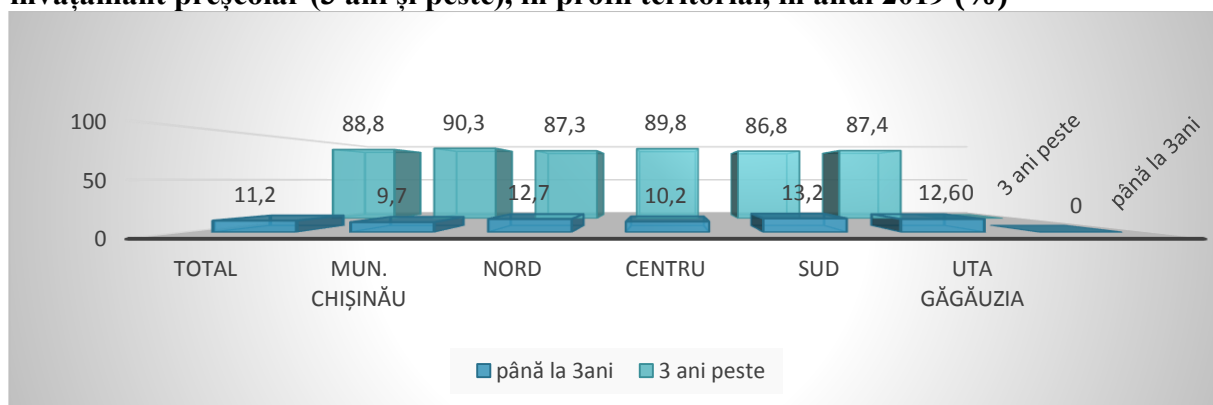
Figura nr. 2. Evoluția numărului de instituții de educație timpurie, pe medii

Numărul copiilor înscriși în instituțiile de educație timpurie, în anul 2019, prezintă practic nivelul anului precedent și este în creștere cu circa 15% comparativ cu anul 2010. Ponderea copiilor din unitățile din mediul urban a constituit 48,2%. Puțin peste jumătate dintre copiii înscriși în grupele de educație timpurie au fost băieți (51,7%).

Ponderea copiilor în vârstă de 3 ani și peste, cuprinși în învățământul preșcolar, a constituit 88,8% din numărul total de copii din instituțiile de educație timpurie. Valoarea acestui indicator în mediul rural a fost mai înaltă decât în mediul urban cu 1,3 p. p. (89,4% și, respectiv, 88,1%). În profil teritorial, cea mai mare pondere a copiilor în vârstă de 3 ani și peste, din total copii cuprinși în învățământul preșcolar, s-a înregistrat în municipiul Chișinău – 90,3%, în timp ce zona Sud a înregistrat cea mai mică pondere – 86,8%. (Figura nr. 3). Distribuția pe vârste a copiilor înscriși în educația timpurie, denotă o preponderență a copiilor cu vârsta de 5 ani – 23,0%. Ponderea copiilor de 4 ani este de 22,7%, de 6 ani – 21,1%, de 3 ani – 20,8%, de 7 ani și peste – 1,2%. Ponderea copiilor cu vârsta de până la 3 ani (cuprinși cu educație antepreșcolară) reprezintă 11,2%.

Figura nr. 3. Ponderea copiilor cuprinși cu educație antepreșcolară (până la 3 ani) și învățământ preșcolar (3 ani și peste), în profil teritorial, în anul 2019 (%)

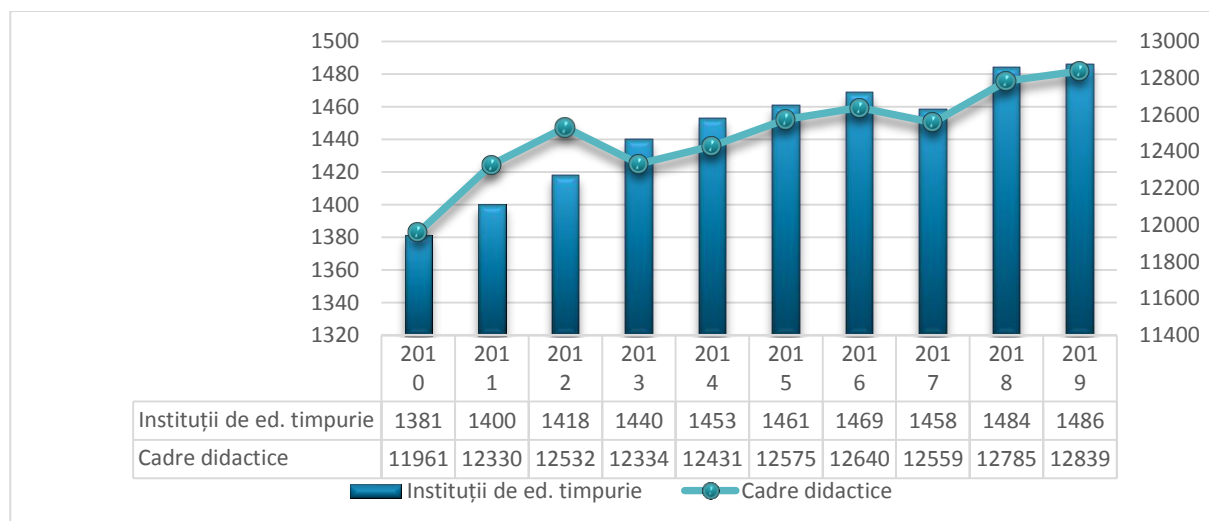
În medie, la 100 de locuri în instituțiile preșcolare revin 84 de copii, cele mai solicitate fiind grădinițele din mediul urban, unde la 100 de locuri revin 101 copii, iar în mediul rural la 100 de locuri revin doar 73 de copii.

Pentru copiii cu necesități speciale în țară funcționează 7 instituții specializate cu 45 grupe. Totodată, în cadrul a 2 instituții cu destinație generală funcționează 7 grupe cu destinație specială. Numărul copiilor cu necesități speciale din aceste instituții a fost de 746 persoane, cu circa 16% mai puțin față de anul 2018. Majoritatea acestor copii fac parte din grupa de vârstă 3 ani și peste și sunt cuprinși în educație preșcolară (91,6%). Din total copii cu necesități speciale, 32,6% sunt cu dereglări de vorbire, 27,6% – cu dereglări de vedere și 13,8% – cu dereglări de intelect.

La 01.01.2020, în instituțiile de educație timpurie au fost încadrate 31,5 mii persoane, din ele numărul cadrelor didactice a constituit 12839 de persoane, cu 878 mai mult față de anul 2010 (Figura nr.4).

Din numărul total de personal încadrat, 40,8% a fost personalul didactic și de conducere, iar 59,2% – alte categorii de personal. Ponderea cadrelor didactice cu studii superioare a constituit circa 60%, înregistrând o majorare cu 1,8 p. p. față de anul 2018 și cu 21,1 p. p. față de anul 2010. Din totalul de 12,8 mii cadre didactice din educația timpurie, o pondere de 89,5% a deținut personalul didactic cu studii în domeniul pedagogiei (indicator ODD 4.c.1.a).

Figura nr. 4. Evoluția numărului de instituții de educație timpurie și cadre didactice

În anul 2019, în educația timpurie, raportul mediu dintre numărul de copii și numărul de educatori a constituit 14,6 persoane, unui educator din mediul urban îi reveneau 15,3 copii, iar din mediul rural – 14,1 copii.

2.2. Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind educația timpurie

Pe dimensiunea educației timpurii, politicile educaționale au fost dezvoltate prin prisma perfecționării cadrului normativ, și anume:

1) A fost aprobată **Instrucțiunea privind ocrotirea vieții și sănătății copiilor în instituțiile de educație timpurie din Republica Moldova** (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 592 din 26.06.2020). Aceasta urmărește eficientizarea procesului de ocrotire a vieții și sănătății copiilor în instituțiile educaționale pentru copiii de 2-7 ani și de ameliorare a statutului fizic și psihic al copiilor prin prevenirea traumatismelor, accidentelor, arsurilor și abuzului în raport cu aceștia. Documentul stabilește responsabilitățile tuturor actorilor implicați în procesul de organizare a activității instituției de educație timpurie (cadre didactice, nedidactice și manageriale, personal auxiliar, părinți), suplimentează cadrul normativ existent prin oferirea unor repere clare privind ocrotirea vieții și sănătății copiilor, ținând cont de particularitățile psihofiziologice ale acestora.

2) A fost aprobat **Nomenclatorul tipurilor de documentație și rapoarte în educația timpurie** (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 593 din 26.06.2020), în vederea precizării tipurilor de documente/acte normative și rapoarte obligatorii, care reflectă și asigură funcționarea normativă a instituției de învățământ, pentru a fi deținute și cunoscute, elaborate și completate de către cadrele didactice și de conducere, personalul nedidactic și administrativ, indică cerințele față de întocmirea documentelor, stabilește termenii de elaborare sau completare și durata de păstrare în arhivă.

Ambele documente au fost supuse consultărilor publice, prin plasarea pe site-ul MECC la rubrica *Transparență decizională*, dar și prin organizarea discuțiilor cu practicienii, în trimestrul I al anului 2020 în 5 zone ale țării: Edineț, UTA Găgăuzia, Telenești, Criuleni, Chișinău (total participanți – 140 de persoane) și validate.

3) A fost elaborat proiectul **Normelor de personal și normele de muncă pentru instituțiile de educație timpurie**. Proiectul documentului a fost consultat cu practicienii.

4) Elaborate și aprobate **3 acte normative** privind cerințele de redeschidere și funcționare

a IET în condiții de pandemie Covid-19:

- *Instrucțiunea cu privire la redeschiderea și reluarea activității IET în condițiile pandemiei Covid-19* (decizia CNESP nr.21 din 24 iulie 2020, Anexa nr.7);
- *Raportul de autoevaluare a IET pentru redeschiderea IET în condițiile pandemiei Covid-19* (decizia CNESP nr.21 din 24 iulie 2020, Anexa nr.8);
- *Reglementări-cadru speciale privind punerea în aplicare a Instrucțiunii de redeschidere și reluare a activității IET în condițiile pandemiei Covid-19* (Ordinul comun al ministrului educației, culturii și cercetării și ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr. 779/725 din 07 august 2020).

Alimentația copiilor în instituțiile de învățământ preșcolare are un rol important atât prin asigurarea unui aport adecvat de nutrienți pentru copiii expuși riscului de subnutriție, cât și prin promovarea unor practici mai sănătoase de alimentație pentru toți copiii. În ultimii ani Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a susținut continuu politicile naționale privind alimentația, nutriția și sănătatea, astfel, toate instituțiile preșcolare din țară implementează politica națională privind alimentația sănătoasă și educația pentru o dietă sănătoasă.

O analiză generală privind noul model de organizare a alimentației copiilor și elevilor din instituțiile de învățământ general a fost inițiată de MECC pe exemplul raionului-pilot Strășeni (la solicitarea Cancelariei de Stat nr. 21-06-966 din 06.02.2020), pentru a obține o perspectivă clară asupra problemelor care afectează implementarea politicilor de alimentație a copiilor în instituțiile de educație timpurie din țară. În procesul examinării funcționalității proiectului-pilot, au fost scoase în evidență principalele constatări, impedimente/probleme, precum și formulate sugestii pentru îmbunătățirea modelului, în condiția preluării acestuia la nivel de țară.

2.3. Asigurarea relevanței educației timpurii

Elaborarea și implementarea programelor capabile să satisfacă necesitățile cognitive, afective, sociale și fizice ale tuturor copiilor:

1) Au fost elaborate și aprobate **3 acte normative** care reglementează organizarea procesului educațional în IET în condiții de carantină, provocate de pandemia Covid-19, după cum urmează:

- *Metodologia de organizare la distanță a procesului educațional în IET, în condiții de carantină* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.378 din 26.03.2020);

- *Repere metodologice privind organizarea la distanță a educației parentale pentru familiile care au copii de 0-7 ani, în condiții de carantină* (circulara nr.2257 din 21.04.2020);

- *Reglementări organizaționale speciale cu privire la finalizarea, în condiții de carantină, a anului de studii 2019-2020 în educația timpurie* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.473 din 27.05.2020).

Au fost organizate sesiuni (online) în scopul informării specialiștilor din cadrul OLSDÎ (Organele locale de specialitate în domeniul învățământului) privind punerea în aplicare a documentelor menționate.

2) Au fost elaborate și aprobate *Reperete metodologice privind organizarea procesului educațional în instituțiile de educație timpurie în anul de studii 2020-2021*. Reperele au fost discutate în cadrul unui seminar republican (13-14 august 2020) pentru specialiștii din cadrul OLSDÎ, responsabili pentru educația timpurie, și formatorii locali (în total – 250 persoane) privind punerea în aplicare a *Reperelor*, precum și a întrunirilor raionale/municipale (august-septembrie, 2019) cu toate cadrele didactice și manageriale din sistem. Documentul este axat pe particularitățile organizării procesului educațional în condițiile pandemiei Covid-19.

3) Au fost organizate și desfășurate seminare de instruire cu activități de mentorat, la nivel local, pentru cadrele didactice din 44 IET din 3 raioane – Cantemir, Călărași, Sîngerei – cu tematicile

„Educația copiilor cu CES/dizabilități” și „Acordarea suportului psiho-emoțional copiilor în condițiile pandemiei Covid-19”, în colaborare cu Centrul Național pentru Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETIF) și cu suportul UNICEF și a Agenției de Dezvoltare a Austriei (ADA). Per total, au fost realizate 32 seminare și activități de mentorat cu participarea a circa 280 cadre didactice și manageriale (8 grupuri permanente). Ca rezultat, circa 1400 copii, dintre care 89 copii cu CES/dizabilități și 159 copii de etnie romă, au fost beneficiarii unui nivel mai înalt al calității educației.

4) A fost organizat și desfășurat 1 atelier de lucru de 2 zile pentru 30 de cadre didactice din 7 raioane ale țării cu genericul „Educatori protectori, copii protejați: Pregătire preșcolară pentru prevenirea abuzurilor sexuale împotriva copiilor”. Seminarul s-a desfășurat în cadrul proiectului „Protecția copiilor împotriva exploatarei sexuale și abuzului sexual în Republica Moldova”, implementat în perioada 18 Octombrie 2018 - 31 martie 2020 în colaborare cu Oficiul Consiliului Europei la Chișinău și Centrul Național de Prevenire a abuzului față de copii (CNPAC). În baza feedback-ului primit din partea participanților la instruire privind conceptul învățării experiențiale cu referire la prevenirea abuzului sexual, 2 consultanți internaționali, cu participarea a 2 experți naționali **au elaborat manualul de instruire a formatorului KIKO ȘI MÂNA**.

5) Au fost elaborate norme/protocoale de conduită pentru fiecare categorie de personal din IET privind prevenirea și controlul COVID-19 și instruite circa 30000 persoane (sesiuni de instruire online). Acțiunea a fost posibilă de realizat datorită sprijinului oferit din partea UNICEF Moldova și USAID. În context, a fost elaborat și un ghid pentru părinții cu copii de 2-7 ani „Cum organizăm procesul de îngrijire și educație a copiilor în condițiile pandemiei Covid-19” (varianta română-rusă).

6) A fost acordat sprijin metodologic cadrelor didactice și manageriale din IET din raioanele Anenii Noi și Ștefan Vodă, în colaborare cu Centrul de Informare și Documentare în Drepturile Copilului (CIDDC) și anume:

- cu sprijinul *Save the Children* (donator) - 198 de educatoare și metodiste (toate femeile) din IET din mun. Chișinău au fost instruite, în cadrul a 7 ateliere, per total, privind identificarea și intervenția în cazurile de abuz față de copii. Au participat practicienii, la câte un atelier (organizate față în față, în perioada prepandemică);

- cu sprijinul *ERIKS Development Partner* (donator) instruirea a fost orientată pe două căi:

a) 94 de educatoare și metodiste (toate femeile) din IET din raioanele Anenii Noi și Ștefan Vodă au fost instruite, în cadrul a 9 ateliere de formare, pentru implementarea Metodologiei centrate pe copil. Tematicile abordate și dezvoltate au fost:

- Educatorul centrat pe elev;
- Respectarea și valorizarea demnității copilului în instituțiile de educație timpurie;
- Dezvoltarea personală a copiilor de vârstă preșcolară;
- Proiectarea activităților educaționale în instituțiile de educație timpurie;
- Dezvoltarea vocabularului la copiii de vârstă preșcolară;
- Corelația dintre unitățile de competențe și obiectivele operaționale;
- Organizarea procesului de evaluare a dezvoltării copiilor în instituțiile de educație timpurie;
- Identificarea și dezvoltarea metodelor, instrumentelor didactice de lucru privind studiile online/ la distanță.

b) 59 directoare din IET (toate femeile) din raioanele Anenii Noi și Ștefan Vodă au fost instruite, în cadrul a 5 ateliere de formare, precum și ghidate metodologic în:

- Pregătirea grădinițelor pentru începutul anului de învățământ. Identificarea necesităților de formare a directorilor de grădinițe;

- Aspecte principale în elaborarea raportului de activitate a IET;
- Lumea emoțiilor la copii;
- Acordarea suportului psiho-emoțional copiilor în condițiile de pandemie.

7) A fost organizată Masa rotundă cu reprezentanți din alte sectoare din raioanele Anenii Noi și Ștefan Vodă, responsabile de implementarea *mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului*.

2.4. Asigurarea educației parentale eficiente în vederea îmbunătățirii practicilor de îngrijire și educație a copiilor

Studiile internaționale demonstrează, că implicarea activă și calitativă a părinților în procesul de creștere și educare a copilului, asigură dezvoltarea armonioasă a acestuia și valorifică potențialul său, de la cea mai fragedă vârstă. Programele de educație parentală ajută părinții să dezvolte abilități, să asimileze cunoștințe și să identifice resurse emoționale necesare pentru a-și crește copiii armonios. Cu cât rezultatele studiilor naționale arată o penurie și un caracter perimat al cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și practicilor parentale de îngrijire, educație, protecție a familiilor cu copii de 0-18 ani și, mai ales, în condițiile pandemiei Covid-19, cu atât mai imperioasă este necesitatea realizării educației parentale în Republica Moldova.

În acest context, au fost realizate următoarele acțiuni:

1) A fost elaborat și desfășurat *Studiul național „Cartografierea programelor de educație parentală furnizate în Republica Moldova”* - în parteneriat cu CNPAC. Studiul a fost realizat în perioada ianuarie-februarie 2020 și a avut drept obiective identificarea tipurilor de programe de educație parentală implementate în Republica Moldova, precum și stabilirea cadrului de activitate ale acestora, particularitățile de desfășurare, determinarea profilului prestatorilor programelor de parenting, dar și a beneficiarilor acestor programe, și nu în ultimul rând evidențierea dificultăților în prestarea programelor de educație parentală.

Conform rezultatelor studiului, au fost evidențiați 32 de prestatori de programe de educație parentală (majoritatea ONG-uri) care livrează părinților 52 de programe de educație parentală, conform Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022. Tematicile abordate cel mai frecvent în cadrul programelor și activităților de educație parentală sunt: modalitățile de îngrijire, educație și protecție a copiilor (23,1%), educația fără violență (23,1%) și îngrijirea copiilor cu dizabilități (17,3%), axate, cu preponderență, pe categoria de copii de 0-7-10 ani. În calitate de beneficiari ai programelor de educație parentală, mai frecvent, sunt femeile/mame, ca principal îngrijitor al copilului (78%), cu vârsta cuprinsă între 30-44 ani (65,8%), cu studii medii (46,9%), din mediul rural (46,9%), fiind atât persoane din categoria celor defavorizate, cât și înstărite (50%). Au fost constatate lacune la capitolul programe de educație parentală adresate tatărilor.

Totodată, prestatorii de servicii și programe de educație parentală se confruntă cu o serie de dificultăți, cele mai importante fiind: recrutarea părinților beneficiari ai programului (56%), lipsa sau insuficiența resurselor financiare pentru desfășurarea programelor (40,6%), recrutarea facilitatorilor pregătiți în domeniu (37,5%), acreditarea programelor (21,9%) etc.

2) A fost organizată Conferința națională „Pledoarie pentru o educație parentală de calitate: provocări și perspective” (19-20 noiembrie 2020), în colaborare cu CNPAC și Universitatea Pedagogică de stat „Ion Creangă”, la care au participat reprezentanți ai ministerelor de resort, specialiști din domeniul educației, protecției sociale și altor domenii conexe cu educația parentală din diferite localități ale țării, precum și experți din Estonia, Italia, Marea Britanie, România și Republica Moldova, care au

prezentat practici naționale și internaționale în promovarea educației parentale de calitate, atât la nivelul promovării și implementării politicilor publice în domeniu, precum și în implementarea programelor de instruire a specialiștilor în domeniul educației parentale, validarea și acreditarea programelor structurale de parenting, rolul ONG-urilor în promovarea educației parentale. Conferința a avut loc în format online și a întrunit cca 500 specialiști din domeniul educației, protecției sociale și altor domenii conexe cu educația parentală din diferite localități ale țării.

Printre cele mai relevante recomandări ale Conferinței se regăsesc:

- Clarificarea mecanismului de acreditare a programelor de educație parentală;
- Dezvoltarea mecanismului de contractare a serviciilor de educație parentală prestate de furnizorii privați;
- Fortificarea colaborării intersectoriale, ținând cont de faptul că educația parentală este un domeniu multidisciplinar;
- Identificarea și conjugarea eforturilor tuturor actorilor care pot contribui la promovarea eficientă a educației parentale (structuri de stat, instituții de învățământ, OSC, biserica, etc.);
- Argumentarea rentabilității investiției în educația parentală și, drept urmare, alocarea resurselor suficiente pentru realizarea educației parentale, pentru implementarea *Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022*;
- Implicarea mediului academic în promovarea educației parentale prin susținerea programelor de instruire inițială și continuă a viitorilor specialiști în domeniul educației parentale;
- Realizarea conexiunii dintre mediul academic și cercetările bazate pe evidențe și date;
- Includerea modulelor cursurilor de pregătire în educație parentală în mai multe specialități (pedagogi, medici, asistenți sociali, psihologi).

3) A fost elaborat și realizat *Programul național de educație parentală la distanță* pentru familiile cu copii de 2-7 ani. În cadrul programului au fost instruiți – 185 de formatori local și 10500 de cadre didactice și manageriale din IET. Realizate peste 150000 activități cu părinții.

4) Au fost pilotate Programele de Educație Parentală (aprobate la Consiliul Național pentru Curriculum în iunie 2018, cu titlu de *pilotare*) în alte 44 de IET din 3 raioane ale țării: Cantemir, Sîngerei și Călărași (pe lângă cele 70 IET din 5 raioane din anul 2019), cu sprijinul Reprezentanței UNICEF în Republica Moldova și concursul Centrului Național pentru Educație Timpurie (CNETIF). În cadrul proiectului au fost formați 190 de educatori parentali - cadre didactice și manageriale, asistenți medicali, care au beneficiat de cursuri de formare în *Metodologia educației parentale* și în aplicarea *Programelor de Educație Parentală*, destinate părinților cu copii de 0-7 ani și cu accent pe părinții care cresc și educă copii cu CES/dizabilități și reprezentanți de etnie romă. În cadrul proiectului au participat - 1200 de părinți/îngrijitori, pentru care au fost realizate peste 1000 de activități de educație parentală. Circa 1400 de copii au beneficiat de o educație parentală mai bună, inclusiv 170 de copii cu CES/dizabilități și copii de etnie romă. Un rezultat remarcabil în cadrul proiectului a constat în diseminarea bunelor practici și preluarea de către alte IET din raioanele-pilot, precum și alte raioane (Ialoveni, Rîșcani, Bălți), a Metodologiei de lucru cu părinții și Programelor de Educație Parentală - astfel, s-a extins arealul geografic și s-a mărit numărul beneficiarilor.

Programele de Educație parentală au fost validate de către practicienii implicați în proiect și propuse spre implementare la nivel național.

5) A fost elaborat și realizat un Program național de educație parentală online, în condițiile

pandemiei Covid-19, pentru familiile care au copii de 2-7 ani. În cadrul acestuia au fost elaborate 16 suporturi informaționale (<https://mecc.gov.md/ro/content/resurse-pentru-parinti-educatia-timpurie>) cu indicații metodologice de aplicare; au fost organizate sesiuni online de instruire pentru 200 de formatori locali, care, la rândul lor, au instruit peste 10500 de cadre didactice din instituțiile de educație timpurie. Proiectul a fost realizat cu sprijinul UNICEF și concursul CNETIF.

6) Au fost distribuite 4 broșuri din seria „Biblioteca părinților”, beneficiarilor din 70 de instituții de educație timpurie din raioanele Cantemir, Călărași, Sîngerei:

- *Exersați cu copilul dumneavoastră gândirea critică;*
- *Jucați-vă cu copilul dumneavoastră;*
- *Comunicați eficient cu copilul dumneavoastră;*
- *Citiți împreună cu copilul dumneavoastră.*

Broșurile au fost reeditate cu sprijinul UNICEF și cu concursul Centrului Național pentru Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETIF).

3. Învățământul primar și secundar general

- 1) Au fost aprobate și puse în aplicare graduală 19 curricula disciplinare în învățământul gimnazial;
- 2) Au fost aprobate și puse în aplicare graduală 16 curricula disciplinare în învățământul liceal;
- 3) A fost elaborat și aprobat *Cadrul de referință al educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1336 din 01.12.2020);
- 4) A fost elaborat și aprobat *Regulamentul Centrului Republican pentru Copii și Tineret* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 447 din 27.05.2020);
- 5) Au fost elaborate și aprobate *Reperete metodologice privind organizarea procesului educațional* în instituțiile de educație timpurie și la toate disciplinele școlare din învățământul primar, gimnazial și liceal (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 839 din 18.08.2020);
- 6) Au fost formați 35 de specialiști din cadrul OLSDÎ și circa 2000 de cadre didactice în cadrul reuniunilor metodice organizate privind implementarea reperelor metodologice și *aspectelor specifice privind organizarea procesului educațional în contextul pandemiei de COVID-19* (10-17 august 2020);
- 7) A fost aprobat *Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021* și suplimentată oferta educațională cu 2 modele de Planuri de învățământ (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 396 din 05.04.2020);
- 8) Au fost aprobate 14 curricula la disciplinele opționale în cadrul activității CNC (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1336 din 01.12.2020);
- 9) A fost elaborat și aprobat *Suportul didactic pentru implementarea curriculumului la disciplina Dezvoltare personală, clasele V-IX* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 463 din 25.05.2020);
- 10) A fost elaborat și aprobat Ghidul didactic pentru profesori *Cum sprijinim învățarea activă la disciplina Dezvoltare personală* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 463 din 25.05.2020);
- 11) A fost elaborat și aprobat *Suportul didactic pentru implementarea curriculumului la disciplina Educație pentru societate, clasele V-VI și X-XI*;
- 12) Au fost aprobate și puse în aplicare *Metodologia de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general și Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 581 din 23.06.2020);

13) A fost elaborată și aprobată *Instrucțiunea privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1002 din 18.09.2020);

14) A fost elaborat proiectul Metodologiei de evaluare a cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic;

15) Au fost modificate *Standardele de dotare minimă a cabinetelor la disciplinele școlare în instituțiile de învățământ secundar general* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 419 din 29.04.2020);

16) Au fost evaluate și aprobate pentru reeditare 48 de manuale școlare la un șir de discipline școlare din ariile curriculare, în învățământul primar, gimnazial și liceal (Ordinele ministrului educației, culturii și cercetării : nr. 499 din 05.06.2020, nr. 544 din 13.06.2020 și nr. 598 din 29.06.2020).

ÎN CONTEXTUL PANDEMIEI DE COVID-19, au fost realizate următoarele activități:

I. Organizarea și desfășurarea procesului educațional la distanță în învățământul general și finalizarea anului de studii în condiții de maximă siguranță pentru elevi și profesori, asigurând eliberarea actelor de studii absolvenților din învățământul gimnazial și liceal;

II. Elaborarea cadrului normativ necesar desfășurării procesului educațional în condiții noi în învățământul general, a instrucțiunilor și a ghidurilor de implementare – 51 de acte normative și metodologice.

3.1. Accesul la învățământul primar și secundar general

3.1.1. Analiză statistică

Rețeaua unităților școlare din învățământul primar și secundar general este constituită din 1241 de instituții, inclusiv 1239 de instituții cu frecvență și 2 instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă. Comparativ cu anul de studii precedent, numărul total de instituții s-a micșorat cu 14 unități.

Actualmente, în republică funcționează 106 de școli primare, 787 de gimnazii, 338 de licee și 10 școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică. Din totalul de 1241 instituții de învățământ primar și secundar general, 98,1% aparțin sectorului public și 74,5% activează în mediul rural.

La începutul anului de studii 2020-2021, în învățământul primar și secundar general au fost cuprinși 334,4 mii elevi sau cu 0,4% mai mult față de anul de studii precedent. Majoritatea elevilor din învățământul primar și secundar general au fost înscriși în instituțiile de stat (97,9%) (Tabelul nr.4). Comparativ cu anul de studii precedent, în anul de studii 2020-2021 se remarcă creșterea numărului de elevi atât în instituțiile de stat (cu 0,7 mii sau cu 0,2%), cât și în cele private (cu 0,5 mii sau cu 7,1%). Din punct de vedere al distribuției pe sexe și pe medii de reședință, 50,8% din elevi sunt băieți, iar 52,9% își fac studiile în mediul urban.

Tabelul nr. 4. Numărul de elevi și instituții de învățământ primar și secundar general, pe tipuri

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Total						
Instituții, total	1.323	1.291	1.243	1.246	1.255	1.241
Inclusiv:						

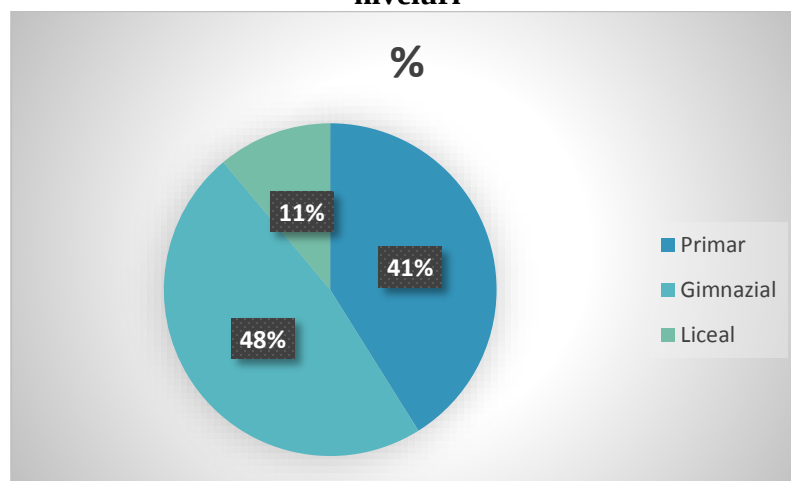
<i>Instituții de învățământ general cu frecvență</i>	1.321	1.289	1.241	1.244	1.253	1.239
Școli primare	118	122	102	103	104	106
Gimnazii	794	788	775	780	783	787
Licee	392	364	350	348	353	336
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	17	15	14	13	13	10
<i>Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă</i>	2	2	2	2	2	2
Elevi, total (mii)	334.509	333.729	335.621	334.159	333.144	334.375
Inclusiv în:						
<i>Instituții de învățământ general cu frecvență</i>	333.430	332.691	334.443	333.118	332.133	333.356
Școli primare	11.031	11.555	10.881	10.859	11.045	11.243
Gimnazii	127.582	130.777	132.056	129.189	125.364	124.470
Licee	193.660	189.373	190.705	192.316	195.033	197.038
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	1033	860	749	709	627	541
Clase pe lângă colegii	124	126	52	45	64	64
<i>Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă</i>	1.079	1.038	1.178	1.041	1.011	1.019
Instituții publice						
Instituții, total	1.307	1.275	1.226	1.224	1.232	1.218
Inclusiv:						
<i>Instituții de învățământ general cu frecvență</i>	1.305	1.273	1.224	1.222	1.230	1.216
Școli primare	118	122	102	101	101	103
Gimnazii	794	788	775	779	782	786
Licee	376	348	333	329	334	317
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	17	15	14	13	13	10
<i>Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă</i>	2	2	2	2	2	2
Elevi, total (mii)	329.953	328.902	330.328	328.183	326.537	327.296
Inclusiv în:						
<i>Instituții de învățământ general cu frecvență</i>	328.917	327.902	329.193	327.175	325.562	326.301
Școli primare	11.031	11.555	10.881	10.812	10.922	11.089
Gimnazii	127.582	130.777	132.056	129.143	125.227	124.335
Licee	189.147	184.584	185.455	186.466	188.722	190.272
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	1033	860	749	709	627	541
Clase pe lângă colegii	124	126	52	45	64	64

<i>Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă</i>	1.036	1.000	1.135	1.008	975	995
Instituții private						
Instituții, total	16	16	17	22	23	23
<i>Instituții de învățământ general cu frecvență</i>	16	16	17	22	23	23
Școli primare	–	–	–	2	3	3
Gimnazii	–	–	–	1	1	1
Licee	16	16	17	19	19	19
Elevi, total (mii)	4.556	4.827	5.293	5.976	6.607	7.079
Inclusiv în:						
<i>Instituții de învățământ general cu frecvență</i>	4.513	4.789	5.250	5.943	6.571	7.055
Școli primare	–	–	–	47	123	154
Gimnazii	–	–	–	46	137	135
Licee	4.513	4.789	5.250	5.850	6.311	6.766
<i>Instituții de învățământ cu frecvență redusă (clase liceale)</i>	43	38	43	33	36	24

Ponderea copiilor înscriși în clasa I, care au urmat programe de educație preșcolară, a constituit 97,8% față de 97,3% în anul de studii 2019-2020.

Distribuția elevilor din învățământul primar și secundar general cu frecvență pe niveluri de învățământ este următoarea: 41,1% elevi - în învățământul primar, 47,8% elevi - în învățământul gimnazial și 11,1% elevi - în cel liceal. (Figura nr. 5).

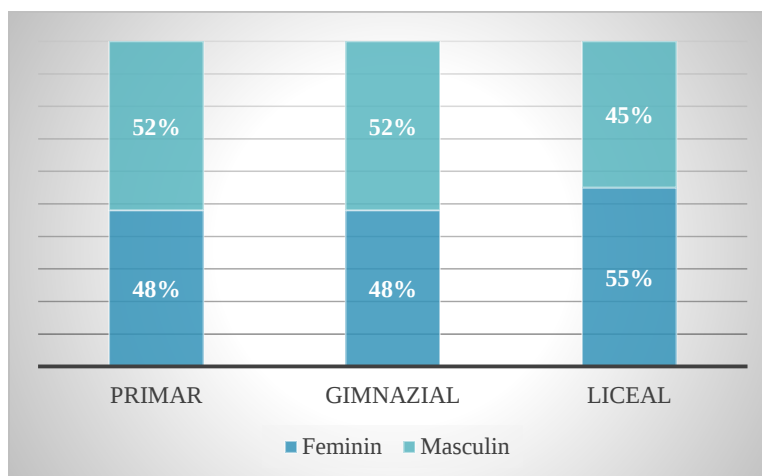
Figura nr. 5. Structura contingentului de elevi în învățământul primar și secundar general pe niveluri

Din totalul de 9,8 mii elevi cu cerințe educaționale speciale și cu dizabilități, înscriși în instituțiile de învățământ din țară, 9,3 mii (94,5%) urmează studiile în instituțiile de învățământ general, iar 541 (5,5%) - în școli cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică.

În ceea ce privește repartizarea elevilor pe sexe și pe niveluri educaționale, fetele predomină în nivelul liceal (Figura nr. 6).

Figura nr. 6. Structura elevilor din învățământul primar și secundar general pe niveluri și sexe, 2020-2021

Numărul total al elevilor din mediul urban este în creștere, iar cel din mediul rural în descreștere (Tabelul nr.5).

Tabelul nr. 5. Evoluția numărului de elevi din instituțiile de învățământ primar și secundar general, pe clase și medii de reședință

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
mii persoane						
Total	334.509	333.729	335.621	334.159	333.144	334.375
Clasele I - IV	137.845	139.335	140.141	139.612	139.179	137.332
Clasele V - IX	160.603	159.730	160.232	159.427	158.637	159.979
Clasele X - XII	36.061	34.664	35.248	35.120	35.328	37.064
Urban	157.001	160.550	165.689	169.042	172.939	176.949
Clasele I - IV	62.287	64.405	66.658	67.988	69.368	69.625
Clasele V - IX	66.479	68.354	70.873	72.848	75.254	77.472
Clasele X - XII	28.235	27.791	28.158	28.206	28.317	29.852
Rural	177.508	173.179	169.932	165.117	160.205	157.426
Clasele I - IV	75.558	74.930	73.483	71.624	69.811	67.707
Clasele V - IX	94.124	91.376	89.359	86.579	83.383	82.507
Clasele X - XII	7.826	6.873	7.090	6.914	7.011	7.212

În anul 2020, învățământul gimnazial a fost absolvit de către 30,8 mii elevi sau cu 2,5% mai mult față de anul 2019. Din total absolvenți ai învățământului gimnazial 54,6% sunt din mediul rural.

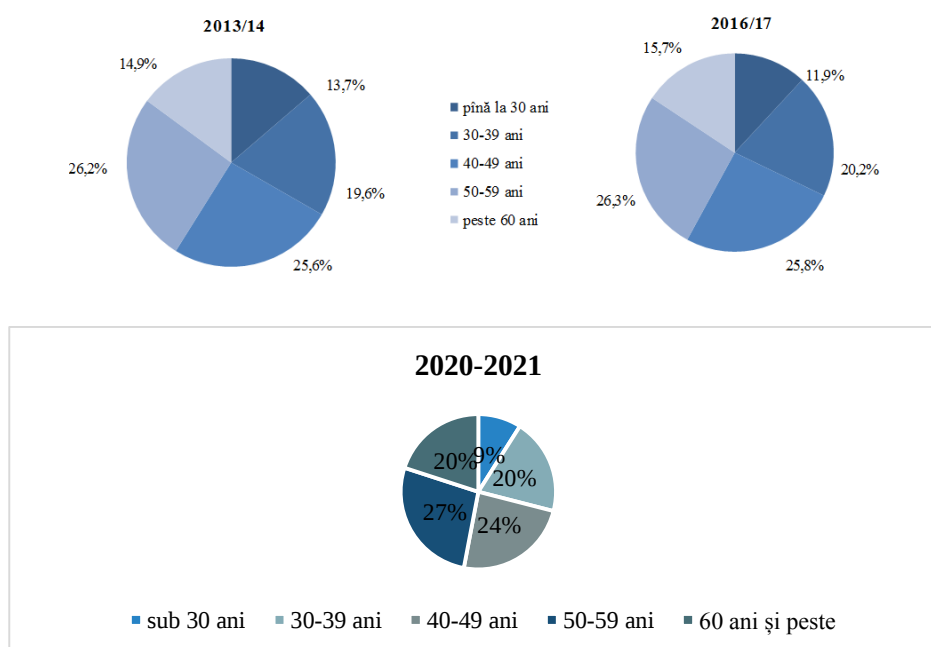
În același timp, învățământul liceal a fost absolvit de către 11,2 mii persoane, în ușoară creștere cu 1,1% față de anul precedent. Circa 80 la sută din absolvenții liceelor sunt din mediul urban. Ponderea absolvenților, care au obținut diploma de bacalaureat, din numărul absolvenților din promoția curentă a constituit 96,7%. (Tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6. Evoluția numărului absolvenților învățământului gimnazial și liceal
mii persoane

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Absolvenți ai învățământului gimnazial	32.115	30.849	29.883	30.572	30.087	30.837
cu frecvență	31.986	30.765	29.755	30.515	29.906	30.558
cu frecvență redusă	129	84	128	57	181	279
Absolvenți ai învățământului liceal	14.214	12.269	10.545	11.226	11.131	11.249
cu frecvență	13.658	11.629	9.918	10.454	10.507	10.565
cu frecvență redusă	556	640	627	772	624	684

În anul de studii 2020-2021, în instituțiile de învățământ primar și secundar general cu frecvență își desfășoară activitatea didactică 26,9 mii de persoane sau cu 1,8% mai puțin față de anul de studii precedent. Personalul de conducere constituie 3,5 mii de persoane (13,0% din total), iar cel didactic – 23,4 mii persoane (87,0%). Ponderea cadrelor didactice, care predau în clasele V-XII, constituie 71,0%, iar a celor ce predau în clasele primare – 29,0%. Repartizarea cadrelor didactice pe grupe de vârstă relevă că, o pondere importantă o dețin cadrele didactice cu vârste cuprinse între 50-59 ani (26,7%), înregistrând o creștere cu 0,7 puncte procentuale comparativ cu anul de studii 2019-2020, în timp ce ponderea cadrelor didactice tinere cu vârste sub 30 ani s-a diminuat cu 0,6 p. p., constituind 9,2% (Figura nr. 7). Ponderea femeilor din total cadre didactice este de 87,4% și 91,8% din totalul personalului de conducere. Peste o jumătate din cadrele didactice au vechimea în muncă pedagogică de 20 de ani și peste. Din 26,9 mii personal didactic, 98,1% este personal calificat și 91,0% au studii superioare.

Figura nr.7. Repartizarea personalului didactic pe grupe de vârstă, anii de studii 2013-2014; 2016-2017; 2020-2021

Comparativ cu anii de studii 2013-2014 și 2016-2017, în anul de raportare personalul încadrat în grupa de vârstă sub 30 de ani s-a micșorat cu respectiv, 4,7% și 2,9%, iar personalul cu vârsta de peste 60 de ani s-a majorat cu 5,1% și 4,3%. Cadrele didactice, cu vechime în muncă pedagogică de 20 de ani și peste, constituie peste 50,0% din numărul total de cadre didactice. 91,0% din cadrele didactice sunt cu studii superioare. Ponderea femeilor din totalul de cadre didactice constituie 87,4%.

3.1.2. Accesul la învățământul primar și secundar general

În perioada de referință, în scopul asigurării accesului la educație și în contextul pandemiei de COVID-19, pe dimensiunile învățământului general au fost realizate un șir de acțiuni:

1) Reglementarea și asigurarea procesului educațional la distanță în instituțiile de învățământ general în anul de studii 2020-2021, în contextul pandemiei de COVID-19, fiind elaborate și puse în aplicare mai multe acte normative:

- *Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină în învățământul primar, gimnazial și liceal (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 351 din 19.03.2020);*

- *Repere metodologice privind asigurarea continuității procesului educațional în condiții de carantina în instituțiile de învățământ extrașcolar (Circulara nr.03/1-09/2110 din 07.04.2020);*

- *Reglementări speciale privind organizarea anului de studii 2020-2021, în contextul epidemiologic de COVID-19, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal și extrașcolar (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 840 din 19.08. 2020);*

- *Ghidul elevului/elevei din ciclul primar din învățământul general, în contextul situației epidemiologice cu COVID-19;*

- *Ghidul elevului/elevei din gimnaziu și liceu în contextul situației epidemiologice cu COVID-19;*

- *Ghidul pentru părinți: Cum poți susține copilul tău în contextul pandemiei COVID-19?;*

- *Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1030 din 25.09. 2020 Cu privire la aplicarea cadrului normativ pe perioada anului de studii 2020-2021, în contextul stării de urgență în sănătate publică.*

2) Elaborarea și aprobarea a 11 curricula opționale suplimentare pentru învățământul general.

3) Organizarea online a webinarilor la nivel republican și raional/municipal privind aplicarea actelor normative elaborate pentru implementarea Programului de Educație parentală pentru familiile care cresc copii cu vârsta până la 7 ani, fiind formate circa 11000 de cadre didactice și de conducere, în cadrul a 64 de sesiuni de instruire (la nivel republican) și 2560 sesiuni de instruire (la nivel raional/municipal).

4) Formarea cadrelor didactice privind alfabetizarea digitală și crearea scenariilor, în context epidemiologic și instruire la distanță:

- *lansarea și desfășurarea programului Național de Alfabetizare digitală (au fost formați 120 de formatori regionali, 273 de formatori locali, circa 20000 de cadre didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal);*

- *realizarea formării cadrelor didactice privind implementarea curricula la disciplinele opționale din domeniul IT (au fost formate 226 de cadre didactice din 77 de instituții de învățământ general din țară);*

- *organizarea Conferinței Naționale „Educație Online” privind utilizarea resurselor și instrumentelor digitale în procesul de predare la distanță (au fost formate 8650 de cadre didactice în cadrul a 55 de webinare).*

5) Dotarea instituțiilor de învățământ general cu tehnică de calcul:
- în cadrul campaniei naționale „*Donează un computer pentru educație*” au fost primite prin donații 755 de unități de tehnică de calcul;
- APL și instituțiile de învățământ au achiziționat 2216 de unități;
- partenerii MECC au oferit -766 de unități;
- MECC a desfășurat procedurile de achiziții pentru procurarea de unități de tehnică de calcul, dintre care 3180 au fost livrate în instituțiile de învățământ general.

6) Elaborarea și aprobarea *Regulamentului cu privire la organizarea procedurii de implementare a proiectelor de renovare/construcție a blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal* care va contribui la îmbunătățirea condițiilor de igienă și sanitație în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal, pentru desfășurarea cu succes a procesului educațional în instituțiile de învățământ în condițiile social-economice actuale, în contextul promovării reformelor în sistemul educațional.

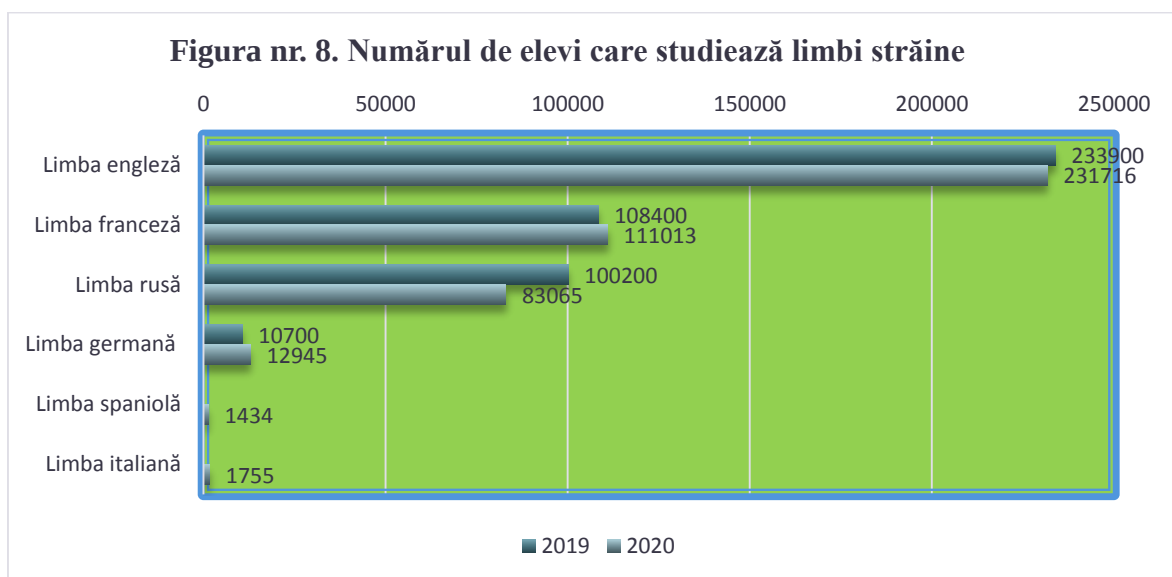
7) Elaborarea și aprobarea *Ghidului didactic pentru profesori „Cum sprijinim învățarea activă” la disciplina Dezvoltare personală*, care va susține cadrele didactice în implementarea disciplinei *Dezvoltare personală*. Astfel, 100% de cadre didactice din instituțiile de învățământ general din țară vor beneficia de suportul didactic nominalizat.

8) Elaborarea și pilotarea în Sistemul Informațional de Management în Educație a Modulului Catalogul Electronic care va contribui la debirocratizarea procesului educațional în partea ce ține de monitorizarea situației academice a elevilor, eficientizarea activității de evaluare și predare în instituțiile de învățământ, în mod special, în contextul învățării la distanță. Totodată, sistemul oferă posibilitatea părinților de a se implica, de a monitoriza întregul proces educațional, asigurându-se astfel transparență și acces (circa 230 de formatori au fost instruiți în procesul de utilizare a Modulului Catalog Electronic în 171 de instituții de învățământ general la nivel național).

3.1.3. Studiarea limbilor străine din instituțiile de învățământ primar și secundar general

În anul de studii 2020-2021, limbile străine se studiază în 1232 instituții de învățământ primar și secundar general:

- 1) Limba engleză este studiată în 846 instituții de învățământ din țară de către 231,7 mii de elevi în 10427 de clase (cifra s-a diminuat cu 0,94% comparativ cu anul de studii 2019-2020). Ponderea elevilor, care studiază limba engleză, din total elevi ce studiază limbi străine este majoritară atât în mediul urban - 93,2% (cu 1,0 p. p. mai mult față de anul de studii precedent), cât și în mediul rural – 61,5% (cu 3,8 p. p. mai mult);
- 2) Limba franceză este studiată în 794 instituții de învățământ din țară de către 111,0 mii de elevi în 5855 de clase (cifra s-a majorat cu 2,36% comparativ cu anul de studii 2019-2020);
- 3) Limba germană este studiată în 75 instituții de învățământ din țară de către 12945 de elevi în 530 de clase (cifra s-a majorat cu 17,35% comparativ cu anul de studii 2019-2020) ;
- 4) Limba spaniolă este studiată în 6 instituții de învățământ din țară de către 1434 de elevi în 57 de clase;
- 5) Limba italiană este studiată în 6 instituții de învățământ din țară de către 1755 de elevi în 57 de clase (Figura nr. 8).

3.1.4. Admiterea elevilor în instituțiile de învățământ liceal

În sesiunea **2020**, în învățământul liceal - au fost admiși **13366** de elevi (aproximativ 43,3% din numărul absolvenților de gimnaziu) dintre care:

- **8493** de persoane la profilul umanist;
- **4367** de persoane la profilul real;
- **279** de persoane la profil sport;
- **227** de persoane la profil arte.

În 200 de licee cu admitere regulamentară, cu **467** complete de clasă în care au fost înmatriculați **total 10782** de elevi dintre care:

- **6173** de persoane la profilul umanist;
- **4245** de persoane la profilul real;
- **240** de persoane la profil sport;
- **124** de persoane la profil arte.

În sesiunea **2020** admiterea în baza unei singure clase s-a efectuat în **124** licee cu **124** complete de clasă în care au fost înmatriculați **total 2584** de elevi dintre care:

- **2320** de persoane la profilul umanist;
- **122** de persoane la profilul real;
- **39** de persoane la profil sport;
- **103** persoane la profil arte.

3.1.5. Încadrarea absolvenților de gimnaziu în liceu sau în câmpul muncii

În anul de studii 2019-2020 au absolvit învățământul gimnazial **30837** de elevi, dintre care au obținut certificat de studii gimnaziale 99,34% din elevi și **200** de persoane au primit certificat de audiere a studiilor gimnaziale. Din numărul total de absolvenți (date administrative):

continuă studiile – **27795** de persoane, circa 90 la sută:

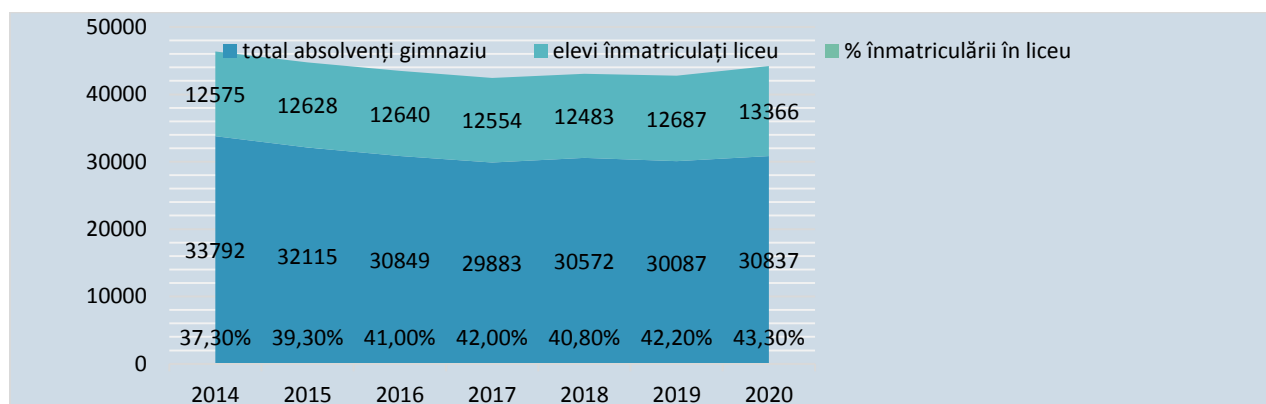
- în clasa a X-a, în licee teoretice **13356** de persoane (43,3%), **9** (0,03%) – în liceele serale și **1** elev repetă clasa (Figura nr. 9);
- în învățământul profesional tehnic **12922** de persoane (41,9%), dintre care își continuă studiile în colegii și centre de excelență **7825** de persoane și în școli profesionale **5097** de persoane;

- peste hotarele țării **975** de persoane (3,2%);
- la cursuri de scurtă durată **532** de persoane (1,7%).

Nedeterminați sau angajați în câmpul muncii avem **3042** de absolvenți, dintre care sunt:

- încadrați în câmpul muncii în țară – **597** de persoane (1,9%);
- încadrați în câmpul muncii peste hotarele țării sunt **197** de persoane (0,6%);
- și nedeterminați sunt **2248** de persoane (7,3 %) de absolvenți.

Figura nr. 9. Analiza comparativă a încadrării absolvenților de gimnaziu în învățământul liceal

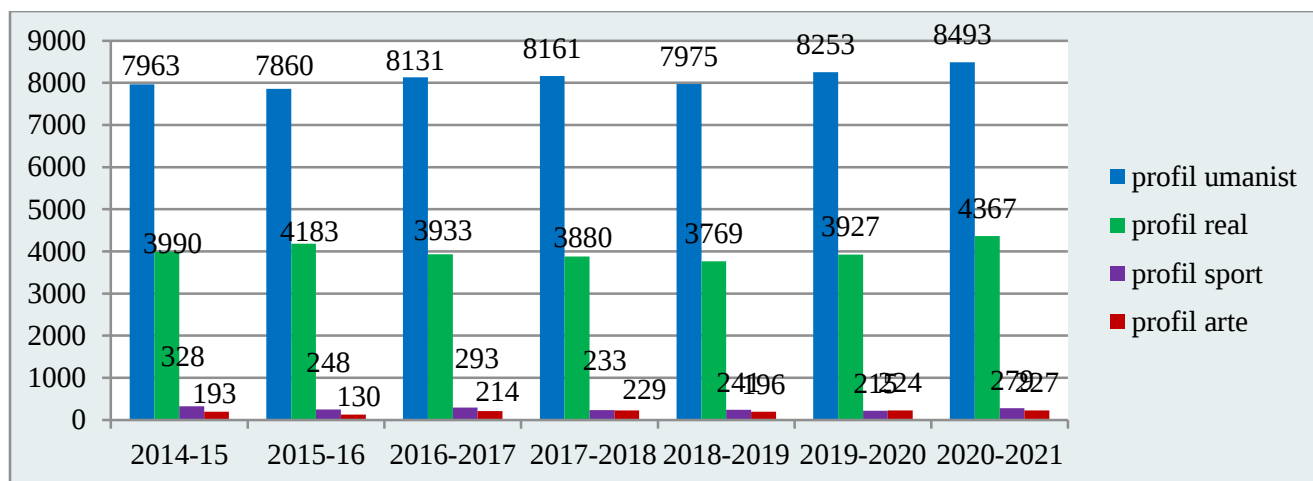

Rata de încadrare a elevilor în învățământul liceal în ultimii trei ani de studii se menține cca 43%, fiind în creștere. Deși, numărul absolvenților de gimnaziu înmatriculați la studii liceale nu diferă mult de la un an la altul, în schimb se constată o creștere a procentajului din numărul total de absolvenți de gimnaziu (până la 4%). Menținerea acestor indicatori statistici constituie un reper privind perspectivele de dezvoltare a rețelei instituțiilor liceale din Republica Moldova. În anul de studii 2020-2021 au fost înmatriculați **13366** elevi în **591** complete de clasă.

Repartizarea per profiluri a elevilor admiși în învățământul liceal se prezintă în următoarea ordine (Figura nr. 10):

- la profilul umanist – **8493** de persoane (63,54%), comparativ cu anul de studii 2019-2020 numărul lor fiind de **7933** de persoane (64,50%);
- la profilul real – **4367** de persoane (32,67%), comparativ cu anul de studii 2019-2020 numărul lor fiind de **3927** de persoane (31,93%);
- la profilul sport – **279** de persoane (2,08%), comparativ cu anul de studii 2019-2020 numărul lor fiind de **215** persoane (1,75%);
- la profilul arte – **227** de persoane (1,70%), comparativ cu anul de studii 2019-2020 numărul lor fiind de **224** de persoane (1,82%).

Figura nr.10. Repartizarea comparativă per profiluri în învățământul liceal (7 ani de studii)

3.2. Dezvoltarea cadrului normativ și de politici privind învățământul primar și secundar general

În vederea consolidării și dezvoltării cadrului normativ pentru învățământul primar și secundar general, au fost elaborate/aprobate următoarele acte normative și metodologice:

- 1) *Instrucțiunea privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1002 din 18.09.2020);
- 2) *Instrucțiunea cu privire la înscrierea copiilor în clasa I în anul de studii 2020-2021* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 438 din 08.05.2020);
- 3) *Instrucțiunea privind completarea catalogului școlar* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 590 din 26.06. 2020);
- 4) *Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal în anul de studii 2020-2021*, elaborat și aprobat (aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 396 din 06.04.2020) a inclus aspecte definitorii pentru asigurarea continuității reformelor curriculare pe dimensiunea implementării curricula disciplinare, precum și în vederea valorificării profilului de formare al absolventului prin prisma finalităților educaționale și a sistemului de competențe. Documentul a fost distribuit în toate 33 raioane și 2 municipii ale republicii;
- 5) *Reperete metodologice privind organizarea procesului educațional la disciplinele școlare în anul de studii 2020-2021* (aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 839 din 18.08.2020) fac parte din documentele școlare de tip reglator în care sunt specificate conținutul acțional și organizațional al procesului educațional la fiecare disciplină școlară din învățământul primar, gimnazial și liceal. Conținutul reperelor în anul de studii 2020-2021 presupune acțiuni specifice pentru organizarea procesului educațional și preponderente referitoare la asigurarea mediului favorabil de integrare a elevilor în acest proces și prin prisma capitolului elaborat *Aspecte specifice privind organizarea procesului educațional în contextul pandemiei*;
- 6) Puse în aplicare 19 curricula disciplinare dezvoltate în învățământul gimnazial și 16 curricula disciplinare dezvoltate în învățământul liceal;

- 7) *Cadrul de referință al educației și învățământului extrașcolar* (aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 439 din 08.05.2020), document de noutate absolută care reglementează politicile în domeniul educației extrașcolare;
- 8) *14 curricula elaborate și aprobate pentru disciplinele opționale* din domeniul IT, sport, ghidare în carieră, voluntariat, astfel, fiind diversificată oferta curriculară (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1336 din 01.12.2020);
- 9) *Nomenclatorul tipurilor de documentație și rapoarte în educația timpurie* (aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 593 din 26.06.2020) care enumeră tipurile de documente/acte normative și rapoarte obligatorii pentru a fi deținute și cunoscute, elaborate și completate de către cadrele didactice și de conducere din instituțiile de educație timpurie;
- 10) *Metodologia de evaluare prin descriptori la disciplina Educație pentru societate, clasele V-VII și X-XII* (aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 894 din 24.08.2020). Documentul stabilește modul de organizare a procesului de evaluare prin descriptori de competență (conform implementării graduale a disciplinei);
- 11) *Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general* (aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 581 din 23.06.2020) stabilește și reglementează cadrul conceptual, normativ și procedural privind evaluarea instituțiilor de învățământ general publice și private, inclusiv a instituțiilor de învățământ extrașcolar, de învățământ special și de învățământ alternativ;
- 12) *Metodologia de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general* (aprobată prin ordinul MECC nr. 581 din 23.06.2020) stabilește și reglementează cadrul conceptual, normativ și procedural privind evaluarea cadrelor de conducere (directori și directori adjuncți) din instituțiile de învățământ general din Republica Moldova, din perspectiva determinării nivelului de realizare a standardelor de competență profesională aprobate pe plan național;
- 13) *Metodologia de evaluare a cadrelor didactice din învățământul general* a fost definitivată și urmează a fi propusă pentru aprobare;
- 14) *Standardele de dotare minimă a cabinetelor la disciplinele școlare în instituțiile de învățământ secundar general* au fost modificate și puse în aplicare (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 419 din 29.04.2020).

3.3. Asigurarea relevanței studiilor

În scopul asigurării relevanței studiilor, în anul 2020 a continuat procesul de punere în aplicare graduală a curricula la disciplinele școlare în învățământul gimnazial și liceal.

Au fost realizate activități în baza proiectului PRIM pentru dotarea a cabinetelor de fizică, chimie și biologie cu echipament de laborator în 160 instituții de învățământ secundar general (definitivarea listei echipamentelor, stabilirea specificațiilor tehnice, consultarea experților BM și internaționali, selectarea instituțiilor beneficiare).

3.4. Organizarea activităților cu copiii dotați

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (MECC) și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (ANCE) desfășoară anual numeroase activități destinate identificării și promovării elevilor capabili de performanțe înalte.

Pe parcursul anului 2020, ANCE a organizat și a desfășurat 5 concursuri și olimpiade republicane din totalul de 21 de olimpiade preconizate. În contextul instituirii stării de urgență în sănătate publică și în scopul asigurării securității protecției vieții și sănătății copiilor/elevilor, urmare a evoluției situației epidemiologice și în contextul prevenirii riscului de îmbolnăvire cu COVID-19, conform circulei MECC nr. 03/1-09/1663 din 11.03.2020 și a Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr.

387 din 27.03.2020 a fost suspendat procesul de organizare și desfășurare a olimpiadelor republicane începând cu 11.03.2020.

În baza rezultatelor obținute în cadrul concursurilor și olimpiadelor republicane desfășurate, au fost organizate probele de baraj în cadrul cărora au fost selectate și delegate loturi olimpice naționale la 5 concursuri și olimpiade regionale și internaționale, în rezultatul cărora elevii din Republica Moldova au obținut 17 medalii și mențiuni, dintre care: 2 medalii de aur, 2 medalii de argint, 11 medalii de bronz și 2 mențiuni de onoare. Pentru olimpiadele regionale și internaționale care s-au desfășurat în regim online, au fost realizate toate condițiile solicitate de organizatorii acestora pentru asigurarea corectitudinii, obiectivității și credibilității desfășurării probelor scrise.

A fost îmbunătățită procedura de organizare și desfășurare a concursurilor și olimpiadelor prin elaborarea *Regulamentului privind concursurile și olimpiadele școlare* și aprobarea acestuia prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1222/2020 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 313-317, art. 1237).

3.5. Diversificarea ofertei de cursuri opționale

În cadrul activității Consiliului Național pentru Curriculum, pe parcursul ședințelor organizate, au fost examinate un șir de proiecte de curricula și aprobate 14 Curricula la discipline opționale și Cadrul de referință al educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.653 din 13.07.2020, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.1336 din 01.12.2020):

- 1) Curriculum la disciplina opțională Descoperă Moldova. Clasele X-XII;
- 2) Curriculum la disciplina opțională Voluntariat pentru educație. Clasele X-XII;
- 3) Curriculum la disciplina opțională Autovehicule: Comportament și siguranță. Clasele X-XII;
- 4) Curriculum la disciplina opțională Autovehicule: Comportament și siguranță. Clasele X-XII;
- 5) Curriculum la disciplina opțională Proiectarea și dezvoltarea aplicațiilor mobile. Clasele X-XII;
- 6) Curriculum la disciplina opțională Inteligența artificială. Clasele XI-XII;
- 7) Curriculum la disciplina opțională Programarea algoritmilor în C/C++. Clasele VII-XII;
- 8) Curriculum la disciplina opțională Proiectarea și dezvoltarea WEB. Clasele VII-XII;
- 9) Curriculum la disciplina opțională Design grafic. Clasele VIII-IX;
- 10) Curriculum la disciplina opțională Inițiere în securitate IT. Clasele X-XII;
- 11) Curriculum la disciplina sportivă de specializare Fotbal. Învățământ cu profil sportiv. Clasele V-IX;
- 12) Curriculum opțional la limba engleză „School of tomorrow”. Clasele I-XI;
- 13) Curriculum opțional la limba engleză „English for Future”. Clasele I-IX;
- 14) Curriculum de bază și sistemul de competențe pentru educația și învățământul extrașcolar;
- 15) Cadrul de referință al educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova.

Lista disciplinelor opționale în anul de studii 2020-2021 în Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, a fost extinsă cu:

- 1) curriculum opțional în învățământul gimnazial (comparativ cu anul 2019-2020);
- 2) curricula opționale în învățământul liceal (comparativ cu anul 2019-2020).

3.6. Raționalizarea/Reorganizarea rețelei instituțiilor de învățământ general

Rețeaua unităților școlare din învățământul primar și secundar general este constituită din 1241 de instituții, inclusiv 1239 de instituții cu frecvență și 2 instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă. Comparativ cu anul de studii precedent, numărul total de instituții s-a micșorat cu 14 de unități.

Actualmente, în republică funcționează 106 de școli primare, 787 de gimnazii, 338 de licee și 10 școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică. Din totalul de 1241 instituții de învățământ primar și secundar general, 98,1% aparțin sectorului public și 74,5% activează în mediul rural.

Procesul de restructurare al instituțiilor de învățământ general a fost monitorizat pe parcursul anului de studii 2019-2020, 2020-2021 (trimestrul I). Semestrial, a fost evaluată rețeaua instituțiilor de învățământ general la nivel de raion/municipiu și colectate date din teritorii despre deciziile luate la nivelul APL privind restructurarea rețelei școlare.

În anul 2020, conform competențelor de fondatori, autoritățile APL au luat decizii privind:

- 1) Lichidarea **1 instituții** de învățământ secundar general (Școala primară s. Teleșeuca, rl Dondușeni);
- 2) reorganizarea a **18 instituții** de învățământ secundar general, inclusiv:
 - 3 reorganizate din liceu, în gimnaziu;
 - 2 reorganizate din gimnaziu, în filială;
 - 4 reorganizate din filială în instituții fără persoană juridică, la gestiunea DGE Orhei;
 - 4 (3 gimnazii și o școală primară) – reorganizate prin absorbite de către liceu
 - 2 gimnazii reorganizate prin absorbție;
 - 1 reorganizată din gimnaziu, în școală primară;
 - 1 reorganizată din școală primară-grădiniță, în grădiniță;
 - 1 reorganizată din grădiniță, în școală primară-grădiniță.

3.7. Modernizarea infrastructurii și a bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ general

Pe parcursul anului 2020, MECC a monitorizat, conform competențelor, situația cu privire la asigurarea condițiilor necesare de activitate a instituțiilor de învățământ general, și anume:

- 1) pregătirea instituțiilor către noul an de studii, către sezonul rece, în contextul epidemiologic al infecției COVID-19;
- 2) asigurarea condițiilor de igienă și sanitație, în conformitate cu prevederile hotărârilor Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică privind măsurile de prevenire și control a infecției COVID-19;
- 3) transportarea elevilor la și de la instituțiile de învățământ;
- 4) actualizarea necesităților de renovare/construcție a blocurilor sanitare, a apeductului în instituțiile de învățământ general (din sesizările parvenite la minister în 2020).

Problema vizată a fost inclusă în cadrul procesului de pregătire a instituțiilor de învățământ către anul de studii 2020-2021. Ca urmare, conform datelor OLSDÎ, pe parcursul anului 2020 autoritățile APL și managerii școlari au identificat suplimentar circa 156 mln. lei pentru pregătirea instituțiilor de învățământ din subordine.

Menționăm că, în anul 2020 în republică au fost realizate:

- 1) reparații capitale ale blocurilor sanitare – în 76 de instituții școlare (*în 2019 - 114 instituții*);
- 2) reparații capitale ale apeductului – în 75 de școli (*în 2019 - 96 instituții*).

Pentru îmbunătățirea condițiilor de igienă și sanitație, în anul 2020 au fost alocate Fondului de Investiții Sociale din Moldova 5 mln. lei din bugetul de stat pentru realizarea proiectelor de construcție și dotarea blocurilor sanitare în școli.

În contextul existenței riscului sporit de îmbolnăvire cu COVID-19 în situația epidemiologică actuală, în scopul protecției sănătății elevilor și copiilor din instituțiile de învățământ general și în

vederea asigurării respectării Hotărârilor Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a procurat și a repartizat în instituțiile de învățământ general - 516500 litri (sau 516,5 tone) de dezinfectant lichid pentru mâini destinat elevilor/copiilor din instituțiile de învățământ primar și secundar și instituțiile de educație timpurie.

O contribuție esențială pentru dezvoltarea infrastructurii școlare și dotarea cu echipament a instituțiilor de învățământ general a exercitat-o Proiectul Reforma Învățământului în Moldova (PRIM). În cadrul proiectului urmează să fie renovate 23 de școli de circumscripție, 6 școli au fost renovate deja de către MECC, lucrările de renovare fiind finisate în anul 2018, cu finanțare din bugetul de stat, în baza realizării indicatorilor de debursare ai proiectului, iar în 17 instituții de învățământ lucrările de renovare sunt desfășurate de către Fondul de Investiții Sociale din Moldova.

Din cele 17 instituții de învățământ, pentru 12 instituții au fost finisate lucrările de renovare (9,3 milioane USD):

- 1) LT „Vasile Coroban” din or. Glodeni;
- 2) LT „Alexandru Pușkin” din or. Ungheni;
- 3) LT „Mihai Eminescu” din or. Cimișlia;
- 4) LT „Axentii Doljnenko” din or. Vulcănești;
- 5) LT „Ștefan Holban”, s. Cărpineni, rl Hîncești;
- 6) LT „Vasile Alecsandri”, s. Colibași, rl Cahul;
- 7) LT „Ion Luca Caragiale” din or. Orhei; 8) LT „Ștefan Vodă” din or. Ștefan Vodă;
- 9) LT „Mihai Eminescu” din or. Strășeni;
- 10) LT „Andrei Vartic” din or. Ialoveni;
- 11) LT „Al. Agapie”, s. Pepeni, rl Singerei;
- 12) Gimnaziul „M. Eminescu”, or. Telenеști.

Sunt în proces de renovare următoarele 5 instituții de învățământ:

- 1) LT „Petru Rareș” din or. Soroca;
- 2) LT „Alexandru cel Bun” din or. Rezina;
- 3) LT „Alec Russo” din s. Cojușna, rl Strășeni;
- 4) LT „Mihai Eminescu” din or. Anenii Noi;
- 5) LT „Ion Pelivan” din s. Răzeni, rl Ialoveni.

În același timp, instituțiile de învățământ menționate au fost finanțate din bugetul de stat pentru dotarea cu mobilier, utilaj, precum și cu echipament pentru laboratoarele școlare (51,5 milioane lei).

De asemenea, a fost organizată achiziționarea echipamentelor specializate și materialelor de predare și învățare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale și /sau dizabilități pentru dotarea a 100 de Centre de Resurse pentru Educația Incluzivă (1.08 milioane USD).

3.8. Prevenirea și diminuarea abandonului școlar

Pe parcursul anului 2020, au fost realizate următoarele activități privind prevenirea și diminuarea abandonului școlar:

- A fost monitorizat procesul de implementare a Instrucțiunii și a Planului de acțiuni privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și absenteismului în învățământul general (aprobat prin ordinul ME nr. 559 din 12 iunie 2015);

- În scopul monitorizării procesului de școlarizare a copiilor de 5(6) -16 ani, au fost colectate și analizate datele din OLSDÎ, referitoare la școlarizarea obligatorie a copiilor cu vârsta de până la 16 ani. Este creată baza de date, în comparație cu anii precedenți;

- Au fost colectate și analizate datele parvenite din OLSDÎ, referitoare la școlarizarea obligatorie a copiilor cu vârsta de până la 16 ani, la începutul și finele semestrului II al anului de studii 2019-2020;

- La 31 mai 2020, a fost atestată o creștere a numărului de copii neșcolarizați – **52 de copii** (0,018%) (comparativ cu 42 de copii (0,014%), în anul de studii 2018-2019);

- Au fost analizate notele informative privind abandonul școlar, astfel, la 31 mai 2020, numărul de copii cu abandon școlar a fost – **235 de copii** (0,077%), în creștere cu 16 copii (fiind 221, la finele anului de studii 2018-2019). Din numărul total de copii cu abandon școlar – 52 de copii sunt de etnie romă.

3.9. Integrarea socio-lingvistică a reprezentanților minorităților etnice și a migranților

A. Integrarea socio-lingvistică a elevilor

Pe parcursul implementării *Programului național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale 2016-2020*, în perioada anului 2020, au fost realizate următoarele:

- 1) A fost extins Proiectul *Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin majorarea numărului de discipline școlare studiate în limba română* în școlile alolingve, în 47 de instituții de învățământ general, în cadrul proiectului, elevii din 175 clase studiază 10 discipline școlare în limba română, predate de către 88 de cadre didactice;
- 2) Numărul instituțiilor a fost extins până la 47 de instituții de învățământ general (suplimentar cu 2 instituții) în baza programului *Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română*;
- 3) Au fost organizate și desfășurate 6 sesiuni de instruire privind implementarea Ghidului, Curriculumului Național la limba română pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale (64 cadre didactice formate);
- 4) Au beneficiat de cursuri de studiere a limbii române la unul din nivelele A1-A2 și B1 peste 125 de cadre didactice și manageriale din instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale;
- 5) Au fost dotate cu materiale didactice 220 de instituții de învățământ pentru a completa cabinetele de limba și literatura română în instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale;
- 6) Au fost dotate cu produse curriculare de implementare a modelelor de învățare a limbii române 201 de instituții de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale;
- 7) Au fost utilizate cu tehnică de calcul 7 cabinete de limba și literatura română în instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale;
- 8) A fost organizat și desfășurat **Concursul Republican „Limba noastră-i o comoară”, ediția a IV-a, 2020.**

B. Examenele de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei și obținerii permisului de ședere permanentă în Republica Moldova

Totodată, în anul 2020, conform orarului stabilit, au fost organizate 6 (din cele 10 planificate) examene de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei și obținerii permisului de ședere permanentă în Republica Moldova.

În perioada aprilie – iulie 2020, în conformitate cu dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, organizarea examenelor de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat a fost suspendată pentru o perioadă nedeterminată.

În luna septembrie 2020, procesul de organizare și desfășurare a examenelor de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei și obținerii permisului de ședere permanentă în Republica Moldova a fost reluat.

Urmare a promovării examenului, au fost perfectate 29 de confirmări pentru candidații care au susținut examenul de cunoaștere a limbii de stat pentru obținerea permisului de ședere permanentă în Republica Moldova și 78 de confirmări pentru candidații care au susținut examenul de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei.

În anul 2020, pentru susținerea examenelor de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei și obținerii permisului de ședere permanentă în Republica Moldova, s-au înscris 250 de solicitanți.

3.10. Promovarea și asigurarea educației incluzive

A. Armonizarea cadrului normativ național privind educația incluzivă cu politicile și normele internaționale în domeniu

În scopul promovării unui echilibru psiho-emoțional și a menținerii stării de bine, dar și de revenire a riscurilor în context pandemic COVID-19, MECC a aprobat „Instrucțiunea privind organizarea asistenței psihologice copiilor/elevilor, părinților și cadrelor didactice pe perioada suspendării procesului educațional”(Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 380/2020). Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică (CRAP), subdiviziune a MECC, a fost desemnat pentru implementarea prevederilor actului normativ.

De asemenea, au fost elaborate un șir de suporturi metodologice:

- 1) Ghidul „*Consilierea copiilor prin povești terapeutice*” - un suport metodologic privind promovarea stării de bine, comunicării copiii/părinți prin utilizarea poveștilor terapeutice pentru profesioniștii care asistă copii. Ghidul a fost elaborat în cadrul inițiativei „Fortificarea suportului psihologic în cadrul sistemului educațional în perioada pandemică și post-pandemică COVID-19”, implementată sub egida MECC, de către Fundația pentru copii „Pestalozzi Children's Village” (Elveția) și CRAP. Conceptul suportului metodologic în format electronic, constă din două părți: povești terapeutice și indicații metodologice privind aplicarea acestora la copii de vârstă preșcolară și școlară mică și materiale video;
- 2) Ghidul „*Orientarea părinților în educația copiilor cu cerințe educaționale speciale*” - un suport educațional pentru copiii cu CES, elaborat și aprobat de MECC, CRAP, cu suportul UNICEF. www.incluziune.edu.gov.md;
- 3) Ghidul pentru părinți „*Cum poți susține copilul tău în contextul pandemiei COVID-19?*”. Documentul are ca scop oferirea răspunsurilor clare pentru părinți/ reprezentanții legali ai copiilor la cele mai frecvente întrebări privind reluarea procesului educațional în cadrul instituțiilor de învățământ din țară. Ghidul conține informații utile privind prevenirea infecției cu virusul COVID-19; acțiunile de răspuns în caz de apariție a semnelor de boală a unui membru al familiei; modelele de desfășurare a procesului educațional; reguli privind reluarea activității școlilor; rutina zilei - înainte și după lecții; siguranța online; starea psiho-emoțională a copilului în timpul și în afara școlii etc. Ghidul a fost elaborat și aprobat de MECC, în colaborare cu MSMPS, UNICEF Moldova, USAID Moldova și AO CCF Moldova; https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_pentru_parinti_-_editat.pdf
- 4) Ghidurile (3) *elevului/eleveii din ciclurile primar, gimnazial, liceal și din învățământul profesional tehnic în contextul situației epidemiologice cu COVID – 19*. Ghidurile conțin măsurile de protecție pe care elevii trebuie să le respecte: în drum spre și de la școală; la

intrarea în instituția de învățământ; în sala de clasă; în pauze; la bibliotecă; în sala de mese; pe terenul de sport și în vestiarul sălii de sport; în blocurile sanitare, în cămine, la locul desfășurării stagiilor de practică precum și sfaturi utile cum să-și protejeze sănătatea psiho-emoțională. Elevii pot să-și planifice aspectele organizatorice ale procesului educațional folosind compartimentul „Agenda mea”, unde își vor putea nota orarul accesului în instituție; începutul lecțiilor; accesul către sala de mese; modalitatea de divizare a clasei conform modelului selectat pe săptămâni; orarul lecțiilor; platformele, aplicațiile, resursele TIC pe discipline de studii utilizate etc. Ghidurile au fost elaborate și aprobate de MECC, în colaborare cu MSMPS, UNICEF Moldova, UNFPA și Organizația Mondială a Sănătății în Moldova; <https://mecc.gov.md/ro/content/relansarea-procesului-educational-2020-2021>;

- 5) A fost organizată Conferința națională în domeniul educației incluzive „Implementarea educației incluzive în Republica Moldova – o decadă de provocări și viziunea pentru noi realizări”, 01/10.12.2020. Asigurarea dreptului la educație pentru copiii cu dizabilități și obiectivele de perspectivă pentru realizarea eficientă a educației incluzive în Republica Moldova au fost discutate și în acest an în cadrul Conferinței Naționale. Evenimentul a fost organizat online de către MECC, în colaborare cu UNICEF Moldova și APSCF, în contextul implementării Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020. Conferința a reunit peste 2500 de participanți – factori de decizie, parteneri de dezvoltare, autorități publice locale, reprezentanți ai mediului academic, experți naționali și internaționali. Decada a cuprins 7 webinare și evenimente.

B. Promovarea rolului educației incluzive în asigurarea șanselor egale la educație de calitate pentru toți copiii

O altă activitate promovată de MECC a fost lansarea campaniei „Sunt RESPONSABIL! Clasa mea e ACASĂ!” cu scop de îndemn pentru continuarea procesului educațional la distanță, acasă, în siguranță, în perioada excepțională, educația fiind responsabilitatea tuturor.

La nivel național au fost consolidați circa 300 specialiști psihologi și psihopedagogi pentru oferirea prim ajutor psihologic și prestarea asistenței psihologice/ psihopedagogice copiilor/ elevilor, părinților și cadrelor didactice pe perioada suspendării procesului educațional. Un set de materiale informative în domeniul menționat au fost plasate pe paginile de Facebook ale structurilor de asistență psihopedagogică pentru difuzarea unor informații despre COVID-19, materiale video privind aspectele psiho-emoționale pentru copii/elevi de diferite vârste, părinți, cadre didactice în contextul situațiilor de criză. În acest sens, psihologii și psihopedagogii au oferit sprijinul și serviciile on-line, prin diferite modalități: fiind parte din grupurile elevilor, părinților și cadrelor didactice pe Facebook, WhatsApp sau e-mail, aceleași mijloace fiind utilizate și pentru consiliere/consultanță individuală, acolo unde era nevoie.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/lista_ap_covid_19.pdf;
https://mecc.gov.md/sites/default/files/resurse_govid-19_ap.pdf

La nivel regional au fost elaborate liste de resurse (jocuri sociale, cărți, filme etc.) pentru copii, copii/părinți, copii/elevi/cadre didactice; acțiunea „O poveste pentru părinți și copii” (povești terapeutice cu ancorarea stărilor de bine etc.), practici valorificate, de exemplu, de Serviciul municipal de asistență psihopedagogică Bălți (Grupul „Cabinetul Psihologilor, mun. Bălți”, link: www.facebook.com/groups/685242038948296/?source_id=1584986705046417), raionul Cahul (Grup Suport psihologic Cahul, link: www.facebook.com/groups/562525934378064/), precum și de alte structuri de asistență psihopedagogică.

Au fost organizate circa 100 de activități de dezvoltare de competențe pentru 1100 psihologi, psihopedagogi, logopezi, cadre didactice privind starea de bine a copiilor, asistența specializată și organizarea activității didactice cu copiii cu CES în context pandemic, printre care:

- 10 webinare online pentru psihologii/psihopedagogii antrenați privind oferirea suportului psihologic/psihopedagogic copiilor/elevilor, cadrelor didactice, părinților în perioada de pandemie cu COVID-19. Materialele elaborate (planificarea activității, prezentările power point, video-urile) urmează să fie compilate într-un suport didactic care va putea fi utilizat, inclusiv în perioada postpandemică. Activitatea este susținută de Fundația pentru copii „Pestalozzi Children's Village” (Elveția);
- 10 webinare online pentru psihologii și psihopedagogii din structurile de asistență psihopedagogică psihologii din instituțiile de învățământ profesional tehnic privind organizarea și realizarea suportului psihologic în context pandemic. Activitatea este susținută în cadrul parteneriatului cu Organizația Mondială a Sănătății și proiectul moldo-elvețian MENSANA – „Suport pentru reforma serviciilor de sănătate mintală în Moldova”.
- 24 webinare online pentru psihologii, psihopedagogii din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică privind psihodiagnostic și evaluare clinică la copii și psihopedagogia dezvoltării la copii și adolescenți. Activitatea este realizată în cadrul parteneriatului MECC și CRAP, precum și proiectul moldo-elvețian MENSANA - „Suport pentru reforma serviciilor de sănătate mintală în Moldova.
- 30 webinare online pentru specialiștii din structurile de asistență psihopedagogică (psihologi, logopezi, psihopedagogi, pedagogi din IET și învățământ primar, secundar general, kinetoterapeuți), cadre didactice privind organizarea procesului educațional la distanță, în context pandemic pentru copiii cu CES, activități organizare de CRAP.

MECC și CRAP în parteneriat cu Organizația Mondială a Sănătății și proiectul moldo-elvețian MENSANA „Suport pentru reforma serviciilor de sănătate mintală în Moldova” au lansat în 30 aprilie 2020 *Programul educațional de asistență psihologică*, dedicat părinților, pedagogilor și psihopedagogilor din Republica Moldova, în contextul epidemiei COVID-19. Programul conține ciclul de tutoriale video „Școala părinților informați” despre comunicarea cu copiii cu vârsta cuprinsă între 7 și 14 ani pe durata epidemiei COVID-19. Părinții au avut ocazia să învețe cum să stabilească așteptări realiste, cum să se adapteze situației de distanțare fizică și izolării acasă, cum să gestioneze anxietatea copiilor etc. Video au fost postate săptămânal pe pagina de Facebook MECC.

<https://www.facebook.com/watch/?v=1602948069882555>

<https://www.youtube.com/watch?v=v0dYnFZvUOk>

<https://www.youtube.com/watch?v=xVKwxEyAuC0&t=2s>

A fost elaborat și implementat *Programul „Aleg să fiu bine” - program de asistență psihologică pentru elevi, cadre didactice pentru a-i ajuta să evite stresul în contextul COVID-19*. Programul a fost lansat la inițiativa MECC și a Fondului ONU pentru Populație (UNFPA) cu implicarea CRAP și a cuprins componentele:

- *Prima componentă* s-a desfășurat în perioada aprilie-iulie 2020 și a inclus 24 de sesiuni online, inclusiv 18 în limba română și 4 în limba rusă, cu psihologi profesioniști, fiind destinat adolescenților și tinerilor cu vârsta de 14-20 de ani din Republica Moldova. Sesiunile s-au axat pe nevoile tinerilor și a avut ca scop suportul oferit elevilor pentru a-și proteja sănătatea mintală

și emoțională în contextul crizei provocate de COVID-19. Sesiunile au fost organizate în regim LIVE pe pagina de Facebook a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

<https://www.facebook.com/watch/?v=766149840654705>

<https://www.facebook.com/watch/?v=272036187354818>

- *În a doua componentă* (octombrie-decembrie 2020) au fost create 10 video cu participarea directă a tinerilor. Fiecare video a implicat un expert (specialiști din cadrul MECC, psihologi, reprezentanți ai ONG-urilor și Centrelor de resurse, etc) care răspunde la întrebările adresate de tinerii din toată țara. Subiectele pentru discuții au fost identificate împreună cu tinerii, reprezentanți ai Consiliului Național al Elevilor din Învățământul General și Consiliul Național al Elevilor din Învățământul Profesional Tehnic. Cele 10 video-uri au fost publicate săptămânal pe pagina de Facebook a MECC și a UNFPA Moldova.

<https://www.facebook.com/watch/?v=839654740122746>

<https://www.facebook.com/watch/?v=371342244104089>

- *A treia componentă* a reprezentat o extensie de suport pentru cadrele didactice, manageri și părinți (octombrie/decembrie 2020) cu genericul „*Aleg să fiu BINE cu alții și cu mine*”. 16 sesiuni online, live, axate pe discuții despre importanța menținerii sănătății mintale și nevoile psiho-emoționale. Live-urile au fost accesate pe pagina de Facebook a MECC și a UNFPA Moldova.

https://www.facebook.com/watch/live/?v=341458537083519&ref=watch_permalink

<https://www.facebook.com/watch/?v=4021748757852371>

https://www.facebook.com/watch/live/?v=866359920771972&ref=watch_permalink

3.11. Organizarea activităților metodice în învățământul extrașcolar

Educația extrașcolară este parte componentă a sistemului de învățământ din Republica Moldova și o formă a educației reglementată de Codul educației nr. 152/2014.

Pe parcursul anului 2020, printre activitățile de succes în domeniul educației extrașcolare pot fi menționate:

- 1) Elaborarea și aprobarea *Cadrului de referință al educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova* (ordinul MECC nr. 1336 din 01.12.2020). Documentul reprezintă un demers de maximă importanță pentru funcționarea eficientă a învățământului extrașcolar și oferă concepte, modele, strategii și mecanisme de dezvoltare a educației și învățământului extrașcolar în condiții specifice de reactualizare a sistemului de învățământ din Republica Moldova;
- 2) Elaborarea și aprobarea unui nou *Regulament al Centrului Republican pentru Copii și Tineret* (ordinul MECC nr.447 din 27.05.2020). Documentul reglementează activitatea pe dimensiunea activității extrașcolare a instituției din subordine, cu statut de instituție publică educațional-metodică la nivel național, responsabilă și de acordarea asistenței metodice și metodologice a instituțiilor de învățământ extrașcolar la nivel național. Centrul Republican pentru Copii și Tineret, în vederea acordării asistenței metodice și metodologice instituțiilor de învățământ extrașcolar, a organizat pe parcursul anului 2020 diverse activități destinate cadrelor didactice și de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ extrașcolar:
 - Seminar „Managementul în domeniul extrașcolar – realizări și perspective”. Seminarul a întrunit 58 de persoane, fiind instruite privind actele de gestionare a instituțiilor extrașcolare;

- Seminar național instructiv-practic „Teatrul de după cortină”. Seminarul a întrunit 45 de persoane, fiind instruite privind activitatea conducătorului de cerc teatral;
- 3) Organizarea WEBinarului „Platforme de învățare la distanță. Google Classroom și ZOOM”. WEBinarul „Platforme de învățare la distanță. Google Classroom și ZOOM” a fost desfășurat în data de 19.03.2020. Beneficiari: Live au fost prezenți – 7400 de persoane. Total pe parcursul lunii au vizionat evenimentul – 18000 de persoane;
- 4) Elaborarea Revistei practicilor bune în domeniul extrașcolar. Revista include articole din cadrul instituțiilor extrașcolare din Republica Moldova și România;
- 5) Elaborarea și diseminarea lucrărilor metodice (31 lucrări metodice) în cadrul seminarelor prin postare la directoriul de pe site-ul artico.md, *Resurse pentru cadre didactice*;
- 6) Organizarea Seminarului republican pentru cadrele didactice din domeniul Sport „Aspecte metodologice privind proiectarea activității sportive în cadrul Centrelor de Creație”. Au fost instruiți 70 de profesori, antrenori, manageri ai centralelor de creație, dar și școli sportive din țară;
- 7) Organizarea Seminarului republican „Specificul organizării activității extrașcolare la distanță în sezonul estival 2020”, cu formarea a 43 de reprezentanți ai OLSDÎ. Suport de curs elaborat și publicat;
- 8) Crearea Laboratorului de bune practici: „ZOOM pe activități extrașcolare” care a inclus 6 suporturi de curs tematice elaborate și a întrunit 2 speakery internaționali, 6 speakery naționali și 280 participanți direcți;
- 9) Organizarea WEBinarelor în domeniul TIC pentru profesorii din domeniul extrașcolar, cu participarea a 16408 de beneficiari: WEBinar SOCRATIVE, Concurs „Learning 4 FUTURE”, WEBINAR „Crearea activităților online cu ajutorul platformei Wordwall”;
- 10) Organizarea Seminarului instructiv-practic pentru cadrele didactice din cadrul Școlilor de Muzică. Centrul Republican pentru Copii și Tineret, în colaborare cu Școala de Arte „Alexei Stârcea”, a instruit, în format online, 260 pedagogii de muzică din țară;
- 11) Organizarea Ședinței republicane privind aspectele specifice de implementare a reperelor metodologice privind organizarea activității instituțiilor de învățământ extrașcolar în anul de studii 2020-2021, în contextul epidemiologic COVID-19. Au fost instruiți specialiștii din cadrul OLSDÎ, responsabili de învățământul extrașcolar.

3.12. Prevenirea violenței, discriminării și activitatea de intervenție în cazurile de abuz față de copil

MECC este parte componentă a mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08 aprilie 2014). În conformitate cu această hotărâre, autoritățile și instituțiile cu competențe în protecția drepturilor copilului, de la toate nivelurile, au obligația să coopereze în vederea prevenirii tuturor formelor de violență față de copii și să reacționeze prompt la orice semn suspect de violență față de copil. MECC consideră că toți copiii au dreptul la respect pentru demnitatea lor umană și integritatea fizică. Pornind de la acest deziderat, personalul de conducere și didactic din educație identifică și raportează semestrial cazurile de violență asupra copilului. Ministerul apreciază faptul că profesorii, părinții și elevii au un grad mai mare de conștientizare a violenței și raportează cazurile de abuz față de copil și de bullying care au loc în diferite medii și contexte de viață și de activitate ale copilului. Potrivit celui mai recent raport al Ministerului, în perioada septembrie-decembrie 2020, angajații din educație au

identificat 3586 de cazuri suspecte de abuz fizic, emoțional, neglijare, exploatare prin muncă, hărțuire sexuală și bullying. Peste 50% din numărul total de cazuri de abuz asupra copilului în școală sunt raportate de către cadre didactice. Drept răspuns la aceste date, Ministerul continuă să încurajeze atât personalul didactic, cât și elevii și părinții/tutorii acestora să sesizeze organele competente despre cazurile de violență asupra copilului și să asigure fiecărui copil un mediu prietenos, respectuos și protectiv, conform procedurilor și metodologiilor care reglementează activitatea instituției de învățământ în prevenirea și intervenția în cazurile de violență față de copil oriunde s-ar întâmpla acestea – familie, comunitate, instituție.

În scopul prevenirii violenței, cazurilor de abuz față de copii și altor pericole ce pot apare la utilizarea Internetului, în anul 2020, cu suportul CI „La Strada” au fost organizate și desfășurate sesiuni de formare pentru cadre didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal. De asemenea, anual, în luna februarie este marcată Ziua Internațională a Siguranței pe Internet. Pe parcursul unei săptămâni, în cadrul instituțiilor de învățământ sunt desfășurate diverse activități de informare pentru elevi, părinți și cadre didactice cu referire la siguranța copiilor pe Internet, promovarea utilizării într-un mod mai sigur și responsabil a tehnologiei online și a telefoanelor mobile de către elevi, precum și conștientizarea și educarea acestora asupra pericolelor navigării nesupravegheate pe internet (concursuri, seminare, mese rotunde etc.) pentru elevi, părinți și cadre didactice. Totodată, anual, în luna octombrie, este marcat Lunarul Securității Cibernetică. În cadrul lunarului, sunt desfășurate activități cu referire la educarea elevilor asupra pericolelor plasării pe internet a datelor cu caracter personal, importanța securizării datelor și informațiilor etc. protecția datelor personale, securitatea informației etc.

În același context, MECC, în colaborare cu UNICEF, Centrul de Arte Coliseum și Teatrul „Mihai Eminescu”, au lansat Campania „**Siguranța și securitatea copiilor în mediul online și offline**”. Inițiativa a cuprins două componente:

- 10 spectacole „Corp de Copil”, o piesă pe tema abuzului copiilor în mediul online și offline, urmate de o discuție moderată de specialiști
- 20 de spectacole pe tema bullying-ului/intimidării în școli, planificate a fi create de către parteneri în a doua parte a perioadei de implementare. Aceste spectacole vor fi urmate de fiecare dată de o discuție moderată de specialiști

Au fost prezentate 7 spectacole. Activitățile vor fi reluate după anularea stării de urgență. De asemenea, în colaborare cu Centrul Internațional „La Strada”, a fost desfășurat **Concursul pentru cadre didactice „Împreună, pentru un Internet mai bun”**. Au fost implicați în concurs 500 de copii din 13 localități din țară, elevi ai ciclului primar și 530 de copii din 16 localități din țară, elevi ai ciclului gimnazial. În total, au fost implicați în concurs copii din 36 instituții de învățământ. Din 39 dosare depuse, 18 dosare au fost depuse de cadre didactice din învățământul primar și 21 dosare au fost depuse de cadre didactice din învățământul gimnazial.

În vederea asigurării unui mediu sigur pentru elevi și cadre didactice au fost elaborate *Reperete metodologice privind securitatea și siguranța online a elevilor în procesul educațional la distanță pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal în anul de studii 2020-2021* (ordinul MECC nr. 1069 din 06.10.2020). Au fost organizate sesiuni de formare pentru implementarea eficientă a prevederilor documentului.

În parteneriat cu Centrul Internațional „La Strada”, au fost desfășurate **Ateliere de instruire a cadrelor didactice „Educație despre siguranța online, în procesul educațional”**, (17 ore de instruire pe diverse tematici privind siguranța online, comportamente și riscuri în mediul online, etc.).

Cu susținerea UNICEF și a Centrul Internațional „La Strada”, au fost elaborate și plasate pe portalul educatieonline.md - 12 video pentru lecțiile despre siguranța online cu șase teme diferite (6 lecții în limba română și 6 lecții în limba rusă). Lecțiile video sunt concepute într-un format atractiv și prietenos copilului.

Pe parcursul anului 2020, MECC a continuat monitorizarea implementării actelor normative în vigoare referitor la prevenirea și protecția copilului față de violență în mediul școlar. În procesul de monitorizare, ministerul salută participarea activă a elevilor din învățământul gimnazial și liceal. Conform Planului anual de activități extracurriculare, MECC a organizat Turnamentul republican în domeniul drepturilor omului/ copilului la care au participat circa 1080 de elevi și circa 200 de cadre didactice care predau disciplina școlară *Educație pentru societate*, subiectul de bază referindu-se la respectarea dreptului la protecție față de violență în diferite medii de viață ale copiilor. MECC, în colaborare cu partenerii instituționali – Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) și Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CN PAC), pe parcursul anului 2020, au realizat mai multe activități de sensibilizare în scopul prevenirii și combaterii violenței față de copii:

- 1) Instruirii tematice pentru 54 de psihologi din cadrul SAP-urilor la subiectul „Identificarea, evaluarea inițială și raportarea cazurilor suspecte de abuz față de copii în perioada de pandemie”;
- 2) Conferința națională cu tematica „Pledoarie pentru o educație parentală de calitate: provocări și perspective”, cu participarea internațională a experților din Estonia, România, Marea Britanie și Italia, precum și a peste 500 de profesioniști din țară;
- 3) Studiul-pilot „Cartografierea programelor de educație parentală furnizate în Republica Moldova”. Scopul studiului constă în cartografierea serviciilor și programelor de educație parentală furnizate în Republica Moldova, atât de sectorul public (instituții de învățământ, instituții medicale etc), cât și cel privat (organizații neguvernamentale, societăți cu răspundere limitată);
- 4) Ateliere de formare pentru 980 de cadre didactice (educatori, profesori, învățători, psihologi școlari) din raioanele Anenii Noi, Rîșcani, Glodeni, Soroca, Călărași, Strășeni, Telenești, Orhei, Căușeni, Cantemir, Drochia, Fălești, Ștefan Vodă, Taraclia care au fost instruiți privind identificarea formelor de violență și utilizarea metodelor interactive pentru prevenirea violenței față de copil (Fir de nisip, Provocările lui Dragoș);
- 5) Instruiri privind implementarea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, la care au participat circa 300 de cadre de conducere din raioanele Anenii Noi, Călărași, Telenești, Ștefan Vodă;
- 6) Activități de sensibilizare prin diseminarea informațiilor de bază despre formele de violență și recunoașterea acestora, instituțiile și persoanele cărora se pot adresa în caz de pericol, au avut acces la informare - circa 10 000 de elevi și eleve de la toate treptele de școlaritate;
- 7) Activități de sensibilizare privind abuzul față de copii, semnele, metodele de prevenire și raportare a cazurilor suspecte sau confirmate de violență față de copii, în care au fost implicați circa 5550 de părinți;
- 8) Instruiri privind aplicarea Mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, la care au participat 198 de metodiști și educatorii din IET.

3.13. Implementarea proiectelor de asistență tehnică susținute de donatori și parteneri externi și altor angajamente în cadrul cooperării internaționale

În baza Memorandumului de colaborare, în anul 2020 Oficiul Special de Auto-Guvernare pentru Educație al Provinciei Jeju din Republica Coreea a donat pentru instituțiile de învățământ din Republica Moldova 150 de calculatoare.

În baza noului Acord de colaborare între MECC, Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID), Guvernul Suediei, Compania Orange, LED și Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (ATIC), au fost selectate încă 20 de instituții care vor beneficia de dotare conform conceptului „Clasa viitorului”. În total, în Republica Moldova, vor fi 31 de instituții de învățământ „Clasa viitorului” dotate cu mobilier flexibil și echipamente IT moderne, precum seturi de robotică, laboratoare științifice portabile, senzori pentru experimente, seturi pentru crearea circuitelor microelectronice, imprimante și scanere 3D, microcomputere, ochelari VR etc.

În anul 2020 a continuat procesul de renovare a 17 instituții de învățământ de către FISM cu suportul MECC în cadrul Proiectului Reforma Învățământului în Moldova (PRIM). Astfel, 10 proiecte sunt recepționate, 7 se află la diferite etape a procesului de renovare.

Au devenit beneficiare a proiectelor de renovare/construcție a blocurilor sanitare, implementate de către FISM (conform Hotărârii Guvernului nr. 453 din 01.07.2020) - **18 instituții de învățământ general**.

4. Învățământul profesional tehnic

Activitățile de bază în domeniul învățământului profesional tehnic s-au centrat pe modernizarea și eficientizarea învățământului profesional tehnic în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin asigurarea formării profesionale bazată pe competențe și racordarea acesteia la cerințele pieței muncii.

Racordarea la cerințele pieței muncii s-a realizat și prin admiterea în învățământul dual. Astfel, pentru anul de studii 2020-2021 la învățământul secundar dual au fost înmatriculați 819 elevi și 123 de elevi la învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar dual.

4.1. Accesul la învățământul profesional tehnic. Analiză statistică

În anul de studii 2020-2021, similar cu 2019-2020, învățământul profesional tehnic (IPT) se realizează în 91 unități, din care 13 centre de excelență (inclusiv 1 instituție privată), 36 colegii (inclusiv 6 instituții private) și 42 școli profesionale. La începutul anului de studii 2020-2021, numărul de elevi în învățământul profesional tehnic a constituit 44,9 mii persoane (cu 2,9% mai mult comparativ cu anul de studii precedent), inclusiv 12,6 mii persoane – în centre de excelență, 18,4 mii persoane – în colegii și 13,9 mii persoane – în școli profesionale. Activitatea educațională și de instruire din învățământul profesional tehnic este asigurată de 3,7 mii cadre didactice (Tabelul nr.7).

Tabelul nr. 7. Indicatorii principali în învățământul profesional tehnic, pe tipuri de instituții

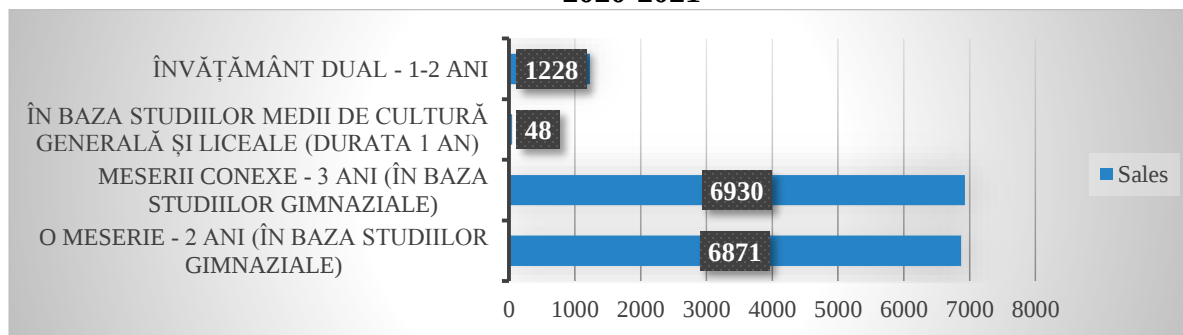
	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Școli profesionale	61	46	43	43	42	42	42

Elevi	17.508	15.417	17.228	15.436	13.932	13.458	13.880
Cadre didactice	2.096	1.782	1.709	1.692	1.582	1.470	1.393
Colegii	45	42	32	32	34	36	36
Elevi	29.810	24.641	17.188	17.364	17.379	17.665	18.400
Cadre didactice	2.417	2.040	1.383	1.485	1.465	1.444	1.359
Centre de excelență	–	4	11	11	13	13	13
Elevi	–	6.468	14.375	13.786	13.037	12.441	12.563
Cadre didactice	–	405	1.018	1.024	1.022	951	991

A. Învățământ profesional tehnic secundar

Numărul de elevi în învățământul profesional tehnic secundar constituie 15,1 mii de persoane, fiind în creștere, față de anul de studii precedent, cu 2,8%. Din totalul elevilor înscriși în învățământul profesional tehnic secundar 46,0% urmau instruirea în meserii conexe cu durata de studii de 3 ani, 45,6% – într-o meserie cu durata de 2 ani, 8,1% urmau învățământul dual cu durata de 1-2 ani, iar 0,3% – o meserie cu durata de 1 an. Comparativ cu anul de studii 2019-2020, se atestă creșterea numărului de elevi la programele pentru meserii conexe (cu 5,3%) și în învățământul dual (cu 13,0%), precum și descreșterea numărul de elevi la programele pentru o meserie (cu 0,9%). (Figura nr. 11).

Figura nr. 11 . Elevi în învățământul profesional tehnic secundar pe programe de studii, 2020-2021

În anul de studii 2020-2021, în învățământul profesional tehnic secundar au fost înmatriculați 7,3 mii de elevi înregistrând o ușoară creștere față de anul de studii precedent (cu 0,6%). Majoritatea elevilor au fost înmatriculați în baza studiilor gimnaziale (99,3%) și cu finanțare bugetară (95,4%).

În baza studiilor gimnaziale au fost înmatriculați 3,7 mii elevi pentru instruirea într-o meserie (din care 94,4% cu finanțare bugetară) și 2,6 mii la meserii conexe (din care 95,5% cu finanțare bugetară). Comparativ cu anul de studii 2019-2020, numărul elevilor înmatriculați pentru instruirea într-o meserie este în creștere cu 4,3%, iar a celor înmatriculați la meserii conexe a scăzut cu 1,6%. La fel, se relevă un număr mai mic de elevi înmatriculați în învățământul dual (0,8 mii persoane față de 0,9 mii în anul de studii 2019-2020), precum și în cazul persoanelor cu studii medii de cultură generală sau liceale care au ales acest nivel educațional.

Cele mai solicitate meserii sunt următoarele: mecanic auto, bucătar, cusătoreasă în industria confecțiilor, electrogazosudor-montator, tencuitor, operator pentru suport tehnic al calculatoarelor, cofetar, placator cu plăci (Tabelul nr. 8).

Tabelul nr. 8. Cele mai solicitate meserii în învățământul profesional tehnic secundar, anul de studii 2020-2021

Nr. d/o	Meserii	% din numărul total a celor înmatriculați
1.	Bucătar	6,4
2.	Mecanic auto	9,0
3.	Operator pentru suport tehnic al calculatoarelor	2,8
4.	Tencuitor	3,1
5.	Electrogazosudor-montator	3,6
6.	Cofetar	2,7
7.	Cusătoreasă în industria confecțiilor	3,6
8.	Placator cu plăci	2,7

Totodată, unele meserii dintre acestea se regăsesc și în meseriile conexe. Astfel, se remarcă preferințe pentru următoarele meserii conexe: electrogazosudor-montator – tăietor cu gaze (4,9%), electrician-electronist auto – mecanic auto (4,6%), bucătar – chelner (4,3%), electromontor utilaj electric – lăcătuș-electrician utilaj electric (3,8%), operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor – operator introducere, validare și prelucrare date (3,2%).

În anul 2020, numărul de absolvenți a constituit 5,6 mii persoane, în scădere cu 2,3% comparativ cu anul precedent. Totodată, ponderi mai mari au înregistrat absolvenții care au obținut calificări în următoarele domenii de educație: inginerie și activități ingineresti (37,6%), fabricare și prelucrare (20,1%), arhitectură și construcții (19,0%), servicii personale (12,5%).

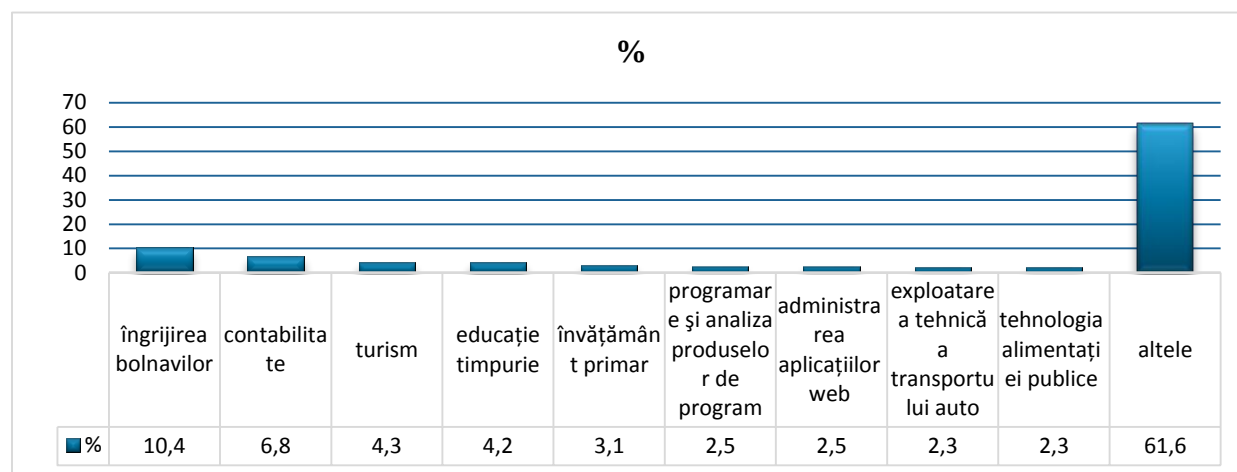
B. Învățământ profesional tehnic postsecundar

La începutul anului de studii 2020-2021, numărul total de elevi din învățământul profesional tehnic postsecundar a înregistrat o creștere, în comparație cu anul de studii precedent (cu 3,0%), constituind 29,8 mii de elevi. Din numărul total de elevi, 8,7% își fac studiile în instituții private. Ponderea elevilor care își fac studiile în bază de contract în instituțiile publice este de 50,9%.

În anul de studii 2020-2021, în învățământul profesional tehnic postsecundar au fost înmatriculați 8,7 mii de elevi. Din totalul elevilor înmatriculați, 92% sunt în baza studiilor gimnaziale. În instituțiile de învățământ publice au fost înmatriculați 7,7 mii de elevi. Comparativ cu anul de studii precedent, numărul elevilor înmatriculați cu finanțare bugetară 3,7 mii (48,1%) a înregistrat o ușoară creștere cu 1,7%, iar al celor înmatriculați în bază de contract (4 mii) – cu 0,7%. Numărul elevilor înmatriculați în instituțiile private a înregistrat valoarea de 1,0 mii față de 0,8 mii în anul de studii 2019-2020.

Cele mai solicitate specialități sunt următoarele: îngrijirea bolnavilor, contabilitate, turism, educație timpurie, învățământ primar, programare și analiza produselor de program, administrarea aplicațiilor web, exploatarea tehnică a transportului auto, tehnologia alimentației publice (Fig. nr. 12).

Figura nr. 12. Structura elevilor înmatriculați în învățământul profesional tehnic postsecundar, pe domenii generale, 2020-2021

Absolvenți. În anul 2020, numărul absolvenților a constituit 6,3 mii persoane, cu 4,7% mai puțin față de anul precedent. Cele mai mari ponderi de absolvenți se regăsesc în domeniile: inginerie, prelucrare și construcții (32,2%), afaceri, administrare și drept (20,3%), sănătate și asistența socială (17,6%), servicii (10,7%). În ceea ce privește numărul de elevi care au promovat examenele de bacalaureat în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar, s-a înregistrat o creștere de 2,2 ori, valoarea fiind de 5,4 mii persoane în 2020 față de 2,5 mii în 2019.

4.2. Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind învățământul profesional tehnic; corelarea politicilor în domeniul învățământului profesional tehnic cu alte politici sectoriale

Consolidarea cadrului normativ de reglementare a organizării și funcționării instituțiilor de învățământ profesional tehnic s-a realizat prin elaborarea și aprobarea:

- 1) Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 59 din 28.01.2020 *Cu privire la evaluare și calificare la programe de formare profesională tehnică*, prin care a fost aprobată lista programelor de formare profesională tehnică pentru organizarea și desfășurarea examenului de calificare prin metoda sistemului unificat;
- 2) Regulamentului-cadru de organizare a învățământului profesional tehnic în perioada în care accesul în instituții este restricționat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.350 din 19.03.2020³. Odată cu apariția crizei pandemice, prioritatea de bază a fost asigurarea neîntreruptă a procesului educațional, chiar și în condițiile în care accesul în instituții era restricționat. Astfel, în baza acestui Regulament, dar și a completărilor ulterioare, a fost asigurat procesul educațional în IPT pentru perioada martie –iunie 2020;
- 3) Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 584 din 26.06.2020 *Cu privire la eliberarea actelor de studii la finalizarea programelor de formare profesională tehnică, anul de studii 2019-2020*,⁴ care a fost emis în vederea prevenirii riscului de îmbolnăvire cu COVID 19

³ https://mecc.gov.md/sites/default/files/regulament_cadru_5.pdf

⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121981&lang=ro

și în scopul asigurării securității, protecției vieții și sănătății absolvenților programelor de formare profesională tehnică;

- 4) *Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 459/2020);
- 5) Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr.619 din 01.07.2020, *Cu privire la aprobarea măsurilor de prevenire a riscului de îmbolnăvire a COVID-19 în instituțiile de învățământ profesional tehnic*, în contextul organizării și desfășurării Concursului de admitere⁵;
- 6) Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr.843 din 19.08.2020 *Cu privire la aprobarea reglementărilor privind organizarea procesului educațional în învățământul profesional tehnic*, anul de studii 2020-2021 cu modificările ulterioare: Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1353 din 04.12.2020 *cu privire la Organizarea evaluărilor sumative, în contextul pregătirii sesiunii de iarnă*⁶;
- 7) Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr.807 din 14.08.2020 *Cu privire la aprobarea Regulamentelor de finanțare complementară și de finanțare prin concurs pe bază de proiecte*⁷.

În ceea ce privește digitalizarea învățământului profesional tehnic, viziunea MECC a fost bazată pe următoarele priorități:

- susținerea elaborării materialelor didactice digitale și a softurilor educaționale necesare și distribuirea acestora (de ex: manuale digitale, platforme online; ghiduri, lecții video etc);
- asigurarea cu echipamente TIC a cadrelor didactice și elevilor din IPT, care nu dețin tehnică de calcul, precum și dotarea IIPT cu echipament TIC necesar pentru asigurarea lecțiilor online;
- consolidarea capacităților cadrelor didactice în utilizarea TIC prin organizarea cursurilor de formare a cadrelor didactice, maiștrilor-instrucitori privind implementarea tehnologiilor informaționale în educație; activități de mentoring, ghidare, servicii de suport ale cadrelor didactice.

4.3. Asigurarea formării profesionale în învățământul profesional tehnic bazată pe competențe și racordarea acestuia la cerințele pieței muncii

În contextul racordării formării profesionale în IPT la cerințele pieței muncii, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.410/2020 *cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2020-2021*.⁸ Acest document a luat în considerație solicitările pieței muncii.

Printre elementele noi de racordare la cerințele pieței muncii se numără:

1) completarea cu o nouă meserie **811014 Cultivator-procesator bacifere** în contextul solicitărilor parvenite din partea Asociației „Pomușoarele Moldovei” ce reprezintă sectorul de producere și procesare a pomușoarelor, în vederea pregătirii muncitorilor calificați pentru implementarea tehnologiilor moderne de producere, post-recoltare și valorificare a culturilor bacifere. În anul de studii 2020-2021 instruirea se realizează în cadrul Școlii Profesionale, or. Nisporeni, în baza acordului de cooperare semnat cu Asociația „Pomușoarele Moldovei”;

2) completarea cu o nouă specialitate **714100 Telecomunicații**. Introducerea noii specialități vine în contextul solicitării S.A. „Moldtelecom”, care activează în domeniul telecomunicațiilor, de a

⁵ https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_619_2020_-_masuri_de_prevenire_covid_admitere.pdf

⁶ https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_1353_din_04.12.2020.pdf

⁷ https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_807_cu_anexe.pdf

⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121924&lang=ro

pregăti tehnicieni în domeniul telecomunicațiilor. În cadrul programului de formare profesională 714100 *Telecomunicații* urmează a fi instruiți tehnicieni pentru realizarea lucrărilor la suportul tehnic al echipamentelor de telecomunicații, executarea instrucțiunilor în programe specializate, utilizarea mediilor de comunicații electronice în diagnosticarea stării tehnice a circuitelor digitale de transmisie, precum și identificarea și măsurarea parametrilor tehnici al echipamentelor de telecomunicații;

3) completarea cu o nouă specialitate: *Tehnician în servicii de frumusețe*.

Racordarea la cerințele pieței muncii s-a realizat și prin admiterea în învățământul dual. Astfel, pentru anul de studii 2020-2021 la învățământul secundar dual au fost înmatriculați 819 elevi, și 123 de elevi la învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar dual.

Pentru anul de studii 2020-2021, în vederea asigurării instruirii prin învățământ dual, au fost stabilite **106 parteneriate social-economice** (62 – nivel III ISCED; 44 – nivel IV-V ISCED) prin participarea a **25 instituții de învățământ profesional tehnic și 84 agenți economici**.

În anul 2020 a continuat procesul de elaborare și aprobare a curricula și a planurilor de învățământ pentru învățământul profesional tehnic, astfel fiind **aprobate pentru învățământul profesional tehnic secundar 34 curriculumuri și pentru învățământul profesional tehnic postsecundar 9 curriculumuri**, pe domenii de formare profesional, după cum urmează (Tabelul nr. 9):

Tabelul nr. 9. Numărul de curriculumuri aprobate în învățământul profesional tehnic

Domeniul general	Numărul de curriculumuri aprobate în învățământul profesional tehnic	
	secundar	postsecundar
1. Educație	-	1
2. Științe umaniste și arte	4	1
7. Inginerie, prelucrare și construcții	19	5
8. Agricultură, silvicultură, piscicultură și veterinărie	3	-
9. Sănătate și asistență socială	1	1
10. Servicii	7	1
Total	34	9

În vederea pregătirii elevilor în acord cu necesitățile pieței muncii și având în vedere unele modificări ale cadrului normativ, au fost aprobate noi Planuri de învățământ, după cum urmează (Tabelul nr. 10):

Tabelul nr. 10. Numărul de Planuri de învățământ aprobate în învățământul profesional tehnic

Domeniul general	Numărul de Planuri de învățământ aprobate în învățământul profesional tehnic	
	secundar	postsecundar
1. Educație	-	1
2. Științe umaniste și arte	6	1
4. Afaceri, administrare și drept	-	3
6 Tehnologia informației și a comunicațiilor	-	4

7. Inginerie, prelucrare și construcții	45	8
8. Agricultură, silvicultură, piscicultură și veterinarie	5	-
9. Sănătate	1	1
10. Servicii	6	3
Total	63	21

4.4. Creșterea calității învățământului profesional tehnic

În contextul crizei pandemice, a fost organizat și desfășurat procesul educațional în instituțiile de învățământ profesional tehnic, inclusiv și din punctul de vedere a creșterii calității procesului de studii online.

Astfel, au fost elaborate și aprobate următoarele acte normative și metodologice:

- 1) *Regulamentul-cadru de organizare a învățământului profesional tehnic în perioada în care accesul în instituții este restricționat* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.350/2020);
- 2) *Instrucțiunea de organizare și desfășurare a procesului educațional în învățământul profesional tehnic în perioada în care accesul în instituții este restricționat; Ghidul de elaborare/ de utilizare a materialelor didactice digitale* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 393 din 06.04.2020);
- 3) completări la *Regulamentul cu privire la finalizarea anului de studii 2019-2020*, (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 402 din 15.04.2020); completări la *Regulamentul prenotat* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 435 din 07.05.2020);
- 4) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 620 din 01.07.2020 *Cu privire la implementarea Programului național de educație digitală pentru cadrele didactice din învățământul profesional tehnic*⁹;
- 5) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.701 din 22.07.2020 *Cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru învățământul liceal în cadrul programelor integrate de formare profesională tehnică postsecundară*¹⁰;
- 6) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.644 din 13.07.2020 *Cu privire la aprobarea suportul metodologic „Elaborarea programelor de examen în învățământul profesional tehnic”*¹¹;
- 7) Ghidul pentru formatori: *Activități de antreprenoriat în instituțiile de învățământ profesional tehnic*¹²;
- 8) Circulara nr.03/2-09/588 din 30.01.2020 cu privire la obligativitatea respectării drepturilor elevilor la demnitate, bunăstare, sănătate, dezvoltare, supraviețuire, participare și non-discriminare¹³.

Totodată, în conformitate cu Planul de acțiuni privind evaluarea externă a programelor de formare profesională tehnică, aprobat prin *Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1014 din*

⁹ https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_620_2020_-_implementarea_programului_de_aflabetizare_digitala.pdf

¹⁰ https://mecc.gov.md/sites/default/files/planul_cadru_inv_liceal.pdf

¹¹ https://mecc.gov.md/sites/default/files/merged_ordinul_644_2020_-_suport_metodologic_ex_calificare.pdf

¹² https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_rom_final.pdf

¹³ https://mecc.gov.md/sites/default/files/iipr_31_01_19.pdf

02.07.2018, în anul 2020 au fost aprobate rezultatele evaluării externe a programelor de studii pentru 13 instituții de învățământ profesional tehnic.

În ceea ce privește acțiunile de suport al sistemului IPT în asigurarea metodologică și didactică și în vederea apropierii sistemului IPT de piața muncii, au fost elaborate și aprobate Curricula la programe de formare profesională tehnică. Totodată, toți elevii din instituțiile de învățământ profesional tehnic au fost asigurați cu manuale.

4.5. Modernizarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic

În anul de studii 2020-2021, similar cu 2019-2020, învățământul profesional tehnic se realizează în 91 unități, din care 13 centre de excelență (inclusiv 1 instituție privată), 36 colegii (inclusiv 6 instituții private) și 42 școli profesionale¹⁴. În acest sens, nu au fost realizate acțiuni vizând restructurarea rețelei.

În ceea ce privește modernizarea rețelei a fost aprobat cadrul normativ ce își propune crearea unor mecanisme financiare: Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.807 din 14.08.2020 *Cu privire la aprobarea Regulamentelor de finanțare complementară și de finanțare prin concurs pe bază de proiecte*.

Totodată, au fost alocate mijloace financiare complementare pentru ÎPT, după cum urmează (Tabelul nr.11; Tabelul nr.12; Tabelul nr. 13; Tabelul nr. 14):

Tabelul nr. 11. Finanțarea complementară pentru programul învățământ profesional tehnic secundar (în mărime de 4,641,540.08 lei)

nr. crt	instituția	descrierea solicitării	Mijloace alocate
1.	Școala Profesională nr.5, mun. Bălți	Achiziționarea tehnicii de calcul	234,300.00
2.	Școala Profesională or. Căușeni	lucrări de reparație în cămin	593,882.50
3.	Școala Profesională or. Nisporeni	Dotarea laboratorului Operator suport tehnic al calculatoarelor	265,000.00
4.	Școala Profesională or. Ștefan Vodă	Reparația acoperișului căminului nr. 2	409,479.58
5.	Școala Profesională nr.1, mun. Bălți	Dotarea laboratorului de informatică	108,801.00
6.	Școala Profesională nr.1, mun. Bălți	Reparația capitală a acoperișului atelierului de instruire practică	589,233.00
7.	Centrul de excelență în Informatică și Tehnologii informaționale	dotarea cu tehnică de calcul și echipamente	250,000.00
8.	Școala Profesională nr.1, mun. Cahul	Achiziționarea tehnicii de calcul	267,864.00

¹⁴ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6847&parent=0>

9.	Școala Profesională or. Orhei	Achiziționarea tehnicii de calcul	372,980.00
10.	Școala Profesională nr.4, mun. Bălți	Achiziționarea tehnicii de calcul	325,000.00
11.	Școala Profesională nr.2, mun. Chișinău	instalarea nodului termic în blocul instituției	581,000.00
12.	Școala Profesională com. Bubuieci	Modernizarea și dotarea sălii de sport	296,000.00
13.	Școala Profesională nr.9, mun. Chișinău	reparația acoperișului blocului de studii	160,000.00
14.	Școala Profesională nr.9, mun. Chișinău	procurarea tehnicii de calcul	188,000.00

Tabelul nr.12. Finanțarea complementară pentru programul învățământ profesional tehnic postsecundar (în mărime de 5,288,708.72 lei):

nr. crt	instituția	descrierea solicitării	Propuneri de alocare
1.	Centrul de excelență în energetică și electronică	reparația acoperișului căminului 3	486,990.00
2.	Centrul de excelență în energetică și electronică	instalarea supravegherii video în blocul de studii (str. Melestiu)	239,670.00
3.	Colegiul de ecologie	Lucrări de reparație în instituție în blocul de studii	500,000.00
4.	Colegiul de ecologie	Lucrări de reparație în instituție în cămin	500,000.00
5.	Centrul de excelență în economie și finanțe	instalarea sistemelor de alarmă pentru prevenirea incendiilor	600,000.00
6.	Colegiul Alexei Mateevici	achiziționarea tehnicii de calcul	300,000.00
7.	Colegiul Alexei Mateevici	reparația acoperișului	1,023,310.00
8.	Colegiu de Arte Nicolae Botgros	achiziționarea tehnicii de calcul	255,073.00
9.	Colegiul de Construcții din Hîncești	achiziționarea tehnicii de calcul	281,510.00
10.	Colegiul tehnic feroviar din Bălți	instalarea sistemelor de alarmă pentru prevenirea incendiilor	570,000.00
11.	Colegiul Mihai Eminescu	achiziționarea tehnicii de calcul	88,620.00
12.	Colegiul Național de Coregrafie, mun. Chișinău	realizarea lucrărilor de reparație și dotare	443,535.72

Tabelul nr. 13. Finanțarea prin concurs pe bază de proiecte pentru programul învățământ profesional tehnic postsecundar (în mărime de 730,228.50 lei)

nr. crt	instituția	descrierea solicitării	Propuneri de alocare
1.	Centrul de excelență în construcții	Validarea competențelor profesionale dobândite în context de educație nonformală și informală	179,400.00
2.	Centrul de excelență în construcții	formarea profesională continuă în domeniul construcțiilor	36,000.00
3.	Colegiul Alexei Mateevici	Servicii de formare profesională prin sistem dual	488,200.50
4.	Centrul de excelență în transport	Concursul focul din vatră	26,628.00

Tabelul nr. 14. Finanțarea activităților/proiectelor instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar care au scopul de a asigura implementarea standardelor educaționale (în mărime de 3.000.000,00 lei)

nr. crt	instituția	descrierea solicitării	Propuneri de alocare
1.	Centrul de excelență în energetică și electronică	10 săli cu calculatoare (15 calculatoare în sală)	500,000.00
2.	Centrul de excelență în energetică și electronică	utilaj pentru dotarea laboratoarelor	500,000.00
3.	Centrul de excelență în Informatică și Tehnologii informaționale	dotarea cu tehnică de calcul și echipamente	500,000.00
4.	Centrul de excelență în transport	achiziționarea de echipamente și utilaje	321,000.00
5.	Centrul de excelență în educație artistică „Ștefan Neaga”	achiziționarea de echipamente și utilaje	1.179.000,00

4.6. Sporirea atractivității învățământului profesional tehnic

A fost inițiat un parteneriat cu Compania „Teleradio-Moldova” prin care este promovat învățământul profesional tehnic, în special, oferta instituțiilor de învățământ și oportunitățile de angajare a tinerilor în câmpul muncii prin intermediul ciclului de emisiuni¹⁵ "MeseriAșii", care se difuzează săptămânal.

În cadrul Proiectul „Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”, care este implementat cu suportul financiar al Agenției Austriece de Cooperare (ADA) și Fondului Națiunilor Unite pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), a fost aprobat un model de proiectare finală (design) a clasei, selectat prin vot online de către elevi și profesori din 12 instituții de IPT. În rezultat, 13 săli de clasă au fost vopsite pe baza designului agreeat. Procesul de proiectare al acestei clase a fost unul participativ, co-creat de tineri care au fost îndrumați de un designer profesionist. Proiectarea finală a clasei de educație prietenoasă tinerilor a fost votată de elevii și profesorii din 12 instituții de IPT. La procesul de vot au participat aproximativ 3000 de tineri din 12 instituții de IPT. În

¹⁵ <https://www.facebook.com/emisiuneconcurs>

rezultat, a fost asigurată reparația și dotarea cu tehnică și mobilier (televizoare, ochelari virtuali, mobilier modern, etc) a 13 săli de clasă din 12 instituții IPT.

În contextul educației la distanță din cauza situației pandemice, MECC în parteneriat cu Proiectul Shift Edu ”Competențe digitale pentru angajare în economia modernă”, finanțat de către Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) și implementat de către Centrul Educațional Pro-Didactica, a asigurat organizarea, în perioada 14 – 29 aprilie, sesiuni online de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic din perspectiva utilizării tehnologiilor informaționale la distanță. Au fost instruiți 139 de participanți (cadre didactice din IPT), iar 78 au fost certificați.

Printre domeniile de formare în cadrul sesiunilor online, s-au numărat: proiectarea învățării la distanță și comunicarea digitală, crearea și utilizarea resurselor multimedia, organizarea activității interactive la distanță, crearea cursurilor digitale, utilizarea instrumentelor pentru educația la distanță, cum ar fi managementul documentelor și managementul clasei, etc. De asemenea, în cadrul acestor instruirii, cadrele didactice au fost informate despre oportunitățile oferite în cadrul implementării educației la distanță: valorificarea instrumentelor gratuite pentru organizarea activităților interactive la distanță, inclusiv evaluarea, soluții cloud, crearea portofoliilor-dosare, utilizarea Google Classroom, Google Sites și altor instrumente pentru buna desfășurare a procesului educațional la distanță.

O nouă rundă de instruire de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic din perspectiva utilizării tehnologiilor informaționale la distanță s-a desfășurat în perioada august-noiembrie 2020, fiind organizate seminare online sau hibrid, pentru ca beneficiarii să fie pregătiți să instruiască personalul didactic din instituțiile pe care le reprezintă. Formatorii naționali (17 persoane) au asigurat și urmează să asigure sustenabilitatea și trainingul în cascadă în baza acreditării de către Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI). Peste 87 de cadre didactice au fost beneficiarii acestor formări.

Pe parcursul perioadei de criză, MECC a lansat și organizat **Programul de alfabetizare digitală** pentru a asigura cadrele didactice cu minimul necesar de competență. Cursurile de instruire a formatorilor naționali au fost realizate în mediul online de către experții din cadrul Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație, care este unul dintre cei mai importanți ofertanți de formări pentru profesori în domeniul TIC.

Programul a fost destinat profesorilor din învățământul general și învățământul profesional tehnic și prevedea instruire comprehensivă în utilizarea celor mai importante aplicații și instrumente digitale, utile procesului didactic.

În cadrul Programului de alfabetizare digitală, fiecare instituție IPT a delegat câte un cadru didactic, responsabil de procesul de digitalizare. Această persoană a fost instruită și certificată de către Centru Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (CTICE), iar gestionarea, la fel, s-a realizat prin intermediul CTICE.

Peste 700 de cadre didactice (18 % din cadrele didactice din IPT) au fost beneficiarii acestui Program.

O altă activitate se referea la suportul oferit de către compania Moldcell și Orange pentru o parte a cadrelor didactice din instituțiile de învățământ profesional tehnic (Centrele de Excelență, Colegiile și Școlile Profesionale), care au beneficiat în perioada critică de criză de 50 GB trafic Internet Mobil, oferite în mod gratuit.

În parteneriat cu Proiectul ”Promovarea învățământului Profesional tehnic pentru o economie verde”, implementat de către Agenția Internațională Germană de Cooperare (GIZ), a fost organizată campania națională de promovare a învățământului dual: (Facebook, Instagram, YouTube, pagina web privind învățământul dual în IPT, pagina web a CCIRM, etc.); video pentru părinți și copii, etc. A fost

organizată și Caravana învățământului dual, a celei de-a doua ediție dedicată sectorului vitivinicol în parteneriat cu „Crama Purcari” și „Centrul de excelență în viticultură și vinificație”. Totodată, a fost promovată campania de admitere 2020.

În perioada mai – decembrie au fost organizate concursuri pentru elevi, fiind aprobate prevederile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, după cum urmează:

1) Concursul Național „Campionatul Gastronomic Juniori” ediția a V-a are ca scop stimularea creșterii profesionale a elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic; consolidarea competențelor profesionale ale elevilor la meseriile *Bucătar*, *Cofetar* și *Brutar* și specialitatea *Tehnologia alimentației publice*; promovarea valorilor naționale prin arta culinară; sporirea vizibilității instituțiilor de învățământ profesional tehnic; diseminarea bunelor practici de colaborare internațională în domeniul culinar. În cadrul campionatului s-au înregistrat 13 instituții de învățământ profesional tehnic, 104 elevi cu vârsta cuprinsă între 16-20 de ani. Concursul a fost desfășurat în conformitate cu *Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului național „Campionatul Gastronomic pentru Juniori” în contextual situației pandemice COVID – 19*, aprobat prin Ordinul¹⁶ ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1050/2020;

2) Concursul Național „Cel mai bun plan de afaceri” are misiunea de a dezvolta competențele antreprenoriale ale elevilor instituțiilor de învățământ profesional tehnic, crearea, sprijinirea consolidarea și promovarea unei culturi antreprenoriale la nivel rural și urban, capabilă să accelereze inițierea de afaceri de succes și să mărească competitivitatea la nivel local. Concursul a fost la cea de a VII-a ediție, în cadrul său participând 14 finaliști ale etapelor regionale ale concursului. Concursul s-a desfășurat în conformitate cu Regulamentul Concursului „Cel mai bun plan de afaceri”, aprobat prin Ordinul¹⁷ ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1054/2014;

3) Concursul Național Festivalul „Focul din vatră” în memoriam Dumitru Matcovschi are ca scop stimularea interesului pentru receptarea creației poetice și valorificarea cuvântului artistic matcovschian; încurajarea lecturii și transformarea cititului într-o adevărată pasiune; valorificarea potențialului imaginativ și creativ al elevilor prin realizarea de conținuturi digitale; promovarea elevilor talentați, promotorii valorilor spirituale și culturale; dezvoltarea unui parteneriat real și durabil între instituțiile participante la festival. Concursul a fost la cea de a VII-a ediție, în cadrul său participând 22 de instituții profesional tehnic postsecundar, peste 250 de elevi cu vârsta cuprinsă între 16-20 de ani. Concursul s-a desfășurat în conformitate cu *Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului național „Focul din vatră” în memoriam Dumitru Matcovschi în contextul situației pandemice COVID-19*, aprobat prin Ordinul¹⁸ ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1142 din 16.10.2020;

4) Organizarea Forului meseriilor/ profesiilor și Târgul locurilor de muncă pentru tineri. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională pentru ocuparea Forței de Muncă. În cadrul evenimentului s-au oferit oportunități de cunoaștere ale ofertelor de muncă ai angajaților, ghidare în carieră, oportunități de dezvoltare personală și profesională. Au participat peste 150 de companii din toată republica, care au prezentat peste 2700 oferte de muncă din diferite domenii: tehnologii informaționale, industria ușoară, prelucrătoare și alimentară, comerț, finanțe, prestări servicii;

5) Concursul Național „Târgul Național al Firmelor de Exercițiu” are ca scop dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor; realizarea și dezvoltarea competențelor stipulate în curriculumul ”Firma de Exercițiu” pentru învățământul profesional tehnic; stimularea perfecționării

¹⁶ https://mecc.gov.md/sites/default/files/cu_privire_la_organizarea_concursului_national_campionatul_gastronomic2020.pdf

¹⁷ https://mecc.gov.md/sites/default/files/regulament_concurs_pa.pdf

¹⁸ https://mecc.gov.md/sites/default/files/regulament_focul_din_vatra.pdf

calificării profesionale a elevilor din învățământul profesional tehnic; promovarea schimbului de experiență și a calității cu privire la formarea profesională a absolvenților competitivi pe piața muncii; sporirea prestigiului profesiei absolventului instituțiilor învățământului profesional tehnic; motivarea pentru rezultat și responsabilizarea elevilor. Concursul a fost la cea de a XII-a ediție, în cadrul căruia au participat 58 de firme de exercițiu, 10 instituții de ÎPT, peste 870 de elevi cu vârsta cuprinsă între 16-20 de ani. Concursul s-a desfășurat în conformitate cu *Regulamentul de organizare și desfășurare al Concursului național „Târgul Național al Firmelor de Exercițiu” în contextul situației pandemice COVID-19, ediția 2020*, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1330 din 30.11.2020.

4.7. Implementarea proiectelor de asistență tehnică susținute de donatori și parteneri externi și altor angajamente în cadrul cooperării internaționale

În ceea ce privește coordonarea asistenței externe, în contextul comunicării sistematice dintre MECC și comunitatea partenerilor de dezvoltare în domeniul IPT, lista celor mai importante proiecte în IPT susținute de partenerii externi include:

1) **Proiectul Twinning al Uniunii Europene MD 15 ENI SO 01 18 (MD/34) ”Consolidarea capacităților și a eficacității sistemului de învățământ profesional tehnic”**. Implementarea proiectului este realizată de un consorțiu (Omnia, Autoritatea Comună în domeniul Educației în Regiunea Espoo din Finlanda; Fundația Innove, Estonia; MOSTA, Centrul de analiză și monitorizare în domeniul Cercetării și Învățământului Superior din Lituania), format din funcționari publici și experți din Finlanda, Estonia, Lituania, având un buget de 1.3 mln euro;

2) **Proiectul Shift Edu ”Competențe digitale pentru angajare în economia modernă”** a fost lansat pe data de 28 martie 2019. Proiectul este finanțat de către Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) prin intermediul Programului Cooperare Austriacă cu o contribuție locală de 10% fiind implementat de către Pro Didactica. Suma totală a proiectului este de 690.000 euro;

3) **Proiectul „Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”** este implementat cu suportul financiar al **Agenției Austriece de Cooperare (ADA)** și Fondului Națiunilor Unite pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA) care asigură, totodată, și implementarea proiectului. Proiectul a fost lansat în iulie 2020 și va dura estimativ până la sfârșitul anului 2022. Bugetul total al proiectului este de 700`000 euro. Contribuția ADA: 631,080 euro; contribuția UNFPA: 69 331 euro;

4) **Proiectul „Reconceptualizarea Orientării Profesionale și Consilierii în Carieră, faza a II-a”¹⁹ (REVOCC II)** este în proces de implementare din 1 decembrie 2017 până la 30 noiembrie 2021. Proiectul este implementat cu sprijinul financiar al ADA. Bugetul este estimat la circa 900 000 Euro. Implementatori: CEDA în colaborare cu MECC și „Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă” (ANOFM);

5) **Agenția Austriacă pentru Cooperare Internațională în Educație & Cercetare (OeAD) este organizația creată ca succesor al Kultur Kontakt Austria (KKA)** și reprezintă un centru de resurse și competențe susținut de către Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării din Austria și Cancelariei Federale din Austria. Proiectul **”IVET- Învățământul Profesional Tehnic Incluziv în Republica Moldova”** a început implementarea în decembrie 2017. Prima fază a proiectului a fost finalizată în decembrie 2019. Iar faza doua a început din ianuarie 2020 și până în ianuarie 2022. Bugetul anual de implementare a proiectului este de 26.000 euro. Un alt **Proiect „MFC – Management for**

¹⁹ <https://ceda.md/revocc-2/>

Change“ este finanțat și implementat de către Agenția Austriacă pentru Cooperare Internațională în Educație & Cercetare (OeAD) și are ca scop elaborarea unei oferte de formare continuă în domeniul managementului educațional, care să abordeze necesitățile și provocările actuale ale echipelor manageriale ale instituțiilor IPT și să le consolideze în activitatea lor. Proiectul a fost lansat în decembrie 2019 până în decembrie 2022. Bugetul anual de implementare a proiectului este de aproximativ 40.000 euro. Partener de implementare Centrul educațional Pro-Didactica;

6) **Fundația Liechtenstein Development Service (LED):** Proiectul **CONSEPT IV ”Consolidarea Sistemului de Formare Profesională Tehnică în Moldova”** reprezintă a patra etapă a proiectului CONSEPT și este în derulare din ianuarie 2019 până în decembrie 2021. Bugetul proiectului este de 1’839’755 euro.

7) **Ministerul Federal pentru Cooperare și Dezvoltare din Germania** în parteneriat cu **Agenția Elvețiană de Cooperare și Dezvoltare** susțin implementarea învățământului dual în Republica Moldova. Implementarea proiectului de dezvoltare a învățământului dual ”Promovarea învățământului Profesional tehnic pentru o economie verde” este asigurată de către Agenția Internațională Germană de Cooperare (GIZ). Durata proiectului: ianuarie 2019-ianuarie 2021. Proiectul are o valoare totală de 4’ 883’660 Euro, fiind finanțat de către Guvernul Republicii Federale Germania cu suma de 3’ 000’000, având și o cofinanțare din partea Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) în valoare de 1’883’660 Euro.

Printre cele mai importante activități desfășurate cu suportul partenerilor externi se numără:

8) În parteneriat cu diverși factori decizie și parteneri externi (în special UNFPA) au fost elaborate **Ghidurile elevului/elevei din ciclurile primar, gimnazial, liceal și din învățământul profesional tehnic în contextul situației epidemiologice cu COVID – 19**, care descriu măsurile de protecție pe care elevii trebuie să le respecte.

9) Au fost organizate instruirii pentru sistemul IPT în contextul crizei pandemice în **parteneriat cu Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „R. Pacalo”** desfășurate în perioada 17 august - 3 septembrie 2020. Tot personalul medical din instituțiile IPT, în total 322 de persoane au fost instruite privind asigurarea securității procesului educațional, detectarea timpurie și implementarea măsurilor în eventualul focar al infecției cu virusul SARS-CoV-19.

10) Cu suportul **Agenției Austriece pentru Cooperare Internațională în Educație & Cercetare (OeAD)** Elaborarea Ghidului metodologic „Proces educațional pentru studenții cu CES în contextul COVID-19” în cadrul Proiectului **”IVET- Învățământul Profesional Tehnic Incluziv în Republica Moldova”** au fost realizate următoarele activități:

- Au fost elaborate *Sugestiile metodologice* privind desfășurarea procesului educațional din perspectiva educației incluzive în instituțiile de învățământ profesional tehnic în anul de studii 2020-2021;
- Oferirea de sprijin metodologic pentru elaborarea Planului educațional individualizat pentru elevii cu CES/ dizabilități din IPT înscriși în anul de studii 2020-2021;
- Instruire privind utilizarea platformelor educaționale în instruirea online a elevilor cu CES/ dizabilități în funcție de problema de sănătate și de meseria/ profesia selectată;
- Formarea psihologilor și a cadrelor de sprijin cu privire la acordarea suportului psihologic pentru elevii cu CES/ dizabilități din instituțiile IPT în contextul situației epidemiologice COVID-19.

5. Învățământul superior

În anul 2020, instituțiile de învățământ superior au continuat și continuă să facă față provocărilor pandemiei COVID-19 prin implicarea deplină în organizarea procesului de studii la distanță, informând permanent cadrele universitare și studenții despre activitățile didactice în condiții sigure pentru sănătate. Consolidarea eforturilor conducerii universităților pentru utilizarea cât mai eficientă a resurselor digitale, valorificarea resurselor umane în procesul de instruire online, procurarea de echipamente, căutarea de soluții suplimentare etc. au avut și vor avea o contribuție esențială la dezvoltarea sistemului de formare profesională inițială.

Acțiunile întreprinse în învățământul superior au fost direcționate spre asigurarea accesului la învățământul superior, implementarea noilor mecanisme de finanțare a învățământului superior, asigurarea calității în învățământul superior, răspunderea rapidă la nevoile pieței muncii, consolidarea componentei de cercetare a învățământului superior etc.

5.1. Accesul la studii superioare. Analiză statistică

În republică activează 24 de instituții de învățământ superior, inclusiv 16 instituții publice și 8 – private. În municipiul Chișinău, activează 20 de instituții și câte 1 unitate – în municipiile Bălți, Comrat, Cahul și Taraclia (Tabelul nr.15).

Tabelul nr.15. Instituții de învățământ superior

	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020	2020- 2021
Instituții, unități	31	31	30	29	29	27	24
instituții de stat	19	19	19	19	19	18	16
instituții private	12	12	11	10	10	9	8
Studenți, persoane	89.529	81.669	74.726	65.543	60.608	56.840	59.033
instituții de stat	72.474	66.938	62.108	55.341	50.620	47.745	49.549
instituții private	17.055	14.731	12.618	10.202	9.988	9.095	9.484

La începutul anului de studii 2020-2021, **numărul de studenți** la studii superioare de licență (ciclul I) și master (ciclul II) era de 59,0 mii persoane (fără studenți străini), în creștere cu 2,2 mii față de 2019-2020 (Tabelul nr. 16). Numărul de studenți la forma de învățământ cu frecvență a constituit 36,9 mii (cu 0,8 mii sau 2,1% mai mult față de anul de studii 2019-2020), cu o pondere de 62,5% din totalul studenților la studii superioare. În instituțiile de stat aceștia au deținut 64,9%, în timp ce în instituțiile private s-au înregistrat proporții egale pentru ambele forme de învățământ – cu și fără frecvență.

În instituțiile de învățământ superior de stat numărul de studenți a constituit 49,5 mii persoane, reprezentând 83,9% din totalul studenților. Comparativ cu anul de studii 2019/20, numărul de studenți în **instituțiile de stat** a crescut cu 1,8 mii persoane sau 3,8%. Efectivul de studenți a înregistrat creșteri diferite în funcție de forma de finanțare și forma de învățământ. Astfel, numărul studenților cu studii în bază de contract la forma cu frecvență redusă s-a majorat cu 6,1% (sau cu 0,9 mii persoane) și numărul studenților cu finanțare bugetară la forma cu frecvență - cu 4,5% (sau cu 0,9 mii persoane). În același timp, în cadrul instituțiilor de stat ponderea studenților în bază de contract se menține superioară ponderii studenților cu finanțare bugetară – 56,1% și, respectiv, 43,9%.

În instituțiile de învățământ superior **private** numărul de studenți a constituit 9,5 mii persoane, reprezentând 16,1% din totalul studenților. În instituțiile private, creșterea numărului de studenți cu 0,4 mii persoane s-a constatat în cazul celor cu frecvență redusă (sau cu 9,6%).

Majoritatea studenților au **vârste** cuprinse între 19-23 ani (63,7%), în descreștere cu 1,8 puncte procentuale față de anul de studii 2019-2020. Totodată, învățământul superior atrage și categoriile de vârstă non-tradiționale la acest nivel, studenții cu vârsta de 30 ani și peste reprezintă 15,1% (în creștere cu 1,7 p. p.).

Tabelul nr.16. Studenți în învățământul superior, pe programe

	2019-2020				2020-2021			
	Total studenți	din care în instituții:			Total studenți	din care în instituții:		
		private	publice			private	publice	
			total	buget			total	buget
Total	56 840	9 095	47 745	26 991	59 033	9 484	49 549	27 814
Studii superioare de licență (Ciclul I)	41 771	7 551	34 220	21 687	43 257	7 910	35 347	22 368
Studii superioare de master (Ciclul II)	10 968	1 544	9 424	3 888	11 504	1 574	9 930	3 991
Studii superioare integrate	4 101	–	4 101	1 416	4 272	–	4 272	1 455

În anul de studii 2020-2021, la Ciclul I au fost înmatriculate 15,55 mii de persoane, cu 2,0 mii mai mult față de anul de studii anterior, iar la Ciclul II - 6,0 mii de persoane, în ușoară creștere cu 0,1% (Tabelul nr.17).

Tabelul nr.17. Evoluția înmatriculării în instituțiile de învățământ superior

	Înmatriculați				
	Total	instituții publice	din care:		instituții private
			contract	buget	
2011 - 2012	28.258	23.018	13.637	9.381	5.240
Ciclul I, medicina și farmacia	20.837	16.665	10.272	6.393	4.172
Ciclul II	7.421	6.353	3.365	2.988	1.068
2012 - 2013	28.130	23.086	12.845	10.241	5.044
Ciclul I, medicina și farmacia	20.429	16.493	9.814	6.679	3.936
Ciclul II	7.701	6.593	3.031	3.562	1.108
2013 - 2014	26.450	22.417	12.154	10.263	4.033
Ciclul I, medicina și farmacia	19.195	16.166	9.637	6.529	3.029
Ciclul II	7.255	6.251	2.517	3.734	1.004
2014 - 2015	24.378	20.501	10.694	9.807	3.877

Ciclul I, medicina și farmacia	17.104	14.305	8.274	6.031	2.799
Ciclul II	7.274	6.196	2.420	3.776	1.078
2015 - 2016	24.617	20.939	11.591	9.348	3.678
Ciclul I, medicina și farmacia	17.683	15.094	9.378	5.716	2.589
Ciclul II	6.934	5.845	2.213	3.632	1.089
2016 - 2017	22.144	18.990	9.961	9.029	3.154
Ciclul I, medicina și farmacia	15.412	13.183	7.827	5.356	2.229
Ciclul II	6.732	5.807	2.134	3.673	925
2017-2018	18.926	16.459	9.159	7.300	2.467
Ciclul I, studii superioare integrate	13.297	11.592	7.190	4.402	1.705
Ciclul II	5.629	4.867	1.969	2.898	762
2018-2019	18.940	15.858	8.263	7.595	3.082
Ciclul I, studii superioare integrate	13.487	11.113	6.386	4.727	2.374
Ciclul II	5.453	4.745	1.877	2.868	708
2019-2020	19.413	16.599	8.937	7.662	2.814
Ciclul I, studii superioare integrate	13.592	11.491	6.905	4.586	2.101
Ciclul II	5.821	5.108	2.032	3.076	713
2020-2021	21.514	18.143	10.415	7.728	3.371
Ciclul I, studii superioare integrate	15.547	12.982	8.349	4.633	2.565
Ciclul II	5.967	5.161	2.066	3.095	806

În instituțiile de învățământ superior de stat, la ciclul I au fost înmatriculați 13,0 mii studenți, 64,3% dintre aceștia fiind cu finanțare în bază de contract. Totodată, la ciclul II se observă o situație inversă, din 5,2 mii studenți înmatriculați, 60 la sută – cu finanțare bugetară.

Numărul de studenți înmatriculați în instituțiile private a constituit 2,6 mii persoane la ciclul I și 0,8 mii la ciclul II.

Creșterea numărului de studenți înmatriculați este înregistrată atât în instituțiile de învățământ de stat, cât și în cele private, în special la ciclul I: cu 1,4 mii a crescut numărul studenților înmatriculați în bază de contract în instituțiile de stat (sau cu 20,9%) și cu 0,5 mii – în instituțiile private (sau cu 22,1%).

În anul 2020, 9,4 mii persoane au absolvit ciclul I și 5,2 mii – ciclul II (inclusiv studii superioare integrate). Comparativ cu anul 2019, s-a înregistrat scăderea numărului de absolvenți atât la ciclul I (cu 12,3%), cât și la ciclul II (cu 5,3%). Ponderea absolventelor a fost superioară atât la ciclul II (64,3% din totalul la acest nivel), cât și la ciclul I (59,3%) (Tabelul nr. 18).

Tabelul nr.18. Absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior

	Absolvenți				
	Total	instituții publice	din care:		instituții private
			contract	buget	
2011	27.788	22.111	13.732	8.379	5.677
Ciclul I	21.948	17.132	11.269	5.863	4.816
PreBologna, medicina și farmacia	740	678	276	402	62
Ciclul II	5.100	4.301	2.187	2.114	799
2012	26.730	21.548	13.177	8.371	5.182
Ciclul I	20.132	15.922	10.483	5.439	4.210
Medicina și farmacia	694	694	171	523	–
Ciclul II	5.904	4.932	2.523	2.409	972
2013	24.848	20.105	12.521	7.584	4.743
Ciclul I	17.744	13.985	9.584	4.401	3.759
Medicina și farmacia	766	766	132	634	–
Ciclul II	6.338	5.354	2.805	2.549	984
2014	24.274	19.649	12.045	7.604	4.625
Ciclul I	17.062	13.394	9.425	3.969	3.668
Medicina și farmacia	803	803	194	609	–
Ciclul II	6.409	5.452	2.426	3.026	957
2015	23.630	18.867	11.374	7.493	4.763
Ciclul I	17.073	13.160	9.130	4.030	3.913
Medicina și farmacia	642	642	162	480	–
Ciclul II	5.915	5.065	2.082	2.983	850
2016	21.886	17.632	10.171	7.461	4.254
Ciclul I	15.141	11.767	7.809	3.958	3.374
Medicina și farmacia	643	643	228	415	–
Ciclul II	6.102	5.222	2.134	3.088	880
2017	19.943	16.228	8.816	7.412	3.715
Ciclul I	13.421	10.531	6.561	3.970	2.890
Ciclul II, studii superioare integrate	6.522	5.697	2.255	3.442	825
2018	18.142	14.945	7.936	7.009	3.197
Ciclul I	11.952	9.478	5.761	3.717	2.474
Ciclul II, studii superioare integrate	6.190	5.467	2.175	3.292	723
2019	16.266	13.267	6.828	6.439	2.999
Ciclul I	10.763	8.530	4.946	3.584	2.233
Ciclul II, studii superioare integrate	5.503	4.737	1.882	2.855	766
2020	14.650	12.108	6.369	5.739	2.542
Ciclul I	9.437	7.651	4.594	3.057	1.786
Ciclul II, studii superioare integrate	5.213	4.457	1.775	2.682	756

În instituțiile de învățământ superior și-au desfășurat activitatea 4,1 mii persoane (personal de bază), cu 4,7% mai puțin comparativ cu anul de studii 2019-2020. Din total personal, 2,4 mii persoane dețin titlu științific (sau 58,5%), dintre care 87,0% de doctor în științe și 13,0% de doctor habilitat. Ponderele femeilor din numărul total de personal este de 54,4%, fiind mai mare în cazul personalului didactic (60,2%), funcției de lector universitar (59,1%) și de conferențiar universitar (54,9%).

În baza informațiilor colectate privind studenții din alte țări, la începutul anului de studii 2020-2021, numărul studenților străini a constituit 4,6 mii persoane, similar cu anul de studii precedent. Ponderile cele mai mari se remarcă pentru studenții străini din România (46,2%, fiind în creștere cu 6,1 puncte procentuale față de anul de studii 2019-2020), Israel (28,6%, în descreștere cu 7 p. p.) și India (13,2%, în creștere cu 1,1 p. p.).

5.2. Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind învățământul superior

În anul 2020 a continuat procesul implementării prevederilor Codului educației și a Strategiei *Educația 2020*, inclusiv, și pentru învățământul superior. În aceasta perioada s-a reușit dezvoltarea cadrului normativ în domeniile:

- 1) organizării procesul de studii la distanță în condițiile dictate de pandemia COVID-19;
- 2) managementului universitar;
- 3) autonomiei universitare;
- 4) finanțării învățământului superior;
- 5) dezvoltării Cadrului Național al Clasificărilor;
- 6) asigurării calității și relevanței programelor de studii;
- 7) cercetării universitare etc.

Astfel, au fost elaborate și puse în aplicare:

a) Legi/Hotărâri de Guvern/Decret al Președintelui RM

- 1) Legea nr. 103 din 18 iunie 2020 *Cu privire la aprobarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind implementarea Proiectului Învățământul Superior*;
- 2) Hotărârea Guvernului nr. 343 din 10 iulie 2020 *Cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior*;
- 3) Hotărârea Guvernului nr. 348 din 10 iunie 2020 *Cu privire la modificarea și completarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*;
- 4) Hotărârea Guvernului nr. 521 din 15 iulie.2020 *Cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul de studii 2020-2021*;
- 5) Hotărârea Guvernului nr. 154 din 04.03.2020 *Cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern (indexare burse de studii)*;
- 6) Hotărârea Guvernului 595 din 31 iulie 2020 *Cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții de învățământ superior*;
- 7) Hotărârea Guvernului nr. 209 din 25 martie 2020 *Cu privire la aprobarea Regulamentului de confirmare a titlurilor științifico-didactice*;

- 8) Hotărârea Guvernului nr. 687 din 23 septembrie 2020 *Cu privire la aprobarea listelor candidaților la acordarea Bursei Președintelui Republicii Moldova în anul de studii 2020-2021;*
- 9) Hotărârea Guvernului nr. 688 din 23 septembrie 2020 *Cu privire la aprobarea listelor studenților din instituțiile de învățământ superior și elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar, cărora li se acordă burse de merit în anul de studii 2020-2021;*
- 10) Decretul Președintelui nr. 1281-VIII/2020 *Cu privire la listele studenților la Bursa Președintelui.*

b) Cele mai importante Ordine:

- 1) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 97 din 04.02.2020 *Cu privire la aprobarea modelelor atestatelor pentru titlurile științifico-didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar;*
- 2) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.120 din 10.02.2020 *Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Planului-cadru pentru studii superioare, revizuit din perspectiva autonomiei universitare;*
- 3) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 275 din 09.03.2020 *cu privire la Regulamentul-cadru privind organizarea admiterii în ciclul I – studii superioare de licență pentru anul universitar 2019-2020, obligatoriu pentru toate instituțiile de învățământ superior, indiferent de forma de proprietate;*
- 4) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 304 din 13.03.2020 *Cu privire la autorizarea/acreditarea programelor de studii de licență și master în instituțiile de învățământ superior din RM;*
- 5) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 366 din 22.03.20 *Cu privire la organizarea activităților didactice în sistem online în instituțiile de învățământ superior;*
- 6) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 369 din 23.03.20 *Cu privire la măsurile suplimentare în căminele instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic;*
- 7) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 426 din 04.05.2020 *Cu privire la finalizarea studiilor superioare de licență, integrate și de master în anul universitar 2019-2020;*
- 8) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 447 din 15.05.2020 *Cu privire la măsurile de acces restricționat în căminele studențești ale instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic;*
- 9) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 449 din 15.05.2020 *Cu privire la măsurile de funcționare a instituțiilor de învățământ superior în perioada riscului de îmbolnăvire cu COVID-19;*
- 10) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 661 din 14.07.2020 *Cu privire la mecanismul de repartizare a locurilor cu finanțare din bugetul de stat pentru instituțiile de învățământ superior publice din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării;*
- 11) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 697 din 21.07.2020 *Cu privire la aprobarea domeniilor/specialităților de admitere la studii superioare de licență (ciclul I) și studii superioare de master (ciclul II) în instituțiile private de învățământ superior;*
- 12) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 696 din 21.07.2020 *Cu privire la instituirea Consiliului de etică și management;*

- 13) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 704 din 24.07.2020 *Cu privire la aprobarea planurilor de admitere la studii superioare de licență (ciclul I) și studii superioare de master (ciclul II) în instituțiile publice de învățământ superior;*
- 14) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.831 din 17.08.2020 *Cu privire la autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii superioare la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu";*
- 15) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 897 din 26.08.20 *Cu privire la Recomandările-cadru privind organizarea mobilităților academice și a recunoașterii perioadelor de mobilitate;*
- 16) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 898 din 26.08.20 *Cu privire la Recomandările- cadru de inițiere și organizare a programelor comune de studii superioare;*
- 17) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 919 din 03.09.2020 *Cu privire la aprobarea componenței Comisiei pentru repartizarea finanțării compensatorii instituțiilor de învățământ superior publice din Republica Moldova;*
- 18) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 997 din 18.09.20 *Cu privire la aprobarea Foi de parcurs privind internaționalizarea învățământului superior;*
- 19) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1021 din 23.09.20 *Cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și distribuirea finanțării compensatorii pentru instituțiile de învățământ superior;*
- 20) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1022 din 23.09.20 *Cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și distribuirea finanțării complementare pentru instituțiile de învățământ superior;*
- 21) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1198 din 02.11.2020 *Cu privire la cursul de Educație interculturală. Recomandări pentru concepători de curriculum universitar;*
- 22) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1371 din 08.12.2020 *Cu privire la măsurile de funcționare a instituțiilor de învățământ superior în perioada riscului de îmbolnăvire cu COVID-19.*

5.3. Organizarea procesului de admitere în învățământul superior

5.3.1. Particularitățile procesului de înmatriculare în anul 2020:

- 1) La elaborarea Comenzii de Stat s-a ținut cont de următoarele aspecte:
 - necesitățile pieței forței de muncă, constatate în urma analizei prognozei pieței muncii pe anul 2019, elaborată de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
 - propunerile ministerelor de resort și instituțiilor de învățământ superior din subordine;
 - rezultatele admiterii la studii în anul de studii 2019-2020.

Totodată, urmare a ședinței extinse a Colegiului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării din 25 februarie 2020, Prim-ministrul Republicii Moldova a solicitat asigurarea **creșterii numărului de locuri la studii cu finanțare bugetară pentru specialitățile ingineresti**, acoperirea necesarului la **pedagogie și medicină**, dar și întreprinderea acțiunilor de promovare a atractivității carierei profesionale în aceste domenii.

În conformitate cu această decizie, dar și reieșind din necesitățile pieței forței de muncă, proiectul Comenzii de Stat a susținut prioritar domeniile: **Științe ale Educației, Inginerie, TIC, Științe agricole, Medicină.**

- 2) *Condiția principală* pentru admiterea la studii și în această sesiune a fost deținerea de către candidați a diplomelor BAC sau a diplomelor de studii profesionale (colegiu), excepție s-a făcut pentru

deținătorii atestatelor de studii medii de cultură generală eliberate de instituțiile de învățământ din localitățile de est ale Republicii Moldova și din mun. Bender.

Începând cu acest an de studii, cetățenii Republicii Moldova care dețin acte de studii eliberate la absolvirea învățământului mediu general (conform *Anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1167/2018*), precum și *reprezentanții diasporei moldovenești de peste hotare*, deținători ai unui act de studii medii generale, cu durată de *11 ani*, pot participa la concursul de admitere numai la locurile *pe bază de contract cu taxă de studii*, stabilită de către instituții pentru cetățenii Republicii Moldova. Astfel, acești studenți vor urma *un an de studii compensator* în instituția de învățământ superior, fără susținerea ulterioară a examenelor de bacalaureat.

Menționăm că și în acest an, cota-parte de locuri pe domenii și programe de studii, repartizate deținătorilor diplomelor de bacalaureat și diplomelor de studii profesionale la înmatricularea la studii superioare de licență (integrate), ***se stabilește de instituția organizatoare de studii superioare***, în funcție de particularitățile de instruire în domeniile respective, precum și de solicitările candidaților la studii.

În condițiile evoluției situației epidemiologice și conform măsurilor întreprinse de autorități pentru a preveni răspândirea epidemiei virusului COVID-19, în această sesiune de admitere, MECC a aprobat ***noi prevederi*** la metodologia de admitere la studii superioare.

Astfel, pentru siguranța candidaților și a cadrelor din comisiile de admitere, organizarea admiterii la programele de studii superioare de licență și master oferite de instituțiile de învățământ superior s-a desfășurat în regim online, ca excepție, acceptându-se prezența fizică pentru depunerea dosarelor ***a unui număr minim de candidați, care nu dispuneau de mijloacele digitale respective în virtutea situației economice precare***. MECC a stabilit *termene comune* de organizare și desfășurare a sesiunii de bază a concursului de admitere la studii superioare de licență pentru toate universitățile.

După sesiunea de bază, instituțiile de învățământ superior, care nu au reușit să completeze locurile bugetare, au stabilit sesiuni suplimentare în perioada de până la 1 septembrie 2020.

3) *Hotărârea Guvernului nr. 521/2020* a vizat *doar planul de admitere cu finanțare bugetară (Comanda de Stat) și a fost aprobată pe domenii generale de studiu pentru învățământul superior*, cu anexele 1-4 vizând planurile de admitere cu finanțare bugetară la studii superioare de *licență* (ciclul I), studii superioare de *master* (ciclul II), studii de *rezidențiat și secundariat clinic*, dar și pentru *cetățenii străini*.

4) Înmatricularea studenților *pe bază de contract* cu achitarea taxei de studii s-a desfășurat conform planurilor de admitere ale universităților, stabilite de senat în baza capacității instituționale, iar Comanda de Stat, aprobată de Guvern, a fost repartizată universităților pe domenii generale de studii, iar instituțiile, la distribuirea locurilor pe programe de studii, au ținut cont de solicitările candidaților la studii, dar și de rezultatele anilor precedenți.

5) În conformitate cu *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților*, dar și cu cerințele pieței muncii, în sesiunea de **Admitere 2020**, comanda de stat pentru studii superioare de ***Licență – Ciclul I*** și ***studii superioare integrate*** a prevăzut admiterea la **26 de domenii generale de studiu a 5000 de persoane**. În conformitate cu cerințele pieței muncii, dar și rezultatele admiterii la studii superioare în anul de studii 2019-2020, Comanda de stat 2020 la ciclul I, licență, și studii integrate a susținut prioritar domeniile: *Științe ale Educației* (1254 - 25% din totalul locurilor bugetare), *Inginerie, Tehnologii și Arhitectură* (1107 - 24%); *Tehnologii ale informației și comunicațiilor* (633 - 14%); *Medicină* (440 - 9%); *Științe agricole și medicină veterinară* (161 - 3,4%).

La studii superioare de **Master (ciclul II)**, s-a planificat admiterea a **3096 de persoane**, mai mult cu 200 locuri comparativ cu anul trecut, dat fiind faptul că în anul acesta au fost incluse și 200 de locuri pentru Academia de Administrare Publică, care oferă programe de master pentru personalul din

serviciul public, fiind în subordinea Cancelariei de Stat. În condițiile art. 82, alin.7, din Codul educației, Academia de Administrare Publică, care oferă programe de studii de master, constituie o excepție, și pentru admiterea la această instituție, în anii precedenți, se elabora și aproba Hotărârea de Guvern separată.

În ceea ce privește celelalte ministere: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și al Mediului, Ministerul Apărării și Ministerul Afacerilor Interne, **numărul de locuri bugetare pentru master a rămas identic ca și anul trecut.** Menționăm, că numărul absolvenților studiilor de licență în anul 2020 a fost 11 463 persoane (mai puțin cu 738 de persoane comparativ cu anul precedent).

Dat fiind faptul că, potrivit art. 132, alin.(1), din Codul educației, *cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice în învățământul liceal* reprezintă deținerea unei calificări în domeniu de *cel puțin nivelul 7 ISCED – studii superioare de master*, Comanda de stat pentru ciclul II a susținut prioritar domeniul *Științe ale Educației*, precum și domeniile *Inginerie și TIC*.

La **studii de rezidențiat și secundariat clinic**, s-a planificat admiterea a **433 persoane**, reieșind din numărul de absolvenți, deci, **mai puțin cu 20 de locuri bugetare** comparativ cu anul precedent, număr condiționat de necesitatea asigurării obiectivului stipulat în alineatul (5) art. 121 din Codul educației, privind organizarea studiilor de rezidențiat pentru formarea profesională obligatorie a medicilor și farmaciștilor pe specialități.

Pentru onorarea obligațiunilor Republicii Moldova în cadrul contractelor bilaterale încheiate cu diferite țări, luând în considerare și rezultatele admiterii în sesiunea 2019, în proiectul hotărârii s-au planificat **106 locuri bugetare pentru admiterea la studii a cetățenilor străini**, inclusiv 76 persoane - la studii superioare de licență (ciclul I) și 30 de persoane la studii superioare de master (ciclul II), pentru a motiva studenții străini să continue studiile universitare în Republica Moldova.

6) Și în acest an, candidații la studii superioare de licență au avut dreptul să se înscrie la concursul de admitere *concomitent la mai multe specialități din diverse domenii de formare profesională, la una sau mai multe instituții de învățământ superior*, dar, au fost înmatriculați la o singură specialitate în cadrul unei singure instituții de învățământ superior - unde au depus documentele *în original și în termenele stabilite de MECC*.

7) Au fost prevăzute și în acest an **facilități** pentru anumite categorii de candidați: **15 % (750)** din locurile bugetare alocate în planul de înmatriculare pentru fiecare specialitate au fost prevăzute pentru unele categorii de candidați social vulnerabile, prioritate acordându-se persoanelor rămase fără ocrotire părintească și acelor cu grad de dizabilitate sever sau accentuat.

8) Pentru tinerii admiși la **specialitățile pedagogice**, au fost oferite mai multe înlesniri, inclusiv, au fost înmatriculați la locurile cu finanțare bugetară, prioritar, acei candidați care au participat la concurs în baza recomandării la studii eliberate de organele locale de specialitate în domeniul învățământului - Consiliile raionale/ municipale, dar și tinerii care provin din familii de pedagogi.

9) Tradițional, s-a păstrat dreptul să fie înmatriculați **în afara concursului** la locurile cu finanțare bugetară, pentru **deținătorii premiilor de gradul I, II și III** (diplome și medalii de aur, argint, bronz), obținute în ultimii trei ani la olimpiadele internaționale și naționale, precum și la competițiile sportive europene și mondiale.

10) Au fost promovate facilitățile de admitere pentru **absolvenții instituțiilor de învățământ preuniversitar din localitățile de est și din mun. Bender**, inclusiv pentru absolvenții liceelor din raioanele de est ale Republicii Moldova și mun. Bender care au studiat conform programelor de învățământ aprobate de MECC, precum și pentru absolvenții, originari din localitățile de est ale Republicii Moldova și zona de securitate. Categoria respectivă de candidați a beneficiat și în acest an de **262 de locuri cu destinație specială, finanțate din buget**, inclusiv de bursă și cazare prioritară în

căminele studențești. *Sunt în drept să participe la concursul de admitere la locurile cu destinație specială absolvenții liceelor din raioanele de Est ale Republicii Moldova și mun. Bender care studiază conform programelor de învățământ aprobate de MECC; absolvenții, originari din localitățile de Est ale Republicii Moldova și zona de securitate, care au urmat studiile în liceele situate în această zonă; precum și absolvenții instituțiilor de învățământ general din raioanele de Est care au studiat după programa școlii de 11 clase.*

În sesiunea de Admitere 2020, din totalul de locuri bugetare, **50 la sută** se acordă absolvenților liceelor din localitățile de Est și din mun. Bender, care au studiat după programele de învățământ aprobate de MECC, precum și absolvenților originari din localitățile de Est și zona de securitate care au urmat studiile în liceele situate în această zonă, iar **50%** vor fi acordate absolvenților instituțiilor de învățământ general din raioanele de Est, care au studiat după programa școlii de 11 clase.

La fiecare cotă de admitere planificată, universitățile organizează un concurs separat. Selectarea candidaților se realizează în ordinea descrescătoare a mediilor de concurs.

Totodată, absolvenții liceelor din localitățile de Est și din mun. Bender care au studiat după programele de învățământ aprobate de MECC, precum și absolvenții originari din localitățile de Est și zona de securitate care au urmat studiile în liceele situate în această zonă, pot participa și la **concursul pentru cota de 15 la sută**, stabilită prin pct. 36 al *Regulamentul-cadru privind organizarea admiterii în ciclul I – studii superioare de licență*.

11) În această sesiune de admitere, instituțiile de învățământ superior au aprobat și implementat *diverse strategii de recrutare a viitorilor studenți*, inclusiv, au reușit să întreprindă vizite în toate raioanele țării, în licee, colegii, centre de excelență, dar și au angajat agenții străine de promovare pentru informarea și atragerea studenților străini (USMF, ULIM).

Instituțiile cu profil pedagogic au înmatriculat la locurile cu finanțare bugetară în baza recomandărilor la studii eliberate de organele locale de specialitate în domeniul învățământului/ Consiliile raionale/municipale, dar și copiii ce provin din familii de pedagogi.

Totodată, instituțiile mari (USM, UTM, ASEM, ULIM), au investit peste 1 mln. de lei pentru promovarea instituțiilor în mass-media și publicitate.

5.3.2. Rezultatele admiterii - 2020

La finele concursului de admitere 2020, constatăm următoarele:

Actualmente, în Republica Moldova activează 24 de instituții de învățământ superior: **16 de stat și 8 private**. Din cele 16 instituții de învățământ superior de stat, Academia de Administrare Publică realizează doar ciclul II – master.

Conform rapoartelor statistice finale cu privire la organizarea și desfășurarea **concursului de Admitere – 2020**, elaborare de către comisiile de admitere instituționale și introduse în sistemul informațional la Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație, în anul de studii 2020-2021, în învățământul superior la **Ciclul I – licență** au fost înmatriculate **15 311** de persoane: (buget – 4376 (zi) +232 (fr)=4608 și la contract – 4834 (zi) +5869 (fr)=10703) - în creștere **cu 1719** studenți față de anul de studii precedent – **13 592 persoane**; și **6 154** persoane la **Ciclul II – master** (3096 la buget și 3058 în bază de contract) - mai mult **cu 333 de persoane** comparativ cu anul de studii precedent – **5 821 persoane**.

În instituțiile publice de învățământ superior au fost înmatriculate **12 754 persoane** la **Ciclul I** (4608 la buget și 8146 în bază de contract) – mai mult **cu 1263**, precum și **5378 persoane** la **Ciclul II** (3096 la buget și 2284 în bază de contract) – mai mult **cu 270 de studenți**, comparativ cu 2019.

În instituțiile private de învățământ superior au fost înmatriculate **2557 persoane** la Ciclul I – *toți în bază de contract* (mai mult **cu 456**) și **774 persoane la Ciclul II** (mai mult **cu 61**), la fel, *în bază de contract* cu achitarea taxei de studii.

Per total, comparativ cu anul precedent de studii, în sesiunea de **admitere 2020** s-a înregistrat o **creștere mică a numărului de studenți** înmatriculați în **bază de buget** (cu **22 la Ciclul I** și cu **20 la Ciclul II**), dar și o **creștere semnificativă la contract** (cu **1697 mai mult** la Ciclul I și cu **313 mai mult** la Ciclul II).

În Tabelul nr.19 sunt prezentate date statistice generalizate pe instituții, domenii de studii, forme de învățământ și surse de finanțare, precum și o analiza comparativă (inclusiv, în % din nr. total de studenți înmatriculați) a rezultatelor admiterii la studii superioare de licență - ciclul I, și de master – ciclul II, pe anii de studii 2020-2021 și 2019-2020.

Tabelul nr. 19. Analiza comparativă a rezultatelor admiterii la studii superioare de licență - ciclul I, și de master – ciclul II, pe anii de studii 2020-2021 și 2019-2020

Codul și denumirea domeniului fundamental al științei, culturii și tehnicii	Ciclul I (buget+contract)		Ciclul II	
	2020-2021 Total: 15 311	2019-2020	2020-2021 Total: 6 154	2019-2020
01 Științe ale educației	1804 – 11,8%	13,0	1339 – 21,8%	19,5
02 Arte și științe umaniste	756 – 4,9% Arte-295 Științe umaniste-54 Filologie-406	5,6	330 – 5,4% Arte – 123 Științe umaniste-74 Filologie-133	5,8
03 Științe sociale, jurnalism și relații publice	987 – 6,4% Științe sociale-768 Jurnalism-219	6,2	564 – 9,2% Științe sociale – 513 Jurnalism – 61	9,1
04 Business, administrare și drept	6280 – 41% Științe administrative-196 Științe economice – 3580 Drept – 2504	38	2486 – 40,4% Științe administrative-180 Științe economice – 1046 Drept – 1260	42,7
05 Științe ale naturii, matematică și statistică	234 – 1,5% Matematica-7 Fizica-29 Biologie-24 Chimie-61 Mediu-113	2,1	108 – 1,8% Matematica-5 Fizica-23 Biologie-20 Chimie-24 Mediu-36	2,6
06 Tehnologii ale informației și comunicațiilor	1241 – 8,1%	8,0	335 – 5,5%	4,8
07 Inginerie, tehnologii de prelucrare, arhitectură și construcții	1819 – 12% Inginerie – 1011 Tehnologii de prel. -320 Arhitectură – 488	12,5	509 – 8,3% Inginerie – 274 Tehnologii de preluc. -109 Arhitectură – 126	9,1

08 Științe agricole, silvicultură, piscicultură și medicină veterinară	223 – 1,4% Științe agricole – 145 Silvicultură – 35 Medicină veterinară – 43	1,8	105 – 1,7% Științe agricole – 74 Silvicultură – 31	1,9
09 Sănătate	903 – 5,9%	5,7	51 – 0,8%	-
10 Servicii	1064 – 7% Securitate publică – 276 Servicii hoteliere și Turism – 441; Sport – 347	7,0	302 – 4,9% Securitate publică – 103 Servicii hoteliere și Turism – 62; Sport – 137	4,5

Cel mai solicitat domeniul de studii rămâne a fi *04 Business, administrare și drept*, care a atras, tradițional, **cel mai mare număr** de studenți atât în învățământul superior de master **2486 (40,4%)**, precum și de licență **6280 de studenți (41%)** – în creștere cu **1195 de studenți** comparativ cu anul precedent.

Cel mai puțin solicitat este domeniul *08 Științe agricole, silvicultură, piscicultură și medicină veterinară* – **105 (1,7%) de masteranzi** din numărul total, **iar la licență – 223 studenți (1,4%)**. La fel, la domeniul *05 Științe ale naturii, matematică și statistică* sunt înmatriculați **108 (1,8%) de masteranzi, iar la licență – 234 studenți (1,5%)**.

La domeniul *03 Științe sociale, jurnalism și relații publice* în anul acesta admiterea a fost mai bună comparativ cu anul precedent, datorită faptului că instituțiile au primit un număr total de locuri pe care l-au direcționat aproape integral specialității solicitate de candidați - *Jurnalism și procese mediatice*. Totodată, spre regret-tradițional, la celelalte specialități din acest domeniu - *Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică, Tehnologia comunicării info documentare, Activitate editoria* – **nu au înmatriculat nici un student**.

La *Științe fizice*, la cele 43 de locuri bugetare alocate, au fost înmatriculați **51 de studenți (+8)**, suplimentarul locurilor fiind transferate de la locurile destinate străinilor, adevărat că **(47)** fiind destinate specialității *Geografie*, **practic ne solicitate integral fiind celelalte specialități** – *Geologie (0), Hidrologie și meteorologie (1), Științele solului (1) și Fizică – (2)*.

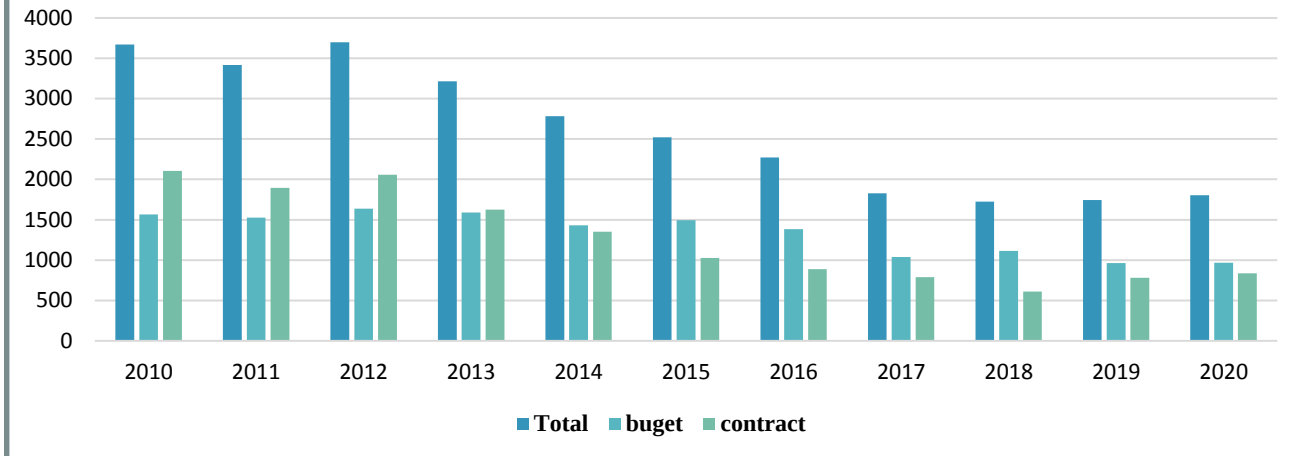
Cele mai solicitate specialități rămân a fi *Dreptul* (13,6% din total înmatriculați), *Business și administrare* (8,4%), *Medicină, Stomatologie și Farmacie* (5,7%), *Contabilitate* (5,9%), *Finanțe și bănci* (5,4%), *Marketing și logistică* (3,9%).

5.3.3. Înmatricularea la domeniile prioritare ale statului:

1. Științe ale educației

Numărul de studenți care au ales *Științele educației* (ciclul I), în acest an de studii este **în puțină creștere** comparativ cu anul trecut – **1804 (mai mult cu 61 de studenți)**, **buget - 969, contract – 835**, dar la buget avem o neacoperire de **285 de locuri** (mai mult cu 34 de locuri vacante, comparativ cu sesiunea precedentă) (Figura nr. 13). Totodată, la **master**, avem o creștere la domeniul *Științe ale educației* cu **192 de candidați**

**Figura nr. 13. Dinamica admerii la domeniul
„Științe ale educației” ciclul I**

Astfel, la specialitățile vital necesare în școală și liceu – **Matematica:** la **85** locuri bugetare oferite, au fost solicitate doar **36**; **Fizica:** la **75** locuri bugetare oferite, au fost solicitate doar **8**; **Informatica:** la **90** locuri bugetare oferite, au fost solicitate **31**; **Chimia:** la **50** locuri bugetare oferite, au fost solicitate **18**; **Biologia:** la **50** locuri bugetare oferite, au fost solicitate **28**.

Numărul relativ mare de **înmatriculări la contract** - **835** (mai mult **cu 55 studenți**) este explicat prin faptul că **majoritatea locurilor oferite sunt la frecvență redusă (91%)** și atractive pentru persoanele încadrate în câmpul muncii.

De menționat că, în anul de studii 2020 - 2021, conform informațiilor prezentate de organele locale de specialitate în domeniul învățământului, numărul **posturilor didactice vacante** (de la 14 ore) din instituțiile de învățământ general din republică constituie **2349**, față de 2174 de acum un an.

Conform rapoartelor prezentate de instituțiile publice de învățământ superior, numărul absolvenților programelor de studii din domeniul *Științe ale educației*, **promoția 2020**, a fost de **1174**, după cum urmează:

- **903** - absolvenți ai programelor de studii superioare de licență (ciclul I);
- **271** - absolvenți ai programelor de studii superioare de master (ciclul II), cu finanțare de la bugetul de stat. Alții **161** de absolvenți ai programelor de master au făcut studii cu taxă.

În anul 2020, din numărul total de **1174** de absolvenți ai domeniului *Științe ale educației*, în instituții de învățământ general din republică **au fost repartizați 577 de tineri**.

2. Tehnologiile informației și comunicațiilor

Actualmente, pregătirea specialiștilor în domeniul TIC se realizează în **11 instituții de învățământ superior**, inclusiv: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă", Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea "Alec Russo" din Bălți, Universitatea de Stat "B.P. Hașdeu" din Cahul, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea Slavonă, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene.

În *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*, care a fost elaborat în baza recomandărilor Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED-F 2013), domeniul **06 Tehnologii ale informației și comunicațiilor** este un nou **Domeniu fundamental al științei, culturii și tehnicii**, care include 7 specialități: 0612.1 *Calculatoare și rețele*, 0612.2

Managementul informației, 0613.1 Tehnologia informației, 0613.2 Securitate informațională, 0613.3 Ingineria software, 0613.4 Informatică, 0613.5 Informatică aplicată.

Totodată, formarea inițială a cadrelor în TIC se realizează și în cadrul domeniilor: **071 Inginerie și activități ingineresti** la specialitățile: 0714.2 *Rețele și software de telecomunicații*, 0714.6 *Automatică și informatică*, 0714.7 *Robotică și mecatronică*, 0714.8 *Securitatea sistemelor electronice și de telecomunicații etc.*; **041 Științe economice** la specialitatea 0410.4 *Cibernetică și informatică economică*; **011 Științe ale educației** la specialitatea *Informatică*.

În context, **Comanda de stat în anul de studii 2020-2021**, pentru domeniul separat *Tehnologii ale informației și comunicațiilor*, comparativ cu anul precedent de studii, a fost majorată cu **83 de locuri**, fiind de 633 de locuri bugetare (în 2019 – 550). Totodată, MECC a planificat locuri bugetare la alte specialități conexe, inclusiv: **90 de locuri** la *Informatică* (profil pedagogic); **10 locuri** bugetare la *Cibernetică și informatică economică*; **25 locuri** la *Rețele și software de telecomunicații*, **45 de locuri** la *Automatică și informatică*, **20 de locuri** la *Robotică și mecatronică*, **15 de locuri** la *Securitatea sistemelor electronice și de telecomunicații*, **15 de locuri** la *Electronică aplicată*, **30 de locuri** la *Tehnologii și sisteme de telecomunicații* – acestea fiind specialități din domeniul ingineresc.

În sesiunea de admitere din anul curent, dat fiind numărul mare de solicitări din partea candidaților la studii pentru înmatricularea la programele de studii superioare de licență din domeniul *Tehnologii ale informației și comunicațiilor*, prin Ordinele ministrului educației, culturii și cercetării s-a dispus următoarele **transferuri**.

Ca urmare a transferurilor efectuate, au fost înmatriculați *683 studenți la buget la TIC* (planul – 633; suplimentar 50 de studenți bugetari) și *558 prin contract cu achitarea taxei*, ceea ce constituie în total 1241 de studenți, mai mult cu 151 de persoane, comparativ cu anul precedent (1090).

3. Inginerie și activități ingineresti

Actualmente, pregătirea specialiștilor în domeniul **Inginerie și activități ingineresti** se realizează în *6 instituții de învățământ superior*, inclusiv: Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea "Alecă Russo" din Bălți, Universitatea de Stat "B.P. Hașdeu" din Cahul.

În context, **Comanda de stat în anul de studii 2020-2021**, pentru domeniul **Inginerie și activități ingineresti** a prevăzut **796 locuri**, la nivelul anului precedent. Conform informației prezentate de instituțiile organizatoare de programe ingineresti, în anul de studii 2020/2021, au fost înmatriculați 1011 studenți, dintre care **629 la buget** și **382 la contract** cu achitarea taxei de studii, majoritatea (**372**) fiind la frecvență redusă, **vacante rămânând 167 de locuri bugetare.**

4. Sănătate

În contextul evoluției situației epidemiologice și măsurilor întreprinse de autorități pentru a preveni și combate epidemia virusului COVID-19 în țară, pe de o parte, și lipsei acute de personal medical implicat în controlul și tratamentul infecției, pe de altă parte, Comanda de Stat a fost **majorată cu 35 de locuri bugetare** alocate **specialităților medicale** la studiile superioare integrate, din contul mijloacelor financiare planificate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pentru admiterea la studii bugetare a cetățenilor străini. În acest context, la rectificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020, din contul bugetului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării urmează de redistribuit Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale mijloace financiare, reieșind din cheltuielile pentru 35 de studenți de peste hotarele republicii, inclusiv, pentru Comanda de stat: **543 200 lei**, și pentru Burse: **106 700 lei**.

La studii superioare de **Master (ciclul II)**, s-a planificat, **suplimentar, 20 de locuri bugetare** Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, din contul reducerii planului de admitere la studii de rezidențiat.

Astfel, conform Comenzii de Stat, au fost înmatriculați **440 de studenți la buget la studii superioare integrate**, după cum urmează: **380 la Medicină, 15 la Medicină preventivă, 10 la Stomatologie, 10 la Farmacie, 10 la Asistență medicală generală, 10 la Tehnologie radiologică și 5 la Optometrie**. La contract au fost înmatriculați **466 de studenți**, majoritatea fiind la *Medicină* (200), *Stomatologie* (166) și *Farmacie* (68).

La **Master** la domeniul **Sănătate** au fost înmatriculați în total **51 de studenți**, după cum urmează: 3 studenți bugetari și 2 la contract la *Tehnologii moleculare în sănătate*; 17 studenți bugetari și 29 la contract la *Management în sănătate publică*.

5.3.4. Dimensiunea socială

În contextul asigurării accesului candidaților la cota de 15%, la cele 750 de locuri bugetare în acest an au fost înmatriculați 426 candidați. Pe această dimensiune a crescut numărul persoanelor înmatriculate: ramași fără ocrotire părintească – 70; tineri cu dizabilități – 48, cu ambii părinți cu grad de dizabilitate – 23, tineri ai căror părinți au luptat la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței RM – 79 persoane, din familii cu mulți copii – 75, 118 de absolvenți ai liceelor din raioanele de Est, 2 din familii de romi și 11 tineri care au efectuat serviciul militar în termen.

La cele 262 de locuri cu destinație specială pentru absolvenții raioanelor de Est ale republicii au fost înmatriculați 149 de studenți la buget: 43 absolvenți de liceu și 106 după școala medie.

La contract au fost înmatriculați 83 de studenți din raioane de Est: 2 cu diploma BAC (la frecvență redusă) și 81 cu atestat de școală medie (69 la zi și 14 la frecvență redusă).

Totodată, 19 candidați, premianți ai olimpiadelor și 13 de copii din familii de pedagogi, au fost înmatriculați în afara concursului de admitere.

Aspectul gender. Din numărul total de studenți înmatriculați la ciclul I, licență (15.311 persoane), 8786 (57,4%) sunt femeii. De menționat că în procesul de admitere, comisiile respective au desfășurat acțiuni de consiliere a candidaților la studii prin încurajarea acestora de a accesa specialități din domeniile considerate feminine sau masculine.

Ca rezultat, constatăm că la Universitatea Tehnică a Moldovei, considerată în general ”masculină”, din numărul total de studenți - 2487, sunt înmatriculate 728 fete (cca 30%), la Academia de Poliție Ștefan cel Mare, din 431 de studenți înmatriculați, 190 sunt fete (44%), la Academia Militară a Forțelor Armate, din 81 de studenți admiși la studii, 17 sunt fete (21%). La Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, din 570 de studenți înmatriculați – 185 sunt fete (33%).

Aspectul etnic. Din numărul total de studenți înmatriculați la ciclul I, licență (15.311) – 87,4% (13.380) sunt moldoveni, 3,8% (574) - ucraineni, 3,7% (568) – ruși, 1,5% (224) – bulgari; 2,9% (437) - găgăuzi, 4 romi au fost înmatriculați la Universitatea Pedagogică ”Ion Creangă” la domeniul Științe ale educației, restul (83) – sunt indicați ca ”alte naționalități”.

Limba de instruire. Din numărul total de studenți înmatriculați la ciclul I, licență (15.311), pentru limba română au optat cca 12.154 de studenți (79,4%), pentru limba rusă–2868 studenți (18,7%), alte limbi–268 studenți. Din numărul total de studenți înmatriculați la ciclul II, master (6.154) pentru limba română au optat 5532 studenți (cca 90%), pentru limba rusă – 532, alte limbi – 68.

5.3.5. Admiterea străinilor

Conform Anexei nr.4 din Hotărârea Guvernului nr. 521 din 15 iulie 2020 cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul

de studii 2020-2021, în temeiul *Protocoalelor de colaborare bilaterală*, în anul academic 2020-2021, pentru cetățenii străini au fost aprobate **106 locuri bugetare**: 76- la ciclul I și 45 de locuri bugetare la ciclul II.

Ca rezultat, constatăm că instituțiile publice care au primit aceste locuri, au reușit să înmatriculeze la ciclul I -**126 studenți străini**: la buget doar **29 de cetățeni străini** la ciclul I, și **123** la ciclul II, **23** la buget, rămânând **vacante 47** locuri la ciclul I și **22 locuri** la ciclul II.

5.4. Asigurarea relevanței studiilor în conformitate cu necesitățile pieței muncii. Modernizarea curriculumului universitar

5.4.1. Acordul de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare)

În anul 2020, Parlamentul a ratificat Acordul de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Scopul Acordului de finanțare rezidă din necesitatea **modernizării și îmbunătățirii calității și relevanței învățământului superior** din Republica Moldova în concordanță cu necesitățile actuale și de perspectivă ale pieței muncii naționale, dar și internaționale.

Acordul presupune oferirea de către Banca Mondială a resurselor financiare sub formă de împrumut de stat extern în sumă de 35.700.000 (treizeci și cinci milioane șapte sute mii) Euro exprimată în Drepturi Speciale de Tragere.

Perioada de implementare a Acordului este de cinci ani (2020-2025). Domeniile strategice țintă ale Proiectului Învățământul Superior sunt: programele cu profil pedagogic, inginerie, tehnologii informaționale și medicină. Implementarea proiectului a demarat la 1 septembrie 2020.

Proiectul Învățământul Superior susținut în cadrul acestui Acord de finanțare este structurat pe 3 componente:

Componenta 1. Îmbunătățirea mecanismelor de asigurare a calității. Componenta respectivă va finanța activitățile de îmbunătățire a calității învățământului superior din Republica Moldova pentru a genera, în ultimă instanță, forță de muncă mai calificată, prin dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor, elaborarea standardelor de calificare, formări pentru cadre didactice din universități, gestionarea și întreținerea Registrului Național al Calificărilor, asistență acordată pentru evaluarea și acreditarea programelor de studii, Consolidarea capacității Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Tot în această componentă va fi dezvoltat și un sistem de e-admitere, un sistem informațional de management al învățământului superior, prin care va fi posibilă monitorizarea traseului de angajare al absolvenților în câmpul muncii, și un sistem informațional privind locurile de muncă pentru viitorii absolvenți și solicitările angajatorilor etc.

Componenta 2. Îmbunătățirea orientării spre piața muncii prin intervenții specifice va finanța realizarea sub-proiectelor din cadrul Programului de Îmbunătățire a Învățământului Superior (PÎIS), destinat instituțiilor de învățământ superior și colegiilor pedagogice. În baza competiției de sub-proiecte în valoare de până la 2 mln. USD pentru fiecare din universități și 1 mln. USD pentru fiecare din colegiile pedagogice se vor promova programe de îmbunătățire a condițiilor de învățare, de dotare laboratoarelor didactice, a centrelor de ghidare în carieră, de îmbunătățire a stagiilor de practică etc.

Componenta 3. Managementul Proiectului va finanța costurile operaționale, serviciile de consultanță, formările, auditurile, studiile și sondajele de monitorizare și evaluare a Proiectului.

Printre principalele rezultate ale Proiectului vor fi:

- Investiții în infrastructura universitară (laboratoare, centre de cercetare, medii de învățare etc.);
- Standarde de calificare elaborate și puse în aplicare și ca rezultat îmbunătățirea programelor de studii superioare și a curricula universitară;

- Un sistem de asigurare a calității performant atât la nivel național, cât și cel instituțional;
- ANACEC înregistrat în EQAR drept dovadă a conformității programelor de studii superioare naționale acreditate cu Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior;
- O mai mare pondere a studenților înscriși la programele de licență și master care au o cerere mare pe piața muncii;
- Un sistem unificat de e-admitere pentru susținerea tuturor beneficiarilor;
- Un sistem informațional de gestionare a învățământului superior etc;
- Implementat noul mecanism de finanțare al învățământului superior bazat pe indicatori de performanță pilotat și implementat.

Menționăm că implementarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare va influența pozitiv economia Republicii Moldova prin creșterea și modernizarea infrastructurii universităților și colegiilor din țară, perfecționarea sistemului de evaluare și acreditare a instituțiilor de învățământ superior, elaborarea Cadrului Național al Calificărilor, relevant necesităților pieței muncii.

5.4.2. Studiile universitare în perioada pandemică COVID-19

Pandemia de COVID-19 a generat o situație dificilă și în Republica Moldova, ca și în întreaga lume, care a pus la încercare spiritul civic și responsabilitatea socială a tuturor cetățenilor, iar implicarea cadrelor universitare și a studenților în diverse acțiuni de susținere a persoanelor puse în fața unei provocări imense a demonstrat faptul că succesul depășirii situațiilor de impas depinde de fiecare din noi.

Situația excepțională a cerut soluții excepționale, iar realitatea de zi cu zi, pune în responsabilitatea instituțiilor de învățământ superior, uneori, să ia măsuri pe care ți-ai dori să nu fi fost nevoie să le iei. Indiferent de cele enunțate instituțiile de învățământ superior au răspuns prompt la provocările pandemiei COVID-19.

Activitatea instituțiilor de învățământ superior în această perioadă a fost marcată în primul rând de autonomia universitară, care a permis conducerii acestora aprobarea de măsuri în funcție de situația epidemiologică pe următoarele dimensiuni:

- ☐ asigurarea unui spațiu educațional și a unui mediu protejat;
- ☐ dezvoltarea procesului de studii în sistem online ca o premisă pentru o universitate modernă și sincronă cu cerințele timpurilor;
- ☐ susținerea cadrelor universitare în dezvoltarea unităților de curs în format digital;
- ☐ accesul și includerea tuturor studenților în procesul de studii;
- ☐ activitatea căminelor universitare în condiții pandemice;
- ☐ și cea mai importantă: protejarea sănătății studenților, a cadrelor didactice și a personalului instituțiilor de învățământ superior.

Respectând principiile autonomiei universitare, la nivel național a fost elaborat și aprobat un cadru normativ de organizare a procesului de studii în condiții de carantină, iar mai târziu și în condițiile stării de urgență în sănătate publică, declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinară de Sănătate Publică.

Actele normative menționate²⁰ și-au găsit reflecția în numeroase recomandări și ghiduri instituționale.

²⁰ Circulara nr.04/1-09/4562 din 22.08.2020, Ref. Implementarea Ordinului nr. 449 din 15.05.2020 în anul universitar 2020-2021

La nivel național, recomandările către universități au inclus:

- Întreprinderea continuu de măsuri necesare în vederea desfășurării procesului de studii în sistem online (la distanță) sau într-o **formă combinată** (față în față și online) prin orientarea preponderent spre folosirea în acest scop a platformelor educaționale accesibile;
- Pentru învățământul **cu frecvență**, organizarea **cursurilor teoretice, a disciplinelor opționale și a celor la liberă alegere în sistem online** cu plasarea suporturilor de curs pe platformele electronice accesibile sau pe pagina WEB a catedrei/ departamentului/facultății; realizarea **seminarelor, lucrărilor practice și laboratoarelor prin contact direct** în sălile de curs cu respectarea măsurilor igienice și a distanței fizice;
- **Activitățile de ghidare a lucrului individual** al studentului/studentei și a celor de **consultare**, inclusiv pentru lucrări și proiecte de an – desfășurarea în sistem **online**. După caz, aceste activități au putut fi planificate și față în față, în zilele când studenții se aflau la facultate;
- În măsura posibilităților, **pentru studenții anului I**, în primul semestru al anului academic 2020-2021, **organizarea procesului didactic preponderent în sălile de curs**, cu accesul etapizat în universitate;
- **Instruirea studenților anului I** în accesarea și utilizarea platformelor electronice universitare, precum și a altor aplicații electronice utilizare de profesori în procesul de predare (Zoom Video Conferencing; Skype meeting; Google Hangouts Meet; Viber; Facebook Messenger; Google classroom etc.);
- Desfășurarea cursurilor teoretice și orelor practice în sistem online pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă, și studenții de la ciclul II – master;
- Desfășurarea seara sau în zilele de sâmbătă și duminică, conform unui orar special a lucrărilor de laborator, care solicită desfășurarea în instituții, și nicidecum la distanță;
- Organizarea **stagiilor de practică** în grupuri mici pe parcursul a 1-2 zile pe săptămână în atelierele/laboratoarele facultăților sau la instituțiile, organizațiile, întreprinderile din domeniul profesional;
- Realizarea **evaluărilor curente și semestriale** conform curricula disciplinelor, cu utilizarea diverselor metode în funcție de programul de studii, specificul disciplinei și finalitățile de studii: teste, eseuri, portofolii, situații de problemă, studii de caz, proiecte etc., punând accent pe atestările intermediare, activitatea științifică, de creație artistică, lucrul individual etc.

Începutul anului de studii 2020-2021 în instituțiile de învățământ superior a demarat în condiții restricționate de pandemie. Astfel, pentru a începe anul de studii 2020-2021, universitățile au obținut autorizări de funcționare de la Agenția Națională de Sănătate Publică și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care au confirmat pregătirea instituțiilor de învățământ superior de a începe anul universitar în condiții sigure, fiind asigurată termometria, dezinfectanții, cazarea treptată în cămine etc. Toate 24 de universități au obținut autorizări pentru demararea anului de studii și de la fondatori.

În baza actelor normative emise, Senatul fiecărei instituții de învățământ superior a decis asupra **diferitor scenariu de începere și desfășurare a anului universitar 2020-2021**: cu prezență fizică, în sistem mixt sau doar în sistem online. În Tabelul nr.20 este prezentată informația privind procesul educațional în ultimele săptămâni ale semestrului II (septembrie-decembrie 2020).

Tabelul nr.20. Informația privind procesul educațional în ultimele săptămâni ale semestrului II (septembrie-decembrie 2020)

Nr. total universități/nr. studenți	27.11.20	04.12.20	11.12.20	18.12.20
-------------------------------------	----------	----------	----------	----------

24 /56000				
În sistem mixt (nr. universități)	18 (75%)	14 (58%)	15 (62,5%)	12 (50%)
Doar online (nr. universități)	6 (25 %)	10 (42%)	9 (37,5%)	12 (50%)
Nr. studenți activități cu prezență fizică	9500 (17%)	7500 (13%)	7500 (13%)	4300 67%)

În baza informațiilor prezentate de universități, pe parcursul semestrului I al anului universitar 2020-2021 în sistem mixt au organizat procesul de studii între 50-75% din universități în funcție de cazurile de infectări COVID 19 în instituție, iar în activitățile cu prezența fizică au participat între 7-17% din numărul total de studenți.

În majoritatea instituțiilor de învățământ superior, **activitățile de predare-învățare în sistem online** au inclus:

- Realizarea orelor de curs utilizând tehnologiile sincrone (conferințe video pe platformele Zoom, Microsoft Teams, chat-uri – conversații telefonice, Viber, Skype, Messenger, Discord) și tehnologiile asincrone (platforma Moodle, poșta electronică);
- Realizarea seminarelor prin intermediul platformei Moodle (prezentarea materialului, prezentarea exemplelor, studiilor de caz, lucrului individual) în 19 universități, și prin intermediul poștei electronice – primirea răspunsurilor aferente lucrului individual;
- Utilizarea soft-urilor de modelare pentru realizarea lucrărilor de laborator virtuale;
- Înregistrări video a explicațiilor la teme studiate, cu rezolvarea practică a problemelor și plasarea pe YouTube;
- Realizarea consultațiilor privind elaborarea proiectului/tezei de licență sau de master de către conducători și consultanți prin tehnologii sincrone și asincrone;
- Organizarea procesului de evaluare curentă online a proiectelor/tezelor de licență și master;
- Înlocuirea examenelor tradiționale față în față cu o varietate de formate alternative de evaluare, cum ar fi eseuri, rapoarte, fișe cu probleme, întrebări cu alegere multiplă și alte formate;
- Pentru studenții care au probleme tehnice cu conexiunea slabă la internet sau lipsa echipamentului respectiv, calendarul a fost ajustat în mod corespunzător prin aranjamente flexibile în fiecare universitate;
- Pentru studenții restanțieri au fost pregătite sarcini online pentru lichidarea restanțelor academice.

5.4.3. Contribuții la dezvoltarea curriculumului universitar

1. Relevanța studiilor în conformitate cu cerințele pieței muncii.

În scopul asigurării calității în învățământul superior; perfecționării managementului educațional; modernizării învățământului superior în perspectiva integrării în Spațiul European Comun al Învățământului Superior; perfecționării, raționalizării și compatibilizării planurilor de învățământ la nivel național și european; creării condițiilor pentru o mobilitate academică reală și recunoașterea reciprocă a perioadelor și actelor de studii a continuat implementarea Cadrului de referință a Curriculumului Universitar și a noului Planul-cadru pentru studii superioare, revizuit din perspectiva autonomiei universitare

Planul-cadru a fost transpus într-o varietate mare de planuri de învățământ, realizând particularitățile și orientările fiecărei instituții de învățământ, fiecărui domeniu de formare profesională/specialități sau fiecărui program de master/specializări.

În anul 2020 au fost dezvoltate noi programe de studii la licență și la master, astfel fiind coordonate de minister **109 planuri (49 la licență și 60 la master)** în cadrul a 12 instituții de învățământ superior inclusiv curricula unităților de curs/module.

2. Noi cursuri/unități de cursuri pentru curricula universitară.

În temeiul obiectivului nr.1.9 *Asigurarea condițiilor favorabile integrării sociolingvistice a reprezentanților minorităților etnice și a persoanelor imigrante* din Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”, urmare a implementării proiectului *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor didactice* de către CE Pro Didactica, cu sprijinul Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția), a fost elaborat Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1198 din 2.11.2020 *Cu privire la cursul de Educație interculturală*.

Conform acestuia, instituțiile de învățământ superior cu profil pedagogic (8) au elaborat și organizat, începând cu anul academic 2020-2021, cursul *Educație interculturală* pentru studenții Ciclului I-licență din domeniul *Științe ale educației*, drept componentă obligatorie în formarea inițială a cadrelor didactice în învățământul superior.

Celelalte universități au elaborat cursul *Educație interculturală* cu statut opțional sau la libera alegere la specialitățile din alte domenii, în cadrul *componentei de orientare socio-umanistică*.

Totodată, USM, US Comrat și US ”A. Russo” din Bălți au elaborat un nou curriculum la educație interculturală, susținut de Centrul educațional PRODIDACTICA, care a fost avizat de Minister și propus spre pilotare per-sistem.

3. Predarea cursurilor de Etică și cultură profesională sau includerea subiectelor ce țin de etică și cultură profesională și a drepturilor de autor în conținuturile unităților de curs/modulelor de specialitate.

Unitățile de curs ce țin de proprietatea intelectuală se regăsesc în planurile de învățământ și curricula mai multor universități. De exemplu, în programele de licență pot fi menționate următoarele cursuri:

- Programe de licență în domeniul Drept: Dreptul proprietății intelectuale, Dreptul de autor (UASM, USEM, Ins. De Criminologie, AAP, USM, USARB, Universitatea Slavonă, USPEE etc.);
- În cadrul științelor medicale - Protecția Proprietății Intelectuale, Etica cercetării (USMF în parteneriat cu AGEPI);
- În cadrul programelor din domeniul științe umaniste - Etică și cultură profesională, Proprietatea intelectuală; Filosofia și logica domeniului de formare profesională; Bazele antreprenorialului, Leadership și managementul capitalului uman; Educația media, Proprietatea intelectuală, Protecția proprietății intelectuale etc. (UPSC, USM, USARB, US Taraclia etc.);
- În cadrul programelor ingineresti - Managementul inovațiilor și proprietatea intelectuală, Creativitate tehnică, Managementul inovației, Metodologia cercetării și creativității tehnice, Metodologia cercetării și proprietate intelectuală (UTM, USM);
- În cadrul programelor economice -- Management inovațional; Marketing inovațional; Marketingul Proprietății intelectuale, Securitatea economică, Secretul comercial și protecția datelor cu caracter personal (USM. ASEM, USEFS etc.);
- În cadrul programelor din domeniul artelor – la cursurile Drept comunitar și Dreptul de autor a fost rezervat un capitol aparte: Proprietatea intelectuală, care prezintă inclusiv Planul de

acțiuni privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020;

- În Programe de master: Protecția juridică a proprietății, Contabilitate și audit în sectorul agroalimentar (UASM); Cursuri de proprietate intelectuală în cadrul programelor de master (AAP, UASM, ASEM, USARB); Infrațiuni în domeniul proprietății intelectuale (USM); Managementul inovațiilor și dezvoltarea de noi produse (USlavonă); Metodologia cercetării științifice și proprietatea Intelectuală (UTM).

4. Noi concepte de predare-învățare inovatoare bazate pe soluționarea de probleme.

În anul 2020 a continuat implementarea noului concept de predare învățare inovatoare bazate pe soluționarea de probleme după modelul PBL – Problem Based Learning pentru următoarele programe de studii: „Ingineria Software” (UTM), „Drept” (USM), „Business și administrare” (ASEM), „Sănătate publică” (USMF), „ Business și administrare” (USCahul), „Administrație publică” (USARB). Conceptul a fost dezvoltat în cadrul proiectului ²¹ PBLD, care este un proiect de consolidare a capacităților care se concentrează pe reforma curriculară și modernizarea învățământului superior din Republica Moldova în conformitate cu principiile procesului Bologna, susținut de ERASMUS+.

Studentii au beneficiat de metode moderne de predare-învățare preponderent în limba străină (engleza), inclusiv – de mobilități academice la instituțiile partenere din UE.

Aceste programe de studii superioare de licență și master reprezintă un model inedit de reconceptualizare a învățământului superior prin metode de predare bazate pe soluționarea de probleme. Probleme reale, neinventate, care provoacă mințile tinerilor să se lanseze în proiecte, să descopere soluții, le oferă șansa să se simtă utili de pe băncile facultății și le dă încrederea că se vor putea angaja în câmpul muncii și vor avea posibilitatea să-și demonstreze și să-și dezvolte competențele, abilitățile, amintind că cele 6 programe deschise spre schimbare se află acum în pragul evaluării.

5.5.Consolidarea sistemului de consiliere și orientare profesională a studenților prin înființarea de centre de consiliere și orientare în carieră

Pentru **acordarea serviciilor consultative** în domeniul alegerii profesiei, cât și a consilierii studenților vizavi de situația și cerințele pieței muncii din Republica Moldova, au fost create și funcționează *Centre de orientare profesională / Centre de ghidare în carieră / Incubatoare de afaceri* în cadrul Universității de Stat din Moldova, Universității Tehnice a Moldovei, Academiei de Studii Economice din Moldova etc.

Centrele de ghidare în carieră au avut un rol deosebit în perioada pandemică de Covid-19 acordând asistență atât studenților, cât și absolvenților liceelor.

Se preconizează deschiderea unor astfel de centre de consiliere profesională în cadrul tuturor instituțiilor de învățământ superior cu funcții de stabilire /dezvoltare a relațiilor cu agenții economici, potențiali angajatori, plasare în câmpul muncii a absolvenților și monitorizare a promovării în carieră a tinerilor specialiști, implicit, organizarea cursurilor antreprenoriale pentru studenții interesați să desfășoare afaceri economice.

²¹ <https://proiecte.utm.md/pblmd/>

5.6. Asigurarea calității învățământului superior. Creșterea competitivității instituțiilor de învățământ superior

Asigurarea calității învățământului superior are ca obiectiv general dezvoltarea și implementarea unui sistem eficient de asigurare și management al calității, atât la nivel de sistem cât și la nivelul instituțiilor de învățământ superior, prin realizarea transferului de bune practici, consolidarea unui set de metodologii de evaluare în concordanță cu standardele europene și crearea unui nucleu de experți în domeniul calității.

Pentru a avea o imagine cât mai aproape de realitate asupra calității și performanțelor la care a ajuns învățământul superior din Moldova, vom lua în considerare rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării programelor de studii superioare, precum și vom prezenta instituțiile de învățământ superior naționale în cele mai cunoscute clasamente întocmite pe plan mondial, pornindu-se de la ideea că fiecare dintre ele are o anumită concepție și valorizează anumiți indicatori.

În anul 2020, marcat de pandemia Covid-19 a lăsat amprente și pe **procesul de asigurare a calității în învățământul superior**. La această etapă constatăm că evaluările externe a calității în vederea acreditării au fost supuse majoritatea programelor de studii superioare de licență, rămân prioritare evaluările externe în vederea acreditării programelor de master și doctorat. Cu toate că Codul educației prevede și acreditarea instituțională, acest proces încă nu a demarat din cauze obiective. Pentru transparența deplină a proceselor de evaluare externă a calității este necesar ca ANACEC să obțină înregistrare în Registrul European al Agențiilor de Asigurare a calității în învățământul superior (EQAR), lucru care deocamdată nu s-a întâmplat.

În această perioadă de timp au fost evaluate și luate decizii asupra autorizării de funcționare provizorie a 10 programe de licență și master în 6 instituții, respectiv au fost acreditate 20 de programe de licență din 8 instituții de învățământ superior.

Instituțiile de învățământ superior și-au consolidat și îmbunătățit **sistemele instituționale de management al calității**, structurate pe două tipuri de legături cu subdiviziunile: pe de o parte, legături ierarhice sau funcționale, iar pe de altă parte de colaborare internă și externă. A fost elaborate planuri instituționale de redresare a situației în urma evaluărilor externe realizate de către ANACEC:

a) Clasamente internaționale

Ranking Web of Universities - un top care analizează circa 30000 de universități din întreaga lume, inclusiv instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova.

Potrivit raportului Webometrics, UTM se situează pe primul loc în Republica Moldova și pe locul 3142 în lume.

Indicatorii luați în calcul de Webometrics:

- 5% – prezența online, care este direct proporțională cu mărimea (numărul de pagini) al principalului domeniu web al instituției;
- 50% – vizibilitatea – numărul de rețele externe care fac trimitere la domeniul instituției, măsurabile cu Ahrefs și Majestic;
- 10% – transparența – numărul de citări înregistrate de autorii instituției pe platforma Google Scholar;
- 35% – excelența – numărul de lucrări printre primele 10% cele mai citate la 26 de discipline (Scimago).

În clasament se regăsește **Universitatea de Stat din Moldova fiind pe locul 3445, urmată de Universitatea de Medicină și Farmacie "N. Testemițanu" pe locul 6903.**

b) Clasamentul mondial al universităților U-Multirank-2020, ediția a VII-a este cea mai mare de la lansarea sa, incluzând aproximativ 1800 de instituții de învățământ superior din 92 de țări. În peisajul complex al sistemelor de clasificare și ierarhizare, U-Multirank reprezintă un instrument aparte, generat la inițiativa Comisiei Europene. Având în vedere abordarea multidimensională, U-Multirank este primul clasament la nivel mondial care oferă o imagine completă a diversității performanței universitare, oferind utilizatorilor informații din mai multe arii de cunoaștere. Deși, nu tinde să prezinte o ierarhizare generală (cu punctaj acumulat) a universităților evaluate, **U-Multirank** include totuși o analiză multidimensională bazată pe cinci domenii-cheie: (1) predare și învățare, (2) cercetare, (3) transfer de cunoștințe, (4) orientare internațională și (5) implicare regională. Totodată, sunt prevăzute cinci calificative de apreciere a performanței universitare: A – foarte bine; B – bine; C – performanță medie; D – performanță sub medie; E – performanță redusă.

În acest clasament au intrat 4 universități naționale: **Academia de Studii Economice din Moldova și Universitatea Tehnică a Moldovei** cu punctaje maxime pe predare-învățare, Universitatea Liberă Internațională din Moldova și Universitatea de Stat din Moldova cu punctaje maxime pe orientare internațională.

5.7. Colaborarea cu mediul de afaceri și parteneriatele pentru educație

Între instituțiile de învățământ general și instituțiile de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar (universități și colegii), care asigură formarea profesională inițială a cadrelor didactice, există diferite tipuri de parteneriate, reglementate prin contractele de colaborare bilaterale, inclusiv: formarea inițială a viitorilor învățători/profesori în universități și colegii, realizarea de către studenți/elevi a stagiilor de practică în instituțiile de învățământ general, formarea continuă a cadrelor didactice în învățământul superior (o dată la 5 ani), elaborarea de standarde, curriculum-uri/programe de studii, manuale și materiale didactice pentru școli.

Parteneriatul social între universități și școli s-a realizat în procesul de elaborare/dezvoltare a Cadrului Național de Calificări pentru specialitățile domeniului general de studii Științe ale educației. Toate proiectele elaborate au fost consultate cu angajatorii în aspect de finalități de studii/rezultate ale învățării, exprimate în competențe și elemente obligatorii de conținut.

Totodată, în vederea dezvoltării mecanismelor de creare a parteneriatelor publice – private pentru educație de calitate, au fost deschise Internet Cafe Orange cu susținerea companiei Orange Moldova și Centrul pentru studii universitare.

Un alt model de parteneriat îl reprezintă participarea în componența Comisiilor de licență/master ale instituțiilor de învățământ superior în cadrul examenului de finalizare a studiilor.

În baza actelor normative aprobate a fost deschis accesul persoanelor cu experiență profesională din afara sistemului educațional pentru angajare în învățământul superior.

5.8. Redimensionarea rețelei instituțiilor de învățământ superior

Adoptarea Hotărârii Guvernului 595/2020 "Cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții de învățământ superior" a avut drept scop oferirea unui învățământ superior de calitate

mai eficient și respectiv cost-eficient în corespundere cu solicitările schimbătoare și crescânde ale societății și pieței muncii, consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ superior. Astfel, a fost propusă consolidarea rețelei de instituții de învățământ superior prin reorganizarea prin fuziune a Universității de Stat din Moldova (USM, persoană juridică absorbantă) cu Universitatea de Stat "D. Cantemir" (USDC) și a Academiei de Administrare Publică (persoană juridică absorbantă) cu Institutul de Relații Internaționale din Moldova (IRIM). Ambele instituții fuzionate au avut programe de studii superioare de licență/master/doctorat similare cu ale Universității de Stat din Moldova și ale Academiei de Administrare Publică. În urma adoptării proiectului menționat au avut loc:

- transferul tuturor studenților de la cele 2 universități fuzionate;
- eliberarea/reangajarea din/în funcție a personalului din universitățile absorbite conform legislației muncii, cheltuielile ce țin de personal în legătură cu reorganizarea instituțiilor publice de învățământ superior au fost asigurate din contul surselor financiare ale persoanelor juridice absorbite;
- activitatea comisiilor de transmitere a bunurilor.

În urma procesului de raționalizare, numărul instituțiilor de învățământ superior publice s-a redus cu 2 unități. Sursele financiare destinate celor 2 instituții fuzionate au fost redirecționate către universitățile absorbante.

5.9. Modernizarea infrastructurii și a bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ

În situația pandemică de COVID-19 toate investițiile în infrastructura universitară au fost redirecționate pentru asigurarea condițiilor sigure de studii în sălile de curs, cămine, laboratoare (reparații, asigurarea cu dezinfectanți, termometre etc.), precum și dotarea cu tehnica de calcul, platforme, internet pentru asigurarea unui proces de studii în format online.

Investițiile din anul precedent de studii, spre exemplu, au fost:

- 1) **USMF** - 25,5 mln lei din sursele proprii pentru îmbunătățirea condițiilor de studii, trai și odihnă a tineretului studios, ce au inclus un șir de măsuri, după cum urmează:
 - lucrări de reparație curentă și capitală în blocurile de studii (reparația acoperișurilor, rețelelor ingineresti, aulelor și birourilor);
 - anumite lucrări de reparație curentă și capitală în căminele studențești;
 - reparații curente și capitale a catedrelor clinice, precum și alte lucrări de amenajare a teritoriului;
- 2) **UASM** – pentru reparații curente -1,74 mln lei;
- 3) **US Cahul** – pentru reparații, achiziționare mobilier, table interactive –circa 1 mln lei;
- 4) **Universitatea Pedagogică de Stat "I. Creangă"** – pentru reparații capitale 1,58 mln lei;
- 5) **ASEM** – pentru complexul sportiv- 13,417 mln lei;
- 6) **AMTAP** –pentru tehnică de calcul-250 mii lei, pentru mobilier, bare teatrale- 416 mii lei ;
- 7) **US Comrat**- pentru reparații capitale 4,075 mln lei etc;
- 8) **UTM** – pentru reparații capitale și curente 3,654 mln lei.

5.10. Cercetarea – instrument de susținere a performanței și calității în învățământul superior

În scopul promovării cercetării ca instrument de formare profesională avansată și vector de susținere a performanței și calității în învățământul superior a fost pus în aplicare un nou regulament de conferire a titlurilor științifico-didactice, inclusiv și standardele minime de conferire a titlului de conferențiar universitar și profesor universitar.

În acest an procesul de conferire a fost susținut de un nou Regulament de confirmare a titlurilor științifico-didactice. Tot în acest an au elaborate și puse în aplicare noi modele de atestate pentru

conferențiar universitare și profesori universitar. Astfel, pe parcursul anului 2020 au fost conferite și confirmate peste 44 de titluri științifico-didactice (30 de conferențiar universitar și 8 de profesor universitar).

5.11. Autonomia învățământului superior și a cercetării universitare, asociată cu răspunderea publică

Odată cu aprobarea Codului Educației (2014) componentele autonomiei universitare s-au îmbunătățit semnificativ, în special autonomia organizațională, autonomia academică, autonomia resurselor umane.

În scopul consolidării autonomiei universitare au fost realizate acțiuni, precum:

- mai multă autonomie în cadrul organizării procesului de admitere (metodologii proprii, criterii de selecții) etc.;
- stabilirea planurilor de admitere la contract, repartizarea locurilor bugetare pe specialități etc.
- strategii propria de recrutare a viitorilor studenți.
- aprobarea de către universități a comisiilor de examinare și susținere a tezelor licență, master etc.

Un pas esențial a fost realizat și pe dimensiunea financiară.

Noua Metodologie de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior a fost aprobată în iunie 2020 în vederea utilizării eficiente și asigurării transparenței alocării surselor de finanțare de la bugetul de stat destinate formării profesionale inițiale pe universități și este pusă în aplicare începând cu 1 ianuarie 2021, în cele 14 instituții publice de învățământ superior cu autonomie financiară, iar în baza rezultatelor implementării, formula de calcul propusă va fi ajustată.

Noua Metodologie stabilește modul de alocare pentru instituțiile publice de învățământ superior a finanțării-standard, în bază de cost standard per student și coeficienți de ajustare, asociată gradului de complexitate a programelor de studii de la ciclurile de studii superioare de licență și master, a finanțării compensatorii pentru susținerea performanței și a finanțării complementare pentru modernizarea bazei materiale și didactice a instituției.

Alocațiile bugetare pentru finanțarea standard au fost aprobate conform numărului de studenți echivalenți, calculați în baza datelor prezentate de instituțiile de învățământ superior pentru studenții la licență și master, care constituie 75%, fiind luate în calcul forma de învățământ, limba de instruire, tipul programelor de studii, autorizate provizoriu sau acreditate și coeficienții de ajustare a acestora.

Alocațiile bugetare pentru finanțarea compensatorie constituie 20% din alocațiile bugetare și au fost aprobate în baza valorilor celor 8 indicatori de performanță, calculați în baza datelor prezentate de fiecare universitate în parte și verificate de minister și experți în domeniu. Principalii indicatori luați în calcul sunt : numărul de cadre didactice cu drept de a conduce doctorate, a cadrelor științifico-didactice și științifice titulare, mobilitățile pe dimensiunea de internaționalizare, proiecte internaționale, proiecte de cercetare științifică etc.

Finanțarea complementară constituie 5% din alocațiile bugetare și are drept scop dezvoltarea instituțiilor publice de învățământ superior prin îmbunătățirea condițiilor de cazare în cămine, modernizarea bazei materiale și didactice, dotarea cu calculatoare/software/utilaje, precum și acoperirea unor cheltuieli specifice universităților regionale.

Pentru obținerea finanțării complementare, fiecare universitate publică, indiferent de subordinea acesteia, urmează să depună o solicitare, însoțită de documente justificative și suma estimată, pe care le înaintează instituției fondatoare.

6. Asigurarea învățării pe tot parcursul vieții

Pe parcursul anului 2020 au fost dezvoltate, evaluate și acreditate 404 de programe de formare continuă în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

În scopul asigurării învățării pe tot parcursul vieții, în anul de referință au fost realizate diverse activități ce țin de domeniu. De asemenea, a fost acordată asistența metodică necesară furnizorilor de educație a adulților în elaborarea programelor de formare continuă în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

6.1. Dezvoltarea cadrului normativ privind educația adulților în context european

Pentru mai multă coerență în atitudini și acțiuni pe domeniul învățării pe tot parcursul vieții în colaborare cu partenerii externi în cadrul proiectelor derulate HelpAge International și Twinning Project a fost elaborat documentul de politici publice - Programul privind educația adulților în contextul învățării pe tot parcursul vieții, care a fost o obligație asumată prin acordul de Asociere. Proiectul Programului a fost definitivat și urmează a fi aprobat în anul 2021.

6.2. Dezvoltarea mecanismelor de finanțare a sistemului de învățământ pentru adulți

Prin finanțare externă, în cadrul proiectului „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică și socială a țării.” Au fost create 5 Centre de educație a adulților în următoarele regiuni:

- 1) s. Rogojeni, r-nul Șoldănești;
- 2) s. Pripiceni, r-nul Rezina;
- 3) s. Oxentea, r-nul Dubăsari;
- 4) s. Sărata Nouă, r-nul Leova;
- 5) or. Leova.

Scopul centrelor rezidă în promovarea importanței continuării educației (acumulării de cunoștințe pentru vârstnici) care le-ar asigura un venit suplimentar.

În cadrul Centrelor, 138 de persoane au fost instruite în cadrul proiectului în diferite domenii.

În jur de 30 persoane vârstnice participă activ în activitățile centrului sau sunt angajate oficial în cadrul Centrelor.

6.3. Dezvoltarea programelor de formare pe parcursul întregii vieți

Pe parcursul anului 2020 au fost dezvoltate, evaluate și acreditate 404 de programe de formare continuă în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

6.4. Dezvoltarea instrumentelor de recunoaștere a studiilor formale și nonformale în cadrul programelor de învățare pe parcursul întregii vieți

În anul 2020 a fost fortificat și extins procesul de validare a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală, care are drept scop reintegrarea migranților moldoveni în viața socială și economică a țării prin:

- 1) Instituirea a 4 Centre noi de validare a educației nonformale și informale în următoarele instituții de învățământ profesional tehnic: Centrul de Excelență în Transporturi, Centrul de Excelență în Industria Ușoară, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, Colegiul „Mondostud-Art”;

- 2) Aprobarea și implementarea Ghidului practic de validare a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1096/2020);
- 3) Aprobarea Certificatului de calificare eliberat la validarea educației nonformale și informale (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1154/ 2020).

Actualmente, 52 de persoane și-au validat competențele dobândite în contexte de educație nonformală și informală în Centrele de validare care au fost instituite în cadrul Centrului de Excelență în Construcții și Centrului de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor.

6.5. Implementarea proiectelor de asistență tehnică susținute de donatori și parteneri externi și altor angajamente în cadrul cooperării internaționale

Pe segmentul învățării pe tot parcursul vieții a fost acordată asistență în fortificarea sistemului de validare a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală de către partenerii externi OIM și DVV International.

Totodată, în vederea dezvoltării Programului privind educația adulților în contextul învățării pe tot parcursul vieții a fost acordată asistență de partenerii externi HelpAge International și Twinning Project.

7. Asigurarea calității în educație

7.1. Dezvoltarea sistemului național de standarde în educație. Implementarea standardelor

Dezvoltarea Cadrului național al calificărilor, în convergență cu Cadrul European al Calificărilor și recomandările Consiliului Uniunii Europene, este o prioritate în activitatea MECC, pentru asigurarea relevanței, transparenței, clarității și comparabilității calificărilor, precum și pentru a crea condiții pentru promovarea învățării pe tot parcursul vieții și dezvoltării profesionale.

- 1) Au fost aprobate 21 de standarde de calificare pentru învățământul profesional tehnic și superior, pentru domeniile Agricultură, Servicii, Inginerie și activități ingineresti de nivelul 3, 4 și 6 CNC, ordinul MECC nr. 510-521, 667-668, 670-672, 1434, 1435/2020.
- 2) Au fost implicați cca 180 de parteneri sociali, inclusiv 45 de reprezentanți ai mediului de afaceri, în elaborarea, avizarea și validarea standardelor de calificare și cadrului normativ aferent.
- 3) A fost pusă în aplicare Metodologia de elaborare, revizuire și validare a standardelor de calificare, în cadrul a 5 ateliere, Ordinele ministrului educației, culturii și cercetării nr. 139, 1137 și 1320/2020, prin instruirea a 77 de cadre didactice și reprezentanți ai pieței muncii.
- 4) A fost definitivat și aprobat, urmare a pilotării pe parcursul 2020, Ghidul metodologic privind elaborarea procedurii de evaluare a calificărilor, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1442/2020
- 5) A fost elaborată și aprobată Metodologia de implementare a standardelor de calificare de către instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior, cu titlu de pilotare, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 415/2020.
- 6) A fost elaborat și aprobat Ghidul metodologic de transpunere a competențelor profesionale în rezultate ale învățării, cu titlul de pilotare, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 445/2020.
- 7) A fost pusă în aplicare Metodologiei de stabilire a corespondenței nivelului de formare a calificărilor obținute până la aprobarea Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 191/2020,

8) A fost elaborat Sistemul Informațional Automatizat Registrul Național al Calificărilor și instalat pe platforma tehnologică guvernamentală (MCloud), Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.587/2020.

9) A fost aprobat și pus în aplicare Regulamentul privind autenticitatea actelor de studii și a documentelor complementare emise de instituțiile de învățământ din RM, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 489/2020.

10) A fost elaborată și aprobată Metodologia cu privire la perfectarea actelor de studii pentru absolvenții instituțiilor de învățământ profesional tehnic din raioanele de Est ale Republicii Moldova și or. Bender, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 488/2020.

11) Au fost instituite 37 de calitate de centre de evaluare a calificărilor sectoriale și de perfectare a actelor de studii și a fost elaborat *Regulamentul de activitate al centrelor de evaluare a calificărilor sectoriale și de perfectare a actelor de studii*, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1000/2020.

12) Au fost evaluate 304 de calificări a absolvenților din unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului și mun. Bender, dintre care cca 130 pentru încadrarea în câmpul muncii.

13) Au fost eliberate 1882 de declarații de valoare privind validitatea actelor/calificărilor și a drepturilor oferite de actele de studii pentru titulari în continuarea studiilor și în angajarea în câmpul muncii.

14) A fost aprobat și pus în aplicare Regulamentul cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor pentru admiterea la alt nivel de studii și pentru angajarea în câmpul muncii, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 193/2020.

15) Au fost organizate 3 seminare naționale de formare în domeniul recunoașterii, instruite cca 115 de persoane în cadrul OLSĐ, ÎIPT, ÎIS, Ordinele ministrului educației, culturii și cercetării nr. 543, 545, 547/2020.

15) Au fost eliberate 138 de certificate de recunoaștere a calificărilor obținute în străinătate, în scopul continuării studiilor sau angajării în câmpul muncii.

16) Au fost recunoscute cca 864 de perioade de studii realizate peste hotare, pentru asigurarea accesului copiilor la studii.

În contextul integrării sistemului național de învățământ în spațiul unic european al educației și formării profesionale, dezvoltarea **Cadrului național al calificărilor** (CNCRM) are scopul sporirii transparenței și credibilității sistemului național de învățământ, creșterii încrederii în calitatea rezultatelor învățării și șanselor de angajare a absolvenților, facilitării recunoașterii calificărilor obținute în sistemul național de educație și de formare profesională și eliminării barierelor pentru mobilitatea academică și profesională a cetățenilor Republicii Moldova.

În scopul dezvoltării unui sistem național de calificări relevante pieței muncii, dar și așteptărilor beneficiarilor sistemului național de educație și formare profesională, au fost elaborate și aprobate acte normative care ghidează mediul academic și de afaceri în elaborarea cadrului normativ-regulator de formare profesională conform prevederilor Cadrului național al calificărilor, care este racordat la Cadrul european al Calificărilor și, totodată, au fost realizate activități de formare a competențelor pentru implementarea acestora în practica sistemului național de formare profesională.

Astfel, a fost pusă în aplicare *Metodologia de elaborare, revizuire și validare a standardelor de calificare* prin organizarea a 5 sesiuni de instruire pentru formarea competențelor de elaborare a standardelor de calificare în baza standardelor ocupaționale și de competență ale pieței muncii și au fost instruiți 52 de reprezentanți ai sistemului educațional și 25 de reprezentanți ai ministerelor de resort, comitetelor sectoriale și mediului de afaceri.

Ca rezultat, la solicitarea ministerelor de resort, au fost elaborate, de comun cu reprezentanții pieței muncii sectoriale respective, și recomandate pentru implementarea în curricula programelor de formare profesională 21 de standarde de calificare pentru învățământul profesional tehnic și superior, care stipulează rezultatele învățării ce duc la achiziționarea competențelor profesionale de care are nevoie piața muncii, fiind vociferate de angajatorii implicați la elaborarea standardelor și confirmate de cei care validează acestea. Astfel, la solicitarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în 2020 au fost perfectate și aprobate 6 standarde pentru formare în domeniul Sănătate, pentru învățământul superior, nivelul 6 și 7 CNC; la solicitarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Economiei și Infrastructurii și partenerilor de dezvoltare - 15 standarde de calificare pentru domeniile Agricultură, Servicii, Inginerie și activități ingineresti de nivelul 3, 4 și 6 CNC.

În elaborarea, avizarea și validarea standardelor de calificare au fost implicați cca 180 de parteneri sociali, inclusiv 45 de reprezentanți ai comitetelor sectoriale pentru formare profesională și ai mediului de afaceri.

Standardele de calificare menționate sunt plasate pe site-ul MECC www.mecc.gov.md / Cadrul național al calificărilor / Standarde de calificare.

Asigurarea calității formării profesionale este esențială pentru consolidarea și menținerea încrederii beneficiarilor sistemului educațional în sistemul național de calificări. Pentru a asigura aprecierea validă și credibilă a rezultatelor învățării și performanței absolventului, a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1442/2020, urmare a pilotării pe parcursul 2020, *Ghidul metodologic privind elaborarea procedurii de evaluare a calificărilor*. Ghidul oferă recomandări celor implicați în elaborarea instrumentelor de evaluare, pentru stabilirea unei proceduri clare de evaluare finală a calificării, care să asigure validitatea și credibilitatea acesteia. Pentru implementarea prevederilor Ghidului au fost organizate 3 seminare și instruite 29 de persoane implicate în formarea cadrelor.

Pentru ghidarea prestatorilor de servicii educaționale în implementarea prevederilor standardelor de calificare în curricula programelor de formare profesională, a fost aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 415/2020, cu titlu de pilotare, *Metodologia de implementare a standardelor de calificare de către instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior*. Metodologia oferă managerilor instituțiilor de învățământ, cadrelor didactice posibilitatea aplicării eficiente a prevederilor standardelor de calificare în curricula programelor de formare profesională, diminuând astfel aspectele subiective în elaborarea acestora, inclusiv de a aplica în procesul de formare a unor planuri de învățământ irelevante, a unor discipline inutile pentru obținerea competențelor profesionale la calificarea respectivă.

Pentru consolidarea caracterului funcțional al formării profesionale și facilitării procesului de integrare profesională a absolvenților, a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 445/2020, cu titlul de pilotare, *Ghidul metodologic de transpunere a competențelor profesionale în rezultate ale învățării*. Implementarea Ghidului va contribui la reglementarea relației dintre cererea de competențe pe piața muncii și oferta de calificări a sistemului național de educație și de formare profesională, va ghida experții în procesul de elaborare a rezultatelor învățării care duc la achiziționarea competențelor profesionale solicitate de piața muncii.

Un efect pozitiv pentru o bună parte a beneficiarilor sistemului național de educație și formare profesională a fost punerea în aplicare a *Metodologiei de stabilire a corespondenței nivelului de formare a calificărilor obținute până la aprobarea Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 191/2020), menită să faciliteze punerea în aplicare a prevederilor Anexei nr. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 1167/2018. Metodologia ghidează instituțiile de învățământ în procesul de admitere, stabilește modul în care actele de studii și calificările obținute în sistemul de educație și de formare profesională al Republicii Moldova, inclusiv în spațiul ex-sovietic până la 27 august 1991, sunt recunoscute și echivalate cu nivelurile Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova și Cadrul European al Calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții (EQF LLL). Totodată Metodologia ghidează angajatorii în stabilirea nivelului de calificare pentru angajații săi în procesul de angajare, stabilire a salariului sau de promovare în cariera profesională.

Pentru aplicarea prevederilor HG nr. 1167/2018 și a Metodologiei menționate, au fost organizate 3 sesiuni naționale de instruire (online), pe niveluri de învățământ, la care au participat cca 180 de persoane din 75 de centre de recunoaștere formate în cadrul OLSDÎ, ÎIPT, ÎIS.

În scopul realizării angajamentelor asumate prin asocierea la UE, asigurării transparenței și încrederii în sistemul național de educație și formare profesională, a fost elaborat și instalat pe platforma tehnologică guvernamentală (MCloud), Sistemul Informațional Automatizat Registrul Național al Calificărilor (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.587/2020) și au fost elaborate documentele pentru asigurarea funcționalității tehnice al acestuia.

Registrul are drept scop dezvoltarea resursei informaționale a MECC în vederea înregistrării, sistematizării, publicării și actualizării periodice a datelor cu referire la sistemul național al calificărilor și la furnizorii de programe de educație și de formare profesională asigurate de calitate, actele de studii eliberate în sistemul național de învățământ și, totodată, asigură alinierea la experiența internațională în domeniu, în special a țărilor Uniunii Europene. Se planifică că Registrul să devină funcțional în sem. I, 2021.

În vederea facilitării mobilității academice și profesionale a cetățenilor Republicii Moldova, a fost aprobat și pus în aplicare *Regulamentul privind autenticitatea actelor de studii și a documentelor complementare emise de instituțiile de învățământ din RM* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 489/2020), prin care a fost îmbunătățit și facilitat procesul de autentificare a actelor de studii și a calificărilor obținute în sistemul național de învățământ. Astfel, pe parcursul anului 2020, la solicitarea cetățenilor, au fost eliberate 1882 de declarații de valoare privind validitatea actelor/calificărilor și a drepturilor oferite de actele de studii pentru titulari în continuarea studiilor și în angajarea în câmpul muncii.

De asemenea, pentru absolvenții instituțiilor de învățământ profesional tehnic din stânga Nistrului, în scopul asigurării accesului la studii și la angajarea în câmpul muncii, conform calificării obținute, a fost elaborată și aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 488/2020 *Metodologia cu privire la perfectarea actelor de studii pentru absolvenții instituțiilor de învățământ profesional tehnic din raioanele de Est ale Republicii Moldova și or. Bender*. Pentru punerea în aplicare a Metodologiei a fost organizată ședința de instruire (online), cu participarea a cca 50 de persoane din 25 de centre de excelență și colegii.

În scopul facilitării procesului de examinare a solicitărilor titularilor actelor de studii eliberate de instituțiile de învățământ din unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului privind perfectarea actelor de studii pe formatul aprobat de MECC, a fost revizuit procesul de depunere, de examinare a

dosarelor și de evaluare a calificărilor atestate. În acest scop a fost aprobat Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării 1000/2020 privind instituirea a 37 de instituții de învățământ profesional tehnic și superior, care au programele acreditate, în calitate de centre de evaluare a calificărilor sectoriale și de perfectare a actelor de studii. A fost elaborat *Regulamentul de activitate al centrelor de evaluare a calificărilor sectoriale și de perfectare a actelor de studii*, stabilit mecanismul de instituire a comisiilor specializate de evaluare a calificărilor. Noile prevederi vor fi implementate în prima jumătate al 2021, urmare a aprobării *Regulamentului privind evaluarea calificărilor acordate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului și municipiul Bender în vederea continuării studiilor și accesului pe piața muncii*, care a fost elaborat în 2020 și este la moment în proces de avizare la toate părțile interesate.

Astfel, pe parcursul anului 2020, pentru mobilitatea academică și profesională a absolvenților de toate nivelurile de învățământ din stânga Nistrului, au fost examinate, în scopul perfectării actelor de studii conform formatului aprobat de MECC, 304 de solicitări, dintre care cca 130 de acte de studii pentru încadrarea în câmpul muncii a absolvenților învățământului profesional tehnic.

Pentru facilitarea procesului de inserție socială a cetățenilor și anume în sistemul național de învățământ, a fost aprobat și pus în aplicare prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 193 din 26.02.2020 *Regulamentul cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor pentru admiterea la alt nivel de studii și pentru angajarea în câmpul muncii*, care a adus un șir de înlesniri în organizarea și desfășurarea procesului de recunoaștere și echivalare a actelor de studii și a calificărilor obținute în străinătate, pentru cetățenii noștri care solicită continuarea studiilor, sau angajarea în câmpul muncii, dar și pentru cetățenii străini care fac mobilitate academică sau profesională.

Astfel, a fost descentralizat, începând cu sesiunea de admitere 2020, procesul de recunoaștere a actelor de studii emise de statele semnatare ale Convenției de la Lisabona și pentru admiterea la studii în instituțiile de învățământ din Moldova, titularii, nu vor mai depune actele de studii pentru recunoaștere la MECC, dar direct la instituțiile de învățământ superior sau profesional tehnic, în care aceștia solicită să fie admiși la studii, sau la organele locale de specialitate din domeniul învățământului, în cazul solicitării admiterii în instituțiile de învățământ preuniversitar.

În context, pe parcursul anului 2020, la solicitarea cetățenilor întorși în țară, au fost eliberate de minister cca 138 de Certificate de recunoaștere, în scopul continuării studiilor în instituțiile de învățământ din țară sau angajării în câmpul muncii din Republica Moldova. Totodată, urmare a descentralizării, au depus actele de studii obținute în străinătate pentru recunoaștere și admitere la instituțiile de învățământ alese cca 238 de persoane. Statistica dosarelor examinate relatează că cele mai multe solicitări de recunoaștere sunt a cetățenilor reveniți din Federația Rusă, Italia, Ucraina, Germania, Franța, România, Marea Britanie, Turcia, Spania, Portugalia, etc.

Totodată, a fost ghidat procesul de inserție în sistemul de învățământ general a copiilor reveniți din străinătate. Astfel, în 2020 au fost recunoscute cca 864 de perioade de studii realizate în instituțiile de învățământ de peste hotare, copii având accesul la studii din prima și de solicitare, inclusiv pe perioada examinării dosarului. Tot pentru facilitarea inserției copiilor la studii, cadrul normativ modificat prevede depunerea de către părinți a cererii pentru înmatriculare la studii a copiilor atât la OLSDD, cât și la instituția de învățământ în care doresc să facă studii.

Republica Moldova, fiind membru a rețelei ENIC-NARIC, are responsabilitatea completării și menținerii informaționale a paginii electronice a Republicii Moldova în Rețeaua ENIC/NARIC. În cadrul rețelei se realizează corespondența cu 55 de țări membre a rețelei, în scopuri de confirmare a autenticității actelor de studii a cetățenilor Republicii Moldova, traseului educațional al persoanelor,

statutului instituțiilor de învățământ din Republica Moldova, etc. Pe parcursul anului 2020, ca urmare a situației pandemice, a sporit numărul de solicitări parvenite în rețea, cca 120, cele mai multe fiind de la Centrele ENIC/NARIC din Ucraina, România, Rusia, Franța, Bielorusia, Germania, etc. Au fost examinate și eliberate 325 de certificate, confirmări de recunoaștere a actelor de studii și a calificărilor la solicitarea autorităților competente, ambasadelor, ministerelor, angajatorilor, persoanelor fizice etc., pentru sprijinirea cetățenilor în traseele academice și profesionale.

7.2. Consolidarea mecanismelor de asigurare a calității în învățământul general

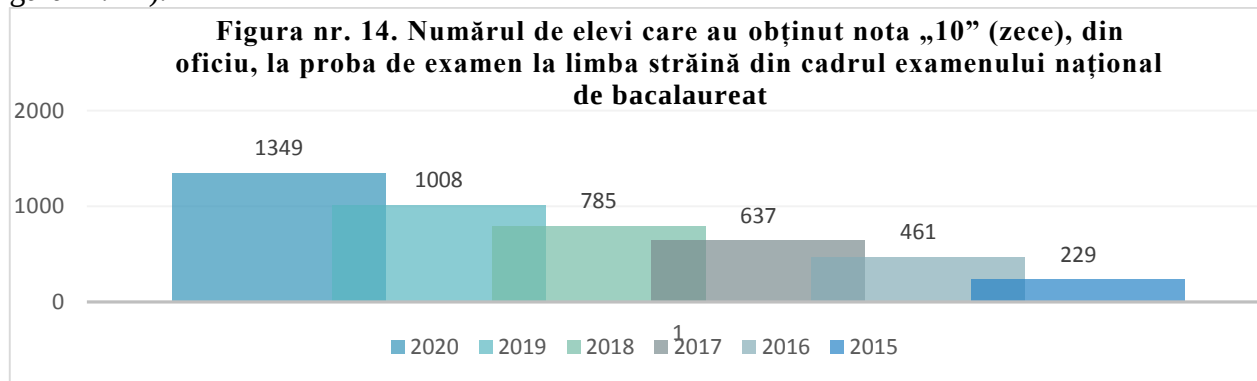
a) organizarea evaluărilor naționale și internaționale (Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare)

Pentru realizarea corectă și în timp a tuturor acțiunilor preconizate pentru desfășurarea sesiunii de examene 2020, a fost elaborat cadrul normativ privind organizarea și desfășurarea examenelor naționale de absolvire a programelor de studii în învățământul general, sesiunea de examene 2020.

Prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.1510/2019 au fost constituite 7 grupuri de lucru, abilitate cu responsabilitate de elaborare a materialelor de examene, pentru testarea națională în învățământul primar, 5 grupuri pentru examenele naționale de absolvire a gimnaziului și 37 de grupuri pentru examenul național de bacalaureat. Grupurile de lucru au elaborat 207 teste și bareme de corectare.

În scopul organizării și desfășurării eficiente a examenelor naționale de absolvire în sesiunea 2020, prin elaborarea, administrarea și verificarea instrumentelor de evaluare a fost organizată, în luna februarie, testarea pe eșantion reprezentativ a materialelor de examen. La testarea au participat 11448 elevi din 300 instituții de învățământ.

În anul de studii 2019-2020 numărul de elevi, care au promovat examenele cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine, a constituit 1349, care, prin urmare, au obținut nota „10” (zece), din oficiu, la proba de examen la limba străină din cadrul examenului național de bacalaureat. Evoluția numărului de elevi care au obținut nota „10” (zece), din oficiu, la proba de examen la limba străină din cadrul examenului național de bacalaureat în ultimii ani (Figura nr. 14).

Având în vedere situația epidemiologică urmare a răspândirii infecției COVID-19 și de declararea stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020, prin Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr.55/2020, procesul educațional în instituțiile de învățământ a fost suspendat.

Drept urmare, în scopul sprijinirii elevilor absolvenți din învățământul general, au fost elaborate 63 de lecții video pentru pregătirea către examenul național de Bacalaureat la toate disciplinele de examen

și 22 de lecții video pentru pregătirea către examenele naționale de absolvire a gimnaziului. Produsele video au constituit un suport substanțial pentru absolvenții ciclului liceal și gimnazial în contextul suspendării, începând cu data de 11 martie 2020, a procesului educațional în cadrul instituțiilor de învățământ general. Lecțiile video elaborate au fost difuzate zilnic pe posturile publice de televiziune TV Moldova 1 și TV Moldova 2.

Incertitudinea privind evoluția pandemiei și creșterea alarmantă a numărului de persoane contaminate cu virusul COVID-19, a impus adoptarea unor măsuri ce au avut drept scop diminuarea riscului de îmbolnăvire a elevilor, studenților și cadrelor didactice și implicit afectarea sănătății publice în condițiile pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Prin urmare, prin Dispoziția nr.19 din 17 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova s-a anulat testarea națională în învățământul primar pentru sesiunea de examene 2020.

Au fost elaborate și aprobate de către Parlamentul Republicii Moldova Legea nr. 71/2020 privind anularea examenelor naționale de absolvire a programelor de studii în învățământul general, sesiunea de examene 2020 și Legea nr. 123/2020 pentru modificarea articolului 1 din Legea nr. 71/2020 privind anularea examenelor naționale de absolvire a programelor de studii în învățământul general, sesiunea de examene 2020, conform prevederilor cărora s-a asigurat prevenirea riscului de îmbolnăvire cu COVID-19 și eliberarea diplomelor de Bacalaureat și Certificatelor de studii gimnaziale, cu același statut juridic, în baza mediilor obținute de elevi pe parcursul claselor a X-a – a XII-a și, respectiv, pe parcursul claselor a VII-a – a IX-a. Numărul total de absolvenți ai ciclului liceal în sesiunea 2020 a fost de 17305.

Cu suportul proiectului „Reforma Învățământului în Moldova (PRIM), a fost actualizat și modernizat Sistemul Automat de Prelucrare a Datelor, utilizat în cadrul examenului național de bacalaureat, ceea ce va facilita, în sesiunile următoare, atât procesul de organizare și desfășurare a examenului național de bacalaureat, cât și elaborarea de rapoarte și date statistice.

Republica Moldova, în martie – aprilie 2020, urma să desfășoare testarea pe eșantion PISA 2021. Urmare a evoluției situației pandemice la nivel mondial cauzate de răspândirea virusului COVID-19, Comitetul de Conducere PISA a luat decizia de a amâna testarea pe eșantion PISA 2021 cu un an, redenumind, respectiv, ciclul de testare PISA 2022. Pentru prima dată, Republica Moldova va desfășura testarea pe eșantion PISA 2021 și testarea de bază PISA 2022 pe calculator. Pentru participarea la testarea pe eșantion PISA 2021 au fost selectate 70 de instituții de învățământ din 18 raioane și municipii ale Republicii Moldova.

PISA (Programme for International Student Assessment) reprezintă un program de evaluare internațional, lansat în anul 1997 de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, care evaluează o dată la trei ani competențele elevilor cu vârsta de 15 ani, la trei domenii de bază: citire/lectură, matematică și științe. Testele sunt concepute pentru a măsura abilitățile elevilor de a aplica cele învățate în situații reale, iar prima testare a avut loc în anul 2000. Republica Moldova participă în cadrul acestui program de evaluare internațional începând cu anul 2009 (PISA 2009+, PISA 2015, PISA 2018).

b) monitorizarea și evaluarea activității sistemului de învățământ general

Începând cu semestrul I al anului de studii 2020-2021, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) a inițiat procesul de evaluare externă în învățământul general, proces organizat în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general și a Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, elaborate de către ANACEC și aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.581 din

23.06.2020, dar și luând în considerare deciziile autorităților publice în perioada de pandemie Covid-19 (Tabelul nr. 21).

Astfel, în perioada septembrie-decembrie Agenția a organizat și a desfășurat evaluări externe în 15 instituții de învățământ general. Comisiile de evaluare externă constituite de către ANACEC au realizat 2 tipuri de evaluare externă la instituțiile de învățământ general selectate: evaluare externă periodică și evaluare externă în vederea acreditării.

Tabelul nr. 21. Distribuția instituțiilor de învățământ general participante în procesul de evaluare în semestrul I al anului de studii 2020-2021

Tipul Instituției	Forma de evaluare	Tipul de proprietate		Mediu urban/ rural	
Liceu - 11	Acreditare	Publică - 6	Private-5	Urban -9	Rural-2
Grădiniță de copii - 4	Evaluare externă periodică	Publică - 4	Private-0	Urban -1	Rural -3

Rezultatele evaluării a 5 filiale a IPÎ Liceul Teoretic „Orizont” au fost validate prin decizia Comisiei de profil în învățământul general la 17.11.2020 și aprobate prin decizia Consiliului de conducere ANACEC din 27.11.2020. Toate filialele au obținut calificativul Foarte bine, demonstrând un nivel înalt de realizare a Standardelor școlii prietenoase copilului în vigoare. Rezultatele evaluării externe a celorlalte 10 instituții, după validarea de către Comisia de profil, urmează a fi examinate și aprobate de către Consiliul de conducere al ANACEC.

În paralel s-a realizat evaluarea externă a cadrelor de conducere din instituțiile menționate, în total 29 persoane. 6 cadre de conducere de la filialele IPÎ Liceul Teoretic „Orizont” din numărul total de 10 au obținut calificativul *Foarte bine*, iar 4 cadre de conducere au fost apreciate cu calificativul *Bine*, fapt ce denotă per total un nivel înalt de realizare a *Standardelor de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general*.

Prima rundă de evaluări denotă mai multe aspecte relevante, inclusiv:

- s-a atestat un interes mai mare din partea instituțiilor de învățământ privat pentru evaluarea externă;
- parte din instituțiile incluse în Planul evaluării instituțiilor și cadrelor de conducere din învățământul general pentru anul de studii 2020-2021, în baza informațiilor din Planurile de perspectivă prezentate de OLSDÎ, s-au eschivat de la procesul de evaluare externă:
 - o fie prin retragerea cererii sau nedepunerea cererii respective la ANACEC;
 - o fie prin solicitarea amânării evaluării externe sau extinderii termenului de depunere a dosarului.

Circulara MECC nr.03/1-09/4417 din 17.08.2020, a permis instituțiilor planificate pentru evaluarea externă, să solicite ANACEC amânarea evaluării pentru următorul semestru a stimulat aceste procese. Calitatea rapoartelor de activitate lasă de dorit, astfel din cele 26 de dosare depuse de către instituțiile planificate în perioada programată pentru depunere, doar 10 au întrunit condițiile stabilite prin metodologiile în vigoare.

7.3. Dezvoltarea cadrului instituțional și funcțional al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

Pentru a asigura funcționalitatea entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate, ANACEC s-a preocupat de elaborarea/ perfectarea/ suplimentarea cadrului normativ și metodologic din domeniile de competență. Astfel, în anul 2020 au fost elaborate/perfectate 14 acte normative.

În vederea lichidării neconcordanțelor apărute în textul *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (Hotărârea Guvernului nr.616/2016), drept urmare a modificărilor operate în 2018 fără acordul Agenției, a fost elaborat proiectul HG de modificare a Metodologiei menționate, care a fost prezentat MECC pentru promovare în modul stabilit.

Pe parcursul anului 2020 ANACEC a beneficiat de suport în consolidarea capacităților instituționale în cadrul proiectului Twinning „Enhancing the quality and effectiveness of the VET system in Republic of Moldova”. Astfel, experții din proiect au realizat o evaluare preliminară a activității ANACEC, din perspectiva corespunderii standardelor ENQA pentru entități responsabile de asigurarea externă a calității, menționând în concluzie necesitatea stringentă a asigurării independenței Agenției, atât în aspect organizațional, cât și operațional.

În anul de referință, au fost întreprinse acțiuni de completare a statelor de personal ale Agenției. În acest sens au fost organizate 6 concursuri la funcțiile publice vacante, în rezultatul cărora au fost angajate 6 persoane. O persoană a plecat din inițiativă proprie, două poziții sunt temporar vacante. Astfel, la data de 31 decembrie, statele de personal ale Agenției erau completate la nivel de cca. 63%, atestându-se o dinamică ușor negativă comparativ cu anul 2019 (65%). În acest context, completarea statelor de personal rămâne a fi o provocare pentru Agenție și un impediment în realizarea sarcinilor panificate.

Consolidarea capacităților angajaților ANACEC rămâne a fi o preocupare constantă. Astfel, pe parcursul anului angajații Agenției au beneficiat de un număr total de 2558 ore de instruire, dintre care 48 % constituie orele organizate în cadrul Agenției cu forțele proprii, iar 52 % - ore acoperite prin delegarea și mobilizarea angajaților la diverse cursuri de formare și activități instructive, organizate de către diverși prestatori de servicii de formare continuă.

8. Managementul resurselor umane din sectorul Educație

În anul de studii 2020-2021, numărul cadrelor didactice îl constituie 47,6 mii de persoane, diminuându-se față de anul de studii 2010-2011 cu 21,6 %.

Repartizarea cadrelor didactice pe instituții:

I. Instituții de educație timpurie

- numărul de cadre didactice, mii - 12,8

II. Instituții de învățământ primar și secundar general

- numărul de cadre didactice, mii- 26,9

III. Instituții de învățământ profesional tehnic

- numărul de cadre didactice, mii -3,8

IV. Instituții de învățământ superior

- numărul de cadre didactice, mii - 4,1

8.1. Perfecționarea cadrului normativ și de politici referitor la resursele umane din învățământ

8.1.1. Consolidarea cadrului normativ și metodologic de reglementare a managementului resurselor umane s-a realizat prin elaborarea:

- 1) unui nou Regulament *cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director în organizațiile de drept public din domeniul cercetării și inovării*, în care MECC are calitate de fondator;
- 2) unui nou Regulament *privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al instituțiilor publice din domeniul educației adulților, subordonate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 32 din 18.01.2019*;
- 3) *Regulamentului cu privire la Diploma de onoare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării*;
- 4) modificării și completării *Regulamentului cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanța personalului, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1825/1-p din 26.12.2018*;
- 5) proiectului hotărârii de Guvern *Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1242 din 15.10.2003 "Despre unele măsuri de implementare a Legii cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice" (aspectele referitoare la statele de personal și numirea/destituirea conducerii)*.

De asemenea, a fost elaborată și aprobată modificarea și completarea *Instrucțiunii cu privire la evaluarea candidaților la funcția de director al instituției de învățământ general și profesional tehnic, aprobată prin ordinul Ministerului Educației nr. 1044 din 29.10.2015* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 409 din 23.04.2020).

8.1.2. Instrumentele de politici aplicate de MECC au ca scop asigurarea echilibrului între cererea și oferta de cadre didactice mai cu seamă în învățământul general, sporirea atractivității profesiei de pedagog, precum și stimularea și menținerea cadrelor didactice tinere în sistem.

În contextul deficitului sporit de cadre didactice în instituțiile de învățământ general, prin modificările și completările documentelor de politici privind plasarea în câmpul muncii a absolvenților, din ultimii doi ani, 2019 și 2020, s-a extins posibilitatea de repartizare în câmpul muncii pentru categoriile de absolvenți ai programelor de studii superioare și profesional tehnice în domeniul Educație, în funcție de necesitățile statului.

Astfel, *Regulamentul cu privire la modul de calcul, repartizare, utilizare și evidență a transferurilor cu destinație specială pentru susținerea cadrelor didactice tinere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 802/2015*, prevede indemnizația de 120 de mii de lei (câte 40 mii lei per tranșă) pentru absolvenții programelor de studii superioare și de 96 mii de lei (câte 32 mii lei per tranșă) pentru absolvenții programelor de studii profesional tehnice. Totodată, actul normativ enunțat supra reglementează și extinderea perioadei de angajare, prin repartizare de către minister, a tinerilor specialiști: nu doar în anul absolvirii, dar în primii trei ani din momentul absolvirii instituției de învățământ.

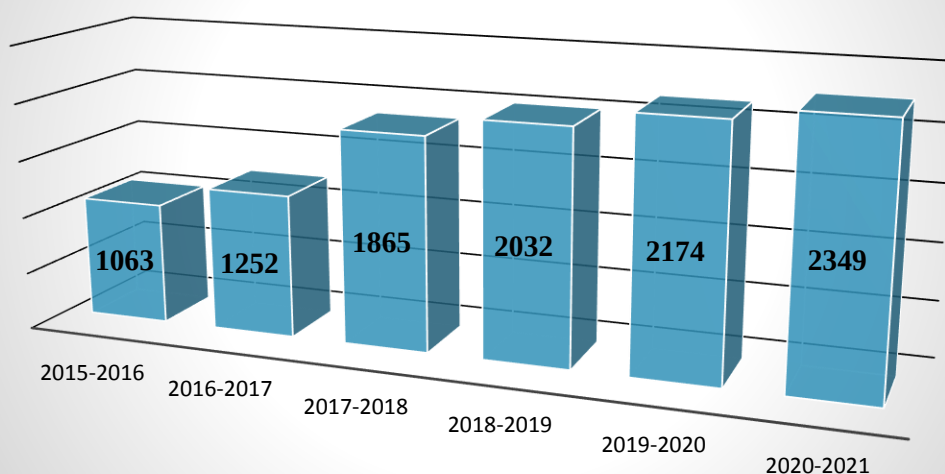
Conex, Hotărârea Guvernului nr. 923/2001 *cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de stat* prevede repartizarea în câmpul muncii, în funcție de necesitățile statului a absolvenților programelor din domeniul Educație, indiferent de forma de învățământ și forma de finanțare a studiilor atât a absolvenților studiilor superioare de licență, cât și a celor cu studii superioare de master. Absolvenții programelor de studii superioare (licență și master) și profesional tehnice postsecundare și postsecundare nonterțiare acreditate care au studiat cu frecvență redusă și/sau în baza taxei de studii, la cerere scrisă, pot fi repartizați în câmpul muncii cu dreptul de a beneficia de indemnizație. De asemenea,

absolvenții repartizați în câmpul muncii de către minister beneficiază de compensarea cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ, consumul de energie termică și electrică.

8.2. Asigurarea cu cadre didactice și manageriale pentru toate nivelurile sistemului educațional

În anul de studii 2020 - 2021, conform informațiilor prezentate de organele locale de specialitate în domeniul învățământului, numărul posturilor didactice vacante din instituțiile de învățământ general din republică constituie **2349** de posturi vacante (Figura nr.15).

Figura nr.15. Distribuția numărului de posturi didactice vacante pe anii 2016 - 2021

În vederea asigurării instituțiilor de învățământ cu personal didactic, s-a stabilit o corespondență între MECC, OLSDÎ și instituțiile de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de stat referitor la necesarul de cadre și numărul absolvenților programelor de studii cu profil pedagogic.

Astfel, în anul 2020, din numărul total de 1174 de absolvenți, au fost **repartizați în instituții de învățământ 585 (circa 50%)** de tineri specialiști, dintre care s-au **angajat de facto în sistem 280 (circa 48%)**. Menționăm, că în anul 2020 **procentul de angajare** a absolvenților repartizați înregistrează o creștere, în medie cu 7%, față de ultimii patru ani, constituind circa 48%, aproximativ jumătate din numărul celor repartizați.

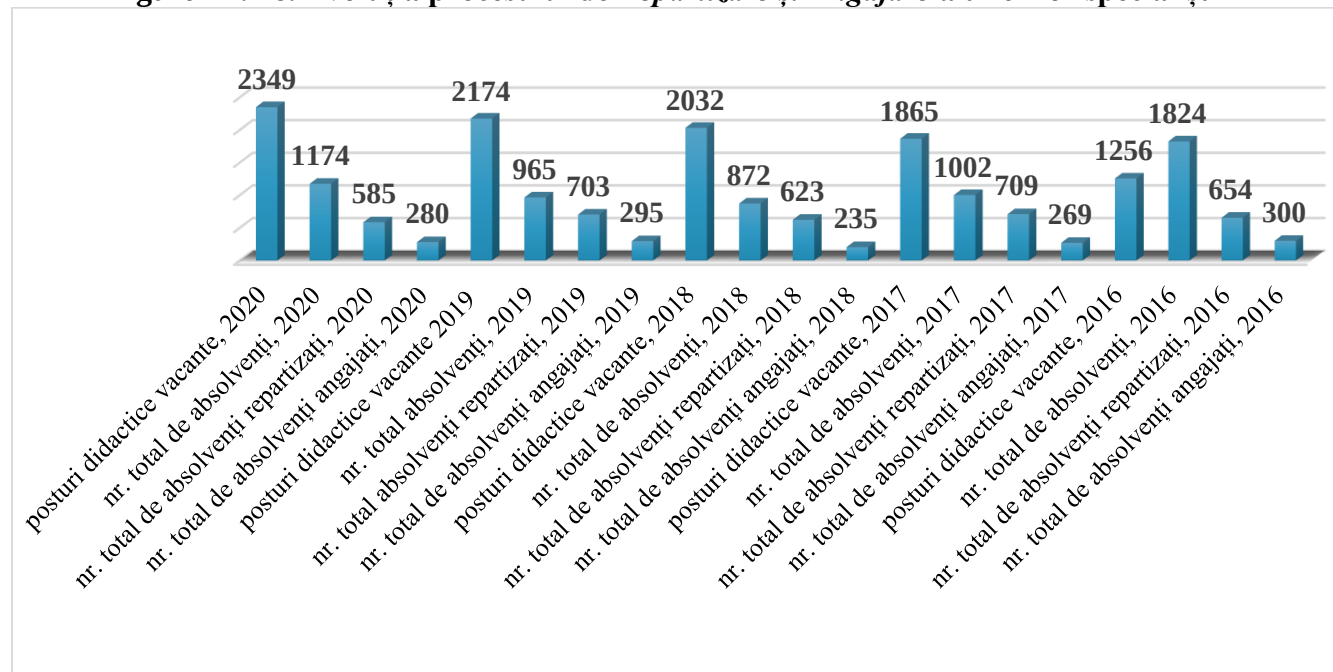
Din numărul total de tineri specialiști angajați prin repartizare de către minister:

- 258 sau 92% sunt absolvenți care au făcut studii cu frecvență, iar 22 - studii cu frecvență redusă;
- 257 sau 91,7% absolvenți cu studii superioare de licență;
- 20 sau 7 % absolvenți cu studii superioare de master;
- 3 sau 1% absolvenți cu studii profesional tehnice.

Totodată, 267 de tineri specialiști sau 95% au fost angajați prin repartizare în anul absolvirii, 2020, alții 8 sau 2,8% - în al doilea an după absolvire (2019) și 5 sau 1,7% - în al treilea an din momentul absolvirii.

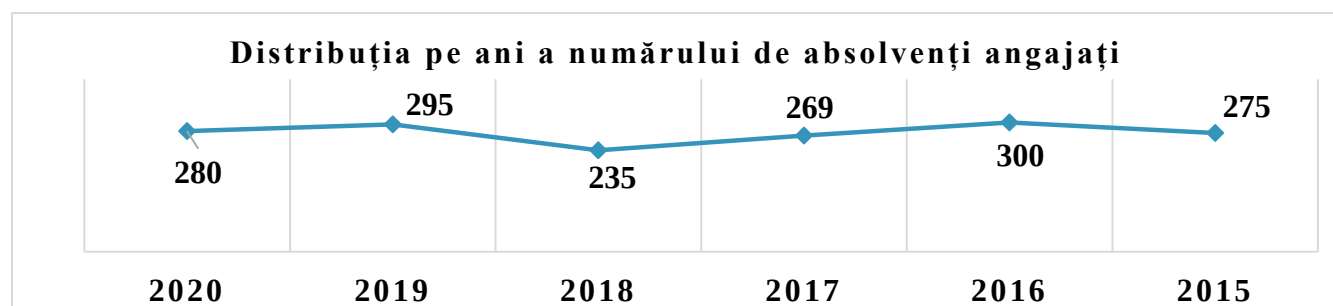
În Figurile nr.16 și nr.17, sunt prezentate datele cu privire la evoluția procesului de *Repartizare și Angajare* a tinerilor specialiști, în ultimii, respectiv, 5 și 6 ani.

Figura nr. 16. Evoluția procesului de *Repartizare și Angajare* a tinerilor specialiști

Sursă: Diagramă elaborată de MECC în baza datelor și informațiilor prezentate de IIS, IIPT și OLSDÎ.

Figura nr. 17. Evoluția angajării tinerilor specialiști în perioada anilor 2020 - 2015

Sursă: Diagramă elaborată de MECC în baza datelor și informațiilor prezentate de OLSDÎ.

Gradul de acoperire al posturilor didactice vacante în anul 2020 – 2021 prin intermediul tinerilor specialiști angajați prin repartizare a constituit, în medie, circa 12%, fiind în scădere cu un 1 p.p. față de anul 2019.

Analiza gradului de acoperire a necesarului de cadre didactice denotă și o variație esențială de la 0% până la 62,1% pentru fiecare raion/OLSDÎ în parte.

Totodată, datele arată că aproximativ 67% dintre absolvenți s-au angajat în instituții de învățământ din mediul urban și doar 33% - în mediul rural, fapt ce atestă că angajarea și activitatea tinerilor specialiști în instituțiile din mediul rural este neatractivă din motivul infrastructurii precare din mediul rural. La fel, datele relevă că în perioada anilor 2020 și 2018 au părăsit sistemul educațional 104 (circa 14%) tineri specialiști, din 810 absolvenți angajați prin repartizare în această perioadă.

8.3. Motivarea cadrelor didactice

În perioada de referință, MECC a întreprins mai multe acțiuni pentru a susține profesorii și a-i motiva să rămână în sistem. Printre acestea se numără majorarea, din 1 ianuarie 2019, a indemnizației de stat de la 45 de mii de lei la 120 de mii de lei pentru tinerii specialiști cu studii superioare și de la 36 de mii de lei la 96 de mii de lei pentru absolvenții de colegiu. Totodată, studenții de la pedagogie sunt asigurați cu cămin pe toată durata studiilor, au burse mai mari (cu 20% mai mare pentru anul I și cu 40% în anul absolvirii) în comparație cu studenții altor specialități. Toți absolvenții instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar de stat la programele de studii „Științe ale educației”, indiferent de forma de studii (la zi sau frecvență redusă) sunt angajați garantat în câmpul muncii.

Tinerii specialiști au fost încurajați și susținuți să se dezvolte profesional, să beneficieze de formări gratuite, să solicite evaluare pentru conferirea gradului didactic. În acest sens, Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul serviciilor de asistență psihopedagogică, oferă posibilitatea de a accede la grad didactic după doi ani de la inserția în câmpul muncii, dacă tinerii specialiști dețin diplomă de licență, și după un an, dacă dețin diplomă de master. Accederea la gradul didactic doi aduce cu sine un spor la salariu în mărime de 30%. În același timp, au fost majorate și salariile cadrelor didactice. Totodată, cadrele didactice au beneficiat de formare profesională continuă gratuită.

Campania națională „Pledoarie pentru pedagogie”

Campania națională *Pledoarie pentru pedagogie* s-a desfășurat în perioada august-octombrie 2020, în temeiul Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 775 din 06.08.2020 *Cu privire la organizarea și desfășurarea campaniei naționale Pledoarie pentru pedagogie*. Scopul campaniei - solidarizarea breslei, promovarea valorilor pedagogice, a imaginii/statutului cadrului didactic în societate, precum și promovarea bunelor practici educaționale în școală, inclusiv în rândul tinerilor specialiști

În perioada de referință, în contextul crizei acute de personal didactic, MECC a lansat Campania prenotată. Campania a avut drept scop solidarizarea breslei, promovarea valorilor pedagogice, a imaginii/statutului cadrului didactic în societate, precum și promovarea bunelor practici educaționale în școală, inclusiv în rândul tinerilor specialiști.

În cadrul campaniei, MECC a organizat și realizat mai multe acțiuni concrete menite să sporească atractivitatea și prestigiul profesiei de pedagog, și anume:

- 1) realizarea și postarea pe pagina oficială de Facebook a Ministerului videoclipuri cu genericul *Educația contează* cu participarea personalităților notorii din diferite domenii;
- 2) desfășurarea acțiunilor de informare a studenților/elevilor în vederea promovării imaginii pozitive a profesiei de pedagog în societate;
- 3) mediatizarea exemplelor de bune practici și istorii de succes din experiența profesorilor performanți, a școlilor și a grădinițelor;
- 4) realizarea activității de parteneriat dintre MECC și echipa Centrului educațional PRO DIDACTICA prin editarea nr. 5 (123) octombrie 2020 al revistei Didactica pro sub auspiciile campaniei naționale Pledoarie pentru pedagogie;
- 5) realizarea platformelor de dialog (pe zone geografice) cu tineri specialiști, reprezentanți ai organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, manageri și mentori școlari, reprezentanți ai universităților și colegiilor care oferă programe de formare în domeniul educației, având ca subiect de discuție cauza educației, esențele și ideile fundamentale ale

misiunii didactice, avantajele și dezavantajele profesiei de pedagog din perspectiva debutantului în cariera didactică;

- 6) organizarea și desfășurarea concursului republican Pledoarie pentru pedagogie, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1055/2020.

În cadrul concursului republican au participat cadre didactice și cadre de conducere din instituțiile de învățământ general și instituțiile de învățământ profesional tehnic. Profesorii au concurat în baza a două produse: un produs didactic în format digital (proiect de lecție/activitate extrașcolară, proiect educațional, portofoliu digital, website, animație, filmuleț, carte digitală, poster/Info grafic digital etc.) și a unui mesaj video de maxim 60 de secunde în care și-au prezentat viziunea pornind de la unul dintre genericele *Exceleța nu are vârstă*, *Experiența contează* sau *Pedagogia este calea vocației*. Comisia de concurs/juriul concursului a evaluat produsele participanților conform criteriilor stabilite prin Regulamentul de concurs, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1055 din 31.09.2020. Învingătorii concursului au beneficiat de premii valoroase, dar miza cea mai mare este motivarea cadrelor didactice/manageriale pentru creșterea profesională și excelența didactică.

Concursul „Pedagogul anului”, ediția 2020

În condiții de pandemie, în anul 2020, MECC a desfășurat etapa republicană a concursului *Pedagogul anului* în format online, în perioada 14 – 30 septembrie. La această etapă au participat 51 de cadre didactice din categoriile: „Profesorul anului”, „Învățătorul anului”, „Educatorul anului”.

Pentru buna organizare a concursului a fost creat:

- Comitetul de organizare a Concursului constituit prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 948 din 10.09.2020;

- Comisia de concurs pentru evaluarea participanților la etapa republicană a Concursului constituită prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării. nr. 949 din 10.09.2020;

- Suportul metodologic necesar pentru evaluarea participanților.

Probele de evaluare a candidaților la etapa republicană a Concursului „Pedagogul anului”, ediția 2020 s-au desfășurat în două faze:

- faza I: 14.09.-22.09.2020;
- faza II: 23.09.-30.09.2020.

Rezultatele concursului republican „Pedagogul anului”, ediția 2020 au fost aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1066 din 02.10.2020.

Învingătorilor din fiecare categorie de cadre didactice la etapa republicană, li s-a conferit:

1. **premiul I** pentru fiecare categorie de cadre didactice, cu conferirea titlului „Educatorul anului”, „Învățătorul anului” sau, respectiv, „**Profesorul anului**” cu acordarea premiului bănesc de **50000 lei**

2. **premiul II** pentru fiecare categorie de cadre didactice – în valoare de **25000 lei**

3. **premiul III** pentru fiecare categorie de cadre didactice – în valoare de **15000 lei**

Laureaților premiilor I, II și III li s-au acordat gradul didactic următor celui pe care l-au deținut și li s-au confirmat gradul didactic superior în cazul în care au deținut gradul didactic superior.

8.4. Modernizarea sistemului de creștere profesională și avansare în carieră

Urmărind debirocratizarea în sistemul de atestare a cadrelor didactice, precum și valorificarea experienței cadrului didactic la clasă și promovarea produselor educaționale de performanță ale pedagogilor, a fost reconceptualizat sistemul de creștere profesională și avansare în cariera didactică prin aprobarea noului *Regulament de atestare a cadrelor didactice din învățământul general*,

profesional tehnic și din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1091/2020).

Prin noul Regulament sistema de creștere profesională și avansare în carieră se asigură:

- 1) șanse egale tuturor cadrelor didactice la un proces de atestare obiectiv, bazat pe evaluarea competențelor profesionale în raport cu intenția de a evolua în cariera didactică;
- 2) diseminarea bunelor practici și transparentizarea procesului de atestare prin valorificarea experienței pedagogilor în cadrul sesiunilor publice de atestare;
- 3) motivarea cadrelor didactice de a se reîncadra în sistemul educațional, după o perioadă de absență, prin crearea posibilității de a le conferi gradul didactic deținut anterior, a cărui termen de valabilitate a expirat;
- 4) motivarea cadrelor didactice de a crește în cariera didactică și în clasa de salarizare prin extinderea posibilităților de a accede la gradul didactic I sau superior, cu titlu de excepție, în baza principiului meritocratic;
- 5) motivarea metodiștilor de a se menține în sistem prin conferirea gradului didactic deținut la disciplina predată.

În anul 2020, sesiunea republicană de atestare a cadrelor didactice și de conducere a fost desfășurată în baza Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 478 din 27.05.2020.

În condiții de carantină și în scopul prevenirii contaminării cu virusul COVID-19, pe parcursul lunii iunie, MECC a definitivat etapa republicană din procesul de atestare, susținerea rapoartelor de autoevaluare/ lucrărilor metodice și interviului de performanță, în regim online. În acest sens au fost elaborate *Reperete metodologice de organizare a etapei republicane/ raionale/ municipale/ instituționale de atestare a cadrelor didactice și de conducere*, aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării 431 din 06.05.2020.

În scopul evaluării prestației cadrelor didactice și de conducere în cadrul interviului de performanță și susținerii publice a rapoartelor de autoevaluare/programelor manageriale și lucrărilor metodice la etapa republicană, au fost constituite 23 de Comisii pe disciplinele școlare și de profil. În baza rezultatelor înscrise în procesele-verbale ale Comisiilor de atestare, 1053 de cadre didactice/ manageriale au conferit/ confirmat gradele didactice/ manageriale unu și superior la etapa republicană. Au fost organizate și desfășurate 23 de sesiuni de examinare a candidaților pe disciplinele școlare și de profil, pentru conferirea/ confirmarea gradelor didactice (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 485/2020 *Cu privire la aprobarea orarului de susținere publică a rapoartelor de autoevaluare/ lucrărilor metodice/ programelor manageriale și interviului de performanță*). Pentru remunerarea membrilor Comisiilor republicane de atestare și recenzenților au fost valorificați 643854,60 lei. Au fost perfectate și încheiate 145 de contracte de prestări servicii cu membrii Comisiilor republicane de atestare pe disciplinele școlare și de profil, precum și recenzenților de lucrări metodice și rapoarte de autoevaluare.

Au fost elaborate 2 proiecte de ordine cu privire la conferirea/ confirmarea gradelor didactice/ manageriale elaborate (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 713 din 28.07.2020/ Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 714 din 28.07.2020).

8.5. Formarea continuă a cadrelor didactice și manageriale

În scopul asigurării dezvoltării profesionale continuă a cadrelor didactice și manageriale în anul 2020 a fost reiterat angajamentul în vederea executării prevederilor art. 134, alin. (4), lit. b) din Codul Educației nr. 152/2014. În acest sens au fost alocați 5 312 131,70 lei din bugetul de stat. Astfel, au beneficiat de gratuitatea stagiilor de formare profesională continuă cca 5866 cadre didactice și de

conducere. Totodată, pe parcursul anului 2020, aproximativ 17 887 cadre didactice și manageriale și-au dezvoltat competențele profesionale prin participarea la diferite stagii de perfecționare.

Formabilii au fost în drept să selecteze prestatorul de servicii de formare profesională continuă în baza criteriului de calitate prin selectarea programelor de formare profesională continuă acreditate/autorizate provizoriu. Pe pagina oficială a Ministerului poate fi vizualizată baza de date, actualizată continuu, a programelor de formare continuă oferite de persoane juridice atât de drept privat, cât și public, autorizate pentru funcționare provizorie/acreditate prin decizia ANACEC și Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării.

Pe parcursul anului 2020, formarea continuă a cadrelor didactice și de conducere a fost desfășurată în cadrul a 16 Centre de formare continuă:

1. Institutul de Științe ale Educației
2. Universitatea Tehnică a Moldovei
3. Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație
4. Universitatea de Stat "Bogdan Petriceicu Hașdeu" din Cahul
5. Programul Educațional „Pas cu Pas”
6. Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”
7. Universitatea de Stat din Moldova
8. Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău
9. Universitatea de Stat din Tiraspol
10. Centrul Educațional Pro Didactica
11. Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți
12. Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
13. Universitatea de Stat din Comrat
14. Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
15. Academia de Studii Economice din Moldova
16. Institutul de Formare Continuă

Planurile și graficele de organizare a stagiilor de formare continuă a celor 16 Centre sunt coordonate și plasate pe site-ul MECC:

<https://mecc.gov.md/ro/content/centre-de-formare-continua-0>

9. Managementul finanțării educației

Finanțarea instituțiilor de învățământ s-a realizat conform:

- 1) Hotărârii de Guvern nr. 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea
- 2) Hotărârii de Guvern nr. 1077/2016 cu privire la finanțarea în bază de cost per elev a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic
- 3) Hotărârii de Guvern nr. 343/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior

9.1. Dezvoltarea și implementarea mecanismelor de finanțare a învățământului (pe niveluri ale sistemului de învățământ)

Rețeaua instituțiilor de învățământ în anul de studii 2020-2021 constituie 2842 de instituții cu un contingent de 588,0 mii de copii/elevi/studenți, inclusiv, 1486 de instituții de educație timpurie (la situația 01.01.2020) cu un număr de 149,7 mii de copii, 1241 de instituții de învățământ primar și secundar general, în care studiază 334,4 mii de elevi, 91 de instituții de învățământ profesional tehnic cu un număr de 44,9 mii de elevi (42 școli profesionale cu 13,9 mii de elevi, 36 colegii cu 18,4 mii de elevi, 13 Centre de excelență cu 12,6 mii de elevi) și 24 de instituții de învățământ superior cu contingentul de 59,0 mii de studenți. Numărul cadrelor didactice constituie 47,6 mii persoane.

În conformitate cu Clasificația programelor aprobată de Ministerul Finanțelor, Programul Învățământ, cuprinde 17 subprograme, pe domenii prioritare de intervenție: Subprogramul 01 „Politici și management în domeniul învățământului”, Subprogramul 02 „Educație timpurie”, Subprogramul 03 „Învățământ primar”, Subprogramul 04 „Învățământ gimnazial”, Subprogramul 05 „Învățământ special”, Subprogramul 06 „Învățământ liceal”, Subprogramul 08 „Învățământ profesional tehnic secundar”, Subprogramul 09 „Învățământ profesional tehnic postsecundar”, Subprogramul 10 „Învățământ superior”, Subprogramul 11 „Învățământ postuniversitar”, Subprogramul 12 „Perfecționarea cadrelor”, Subprogramul 13 „Servicii generale în educație”, Subprogramul 14 „Educație extrașcolară și susținerea elevilor dotați”, Subprogramul 15 „Curriculum”, Subprogramul 16 „Asigurarea calității în învățământ”, Subprogramul 17 „Asigurarea de către stat a învățământului la nivel local”.

Subprogramele din sectorul educației sunt finanțate din Bugetul de Stat (BS), Bugetele autorităților administrativ teritoriale și asistența din partea donatorilor.

Finanțarea instituțiilor de învățământ s-a realizat conform:

- 1) Hotărârii de Guvern nr. 868/2014 *privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea;*
- 2) Hotărârii de Guvern nr. 1077/2016 *cu privire la finanțarea în bază de cost per elev a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic;*
- 3) Hotărârii de Guvern nr. 343/2020 *cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior.*

9.2. Promovarea autonomiei financiare a instituțiilor de învățământ

Odată cu aprobarea Codului Educației (2014) componentele autonomiei universitare s-au îmbunătățit semnificativ, în special autonomia organizațională, autonomia academică, autonomia resurselor umane. În scopul consolidării autonomiei universitare au fost realizate acțiuni, precum:

- mai multă autonomie în cadrul organizării procesului de admitere (metodologii proprii, criterii de selecții) etc.;
- stabilirea planurilor de admitere la contract, repartizarea locurilor bugetare pe specialități etc.
- strategii propria de recrutare a viitorilor studenți.
- aprobarea de către universități a comisiilor de examinare și susținere a tezelor licență, master etc.

Un pas esențial a fost realizat și **pe dimensiunea financiară.**

Noua Metodologie de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior a fost aprobată în iunie 2020 în vederea utilizării eficiente și asigurării transparenței alocării surselor de finanțare de la bugetul de stat destinate formării profesionale inițiale pe universități și este pusă în aplicare începând

cu 1 ianuarie 2021, în cele 14 instituții publice de învățământ superior cu autonomie financiară, iar în baza rezultatelor implementării, formula de calcul propusă va fi ajustată.

Noua Metodologie stabilește modul de alocare pentru instituțiile publice de învățământ superior a finanțării-standard, în bază de cost standard per student și coeficienți de ajustare, asociată gradului de complexitate a programelor de studii de la ciclurile de studii superioare de licență și master, a finanțării compensatorii pentru susținerea performanței și a finanțării complementare pentru modernizarea bazei materiale și didactice a instituției.

Alocațiile bugetare pentru finanțarea standard au fost aprobate conform numărului de studenți echivalenți, calculați în baza datelor prezentate de instituțiile de învățământ superior pentru studenții la licență și master, care constituie 75%, fiind luate în calcul forma de învățământ, limba de instruire, tipul programelor de studii, autorizate provizoriu sau acreditate și coeficienții de ajustare a acestora.

Alocațiile bugetare pentru finanțarea compensatorie constituie 20% din alocațiile bugetare și au fost aprobate în baza valorilor celor 8 indicatori de performanță, calculați în baza datelor prezentate de fiecare universitate în parte și verificate de minister și experți în domeniu. Principalii indicatori luați în calcul sunt : numărul de cadre didactice cu drept de a conduce doctorate, a cadrelor științifico-didactice și științifice titulare, mobilitățile pe dimensiunea de internaționalizare, proiecte internaționale, proiecte de cercetare științifică etc.

9.3. Fundamentarea și elaborarea mecanismelor și normativelor privind finanțarea complementară a sistemului de învățământ pe baza performanței instituționale

Finanțarea complementară constituie 5% din alocațiile bugetare și are drept scop dezvoltarea instituțiilor publice de învățământ superior prin îmbunătățirea condițiilor de cazare în cămine, modernizarea bazei materiale și didactice, dotarea cu calculatoare/software/utilaje, precum și acoperirea unor cheltuieli specifice universităților regionale.

Pentru obținerea finanțării complementare, fiecare universitate publică, indiferent de subordinea acesteia, urmează să depună o solicitare, însoțită de documente justificative și suma estimată, pe care le înaintează instituției fondatoare.

10. Asigurarea cu manuale și materiale didactice

În anul 2020 au fost supuse studiului de vivacitate 93 titluri pentru clasele 3-4, 5-7, 10-11. Dintre acestea 50 de titluri au fost propuse pentru reeditare: pentru învățământul primar – 10 manuale, pentru învățământul gimnazial – 23, pentru învățământul primar – 15 manuale.

Pentru celelalte 43 de titluri se va organiza concurs în anul 2021.

10.1. Asigurarea cu manuale și alte materiale didactice

Conform planului de activitate al MECC și al Fondului special pentru manuale (FSM) în anul 2020 au fost planificate și realizate un șir de activități/ acțiuni orientate spre dotarea elevilor cu manuale școlare. Această necesitate a apărut și în urma implementării etapizate a noului Curricula elaborate în 2018-2019.

Astfel, au fost realizate următoarele activități:

- ✓ Aprobarea setului de documente reglatorii referitor la organizarea studiului de analiză (*Metodologia de analiză; Regulamentul de selectare a evaluatorilor; Lista manualelor supuse analizei*)
- ✓ Organizarea concursului pentru selectarea experților evaluatori/ Constituirea comisiilor de experți evaluatori pentru analiza manualelor

- ✓ Constituirea Consiliului național pentru aprobarea manualelor (*pentru validarea rezultatelor analizei manualelor*)
- ✓ Validarea rapoartelor de analiză a comisiilor de experți evaluatori și stabilirea deciziei asupra listei manualelor (care din ele se: retipăresc, reeditează sau se propun la concurs)
- ✓ Stabilirea listei de manuale care urmează a fi reeditate în anul 2020 pentru implementare cu începere din 01.09.2020
- ✓ Contractarea editurilor pentru reeditarea manualelor în anul 2020
- ✓ Dezvoltarea și revizuirea manualelor propuse spre reeditare
- ✓ Analiza manualelor revizuite (*aceleași comisii care au selectat manualul*)
- ✓ Aprobarea „Bun de tipar” pentru manualele revăzute de edituri în anul 2020 (dacă este necesar, după caz)
- ✓ Selectarea agentului economic ce se va ocupa cu distribuirea și transportarea manualelor în centrele raionale
- ✓ Tipărirea și livrarea manualelor de către edituri MECC
- ✓ Distribuirea și transportarea în centrele raionale a manualelor reeditate în anul 2020
- ✓ Extinderea Schemei de închiriere a manualelor școlare (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.789 din 10.08.2020)

În anul 2020 au fost supuse studiului de viabilitate 93 titluri pentru clasele 3-4, 5-7, 10-11. Dintre acestea 50 de titluri au fost propuse pentru reeditare: pentru învățământul primar – 10 manuale, pentru învățământul gimnazial – 23, pentru învățământul primar – 15 manuale.

Pentru celelalte 43 de titluri se va organiza concurs în anul 2021.

10.2. Îmbunătățirea mecanismelor de elaborare și editare prin concurs a manualelor și materialelor didactice

Acțiunile întreprinse în vederea îmbunătățirii mecanismelor de elaborare și editare prin concurs a manualelor și materialelor didactice sunt următoarele:

- ✓ Revizuirea/ modificarea Regulamentului cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 143 din 17.03.2017);
- ✓ Constituirea Consiliului național pentru aprobarea manualelor (*pentru validarea rezultatelor analizei manualelor*);
- ✓ Au fost emise următoarele ordine:
 - Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 223 din 28.02.2020, Cu privire la aprobarea procedurii privind selectarea membrilor Comisiilor de evaluare a manualelor școlare în învățământul general;
 - Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 209 din 27.02.2020, Cu privire la organizarea studiului de evaluare a viabilității și calității manualelor școlare în anul 2020.

10.3. Dotarea instituțiilor de învățământ cu echipamente școlare

1. O contribuție esențială pentru dezvoltarea infrastructurii școlare și dotarea cu echipament a **instituțiilor de învățământ general** a exercitat-o Proiectul Reforma Învățământului în Moldova (PRIM).

În cadrul proiectului urmează să fie renovate 23 de școli de circumscripție, 6 școli au fost renovate deja de către MECC, lucrările de renovare fiind finisate în anul 2018, cu finanțare din bugetul de stat, în baza realizării indicatorilor de debursare ai proiectului, iar în 17 instituții de învățământ lucrările de

renovare sunt desfășurate de către Fondul de Investiții Sociale din Moldova. Din cele 17 instituții de învățământ, pentru 12 instituții au fost finisate lucrările de renovare (9,3 milioane USD):

- 1) LT „Vasile Coroban” din or. Glodeni;
- 2) LT „Alexandru Pușkin” din or. Ungheni;
- 3) LT „Mihai Eminescu” din or. Cimișlia;
- 4) LT „Axentii Doljnenko” din or. Vulcănești;
- 5) LT „Ștefan Holban”, s. Cărpineni, rl Hîncești;
- 6) LT „Vasile Alecsandri”, s. Colibași, rl Cahul;
- 7) LT „Ion Luca Caragiale” din or. Orhei; 8) LT „Ștefan Vodă” din or. Ștefan Vodă;
- 9) LT „Mihai Eminescu” din or. Strășeni;
- 10) LT „Andrei Vartic” din or. Ialoveni;
- 11) LT „Al. Agapie”, s. Pepeni, rl Singerei;
- 12) Gimnaziul „M. Eminescu”, or. Telenеști.

Sunt în proces de renovare următoarele 5 instituții de învățământ:

- 1) LT „Petru Rareș” din or. Soroca;
- 2) LT „Alexandru cel Bun” din or. Rezina;
- 3) LT „Alec Russo” din s. Cojușna, rl Strășeni;
- 4) LT „Mihai Eminescu” din or. Anenii Noi;
- 5) LT „Ion Pelivan” din s. Răzeni, rl Ialoveni.

În același timp, instituțiile de învățământ menționate au fost finanțate din bugetul de stat pentru dotarea cu mobilier, utilaj, precum și cu echipament pentru laboratoarele școlare (51,5 milioane lei).

De asemenea, a fost organizată achiziționarea echipamentelor specializate și materialelor de predare și învățare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale și /sau dizabilități pentru dotarea a 100 de Centre de Resurse pentru Educația Incluzivă (1.08 milioane USD). ***Au fost realizate activități în baza proiectului PRIM pentru dotarea a cabinetelor de fizică, chimie și biologie cu echipament de laborator în 160 instituții de învățământ secundar general*** (definitivarea listei echipamentelor, stabilirea specificațiilor tehnice, consultarea experților BM și internaționali, selectarea instituțiilor beneficiare).

2. În cadrul Proiectului „Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”, care este implementat cu suportul financiar al Agenției Austriece de Cooperare (ADA) și Fondului Națiunilor Unite pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), a fost aprobat un model de proiectare finală (design) a clasei, selectat prin vot online de către elevi și profesori din 12 instituții de IPT. În rezultat, 13 săli de clasă sunt vopsite pe baza designului agreeat. Procesul de proiectare al acestei clase a fost unul participativ, co-creat de tineri care au fost îndrumați de un designer profesionist. Proiectarea finală a clasei de educație prietenoasă tinerilor a fost votată de elevii și profesorii din 12 instituții de IPT. La procesul de vot au participat aproximativ 3000 de tineri din 12 instituții de IPT. ***În rezultat, a fost asigurată reparația și dotarea cu tehnică și mobilier (televizoare, ochelari virtuali, mobilier modern, etc) a 13 săli de clasă din 12 instituții IPT.***

3. În situația pandemică de COVID-19 toate investițiile în **infrastructura universitară** a fost redirecționată pentru asigurarea condițiilor sigure de studii în sălile de curs, cămine, laboratoare (reparații, asigurarea cu dezinfectanți, termometre etc.), precum și dotarea cu tehnica de calcul, platforme, internet pentru asigurarea unui proces de studii în format online.

11. Implementarea TIC în educație

În scopul digitalizării și eficientizării procesului educațional prin utilizarea tehnologiilor informaționale, toate instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal și instituțiile de învățământ profesional tehnic sunt conectate la internet.

A fost elaborat și pilotat Modulul Învățământ Profesional Tehnic al Sistemului Informațional de Management în Educație (SIME).

11.1. Dezvoltarea cadrului normativ privind implementarea TIC în educație

A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 601/2020 cu privire la conceptul tehnic a sistemului informațional de management în educație.

Au fost elaborate cerințele minime față de componentele digitale ale unei resurse digitale educaționale. A fost elaborat documentul final, redenumit „Cerințele minime față de componentele digitale ale unei resurse digitale educaționale”, care include criterii/standarde de calitate pentru conținutul didactic digital.

11.2. Sporirea accesului la educație de calitate prin dotarea instituțiilor de învățământ cu echipamente moderne, utile procesului de studii

În anul 2020, toate instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal, profesional tehnic au fost conectate la internet.

Instituțiile de învățământ general au fost dotate cu tehnică de calcul: (i) 755 de unități de tehnică de calcul au fost primite prin donații; (ii) 2216 de unități achiziționate de APL și instituțiile de învățământ; (iii) 766 de unități au fost oferite de partenerii MECC; (iv) MECC a desfășurat procedurile de achiziții pentru procurarea de unități de tehnică de calcul, dintre care 3180 au fost livrate în instituțiile de învățământ general.

11.3. Dezvoltarea competențelor digitale prin elaborarea și aplicarea conținuturilor educaționale digitale în procesul de învățământ

În anul de studii 2020-2021 a continuat implementarea modului *Educație digitală* în clasa a III-a. A fost elaborat suportul didactic pentru clasa a III-a și formate toate cadrele didactice din învățământul primar ce predau în clasele respective.

Pentru elevii absolvenți de liceu, MECC și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, în parteneriat cu Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” au elaborat materiale video de pregătire a elevilor pentru examenele de bacalaureat.

MECC în colaborare cu Primăria mun. Chișinău a lansat Biblioteca digitală educațieonline.md, care conține circa 4.500 de lecții, pentru elevii claselor I-XII, la 15 discipline, inclusiv profil real/profil umanistic.

A fost semnat un Memorandum de Înțelegere între MECC și Google privind implementarea pachetului Google pentru Educație în Republica Moldova. Parteneriatul cu Google a fost facilitat de către Proiectul de Competitivitate din Moldova, finanțat de USAID, Suedia și UK aid prin intermediul Centrului „Clasa Viitorului”, care va asigura consultanță și suport tehnic pentru integrarea reprezentanților instituțiilor de învățământ în procesul de instruire și utilizare a suitei de aplicații Google pentru Educație. La moment CNIDE ”Clasa viitorului”, în total, a oferit conturi și acces gratuit la pachetul G Suite for Education pentru 10000 de cadre didactice și instituții de învățământ, precum și la circa 1000 de elevi.

11.4. Instruirea și motivarea cadrelor didactice pentru utilizarea TIC în educație

Pe parcursul anului 2020, MECC a lansat o serie de acțiuni pentru formarea cadrelor didactice cu privire la alfabetizarea digitală și totodată, acțiuni menite să genereze scenarii pozitive în cazul în care la începutul noului an școlar ne vom confrunta cu aceeași criză:

- 1) Lansarea programului Național de Alfabetizare digitală. Prin intermediul Centrului Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” au fost formați circa 120 formatori regionali, 273 formatori locali, circa 20000 cadre didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal. În acest scop, de la bugetul de stat au fost alocate 198524 lei;
- 2) Realizarea formării cu suportul Tekwill, la care au participat 226 de cadre didactice din 77 instituții de învățământ din țară privind implementarea curricula la disciplinele opționale din domeniul IT aprobate în iulie 2020;
- 3) Desfășurarea Conferinței Naționale „Educație Online” de către MECC în parteneriat cu DGETS Chișinău și Primăria mun. Chișinău, în scopul instruirii în mediul online a cadrelor didactice, privind utilizarea resurselor și a instrumentelor digitale în procesul de predare la distanță. Au participat 8650 cadre didactice, au fost realizate 55 webinare tematice. Toate webinarurile pot fi accesate online, pe site-ul educatieonline.md;
- 4) Desfășurarea a 2 sesiuni de formare pentru 80 de cadre didactice care predau disciplina *Informatică* privind implementarea eficientă a noilor tehnologii informaționale în educație, cu susținerea colegilor din Coreea de Sud.

Cu referire la elaborarea și aprobarea Programului de instruire la distanță pentru formarea cadrelor didactice privind îmbunătățirea competenței lingvistice, în temeiul Programului național pentru îmbunătățirea calității limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale pentru anii 2016-2020, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 904/2015* și al Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 137 din 14.02.2020, în perioada martie – iunie 2020, s-au desfășurat cursurile de studiere la distanță a limbii române pentru cadrele didactice și manageriale alolingve.

11.5. Creșterea eficacității și eficientizarea managementului școlar la nivel de sistem, școală și clasă prin intermediul tehnologiilor informaționale s-a realizat prin:

- 1) *Elaborarea și pilotarea Modulului Învățământ Profesional Tehnic al Sistemului Informațional de Management în Educație (SIME)*. Cu suportul Băncii Mondiale a fost elaborat și pilotat Modulul Învățământ Profesional Tehnic al Sistemului Informațional de Management în Educație (SIME) în toate instituțiile de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova;
- 2) *Formarea administratorilor naționali, raionali și ai instituțiilor de educație timpurie cu privire la Modulul Educație Timpurie al SIME (SIME IET)*. A fost elaborată o analiză cu privire la necesitățile pentru implementarea Modulul Educație Timpurie al SIME (SIME IET) în instituții de educație timpurie. A fost elaborat ordinul cu privire la planul de acțiuni pentru implementarea SIME în instituții de educație timpurie pentru anul 2021, trimestrul I;
- 3) *Formarea administratorilor naționali, raionali și ai instituțiilor de educație timpurie cu privire la Modulul Educație Timpurie al SIME (SIME IET)*. Transferat pentru trimestrul I, anul 2021. Modulul SIME destinat pentru instituții de educație timpurie a fost pilotat și pregătit pentru implementare la nivel național. A fost elaborat un proiect de ordin și un plan de acțiuni cu privire la instruirea personalului din cadrul instituțiilor de educație timpurie și implementarea modulului;

- 4) *Elaborarea și pilotarea în SIME a Catalogului Electronic*. A fost elaborat modulul catalog electronic în cadrul SIME și pilotat în semestrul I, anul de învățământ 2020-2021. În semestrul II urmează etapa a 2-a de pilotare a modului catalog electronic și asigurarea asistenței tehnice și informaționale instituțiilor de învățământ implicate în pilotare de către CTICE și STIC; A fost elaborat Modulul Catalog Electronic în SIME care se pilotează pe parcursul anului de învățământ 2020-2021 în 174 instituții de învățământ general la nivel național.

Activitățile realizate debirocratizează procesul educațional în partea ce ține de monitorizarea situației academice a elevilor, eficientizarea activității de evaluare și predare în instituțiile de învățământ, în mod special, în contextul învățării la distanță. Totodată, sistemul oferă posibilitatea părinților de a se implica, de a monitoriza întregul proces educațional, asigurându-se astfel transparență și acces. Astfel, 230 de formatori au fost instruiți în procesul de utilizare a Modulului Catalog Electronic în 171 de instituții de învățământ general la nivel național.

11.6. Monitorizarea procesului de eliberare automatizată a actelor de studii și a duplicatelor actelor de studii (CTICE)

În perioada de referință, au fost instruiți operatorii în instituțiile de învățământ cu privire la utilizarea Sistemului Informațional de Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) pentru învățământul secundar, profesional tehnic secundar și postsecundar, învățământul superior ciclul I și II, învățământul superior ciclul III - învățământ superior de doctorat, rezidențiat și formarea continuă a adulților. Permanent a fost asigurată Susținerea tehnică și informațională a operatorilor instituțiilor de învățământ cu privire la utilizarea aplicației SIPAS, procedura de personalizare a actelor de studii și duplicatelor acestora, cerințelor față de documentele anexate la demersuri (pentru perfectare actelor de studii și certificatelor pierdute (duplicare), deteriorate și a echivalentelor actelor de studii) și termenul de perfectare a acestora.

Au fost prelucrate și perfecționate listele absolvenților pentru personalizarea actelor de studii.

A fost elaborat designul pentru modelele noi a actelor de studii și modificarea designului pentru modelele deja existente a actelor de studii.

La sfârșitul anului 2020 au fost elaborate rapoartele statistice cu privire la numărul de blanchete personalizate și tipărite de către CTICE și a celor deteriorate în urma personalizării acestora de către CTICE și în urma prelucrării greșite de către instituțiile de învățământ.

Trimestrial, a fost realizată inventarierea blanchetelor actelor de studii aflate la balanța CTICE.

În total au fost personalizate 97320 acte de studii (prima eliberare – 95683 și echivalente, duplicate - 1638).

11.7. Implementarea proiectelor de asistență tehnică susținute de donatori și parteneri externi și altor angajamente în cadrul cooperării internaționale

Cu referire la intensificarea relațiilor de colaborare moldo-americane în domeniile educației, culturii și cercetării (Google), a fost semnat un Memorandum de Înțelegere privind implementarea Google pentru Educație în Republica Moldova.

Astfel, circa 15000 de cadre didactice și de conducere formate în procesul de utilizare a aplicațiilor Google.

Cu privire la intensificarea relațiilor de colaborare moldo-americane în domeniile educației, culturii și cercetării (Microsoft), a fost semnat un Memorandum de Înțelegere cu Microsoft privind implementarea celor mai inovative tehnologii informaționale ca Office 365 A1 și oferirea accesului la platforme interactive pentru perfecționarea competențelor digitale.

Astfel, sistemul educațional va primi accesul la Office 365 A1, la platforme interactive pentru perfecționarea și recalificarea cadrelor didactice și oferirea sprijinului în implementarea modelului de învățare la distanță și modelului mixt.

Totodată, Republica Moldova va putea beneficia de instrumente precum: Microsoft Teams care poate fi utilizat ca platformă de învățare la distanță și care le permite utilizatorilor să organizeze lecții video de la distanță, să colaboreze între grupuri și clase, să genereze sarcini de învățare și să definească termenele limită pentru temele de acasă. Un alt instrument important este și Microsoft Forms acesta este utilizat în procesul de evaluare pentru a crea și partaja teste, oferă scorul final după finalizarea testului, iar profesorul va economisi timpul verificând corectitudinea răspunsurilor.

De asemenea, MECC a obținut și reduceri la procurarea licențelor Windows pentru procurarea a 13180 de laptop-uri pentru sistemul educațional.

În anul 2020, cu suportul financiar integral al Fundației Orange Moldova, au fost selectate și dotate încă 11 instituții de învățământ conform conceptului „Clasa Viitorului”. În această ediție, 7 625 de elevi și 513 profesori au beneficiat de echipament digital performant, mobilier modern și elemente de decor specifice proiectului, servicii gratuite și consultanță în design, inclusiv cursuri de formare profesională continuă, datorită suportului financiar integral al Fundației Orange Moldova. În prezent, conceptul „Clasa Viitorului” este implementat în 42 de instituții de învățământ din 21 de regiuni ale țării.

Astfel, în vederea dotării cu tehnică de calcul a instituțiilor de învățământ general au fost realizate:

- 1) Alocarea a 20 milioane lei din bugetul de stat și a 3,5 milioane USD din cadrul Proiectului Reforma Învățământului din Moldova finanțat de Banca Mondială pentru achiziția tehnici de calcul pentru asigurarea procesului educațional la distanță – procurarea a peste 13000 de laptopuri pentru elevi și cadre didactice;
- 2) MECC a fost susținut de partenerii de dezvoltare privind asigurarea cu tehnică de calcul a profesorilor și elevilor. În acest sens:
 - **Fundația Soros Moldova** a oferit **20 de laptopuri** cu Windows licențiat pentru cadrele didactice din 20 instituții de învățământ care nu dețin tehnică de calcul necesară pentru educația la distanță;
 - **Fundația pentru copii „Pestalozzi” Elveția** a donat 74 de tablete pentru elevii care provin din familii numeroase, 5 laptopuri și 5 seturi de echipament audio. Echipamentul a fost repartizat în instituțiile de învățământ parte a proiectelor susținute de organizație (Ungheni, Ștefan Vodă, Cimișlia, Criuleni, Telenești, Hîncești, Drochia, Anenii-Noi, Călărași, Bălți, Ceadâr-Lunga, Comrat);
 - **Parteneriatul Global pentru Educație prin intermediul UNICEF** a acordat 70 mii de dolari pentru susținerea desfășurării procesului educațional la distanță, au fost procurate 105 laptop-uri pentru profesori și elevi;
 - **Ambasada Republicii Turcia** a donat 140 de tablete pentru elevi și 6 laptopuri pentru cadre didactice, în valoare totală de 27 mii Euro. Aceste echipamente au fost repartizate în instituțiile de învățământ din raioanele: Strășeni, Ștefan Vodă și Căușeni;
 - **Republica Coreea** a donat instituțiilor de învățământ 300 de calculatoare.

12. Dezvoltarea managementului instituțional

Activitatea consiliilor elevilor

În semestrul I al anului 2020 au fost realizate 2 ateliere de lucru (unul online) ale membrilor Consiliului Național al Elevilor (CNE), mandatul 2019-2020. Acestea s-au soldat cu rapoarte cu

privire la desfășurarea orelor opționale în instituțiile de învățământ și procesul educațional în primele luni de pandemie COVID-19. Rapoartele au fost realizate în baza chestionarelor la care au participat, respectiv 3 și 4 mii de elevi și au fost prezentate reprezentanților MECC. În perioada mai - iunie a fost desfășurată campaniei de informarea ”Sub umbrela gândirii critice”, care a cuprins peste 16 000 de persoane. Noul mandat al CNE și-a început activitatea în spațiul virtual, ne având încă posibilitatea de a se întruni fizic, dar au avut parte de primul atelier de lucru on-line și deja au reușit să participe la Forumul Internațional al Tinerilor din JEJU, care s-a desfășurat în perioada 27-29.11.2020, în format online. Elevii au reprezentat Republica Moldova în cadrul acestui forum și au elaborat împreună cu participanții din 28 de orașe din toate colțurile lumii propuneri în vederea colaborării internaționale pentru un răspuns mai bun la criza sănătății publice, implementării unor adaptări pentru îmbunătățirea învățământului la distanță și consolidarea capacității tinerilor de participare socială. La fel, membrii CNE au fost implicați în programul destinat elevilor „Aleg să mă simt bine”, care a fost lansat la inițiativa(MECC și a Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), în parteneriat cu Centul Media pentru Tineri. Elevii din CNE s-au implicat în mai multe consultări cu privire la orele opționale, ghiduri și alte produse destinate elevilor, dar și decizii care privesc elevii, precum notare la tezele semestriale în iarna 2020.

Consiliul Național al Elevilor din învățământul profesional tehnic (CNE ÎPT) este structura reprezentativă și consultativă a elevilor, care asigură dreptul elevilor la opinie și libera exprimare. La data de 19.02.2020 a fost lansată prima campanie de prevenire a bullyingului în instituțiile de învățământ profesional tehnic. În cadrul campaniei s-au implicat toate instituțiile de învățământ profesional tehnic fiind diseminate materiale elaborate de membrii CNE ÎPT în scopul prevenirii fenomenului de bullying. Conform Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 902 din 01.09.2020 cu privire la componența Consiliului Național al Elevilor din ÎPT, pentru anul de studii 2020-2021, au fost selectați 51 de elevi, 19 elevi din cadrul școlilor profesionale, 20 elevi din cadrul colegiilor și 12 elevi din cadrul centrelor de excelență, inclusiv 19 băieți și 32 de fete.

13. Parteneriate în oferirea unei educații de calitate

13.1. Activitatea de parteneriat cu alte autorități publice procesul de elaborare a politicilor

Pentru anul de studii 2020-2021, în vederea asigurării instruirii prin învățământ dual, au fost stabilite 106 parteneriate social-economice (62 – nivel III ISCED; 44 – nivel IV-V ISCED) prin participarea a 25 instituții de învățământ profesional tehnic și 84 agenți economici.

Între instituțiile de învățământ general și instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (universități și colegii), care asigură formarea profesională inițială a cadrelor didactice, există diferite tipuri de parteneriate, reglementate prin contractele de colaborare bilaterale, inclusiv: formarea inițială a viitorilor învățători/profesori în universități și colegii, realizarea de către studenți/elevi a stagiilor de practică în instituțiile de învățământ general, formarea continuă a cadrelor didactice în învățământul superior (o dată la 5 ani), elaborarea de standarde, curriculum-uri/programe de studii, manuale și materiale didactice pentru școli.

Parteneriatul social între universități și școli s-a realizat în procesul de elaborare/dezvoltare a Cadrului Național de Calificări pentru specialitățile domeniului general de studii Științe ale educației. Toate proiectele elaborate au fost consultate cu angajatorii în aspect de finalități de studii/rezultate ale învățării, exprimate în competențe și elemente obligatorii de conținut.

Totodată, în vederea dezvoltării mecanismelor de creare a parteneriatelor publice – private pentru educație de calitate, au fost deschise Internet Café Orange cu susținerea companiei Orange Moldova și Centrul pentru studii universitare.

Un alt model de parteneriat îl reprezintă participarea în componența Comisiilor de licență/master ale instituțiilor de învățământ superior în cadrul examenului de finalizare a studiilor.

În baza actelor normative aprobate a fost deschis accesul persoanelor cu experiență profesională din afara sistemului educațional pentru angajare în învățământul superior.

13.2. Atragerea donatorilor străini în proiecte de susținere a învățământului

În ceea ce privește coordonarea asistenței externe, în contextul comunicării sistematice dintre MECC și comunitatea partenerilor de dezvoltare în domeniul IPT, lista celor mai importante proiecte în IPT susținute de partenerii externi include:

- 1) Proiectul Twinning al Uniunii Europene MD 15 ENI SO 01 18 (MD/34) *”Consolidarea capacităților și a eficacității sistemului de învățământ profesional tehnic”*.
- 2) Proiectul Shift Edu *”Competențe digitale pentru angajare în economia modernă”* a fost lansat pe data de 28 martie 2019;
- 3) Proiectul *„Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”*;
- 4) Proiectul *„Reconceptualizarea Orientării Profesionale și Consilierii în Carieră, faza a II-a”*²² (REVOCC II);
- 5) Proiectul *”IVET- Învățământul Profesional Tehnic Incluziv în Republica Moldova”* a început implementarea în decembrie 2017. Prima fază a proiectului a fost finalizată în decembrie 2019. Iar faza doua a început din ianuarie 2020 și până în ianuarie 2022;
- 6) Fundația Liechtenstein Development Service (LED): Proiectul CONCEPT IV *”Consolidarea Sistemului de Formare Profesională Tehnică în Moldova”* reprezintă a patra etapă a proiectului CONCEPT și este în derulare din ianuarie 2019 până în decembrie 2021.;
- 7) Implementarea proiectului de dezvoltare a învățământului dual *”Promovarea învățământului Profesional tehnic pentru o economie verde”* este asigurată de către Agenția Internațională Germană de Cooperare (GIZ);
- 8) *Proiectul Învățământul Superior*.

Printre cele mai importante activități desfășurate cu suportul partenerilor externi se numără:

- 1) În parteneriat cu diverși factori decizie și parteneri externi (în special UNFPA) au fost elaborate Ghidurile elevului/elevei din ciclurile primar, gimnazial, liceal și din învățământul profesional tehnic în contextul situației epidemiologice cu COVID – 19, care descriu măsurile de protecție pe care elevii trebuie să le respecte;
- 2) Au fost organizate instruirii pentru sistemul IPT în contextul crizei pandemice în parteneriat cu Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „R. Pacalo” desfășurate în perioada 17 august - 3 septembrie 2020. Tot personalul medical din instituțiile IPT, în total 322 de persoane au fost instruiți privind asigurarea securității procesului educațional, detectarea timpurie și implementarea măsurilor în eventualul focar al infecției cu virusul SARS-CoV-19.
- 3) Cu suportul Agenției Austriece pentru Cooperare Internațională în Educație & Cercetare (OeAD) Elaborarea Ghidului metodologic „Proces educațional pentru studenții cu CES în

²² <https://ceda.md/revocc-2/>

contextul COVID-19” în cadrul Proiectului ”IVET- Învățământul Profesional Tehnic Incluziv în Republica Moldova” au fost realizate următoarele activități:

- a) au fost elaborate Sugestiile metodologice privind desfășurarea procesului educațional din perspectiva educației incluzive în instituțiile de învățământ profesional tehnic în anul de studii 2020-2021;
- b) Oferirea de sprijin metodologic pentru elaborarea Planului educațional individualizat pentru elevii cu CES/ dizabilități din IPT înscriși în anul de studii 2020-2021;
- c) Instruire privind utilizarea platformelor educaționale în instruirea online a elevilor cu CES/ dizabilități în funcție de problema de sănătate și de meseria/ profesia selectată;
- d) Formarea psihologilor și a cadrelor de sprijin cu privire la acordarea suportului psihologic pentru elevii cu CES/ dizabilități din instituțiile IPT în contextul situației epidemiologice COVID-19.

13.3. Dezvoltarea mecanismelor de creare a parteneriatelor pentru educație de calitate

Pe domeniul cercetării și inovării, Institutul Național de Cercetări Economice, realizează parteneriate cu reprezentanții diasporei științifice din cadrul Universităților (Universitatea “ARTIFEX” București, România) – parteneriat în organizarea manifestărilor științifice; cooptarea diasporei științifice pentru participarea în calitate de referenți oficiali în cadrul Comisiilor de susținere publică a tezelor de doctorat; parteneriat cu reprezentanților diasporei științifice din cadrul instituțiilor de cercetare (INCE, Academia Română)–suport în dezvoltarea relațiilor științifice; consiliere și informarea privind accesul la concursuri de proiecte finanțare H2020 , inclusiv și cu privire la potențialele parteneriate.

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, a cooptat 2 reprezentanți ai diasporei științifice în calitate de a) membru a consiliului științific specializat și b) referent oficial la susținerea tezei de doctor habilitat.

II. Sectorul Cultură

În domeniul culturii activitățile Ministerului au fost orientate spre consolidarea și integrarea patrimoniului cultural național în sistemul valorilor europene și mondiale, modernizarea și diversificarea ofertei de servicii culturale, educarea și stimularea consumului de produse și servicii culturale. Au fost elaborate și implementate proiecte în domeniile cinematografului, teatrului, muzicii, baletului și al promovării tradițiilor naționale.

1. Evoluția principalilor indicatori din domeniu

Statistica generală

Tabelul nr.22. Numărul instituțiilor de cultură. Numărul de locuri în sălile de spectacole și conferințe

	<i>Numărul instituțiilor de cultură</i>				<i>Numărul de locuri în sălile de spectacole și conferințe</i>			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019

Total / Total	1 219	1 219	1 216	1 216	330,8	336,1	337,7	334,4
Municipiul Chișinău	25	25	25	25	7,2	5,3	5,3	5,3
Nord	458	459	457	457	120,8	127,4	126,6	126,3
Municipiul Bălți	8	8	8	8	2,2	2,2	2,2	2,2
Briceni	31	31	31	31	10,7	12,5	11,9	11,6
Dondușeni	23	23	23	23	7,5	7,5	7,5	7,4
Drochia	37	37	37	37	7,7	9,5	10,3	10,0
Edineț	41	41	41	41	10,6	11,1	10,7	10,7
Fălești	64	64	64	64	13,7	14,4	14,3	14,4
Florești	59	59	59	59	16,2	16,2	16,2	16,2
Glodeni	24	24	23	23	6,8	7,2	7,2	7,2
Ocnita	28	28	28	28	6,9	8,9	8,5	8,0
Râșcani	43	43	43	43	12,6	12,6	12,6	12,6
Sângerei	45	46	46	46	13,1	12,4	12,4	13,6
Soroca	55	55	54	54	12,8	12,9	12,8	12,4
Centru	466	468	466	466	124,6	126,8	127,0	125,8
Anenii Noi	29	29	29	29	7,7	8,6	8,4	8,4
Călărași	37	37	34	34	11,1	10,7	10,2	10,2
Criuleni	26	26	26	26	7,7	8,1	8,6	8,6
Dubăsari	12	12	12	12	4,7	4,8	5,0	5,0
Hâncești	47	47	47	47	15,3	15,3	15,3	15,3
Ialoveni	24	26	26	26	5,4	6,9	6,7	7,0
Nisporeni	30	30	30	30	6,6	6,9	6,9	6,9
Orhei	60	60	60	60	14,6	14,7	14,8	13,6
Rezina	35	35	35	35	8,6	7,8	8,1	8,1
Strășeni	34	34	34	34	10,1	10,1	10,1	10,1
Șoldănești	27	27	27	27	7,9	8,2	8,2	8,2
Telenești	44	44	44	44	12,2	12,0	12,0	12,0
Ungheni	61	61	62	62	12,7	12,7	12,7	12,4
Sud	243	240	241	241	65,8	64,5	67,2	65,3
Basarabeasca	8	8	8	8	2,6	2,8	2,9	2,9
Cahul	47	44	45	45	14,9	12,5	14,9	14,0
Cantemir	43	43	43	43	9,7	9,7	9,7	9,7
Căușeni	33	33	33	33	9,5	9,5	9,5	9,5
Cimișlia	34	34	34	34	7,9	7,6	7,6	7,6
Leova	29	29	29	29	6,0	6,0	6,0	6,0
Ștefan Vodă	26	26	26	26	7,8	9,0	9,1	8,2
Taraclia	23	23	23	23	7,4	7,4	7,5	7,4

2. Asigurarea cadrului legislativ, normativ și de politici pentru dezvoltarea culturii

În vederea consolidării și dezvoltării cadrului normativ pentru sectorul Cultură, au fost modificate/elaborate/aprobate 14 acte normative și metodologice.

Elaborarea cadrului normativ și de politici pentru dezvoltarea domeniului culturii

În vederea consolidării și dezvoltării cadrului normativ pentru sectorul Cultură, au fost elaborate/aprobate următoarele acte normative și metodologice:

- 1) Modificarea Legii monumentelor de for public nr. 192/2011 (aprobată prin Legea nr. LP95/2020);
- 2) *Regulamentul-cadru privind organizarea concursului de selectare a autorilor monumentelor de for public* (Hotărârea de Guvern nr. 751/2020);
- 3) *Regulamentul de acreditare a muzeelor* (Hotărârea de Guvern nr. 604/2020);
- 4) *Regulamentul - cadru de organizare și funcționare a muzeelor* (Hotărârea de Guvern nr. 604/2020);
- 5) *Modificarea Regulamentului privind evidența și conservarea patrimoniului muzeal* (Hotărârea de Guvern nr. 604/2020);
- 6) *Normele de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 610/2020);
- 7) *Regulamentul privind serviciile prestate de bibliotecile publice* (Hotărârea Guvernului nr. 24/2020);
- 8) *Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice* (Hotărârea Guvernului nr. 747/2020);
- 9) Hotărârea Guvernului nr. 150/2020 care vizează îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale, susținut de Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională. Guvernul Japoniei va aloca sub formă de grant suma 43,7 milioane yen japonezi, echivalentul al 400 000 de \$, pentru achiziționarea și instalarea echipamentelor și serviciilor de consultanță;
- 10) *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al instituțiilor teatral-concertistice subordonate MECC* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 319/2020);
- 11) Hotărârea de Guvern nr. 743 din 7.10.2020 cu privire la înființarea în mun. Chișinău a plăcii comemorative „Alexei Stârcea”;
- 12) Hotărârea de Guvern nr. 744 din 7.10.2020 cu privire la strămutarea mozaicului „Arta” din mun. Chișinău;
- 13) Hotărârea de Guvern nr. 761 din 21.10.2020 cu privire la înființarea în memoria persoanelor deportate în perioada 1940-1953 din s. Căplani, r-nul Ștefan Vodă;
- 14) Planul național de conservare/restaurare a monumentelor istorice pentru anul 2020-2023, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1018/2020.

3. Salvagardarea și integrarea patrimoniului cultural în politici publice naționale și locale

În anul 2020 a fost asigurată expertiza de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural național prin intermediul comisiilor și consiliilor de specialitate. La cererile instituțiilor din domeniul arheologiei, MECC a eliberat 17 autorizații de efectuare a cercetărilor arheologice. Prin achiziții, colecțiile de stat au fost completate cu 31 bunuri culturale (din contul mijloacelor disponibile ale MNIM, MNEIN) și 4 opere de artă plastică (din bugetul MECC, transmise în gestiunea Muzeului Național de Artă al Moldovei, acestea fiind introduse în Registrul de patrimoniu al muzeului).

3.1. Formarea și dezvoltarea sistemului de documentare și protejare a patrimoniului cultural național

În vederea formării și dezvoltării sistemului de documentare și protejare a patrimoniului cultural național, sistemul prenotat a fost actualizat:

- 1) **Registrul Arheologic Național** a fost completat cu 1140 situri;
- 2) **Registrul patrimoniului cultural național mobil** a fost completat cu 138 bunuri clasate;
- 3) **Registrul Național al monumentelor de for public:** au fost elaborate dosarele de inventariere a monumentelor de for public, categoria A (113 dosare).

În perioada de referință, MECC și instituțiile subordonate din domeniul patrimoniului cultural au desfășurat acțiuni de inventariere și documentare a patrimoniului național:

1) **Patrimoniul arheologic imobil:**

- 450 de situri arheologice documentate bibliografic;
- 50 situri documentate în teren.

2) **Patrimoniul cultural mobil (PCM):** - inventariate științific 13425 piese PCM din colecțiile muzeelor naționale.

3) **Patrimoniul cultural construit:**

- a fost încheiată procedura de achiziții publice privind achiziționarea de servicii de efectuare și perfectare a dosarului de inventariere a monumentelor istorice (248 monumente din mun. Chișinău). A fost încheiat contractul de prestare a serviciilor respective. Procesul realizării lucrărilor se monitorizează sistematic;

- a fost monitorizat proiectul-pilot ce ține de catalogarea patrimoniului cultural imobil din Republica Moldova; activități comune cu compania Royal Map și specialiști din cadrul AIRM și ANA;

- au fost monitorizate 583 de monumente patrimoniu construit, întocmite 8 procese verbale și emise prescripții; monitorizate 28 șantiere în lucru la etapa de executare a lucrărilor.

4) **Monumente de for public:** -- au fost inventariate 113 monumente de for public cu statut național de protecție (categoria A).

La cererile instituțiilor din domeniul arheologiei, MECC e eliberat 17 autorizații de efectuare a cercetărilor arheologice. Prin achiziții, colecțiile de stat au fost completate cu 31 bunuri culturale (din contul mijloacelor disponibile ale MNIM, MNEIN) și 4 opere de artă plastică (din bugetul MECC, transmise în gestiunea Muzeului Național de Artă al Moldovei, acestea fiind introduse în Registrul de patrimoniu al muzeului).

A fost asigurată expertiza de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural național prin intermediul comisiilor și consiliilor de specialitate:

1) **Comisia Națională Arheologică** s-a întrunit în 1 ședință. Subiecte pe Ordinea de zi: organizarea evenimentului Zilele Arheologiei Europene (European Archaeology Days); - organizarea evenimentului Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor (18 aprilie) și a Sesiunii de rapoarte arheologice ediția 2019; prezentarea Rapoartelor de cercetare arheologică 2019 și a Rapoartelor restante; pregătirea pentru campania arheologică 2020: propuneri șantiere. A fost aprobat Ordinul nr. 1361 din 07.12.2020 cu privire la componența Comisiei Naționale Arheologice. Pe parcursul anului, Comisia Națională Arheologică a avizat cererile de eliberare a autorizațiilor de cercetări arheologice;

2) **Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Național Imaterial** s-a întrunit în 5 ședințe (Subiecte: avizarea Normelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial; a Regulamentului privind clasarea elementelor de patrimoniu cultural imaterial și ținerea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial, Regulamentului cu privire la Registrele locale ale patrimoniului cultural imaterial, Regulamentului cu privire la conferirea Titlului Tezaur Uman Viu; monitorizarea procesului de elaborare a dosarului *Arta cămășii cu altiță* – element de identitate culturală în România și Republica Moldova spre a fi înscris în Lista Reprezentativă UNESCO;

examinarea demersului din partea Comisiei Naționale pentru UNESCO a Germaniei și Luxemburgului privind înscrierea practicilor legate de moșit în Lista Reprezentativă UNESCO; acreditarea experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial; prezentarea raportului privind activitatea Comisiei în anul 2020 și stabilirea planului pentru anul 2021; identificarea elementelor noi pentru a fi incluse în Registrul național al patrimoniului cultural imaterial; actualizarea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial;

3) **Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor** s-a întrunit în 4 ședințe. Subiecte: examinarea răspunsului Ministerului Finanțelor la solicitarea MECC privind sprijinul metodologic în evaluarea bunurilor culturale mobile; avizarea proiectului hotărârii de Guvern pentru punerea în aplicare a Legii muzeelor nr. 272/2017; examinarea Analizei Impactului de Reglementare la proiectul hotărârii de Guvern privind modificarea și completarea Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil; examinarea cererii de clasare a 3 bunuri din colecția Muzeului Ținutului Cahul; cu privire la înregistrarea în Registrul muzeelor a Muzeului de Istorie și Etnografie din or. Vadul lui Vodă; examinarea dosarelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural mobil; examinarea dosarului Muzeului Cultural –Educativ „Grev Kafi” în vederea înregistrării în Registrul muzeelor al Republicii Moldova; avizarea modificărilor la Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei naționale a muzeelor și colecțiilor; examinarea dosarelor propuse de către MNAM, MNIM și MNEIN pentru clasare în Patrimoniul Cultural Național Mobil și înscriere în Registru;

4) **Consiliul Național al Monumentelor Istorice:** au fost organizate 27 ședințe ale Consiliului (examine – 229 proiecte). În legătură cu situația stării de pandemie, ședințele au fost organizate on-line conform procedurii stabilite de secretariatul CNMI și coordonate cu conducerea;

5) **Consiliul Național al Monumentelor de For Public:** 6 ședințe organizate, au fost examinate 18 schițe de proiect /proiecte de execuție/ lucrări finale;

6) **Consiliul pentru estimarea, omologarea și achiziționarea operelor de artă plastică:** 1 ședință organizată, 10 proiecte examinate, 4 selectate/achiziționate. Operele de artă plastică achiziționate au fost transmise în gestiunea Muzeului Național de Artă al Moldovei, acestea fiind introduse în Registrul de patrimoniu al muzeului.

3.2. Valorificarea și integrarea patrimoniului cultural în proiecte de dezvoltare comunitare și naționale

În anul 2020, MECC în comun cu Delegația Uniunii Europene a demarat, prin intermediul Programului „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD, procedura de reabilitare a arenei mari a Circului din Chișinău și restaurarea Cetății Bender. Pe parcursul anului 2019 au fost organizate tendere complexe, precedate de lucrări minuțioase de pregătire, care s-au încheiat cu finalizarea expertizei tehnice și a designului tehnic a lucrărilor de conservare a Cetății Bender și a proiectului tehnic detaliat al Circului Chișinău. Pe baza acestora, în cazul ambelor proiecte majore – Cetatea Bender și Circul Chișinău – lucrările de conservare și restaurare au fost lansate la mijlocul anului 2020. Lucrări urgente au avut loc la Cetatea Bender pentru a asigura siguranța vizitatorilor și pentru a preveni stricăciuni care puteau fi provocate de vegetație.

De asemenea, în cadrul Programului UE „Măsuri de Promovare a Încrederii”, experții în domeniu au selectat 10 obiective cultural-istorice de pe ambele maluri ale Nistrului, care vor beneficia de lucrări de restaurare. Pe malul drept al râului Nistru, obiectivele selectate sunt: Cavoul familie Macri din Dubăsarii Vechi; Turnul de apă din Șoldănești; Muzeul din Dorotcaia; Moara de vânt din satul Gaidar; Proiectul de digitalizare a desenelor animate realizate de Moldova-Film. Obiectivele de pe malul stâng al râului Nistru sunt: Sinagoga din satul Rașcov; Aula Colegiului de Arte din orașul Bender; Turnul vânturilor din Stroești (Stroenți); Biserica din satul Rașcov; Moara de apă din satul Beloci
<https://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/presscenter/pressreleases/2020/uniunea->

european-va-susine-restaurarea-a-zece-obiective-cultural.html?fbclid=IwAR29FPje3CD-hZyN3gzBLv7mH4_NxKS0fCShDuTYt2m_u0khClzNmoQXrys

3.3. Promovarea patrimoniului cultural național și integrarea lui în sistemul valorilor europene și mondiale

În anul 2020 a continuat activitatea grupului de lucru privind elaborarea dosarului transnațional de candidatură „Arta cămășii cu altiță - element de identitate culturală în România și Republica Moldova” spre a fi înscris în Lista Reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității, în conformitate cu Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 86/2019. Pe parcursul anului 2020, au fost realizate acțiuni de inventariere, documentare și cercetare a elementului în localitățile de pe teritoriul Republicii Moldova; a fost elaborată, în comun cu grupul de lucru din România, o hartă a arealului de răspândire a cămășii cu altiță. A fost cercetat și documentat specificul elementului (materii prime, croi, tehnici de broderie utilizate) în diferite localități; au fost identificați practicanții, precum și analizată starea actuală (viabilitatea, riscurile, pericolele); au fost consultate și implicate instituțiile cu atribuții în protejarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial. Grupul de lucru a elaborat un șir de măsuri de salvagardare, protejare, conservare, protejare, promovare pe termen scurt, mediu și lung a elementului de patrimoniu cultural imaterial.

MNEIN a realizat filmări ale purtătorilor și creatorilor, iar în comun cu grupul din România este realizat filmul de promovare, în conformitate cu standardele UNESCO.

În lunile septembrie-decembrie au fost semnate 15 acorduri cu primari, meșteri populari, comunități de creatori și purtători. Acordurile au fost traduse în limba engleză.

A fost definitivat dosarul de patrimoniu al elementului *Arta cămășii cu altiță – element de identitate culturală*, care reprezintă o cercetare amplă a elementului și cuprinde informații referitoare la denumirile locale și regionale, arealul de manifestare, răspândirea cămășii cu altiță pe teritoriul actual al Republicii Moldova, reperele etnografice și istoriografice, descrierea elementului: materii prime, instrumentarul de lucru, croiul, decorul, tehnicile de broderie, cromatica, motivele, practicanți, semnificația socio-culturală, precum și cadrul legal în domeniul protejării patrimoniului cultural imaterial și măsurile ce urmează a fi implementate de către toate instituțiile din domeniu.

În luna septembrie 2020 a avut loc o ședință comună a grupurilor de lucru din România și Republica Moldova, la care s-a discutat despre realizările și perspectivele în procesul de definitivare a dosarului.

3.4. Promovarea Programului „Europa Creativă” și a Programului Cultura și Creativitate al Parteneriatului Estic în Republica Moldova și dezvoltarea relațiilor comune de parteneriat

În ceea ce privește implementarea Programului Uniunii Europene pentru sectoarele culturale și creative „Europa Creativă”, informăm că, Raportul de activitate pentru anul 2019 și plan de activitate pentru anul 2020 elaborate și transmise la Comisia Europeană. Au fost organizate 2 sesiuni de informare în cadrul unor evenimente mai largi de promovare a proiectelor culturale, și 2 sesiuni în parteneriat cu Biroul Europa Creativă din România.

4. Modernizarea infrastructurii culturale naționale

În scopul revitalizării și dezvoltării infrastructurii culturale naționale, evidențiem că Ministerul a alocat suma de 3 mln. de lei pentru demararea lucrărilor de reparație pentru acoperișul blocului principal de expoziții al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală va fi reparat capital. Edificiul a fost construit în perioada anilor 1903-1905 și este înscris în Registrul Monumentelor ocrotite de stat.

De asemenea, au continuat lucrări de restaurare și conservare a Muzeului Național de Artă al Moldovei, Sălii cu Orgă, și a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni.

Totodată, Guvernul Republicii Moldova împreună cu MECC și Ministerul Finanțelor a inițiat o campanie de colectarea de fonduri pentru intervenția asupra edificiului clădirii Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”, distrusă de un incendiu devastator.

4.1. Crearea și monitorizarea cadrului normativ de reglementare a activității culturale din cadrul unităților administrativ-teritoriale de nivel I și II

La 7 octombrie 2020, Guvernul a aprobat „Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice”. Documentul stabilește criteriile minime aplicate la evaluarea bibliotecilor publice, modul de organizare și desfășurare a procedurii de evaluare a bibliotecilor publice, precum și categoriile atribuite bibliotecilor în urma evaluării.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 604/2020 *punerea în aplicare a Legii muzeelor nr. 262/2017* au fost aprobate 3 regulamente:

1) ***Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a muzeelor*** a fost elaborat cu scopul de a oferi aceleași criterii normative pentru activitatea tuturor muzeelor din țară, indiferent de clasificarea acestora și modul de subordonare. Acesta stabilește modul general privind organizarea și funcționarea muzeelor, funcțiile, atribuțiile, subordonarea și modul de finanțare a acestora.

2) ***Regulamentul privind evidența și conservarea patrimoniului muzeal*** stabilește normele de evidență și conservare a bunurilor culturale cu valoare istorică, artistică și științifică, care constituie patrimoniul cultural național mobil al Republicii Moldova, în scopul asigurării condițiilor stricte de evidență, păstrare și conservare a bunurilor culturale mobile.

3) ***Regulamentul de acreditare a muzeelor*** a fost elaborat cu scopul de a crea un mecanism de evaluare și monitorizare a instituțiilor muzeale înregistrate în Registrul muzeelor din Republica Moldova. Prin intermediul procedurii de acreditare, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va urmări respectarea actelor normative în domeniul păstrării, conservării, restaurării, promovării și valorificării patrimoniului cultural muzeal. Urmare aprobării Regulamentului, activitatea desfășurată de către muzee va fi bazată pe performanțe. Încurajarea implicării fondatorilor în susținerea activității muzeelor din subordine reprezintă un alt obiectiv al Regulamentului.

4.2. Facilitarea accesului la cultură prin modernizarea serviciilor publice

În acest sens menționăm că, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.150/2020 care vizează Proiectul de îmbunătățire a echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale, susținut de Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională. Guvernul Japoniei va alocă sub formă de grant suma 43,7 milioane yen japonezi, echivalentul al 400 000 de \$, pentru achiziționarea și instalarea echipamentelor și serviciilor de consultanță.

Prin intermediul *Programului de proiecte culturale desfășurate de organizațiile necomerciale*, finanțat de MECC, au fost susținute două proiecte prioritare, care au drept scop facilitarea accesului la cultură:

1) proiectul „Acces egal, bazat pe drepturile omului, al persoanelor cu dizabilități de vedere și auz la patrimoniul muzeal”, implementat de către Alianța INFONET, în parteneriat cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Asociația Surzilor din Republica Moldova, RADIOVISION și Centrul Național de Informare și Reabilitare a Asociației Nevăzătorilor din Moldova. Prin intermediul proiectului, a fost realizată audio descripția și prezentarea în limbaj mimico-gestual a unei expoziții permanente a Muzeului.

2) proiectul *Patrimoniu Cultural Mobil – un pas pentru o nouă platformă de comunicare*, implementat de către Asociația Obștească „ICOM Moldova”, în parteneriat cu alte 5 muzee locale din Republica Moldova. Proiectul are scopul de a crea o platformă de cooperare și comunicare în domeniul patrimoniului cultural prin elaborarea sistemului automatizat unificat de evidență și utilizare a datelor despre piesele din patrimoniu cultural mobil pentru dezvoltarea durabilă a comunităților locale. Obiectivul proiectului este crearea Registrului Electronic Automatizat pentru evidența și conservarea informației pe suport electronic.

5. Promovarea educației artistice, creativității și valorilor naționale

În anul 2020 au fost susținute financiar 37 de proiecte și pentru prima dată, în anul 2020, proiectele culturale ale organizațiilor necomerciale au fost finanțate în avans în proporție de 70%, iar cota de finanțare din totalul unui proiect a crescut de la maximum 50% la 80%.

Întru exprimarea talentului creativ și a stimulării originalității și calității, au fost susținute financiar 7 proiecte de producție cinematografică, fiind alocate în acest sens 5 mln. lei.

5.1. Dezvoltarea educației artistice și a serviciilor educaționale

În perioada 21-24 aprilie a fost lansat programul educațional special pentru săptămâna pascală „Descoperim Republica Moldova, Împreună!”. Scopul programului a fost de a contribui la dezvoltarea educației pentru cunoașterea ținutului natal, pentru știință, creativitate și inovații, educației muzeale, prin istorie, pentru arte și pentru sport.

Sprijinirea și promovarea acțiunilor cultural-educaționale majore precum: Expoziția-concurs de arte vizuale „Culorile unui genocid” organizată la finele lunii ianuarie 2020; Concursul Național de Interpretare Artistică „Tinere talente”, ediția 2020, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1641 din 13.12.2020; Concursul Internațional al Tinerilor Interpreți „Eugen Coca”, ediția XXVI a fost organizat în format ONLINE la 1-9 decembrie 2020.

5.2. Promovarea creativității artistice și asigurarea accesului cetățenilor la valorile culturale

Întru exprimarea talentului creativ și a stimulării originalității și calității, au fost susținute financiar 7 proiecte de producție cinematografică, fiind alocate în acest sens 5 mln. lei. Totodată, menționăm că, anual, MECC organizează și desfășoară concursul proiectelor culturale ale asociațiilor obștești. În anul 2020 au fost susținute financiar 37 de proiecte și pentru prima dată, în anul 2020, proiectele culturale ale organizațiilor necomerciale au fost finanțate în avans în proporție de 70%, iar cota de finanțare din totalul unui proiect a crescut de la maximum 50% la 80%.

Au fost realizate și desfășurate o serie de evenimente culturale, precum:

1) **Ziua Națională a Culturii** a fost organizată în data de 15 ianuarie 2020, în parteneriat cu instituțiile din subordine. Tot în aceeași zi, în incinta Sălii cu Orgă, a fost organizată Gala premiilor MECC în domeniul culturii, eveniment în cadrul căruia au fost premiate cele mai marcante personalități din 12 domenii ale culturii.

2) **Evenimentul de comemorare a victimelor Holocaustului** a fost organizat și a avut loc în data de 27.01.2020. Evenimentul a fost organizat în contextul implementării acțiunilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 313/2017 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2017-2019 privind implementarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la acceptarea Raportului final al Comisiei Internaționale pentru Studierea Holocaustului, prezidată de Elie Wiesel și în conformitate cu Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 210 din 26.11.2015.

3) **A 54-a ediție a Festivalului Internațional de Muzică „Mărțișor”** s-a desfășurat în perioada 1-10 martie și a avut un program divers și bogat în spectacole organizate atât la Chișinău, cât și pe întreg teritoriul țării. Ediția din acest an a cuprins 53 de spectacole muzicale organizate de către: Î.S. Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert”, Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, Sala cu Orgă, Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare „Joc”. Dintre acestea, 28 concerte au fost organizate în diferite raioane ale țării: Anenii-Noi, Bălți, Edineț, Soroca, Criuleni, Cahul, Comrat, Ungheni, Ialoveni, Hîncești, Briceni, Orhei, inclusiv 2 în orașul Tiraspol.

4) **Programul Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor** a fost modificat. Astfel, având în vedere situația pandemică și Starea de Urgență, pe site-ul oficial și pe pagina pe Facebook a ANA au fost prezentate rezumatele comunicărilor pregătite pentru Sesiunea Națională de Rapoarte - *Cercetări arheologice În Republica Moldova, Campania 2019*, care urma să se desfășoare cu prilejul Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor.

5) **Ziua Internațională a Muzeelor și Noaptea Europeană a Muzeelor:** Datorită interesului sporit al cetățenilor Republicii Moldova pentru acest eveniment, MECC, în colaborare cu instituțiile muzeale din țară, a organizat în perioada 16-18 mai o serie de evenimente online, cu genericul „Muzeele pentru egalitate: diversitate și incluziune”. 21 de instituții muzeale naționale și locale din țară s-au alăturat invitației MECC de a organiza evenimente de promovare în mediul online, asigurând astfel accesul publicului la colecțiile muzeale în perioada Stării de Urgență.

6) **Ziua Națională a Portului Popular, ediția a V-a a fost organizată pe 28.06.2020.** Din cauza situației epidemiologice din țară, majoritatea evenimentelor au fost organizate online. Pentru a asigura o promovare mai eficientă a sărbătorii, MECC a dedicat o săptămână (22-28 iunie) celebrării evenimentului. MECC, în colaborare cu MNEIN și CNCPPCI, a organizat o serie de activități care au fost disponibile pe rețelele sociale.

În contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19, ediția din acest an a **Zilei Naționale a Portului Popular** s-a desfășurat în regim online. Evenimentul a fost transmis în direct de către IPNA TV „Moldova 1”. La data de 28 iunie a fost difuzată în direct emisiunea Cu mândrie, Dor de IE dedicată Zilei Naționale a Portului Popular, iar pe parcursul săptămânii au fost difuzate în reluare mai multe emisiuni realizate anterior care pun în prim plan costumul tradițional autentic. Evenimente dedicate portului tradițional au fost organizate în alte 17 localități din Republica Moldova. Acestea s-au desfășurat online sau cu respectarea măsurilor de prevenire a infecției cu COVID-19.

7) **Festivalul Internațional de Operă și Balet „Maria Bieșu” ediția XXVIII-a** a început la 10 septembrie 2020 cu un concert inaugural în anturajul Castelului Mimi, la 13 septembrie a urmat un spectacol cu fragmente din cele mai îndrăgite opere, la 17 septembrie a urmat o gală de balet și 20 septembrie s-a desfășurat concertul de gală din scuarul Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”.

8) În anul 2020, **Zilele Europene ale Patrimoniului (ZEP)** s-au desfășurat în perioada 21 septembrie – 4 octombrie.

În contextul situației epidemiologice provocate de pandemia de COVID-19, MECC a lansat o campanie de sensibilizare a publicului larg cu privire la necesitatea păstrării patrimoniului cultural, cu genericul Arheologia patrimoniului. Organizatorii ZEP 2020 a invitat publicul larg să descopere

obiectivele de patrimoniu din preajma lor. Pentru atingerea scopului, MECC împreună cu Rezervația cultural-naturală „Orheiul vechi”, MNAM, MNIM, MNEIN, ANA și CNCPPCI, de comun cu asociațiile obștești, asociațiile de voluntari, localnici, au organizat campanii de sensibilizare în 9 localități care dețin obiective de patrimoniu de importanță națională, fiind organizate sesiuni de instruire pentru publicul larg cu participarea unui număr limitat de persoane. Campania a continuat și în localitățile Văleni, Slobozia Mare, Crihana Veche, Cheile Butești, Cobani, Climăuții de Jos, Vadul lui Rașcov, Mateuți.

Totalurile Zilelor Europene ale Patrimoniului 2020 au fost difuzate la postul public de televiziune Moldova 1 duminică, 4 octombrie, ora 17.00.

La nivel local, s-au desfășurat 136 de evenimente în 65 de localități din 22 de raioane, cu implicarea a 121 instituții.

9) **Târgul Național al Covorului** *Covorul Dorului* a avut loc la data de 18 decembrie în incinta Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. Cu acest prilej, a fost vernisată expoziția „Scoarța de Camenca – Rai de pomi și flori” care pune în evidență tezaurul de covoare din localitățile raionului Camenca, Republica Moldova. Au fost expuse piese reprezentative din colecția Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală și a Muzeului Național de Istorie a Moldovei. În expoziție au fost incluse mai multe țesături: *scoarțe, păretare*, care reprezintă tradiția țesutului din satele Podoima, Podoimița, Hrușca, Hrustovaia, Valea-Adâncă, de unde provin cele mai spectaculoase covoare, datând din a II-a jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX.

5.3. Promovarea culturii scrise și a lecturii

În scopul promovării lecturii și a cărții, a fost susținută organizarea și desfășurarea expoziției de carte/stand a Republicii Moldova la Târgul Internațional de Carte de la Minsk. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Ambasada Republicii Moldova de la Minsk. De asemenea, a fost organizat și desfășurat concursul proiectelor editoriale 2020, fiind desemnați 12 câștigători/edituri, și acceptate spre editare 94 titluri de carte în tiraj mediu - 270 ex.

Totodată, menționăm că a fost aprobat Programul Național de acțiuni consacrate promovării lecturii, Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 291/2020.

5.4. Promovarea valorilor culturale naționale prin intermediul relațiilor internaționale

La 8 septembrie 2020 a fost semnat Acordul de prelungire a termenului de conservare-restaurare, în cadrul Laboratorului Specializat al Complexului Muzeal Național „Moldova”, Iași (România), a vestigiilor vestimentației liturgice a Mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni, extrase în anul 2016 din cavoul din preajma Bisericii Adormirea Maicii Domnului de la Mănăstirea Căpriană, cu ocazia canonizării Înaltului Ierarh de către Biserica Ortodoxă Rusă.

6. Asigurarea unui sistem eficient de management și de finanțare a culturii

În anul 2020 au fost organizate 4 sesiuni de formare cu cca 160 de participanți din bibliotecile publice și 4 conferințe zonale pentru bibliotecile publice cu peste 270 de participanți. Pe parcursul anului, a fost efectuată analiza ex-post privind implementarea următoarelor acte legislative:

- 1) Legea nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război;
- 2) Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic;
- 3) Legea nr. 251/2008 privind constituirea Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”.

6.1. Asigurarea procesului de instruire profesională a managerilor și specialiștilor din sfera culturii

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate următoarele activități:

1) workshopul din 25 iunie, unde s-a vorbit despre tehnicile de vizualizare a produselor, videomarketing, video trenduri în social media, cât costă un spot bun și dacă merită să economisim pe marginea acestui subiect;

2) conferințele zonale „Biblioteca anului 2020: Consolidare, Interconectare, Participare”, iunie 2020;

3) ședința online din 29.05.2020 cu participarea directorilor muzeelor și agențiilor specializate din subordinea MECC;

4) ședința online din 26 mai cu participarea directorilor instituțiilor teatral-concertistice;

5) ședința online din 28 mai cu participarea reprezentanților secțiilor și direcțiilor cultură;

6) webinarul „Strategii muzeistice de predare în clasa reală sau cea virtuală”
<https://www.facebook.com/ETwinningMoldova/photos/a.161015604109709/1405111603033430>;

7) program educațional special pentru săptămâna pascală „Descoperim Republica Moldova, Împreună!”, învățăm #Altfel;

8) sesiunea de instruire pentru reprezentanții autorităților locale de specialitate, directorii și custozii din cadrul muzeelor publice și private, organizată la 27 noiembrie 2020: sesiunea a fost transmisă live pe pagina de Facebook a MECC și a înregistrat 7,2 mii vizualizări. Urmare desfășurării sesiunii, participanții au completat un chestionar și au fost eliberate certificate de participare;

9) ședința online din 8 decembrie cu participarea reprezentanților secțiilor și direcțiilor cultură privind evidența statistică;

10) ședința online din 8 decembrie cu participarea reprezentanților secțiilor și direcțiilor cultură privind procesul de evaluare a bibliotecilor;

11) în colaborare cu Asociația Obștească „ICOM Moldova” au fost organizate 2 sesiuni de informare în cadrul proiectului cultural *Patrimoniu Cultural Mobil – un pas pentru o nouă platformă de comunicare*, finanțat de către MECC în cadrul concursului de proiecte culturale. La sesiuni au participat directorii și custozii din cadrul a 5 muzee-pilot.

De asemenea, au fost organizate 4 sesiuni de formare cu cca 160 de participanți din bibliotecile publice și 4 conferințe zonale pentru bibliotecile publice cu peste 270 de participanți.

A fost asigurat procesul de atestare a personalului de specialitate din biblioteci.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/img20200511_08490651.pdf?fbclid=IwAR0yN7PBlsUGIaUUTqv7Njs-VGr0WRj6wN1b3Uw7mv7-vu-iIQF6Fr8OPI

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_practic_pentru_aplicarea_regulementului_ed_2.pdf

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121744&lang=ro

6.2. Consolidarea procesului participativ și asigurarea transparenței în activitatea decizională

În scopul elaborării și promovării **proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil** a fost elaborată Analiza Impactului de Reglementare, care a fost plasată pe pagina web oficială a MECC și pe www.particip.gov.md. Totodată, a fost consultat și avizat în cadrul următoarelor ședințe:

1) ședința de lucru cu participarea conducerii muzeelor, a experților acreditați în domeniul patrimoniului cultural mobil;

2) ședința Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

3) Ședință cu participarea directorilor și contabililor din cadrul muzeelor naționale.

Urmare raportului de expertiză a Grupului de lucru a Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, proiectul a fost transmis spre consultare următorilor agenți economici: Centrul de Dezvoltare a Industriilor Creative COR, care încorporează circa 15 instituții publice și private, Casa Portului Popular *Casa Cristea*, Întreprinderea Individuală *Popescu Ecaterina*, SRL *Media Show Grup* (nr. 05/2-09/5678 din 16.10.2020).

În cadrul ședințelor **Comisiei naționale a muzeelor și colecțiilor**, organism științific consultativ de specialitate al MECC în domeniul patrimoniului cultural mobil și al muzeografiei, au fost consultate următoarele proiecte de acte normative:

- 1) Proiectul hotărârii Guvernului pentru punerea în aplicare a Legii nr. 262/2017 (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 604/2020);
- 2) Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei naționale a muzeelor și colecțiilor;
- 3) Comisia a fost consultată în vederea acreditării experților în domeniul patrimoniului cultural mobil, a înregistrării muzeelor în Registrul muzeelor, a clasării bunurilor culturale mobile.

Comisia națională pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, organism științific consultativ de specialitate al MECC, a fost implicată în următoarele acțiuni de consultare și avizare:

1) avizarea Normelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial; a Regulamentului privind clasarea elementelor de patrimoniu cultural imaterial și ținerea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial, Regulamentului cu privire la Registrele locale ale patrimoniului cultural imaterial, Regulamentului cu privire la conferirea Titlului Tezaur Uman Viu;

2) examinarea demersului din partea Comisiilor Naționale pentru UNESCO din Germania și Luxemburg privind înscrierea practicilor legate de moșit în Lista Reprezentativă UNESCO și asigurarea suportului în vederea continuării colaborării cu țările respective;

3) acreditarea experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial și completarea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial.

În cadrul **Consiliului Național pentru Monumentelor de For Public**, organ metodic-științific de specialitate al MECC în domeniul monumentelor de for public, au fost examinate următoarele proiecte de acte normative:

- 1) proiectul hotărârii de Guvern cu privire la completarea Legii monumentelor de for public nr. 192/2-11 și Legii privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război nr. 161/2017;
- 2) proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului - cadru privind organizarea concursului de selectare a autorului monumentelor de for public sau operei comemorative de război.

Consiliul Național al Monumentelor Istorice, organism de specialitate, care reprezintă autoritatea științifico-metodică în domeniul protejării de stat a monumentelor istorice și funcționează pe lângă MECC, examinat și avizat proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de hotărâre a Parlamentului privind modificarea Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993, (număr unic 714/MECC/2020).

Pe domeniile de competență, **s-a participat la următoarele avizări și consultări ale proiectelor de acte normative:**

- 1) proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr.1433/2016 privind instituirea Comisiei pentru delimitarea suplimentară a unor obiecte ale patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova care fac parte din complexul „Combinatul de Vinuri „Cricova” - S.A.”;
- 2) proiectul de hotărâre privind înființarea în municipiul Ungheni a operei comemorative de război în memoria ostașilor căzuți în războiul din Afganistan (1974-1989);

- 3) proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind conținutul-cadru, principiile metodologice de elaborare și actualizare, avizare și aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național;
- 4) proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Turismului „Turism 2025”;
- 5) proiectul de hotărâre privind modul și condițiile de acordare a permisiunii de folosire a denumirii oficiale sau istorice a statului în marcă, desen sau model industrial;
- 6) proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului de protecție și gestiune a Patrimoniului Mondial UNESCO în Republica Moldova „Arcul Geodezic Struve” pentru perioada 2021-2025;
- 7) Proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Știință și Memorie Militară;
- 8) proiectul de lege privind importul unui bun (inițiativa legislativă nr. 461 din 24.11.2020);
- 9) proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2024 privind promovarea memoriei Holocaustului și culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță;
- 10) proiectului hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar” (număr unic 533/MADRM/2019);
- 11) aviz la Planul Urbanistic General al orașului Dondușeni;
- 12) proiectul deciziei Primăriei mun. Chișinău cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Muzeului de istorie a orașului Chișinău;
- 13) proiectul deciziei Primăriei mun. Chișinău cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare a concursului pentru angajarea personalului de specialitate în cadrul Muzeului de Istorie a orașului Chișinău

Pe parcursul anului, a fost efectuată analiza ex-post privind implementarea următoarelor acte legislative:

- 1) Legea nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război;
- 2) Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic;
- 3) Legea nr. 251/2008 privind constituirea Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”.

7. Activități realizate în anul 2020, în contextul pandemiei COVID – 19

Pandemia COVID-19 a început în Republica Moldova la finalul unuia dintre cele mai importante evenimente culturale anuale – Festivalul Internațional de Muzică „Mărțișor”, astfel încât ultimele concerte din cadrul festivalului (10,11 martie) au fost anulate. Astfel, din martie și până în luna august, activitatea culturală în toată țara a fost aproape inexistentă. Au fost anulate toate festivalurile mari, iar teatrele, cinematografele, sălile de spectacol și casele de cultură au fost închise până la sfârșitul lunii septembrie. Astfel, putem deduce că evenimentele culturale nu au contribuit în vreun fel la creșterea numărului de noi îmbolnăviri. Totuși, instituțiile culturale se află în continuare printre primele segmente cu activitate suspendată.

Guvernul a reușit să mențină pentru bugetarii din cultură salariile la același nivel cu cel dinainte de perioada pandemică, dar din păcate, pentru sectoarele privat și independent situația a fost mai problematică, inclusiv din cauza unei reglementări foarte vagi a acestor sectoare creative și culturale. Foarte multă lume în perioada șederii acasă a avut parte inclusiv de un respiro cultural, a putut urmări spectacolele teatrelor noastre pe internet, și-a comandat mai multe cărți *online*, a privit mai multe filme etc. Muzeele își prezintă colecțiile *online*, bibliotecile oferă acces la fondul de carte națională și internațională, dezvoltă cursuri *online* pentru cei pasionați de *code-ing* etc. Consumul cultural a fost cu

certitudine mai mare în perioada pandemiei, și asta poate influența și situația de după. E adevărat că accesul la aceste produse și servicii culturale a fost preponderent în timpul pandemiei și că nu putem anticipa o creștere a cheltuielilor asociate culturii pentru gospodării. În Republica Moldova însă consumul cultural a atins, probabil, deja niște limite minime. Să nu uităm că în pofida subdezvoltării, există și la noi instrumente care susțin oamenii de cultură.

În primul rând, avem foarte mulți artiști care sunt bugetari și care își vor păstra veniturile. Pentru somitățile din domeniul culturii există sistemul de indemnizații viagere, care le va permite să își continue activitatea de creație. Sperăm ca și anumite municipalități să lanseze concursuri de proiecte culturale asemenea Ministerului și, evident, așteptăm să se întâmple asta în primul rând în municipiul Chișinău.

Începând cu 1 august 2020, la inițiativa MECC au fost permise din nou evenimentele culturale în aer liber, cu respectarea condițiilor de prevenire a pandemiei COVID-19, și cu limitarea numărului de participanți la 50 persoane. Din data de 5 septembrie, la fel la inițiativa ministerului, numărul limită a participanților la evenimente culturale în aer liber a fost exclus. Iar din 24 septembrie, la fel, la inițiativa Ministerului Educației, Culturii și Cercetării s-a permis desfășurarea activităților, cu prezența spectatorilor, în incinta instituțiilor teatral-concertistice și a caselor de cultură cu respectarea prevederilor Instrucțiunii privind măsurile de prevenire și control a infecției COVID – 19.

Actualmente, MECC promovează reluarea evenimentelor culturale în săli (spectacole de muzică și teatru dar și proiecții cinematografice), ori acestea ar urma să fie închise doar în ultimă instanță, în cazul în care celelalte măsuri nu vor fi eficiente. Potrivit informațiilor furnizate ministerului de către instituțiile de cultură, în perioada în care acestea și-au reluat activitatea nu a existat niciun focar în cadrul activităților culturale desfășurate, având în vedere că publicul acestor tipuri de evenimente, este unul responsabil.

Acțiunile întreprinse de MECC pentru diminuarea impactului pandemiei de Covid-19 în sectorul cultural:

- Menținerea salariilor bugetare din sector la nivelul de 100%;
- Creșterea substanțială a numărului de spectacole disponibile on-line și gratuit din partea teatrelor subordonate ministerului;
- Flexibilitatea contractelor de finanțare pentru organizațiile necomerciale care au câștigat concursul de proiecte culturale organizat de către minister;
- Modificarea Regulamentului de finanțare din bugetul de stat a proiectelor culturale ale organizațiilor necomerciale în sensul încurajării utilizării unei componente on-line sporite;
- Sperăm ca și anumite localități să lanseze concursuri de proiecte culturale asemenea ministerului și, evident, așteptăm să se întâmple asta în primul rând în municipiul Chișinău;
- Pentru somitățile din domeniul culturii există sistemul de indemnizații viagere, care le va permite să își continue activitatea de creație;
- Suportul financiar care deja este aprobat pentru a susține sectorul cultural independent (proiectele culturale), pentru a susține companiile din domeniul industriilor creative (programul de editare a cărții naționale) și programul de producții cinematografice;
- Chestionar tematic pentru identificarea celor mai stringente probleme ale instituțiilor și organizațiilor culturale și selectarea unor direcții de intervenție în contextul pandemic;
- Includerea unui modul dedicat educației prin cultură în cadrul cursurilor școlare adaptate on-line;
- Diversificarea ofertei de servicii gratuite accesibile on-line din partea muzeelor și bibliotecilor subordonate ministerului;

- Din data de 1 august 2020, la inițiativa Ministerului Educației, Culturii și Cercetării au fost permise din nou evenimentele culturale în aer liber, cu respectarea condițiilor de prevenire a pandemiei COVID-19, și cu limitarea numărului de participanți la 50 persoane. Din data de 5 septembrie, la fel la inițiativa ministerului, numărul limită a participanților la evenimente culturale în aer liber a fost exclus;
- Din data de 24 septembrie 2020, la inițiativa Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a fost permisă reluarea organizării evenimentelor culturale în instituțiile de spectacol și casele de cultură de pe întreg teritoriul țării;
- Urmărim cu atenție și măsurile întreprinse de către statele din vestul Europei cu o bogată experiență în gestionarea patrimoniului cultural și a artelor, pentru a o putea prelua.

III. Sectorul Tineret

Realizarea politicii de tineret se întemeiază pe principiile cooperării intersectoriale, coordonate de instituțiile statului, care comunică, se informează și cooperează pentru atingerea unor scopuri comune în vederea asigurării oportunităților de participare și dezvoltare multilaterală a tinerilor, participării lor active la toate aspectele vieții prin integrare și implicare deplină, prin acces la informare și la servicii de calitate în educație, protecție socială, antreprenariat, sănătate, educație, angajare în câmpul muncii, cultură etc.

Activitatea sectorului de tineret este bazată pe următorul cadru normativ și de politici: Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret; Hotărârea Guvernului nr. 1213/2010 privind aprobarea unor măsuri de susținere a activităților pentru tineret; Strategia Națională de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1006/2014.

Prioritățile stabilite în actele normative și de politici publice privind dezvoltarea sectorului de tineret vin să consolideze capacitățile instituționale, dezvoltând un model eficient de implementare a politicilor la nivel local, punctul de pornire pentru toate acțiunile strategice fiind necesitățile, provocările și interesele reale ale tinerilor.

Prioritățile strategice în domeniu sunt realizate prin intermediul următoarelor Programe:

- Programul de Dezvoltare a Centrelor de Tineret 2022 (PDCT 2022);
- Programul anual de granturi pentru organizațiile de tineret;
- Programul național de asistență pentru consolidarea și dezvoltarea consiliilor raionale/municipale ale tinerilor;
- Programul „Capitala Tineretului”.

1. Creșterea nivelului de implicare a tinerilor în procesul de consolidare a democrației participative

Creșterea nivelului de implicare a tinerilor în consolidarea democrației participative reprezintă un obiectiv general care este implementat etapizat prin intermediul tuturor politicilor, programelor și activităților desfășurate și realizate de minister. Prin dezvoltarea continuă a cadrului normativ din domeniu și aplicarea mecanismelor de stimulare a actorilor cheie responsabili de implementare a politicilor naționale și locale, ministerul a reușit să asigure integrarea viziunii strategice naționale în politicile locale. Provocările majore întâlnite pe parcursul anului țin în principiu, în contextul

resurselor financiare limitate alocate, de lipsa sustenabilității mecanismelor propuse de implicare a tinerilor în procesele democratice. O premisă a succesului politicilor publice constă în operarea cu date exacte și proaspete, or studiile realizate pe parcursul anului au fost centrate în principiu pe sănătatea psiho-emoțională a tinerilor și pe impactul financiar al epidemiei.

1.1. Elaborarea și dezvoltarea cadrului normativ și de politici în domeniul tineretului

Pe parcursul anului 2020, o prioritate care a stat la baza activității ministerului pe dimensiunea tineret a fost dezvoltarea cadrului normativ aferent domeniului. În acest context, au fost elaborate un șir de documente ce servesc drept suport autorităților publice locale în procesul de constituire a Centrelor de tineret, organizarea și funcționarea acestora, precum și dezvoltarea serviciilor prestate la nivel local. De asemenea, este de menționat faptul că pe parcursul anului 2020 au fost operate modificări la Strategia Națională de Dezvoltare a Sectorului de Tineret și a Planului de acțiuni conex, în scopul consolidării și creșterii nivelului de implicare a tinerilor și promovare a democrației participative. Un proces important inițiat cu aportul ministerului este amendarea Legii cu privire la tineret, votată în primă lectură de Parlament. Modificările operate vin să dezvolte mecanismele de intervenție a statului în procesul de colaborare cu structurile asociative de tineret, precum și să stimuleze colaborarea între tineri și structurile locale. Este de evidențiat aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a Programului „Capitala Tineretului” și crearea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret (ANDPAT) - structură în subordinea ministerului cu competențe în dezvoltarea lucrului de tineret, colectarea și analiza datelor statistice, dezvoltarea programelor etc.

În vederea consolidării și dezvoltării cadrului normativ pentru sectorul tineret, au fost elaborate/aprobate următoarele acte normative:

- 1) Hotărârea de Guvern nr. 598/2020 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret;
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=122776&lang=ro
- 2) Hotărârea de Guvern nr. 347/2020 privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a Programului „Capitala Tineretului”. Actul normativ stabilește direcțiile prioritare de intervenție, obiectivele, procedura de organizare și desfășurare a concursului de selecție, precum și mecanismul de implementare a Programului.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121725&lang=ro
- 3) Hotărârea de Guvern nr. 477/2020 privind la alocarea mijloacelor financiare pentru susținerea programelor raionale/municipale de granturi. Actul normativ a fost elaborat întru executarea prevederilor Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret, și în conformitate cu prevederile Acordurilor de parteneriat privind dezvoltarea centrelor de tineret, semnate între MECC și Consiliile Raionale, având drept scop sporirea nivelului de activism civic al tinerilor, inclusiv în rândul celor cu oportunități reduse, prin dezvoltarea mecanismelor (tip grant) de susținere a inițiativelor tinerilor la nivel de comunități.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=122130&lang=ro
- 4) Regulamentul privind acordarea premiului național pentru tineret, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 735 din 28.07.2020. Actul normativ stabilește condițiile de organizare și aplicare la concurs în scopul premierii celor mai bune proiecte/inițiative/idei realizate de către și pentru tineri.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/regulament_premiu_tineret_pdf.pdf
- 5) Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Centrului de tineret a fost aprobat în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat și remis spre avizare, expertiză juridică și expertiză anticorupție (nr. unic 770/MECC/2020).

Proiectul a fost expediat spre a doua avizare, însă, în legătură cu identificarea unor neconcordanțe de ordin legislativ, procesul de aprobare a documentului vizat a fost tergiversat. Pentru evitarea unor divergențe între noțiunile din Legea nr.215/2016 cu privire la tineret, în *Avizul la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret*, remis Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, MECC a venit cu propunerea ce vizează, completarea și ajustarea cadrului normativ prevăzut de prezenta lege. Proiectul a fost aprobat în prima lectură.

<https://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=7771>

- 6) Documentele conexe privind cadrul regulatoriu de activitate a Centrelor de tineret au fost elaborate și urmează a fi aprobate, conform prevederilor Legii cu privire la tineret.
- 7) Documentul Conceptual al Portofoliului de programe (servicii) pentru Centrele de tineret a fost elaborat și consultat cu autoritățile publice locale fondatoare, cu reprezentanții centrelor de tineret, Grupul de referință privind implementarea Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret 2022, cât și cu reprezentanții sectorului asociativ de tineret. Documentul urmează a fi definitivat și aprobat.

1.2. Susținerea inițiativelor, programelor și proiectelor de tineret la nivel local și central, inclusiv dezvoltarea studiilor și cercetărilor în domeniu

Pe parcursul anului 2020, ministerul a continuat să acorde suport informațional și financiar, atât direct prin intermediul Programului de Granturi derulat cât și prin co-finanțarea programelor locale de granturi, organizațiilor de tineret și grupurilor de inițiativă locale. La nivel central au fost susținute 31 de organizații de tineret care au implementat proiecte naționale și regionale cu impact pentru tineri. La nivel local, prin intermediul autorităților publice locale, au fost derulate programe de granturi în 9 UAT. Suma totală a finanțării nerambursabile acordate a fost de peste 10 milioane lei.

Este de menționat faptul că cu ocazia marcării Zilei naționale a tineretului a fost derulat concursul Premiul național de tineret ce are drept scop remarcarea realizărilor, performanțelor specialiștilor de tineret din cadrul autorităților administrației publice locale, a lucrătorilor de tineret, tinerilor care au rezultate deosebite, precum și a structurilor reprezentative ale tinerilor au contribuit la dezvoltarea sectorului și politicilor de tineret la nivel local și au participat la dezvoltarea serviciilor de tineret. În cadrul Ceremoniei de Premiere, ediția 2020, care a fost desfășurată la data de 8 noiembrie, au fost acordate 11 premii naționale. Fondul de premiere a constituit 154 000,00 lei.

<https://mecc.gov.md/ro/content/ministerul-educatiei-culturii-si-cercetarii-premiat-cei-mai-merituosi-tineri-si-lucratori-de>

Suplimentar, pe întreg teritoriul țării au fost realizate peste 350 de activități la nivel central și la nivel local cu implicarea a 25 de UAT. Planul consolidat de acțiuni a fost elaborat și publicat pe pagina web a ministerului:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/planul_consolidat_privind_actiunile_dedicate_zilei_nationale_a_tineretului_si_zilei_internationale_a_studentului_2020.pdf

Cu suportul partenerilor externi au fost realizate un șir de studii și cercetări în domeniu care vor sta la baza elaborării unui nou document național de politici în domeniul tineret. Printre cele mai notabile documente elaborate sunt de menționat Indexul de tineret, Studiului de analiză comprehensivă a sectorului de tineret și evaluarea nivelului de implementare a Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020.

Pentru a asigura calitatea vieții tinerilor și implicarea lor în procesul de consolidare a democrației participative, precum și identificarea provocărilor și necesităților actuale ale tinerilor, formularea unor politici publice locale relevante, a fost realizat *au Sondaj în mediul tinerilor la nivel local*, în cadrul

căruia au fost intervievați tineri din 19 unități administrativ-teritoriale, cu vârsta cuprinsă între 14-35 ani, din diverse domenii de activitate, cu diferit statut social. Ca metodă de cercetare a fost utilizată o anchetă sociologică. Instrumentul de cercetare a fost chestionarul, care a inclus cercetarea mai multor aspecte ale vieții tinerilor (*educație non-formală, sănătate, participare, timp liber, angajare, etc*). Evaluarea a fost realizată dintr-o perspectivă bazată pe abordare larg participativă, responsabilă, transparentă și nediscriminatorie, care presupune asigurarea diversității participanților implicați în cadrul chestionării. Colectarea datelor a fost realizată în luna martie--mai 2020. Analiza necesităților și intereselor tinerilor a vizat aspectele ce țin de: provocările și nevoile actuale ale tinerilor, drepturile tinerilor și respectarea lor; identificarea programelor de interes pentru tineri; timp liber și sănătatea tinerilor, fiind grupată după trei categorii de vârstă: 14-19 ani; 20-24 ani; 25-35 ani. În cadrul sondajului au fost intervievați 4639 tineri. Rezultatele acestui sondaj au stat la baza etapei a doua – *consultarea tinerilor și formularea propunerilor pentru bugetul local al APL pe componenta de tineret pentru anul 2021*.

1.3. Promovarea principiului de participare și dezvoltarea mecanismelor de realizare a participării tinerilor în procesul de luare a deciziilor

Dezvoltarea mecanismelor clare și eficiente pentru asigurarea implicării tinerilor în procesul de luare a deciziilor reprezintă dimensiunea pe care, în profida interdicțiilor impuse de criza pandemică, ministerul a înregistrat succese notabile pe parcursul anului 2020. În acest sens, a fost continuată implementarea Programului de asistență pentru consolidarea consiliilor locale/raionale/municipale de tineret, punându-se accent pe dezvoltarea instituțională a structurilor reprezentative ale tinerilor, consolidarea capacităților Rețelei naționale a consiliilor locale prin diversificarea ofertei de instruire dedicată tinerilor consilieri, astfel fiind create condiții pentru încurajarea tinerilor din mai multe comunități în crearea consiliilor locale/comunitare și abilitarea acestora în procesul decizional la nivel local.

La finele anului, rata de acoperire teritorială a consiliilor funcționale constituia cca 75, 61% din unitățile administrativ-teritoriale nivel II și 14,9% numărul total de UAT de nivel I, unde a fost dezvoltat un mecanism de reglementare și bună guvernare, având la bază un parteneriat între consiliile de tineret cu autoritățile Administrației Publice Locale, fapt ce a contribuit la asigurarea creșterii calitative a impactului bugetelor locale pentru dezvoltarea sectorului de tineret la nivel local.

Astfel, pe parcursul anului 2020, în cadrul Programului de asistență pentru *Consolidarea capacităților Consiliilor Locale ale Tinerilor*, care include *câteva etape*, au fost organizate și desfășurate mai multe acțiuni/proiecte care au asigurat realizarea procesului de implicare a tinerilor în consultarea tinerilor și elaborarea recomandărilor pentru autoritățile publice locale în vederea planificării și elaborării bugetelor pe componenta de tineret, bazate pe necesitățile actuale ale acestora, după cu urmează:

- 1) în 19 UAT a fost desfășurat procesul de chestionare a tinerilor în cadrul căruia au fost intervievați peste 4639 de tineri și elaborate rapoarte privind necesitățile și provocările cu care se confruntă tinerii (martie-mai 2020);
- 2) în 19 UAT au fost desfășurate forumuri raionale/municipale ale tinerilor cu participarea reprezentanților autorităților publice locale, ONG-uri, centrelor de tineret, servicii prietenoase tinerilor alți actori locali (833 participanți). În cadrul forumurilor au fost abordate necesitățile/ provocările actuale cu care se confruntă tinerii, precum și elaborate măsurile de depășire a acestora, aprobate *19 rezoluții*, ulterior acestea fiind expediate către Autoritățile Publice Locale (august-octombrie 2020);

- 3) în 17 UAT a fost lansat procesul de elaborare a propunerilor de programe destinate tinerilor (*post forumuri*), în care au fost implicați peste 586 tineri, specialiști în domenii conexe, reprezentanți ai APL, fiind elaborate 64 proiecte și programe care apoi au fost înaintate cu titlu de recomandare Autorităților Publice Locale pentru a fi incluse în bugetele locale pe componenta de tineret pentru anul 2021 (iulie - octombrie 2020);
- 4) ședințe plenare ale Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor (CR/MT), alte activități de dialog realizate cu autoritățile publice locale despre provocările cu care se confruntă tinerii la nivel de comunitate, măsurile posibile pentru depășirea acestora, unde tinerii au fost informați privind prioritizarea cheltuielilor pe componenta de tineret pentru anul 2021 (*masă rotundă, cafenea publică, etc.*);
- 5) participarea reprezentanților CR/MT la ședințele APL. Din numărul total de propuneri inițiate de către tineri, 84 % din programe și proiecte expediate către APL au fost aprobate la ședința APL de aprobare a bugetului local (noiembrie- decembrie 2020);
- 6) Ședințe trimestriale de coordonare a implementării planului calendaristic în cadrul cărora 23 Consilii Raionale/ Municipale ale Tinerilor au aprobat planul de acțiuni pentru participarea în procesul de elaborare a bugetului public și a planului de activități pe componenta de tineret a APL pentru anul 2021;
- 7) Ședințe Plenare de raportare pentru anul 2020 (noiembrie- decembrie 2020) în cadrul cărora au fost prezentate 19 rapoarte de activitate a Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor pentru anul 2020;
- 8) Elaborarea a 15 *buletine informative* în parteneriat cu prestatorii de servicii existente în UAT, promovate în mediul online, datorită cărora tinerii au avut posibilitatea să vizualizeze planul activităților care vor fi realizate de către CR/MT la nivel de comunitate, astfel fiind implicați în diverse procese comunitate peste 100 tineri din UAT unde activează structurile reprezentative ale tinerilor;
- 9) Campania de informare a tinerilor privind oportunitățile de participare/dezvoltare existente la nivel local, în cadrul căreia, circa 50 de tineri din fiecare raion au beneficiat de activități de dezvoltare profesională, personală, ghidare în carieră etc, atât la nivel local cât și la nivel național (pe parcursul anului);
- 10) Cartografierea și evaluarea serviciilor pentru tineri. În cadrul procesului de cartografiere au fost elaborate 6 *hărți cu prestatorii de servicii* și evaluate peste 100 de instituții care prestează servicii pentru tineri;
- 11) Program de susținere a Consiliilor de Tineret pe timp de pandemie care a inclus 12 *campanii desfășurate* de către 10 Consilii Raionale/Municipale și 2 Consilii locale ale tinerilor;
- 12) Campania *#plusUnTânărVotează* de mobilizare a tinerilor, care a contribuit la creșterea numărului tinerilor participanți la vot (50,94% din numărul total de tineri);
- 13) Conferința Națională Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor din Moldova (27-29 noiembrie, or. Orhei) la care au participat reprezentanți din 25 UAT, în cadrul căreia au fost prezentate 20 rapoarte de activitate a CR/MT, raportul de activitate al RNCLTM, identificate prioritățile și elaborat planul calendaristic pentru anul 2021.

În scopul dezvoltării abilităților tinerilor consilieri, precum și consolidării capacităților instituționale ale CR/MT au fost desfășurate mai multe acțiuni și proiecte de instruire și ghidare a tinerilor:

- 1) Programul Super Mentor, în cadrul căruia 29 de tineri au fost informați și ghidați metodologic privind crearea Consiliilor locale de Tineret (19-22 august 2020);

- 2) Școala de vară pentru *Departamentului Resurse Umane*, în cadrul căreia 25 membri ai departamentului Resurse Umane din 23 CR/MT au fost instruiți și familiarizați cu principiile educației nonformale, au testat modalități de evaluare și motivare a consilierilor, au explorat instrumente de implicare a tinerilor cu oportunități reduse în activitatea unei structuri de reprezentare a tinerilor, astfel fiind elaborate 6 sisteme de motivare a consilierilor pentru implicare activă în activitățile consiliilor;
- 3) Școala de vară pentru *Departamentului Participarea bugetară*, 25 tineri instruiți privind planificare bugetară din cadrul 23 CR/MT;
- 4) Școala de vară pentru *Departamentului Proiecte pentru Tineri*, 27 de tineri instruiți privind scrierea proiectelor, 5 proiecte elaborate de participanți pentru întreaga structură a RNC LTM (18-20 august 2020);
- 5) Școala de toamnă *Digital Weekend* (11-13 septembrie 2020) cu participarea a 25 tineri (10 activități de instruire privind realizarea conferințelor live, zoom/video, altele, desfășurate; 20 de pagini Facebook și Instagram analizate; 4 video format TikTok realizate);
- 6) Atelier de instruire pentru Consiliile Locale ale Tinerilor “*Advocacy și bugetarea participativă la nivel local*” (11-13 septembrie 2020), în cadrul căruia au participat 40 de tineri care au contribuit la elaborarea a 11 planuri de advocacy;
- 7) Instruire „*Tânăr informat - Tânăr implicat*”. În cadrul proiectului 10 consilii de tineret au beneficiat de instruire pe tematicile participarea tinerilor în procesul decizional, organizarea și desfășurarea evenimentelor, design, comunicare, scrierea proiectelor, voluntariat, precum și pe alte tematici solicitate de tinerii consilieri (pe parcursul anului).

În vederea consolidării structurilor reprezentative ale tinerilor la nivel local s-a pus accent pe dezvoltarea instituțională a CR/MT și crearea consiliilor locale/comunitate, numărul consiliilor create fiind de 18 structuri reprezentative ale tinerilor în 7 raioane ale republicii. În anul 2020, în condițiile de pandemie, numărul Consiliilor raionale/municipale ale tinerilor a rămas neschimbat - 23 CR/MT, însă, urmare a desfășurării activităților de pregătire și abilitare a tinerilor pentru implicarea în procesul decizional, numărul structurilor reprezentative ale tinerilor la nivel comunitar a crescut. Astfel, au fost create:

- 1) 18 consilii locale (comunitare) ale tinerilor în raioanele Rezina(2), Orhei(2), Drochia(2), Ialoveni (7), Fălești (1), Soroca(1), Chișinău (3);
- 2) Grupuri de inițiativă în mun. Bălți, raioanele Edineț, Criuleni în scopul creării structurilor reprezentative ale tinerilor la nivel local;
- 3) 16 rețele raionale/municipale ale consiliilor de tineret au fost consolidate;
- 4) Numărul structurilor reprezentative ale tinerilor care activează la nivel local constituie: 23 Consilii Raionale/Municipale și 134 Consilii locale/comunitare ale tinerilor.

Urmare evaluării activității Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor, Consiliilor Locale/Comunitare, pentru implicare și rezultate remarcabile obținute în anul 2020, Rețeaua Națională a Consiliilor Locale ale Tinerilor din Moldova a organizat Gala Premiilor pentru Consiliile de Tineret, ediția 2020 (21 noiembrie) în cadrul căreia au fost premiați: 3 CR/MT, 2 Consilii locale/comunitare, 4 departamente, 13 tineri voluntari activi din cadrul CR/MT și 1 specialist de tineret.

În scopul dezvoltării unui instrument și suport logistic pentru facilitarea participării, dezvoltării și implicării tinerilor în diverse procese comunitare, care oferă posibilitate tinerilor de a se informa referitor la serviciile pentru tineri active, implicării în activitățile consiliilor de tineret, prin intermediul *Platformei online de informare pentru tineri a RNCLTM*, în perioada de referință, au fost desfășurate:

3 *ședințe online* cu președinții CR/MT; 26 *ședințe online* ale CR/MT; 9 *sesiuni de consultare* privind accesarea portalului; a fost asigurată desfășurarea alegerilor locale în raioanele Glodeni și Florești (în vederea creării consiliilor comunitare); 32 *alegeri online* privind crearea /completarea CR/MT. Platforma a fost accesată de 1590 vizitatori unici din 30544 vizite pe parcursul anului și 325 persoane înregistrate pe portal.

În scopul diversificării mecanismelor de participare a tinerilor în procesul decizional și pentru consolidarea capacităților autorităților publice în dezvoltarea și implementarea politicilor publice pe domeniu, în baza angajamentelor în programul de guvernare a fost inițiat procesul de elaborare a regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Comisiilor Consultative pentru Politicile de Tineret, în colaborare cu Consiliul Național al Tineretului din Moldova.

1.4. Promovarea spiritului civic în rândurile tinerilor și dezvoltarea sectorului de voluntariat

Realizarea acestui obiectiv a fost focusată pe 2 direcții principale: 1. asigurarea funcționării Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat (IGAV) și a instrumentelor de lucru folosite în activitatea de voluntariat și 2. susținerea proiectelor și inițiativelor de tineret privind promovarea voluntariatului și a activismului civic. Astfel, pe parcursul anului, au fost organizate trei *ședințe* a Comisiei de certificare, în cadrul cărora au fost certificate 20 instituții gazdă a activității de voluntariat și eliberate 221 de *carte de voluntar*. Proiectele de voluntariat aferente domeniului de voluntariat susținute sunt:

- 1) Săptămâna Națională a Voluntariatului, în parteneriat cu Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală „ANIMA” care a avut drept scop promovarea voluntariatului la nivel național prin implicarea a minimum 25 UAT în activități de voluntariat pe parcursul unei săptămâni. Ca rezultat au fost mobilizați peste 1500 de voluntari în implementarea a peste 169 activități;
- 2) „IntegrACT ALUMNI”, în parteneriat cu Institutul de Inițiative rurale care a avut scopul de a îmbunătăți climatul activismului civic și de voluntariat, în rândul tinerilor din medii rurale din Moldova, prin fortificarea a 10 grupuri de tineri, reprezentanți ai minorităților etnice;
- 3) Maratonul voluntar „Done in 72”, în parteneriat cu Centrul Cultural KEDEM, proiect focusat pe capacitatea a 12 grupuri locale de tineret în rezolvarea voluntară a 12 necesități sociale, regionale;
- 4) Festivalul Voluntarilor 2020, în parteneriat cu Fundația pentru Educație Non-Formală care a avut drept scop recunoașterea muncii și meritelor voluntarilor (14 premianți și 3 mențiuni), precum și promovarea voluntariatului în Republica Moldova (peste 15000 de persoane informate);
- 5) „Inițiez! Coordonez! Promovez! Program de instruire a coordonatorilor de voluntari!” în parteneriat cu A.O. „Asociația pentru Dezvoltare Creativă”. În cadrul proiectului au fost livrate instruiri atât pe partea teoretică, cât și practică, pentru 58 coordonatori de voluntari de pe întreg teritoriul țării, dintre care 22 sunt reprezentanți ai instituțiilor publice (liceu, primărie, inspectorat, centru etc). Instruirile au cuprins următoarele module: domeniile de activitate a voluntariatului; managementul activității de voluntariat; validarea și recunoașterea activității de voluntariat; prezentarea programului de voluntariat în organizație și a regulamentului de activitate a voluntarilor; pregătirea documentelor pentru a deveni organizație gazdă a voluntarilor; sesiuni de networking;
- 6) „Programul de mentorat în voluntariat” realizat în cadrul Fondului Comun pentru dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republica Moldova al MECC, SDC și UNFPA Moldova, grupul țintă fiind 11 echipe de

voluntari din cadrul Centrelor de Tineret /Volunteer Quest, (23 participanți instruiți, 8 activități de voluntariat realizate).

2. Dezvoltarea cadrului instituțional și de politici privind serviciile de tineret

Dezvoltarea și extinderea serviciilor de tineret, a capacităților de infrastructură și de dezvoltare instituțională reprezintă unul din obiectivele strategice prin care se urmărește acordarea suportului logistic și metodologic Centrelor de tineret raionale și comunitare, instituții publice care prestează servicii pentru tineri, cât și servicii de incubare și găzduire a inițiativelor/proiectelor generate de către tineri, grupuri și organizații de tineret, astfel încât să fie sporit numărul de tineri beneficiari și atinse obiectivele din Strategia Națională de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020. Reieșind din contextul pandemic, suportul informațional și metodologic acordat autorităților publice locale nu s-a finalizat cu deschiderea unor Centre noi, or au fost prioritizate activitățile ce țin nemijlocit de sănătate. În aceste condiții, ținem să menționăm totuși că prin intermediul Fondului Comun privind dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republica Moldova al ministerului, UNFPA și SDC, a fost asigurată continuitatea procesului de fortificare a capacităților instituționale a Centrelor de tineret și creșterea gradului de profesionalizare prin activități de formare continuă a lucrătorilor de tineret. Pentru dezvoltarea capacităților instituționale și de infrastructură, în anul 2020, au fost inițiate mai multe procese de elaborare și coordonare și/sau realizate mai multe acțiuni: elaborarea de ghiduri, note conceptuale, planuri și subprograme, lansate diverse programe/proiecte care au contribuit la dezvoltarea mecanismului instituțional pentru asigurarea calității și eficienței lucrului de tineret; creșterea gradului de instruire profesională prin dezvoltarea abilităților personale și capacităților instituționale ale sectorului de tineret din teritoriu prin dezvoltarea unei colaborări intersectoriale eficiente și continue în domeniu; îmbunătățirea gradului de accesibilitate a tinerilor cu dizabilități la programele și serviciile prestate de către Centrele de tineret. Pe dimensiunea cadru instituțional, a fost elaborat un nou regulament cadru privind organizarea și funcționarea Centrului de tineret, metodologia de angajare a personalului de conducere în centru și fișele de post conexe, portofoliul tip de program prestate etc.

Implementarea programelor de dezvoltare a centrelor de tineret și a mecanismelor metodologice de asigurare a calității serviciilor de tineret

Ministerul a continuat pe parcursul anului 2020 implementarea Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022. La moment, există 22 de Centre raionale/municipale de tineret care sunt parte a PDCT 2022, în baza *Acordurilor de parteneriat* între MECC și APL de nivelul II (Consilii Raionale), care și-au luat angajamentul să realizeze cele 3 componente ale Programului:

- Componenta I: *dezvoltarea profesională a resurselor umane din cadrul centrelor de tineret*
- Componenta a II-a: *suport pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a centrelor de tineret:*
- Componenta a III-a: *suport pentru dezvoltarea Programului raional/municipal de granturi pentru finanțarea prin concurs a inițiativelor/proiectelor de tineret ale organizațiilor de tineret și grupurilor de inițiativă ale tinerilor:*

În scopul asigurării caracterului participativ și transparent în implementarea prevederilor PDCT-2022, au fost organizate 2 ședințe ale *Grupului de referință privind implementarea PDCT 2022* prin intermediul căruia este asigurat un mecanism de consultare și validare a implementării Programului în vederea oferirii recomandărilor și determinarea celor mai bune modalități de implementare a acestuia (06.08.2020; 17.12.2020).

De asemenea, pentru asigurarea caracterului participativ în contextul elaborării documentelor de politici ce reglementează activitatea Centrelor de tineret (Ct) a fost lansat un larg proces de consultare publică cu Autoritățile Publice Locale, societatea civilă a unui set de documente de suport: *Portofoliu de programe/servicii de tineret prestate în Ct, Regulamentul intern de funcționare a Ct, Metodologia de angajare a Șefului Ct și a Specialistului de tineret, precum și fișele de post conexe.*

Implementarea activităților aferente Programului **Fondul Comun privind dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republica Moldova** al MECC, SDC și UNFPA, a contribuit la atingerea rezultatelor scontate pentru anul 2020, obținute în colaborare cu partenerii naționali și locali, alți parteneri de dezvoltare, asigurând un angajament ferm al tuturor părților implicate în implementarea programului.

Astfel, pe parcursul anului au fost coordonate și/sau realizate mai multe acțiuni ce țin de dezvoltarea instituțională și instruirea profesională a personalului angajat în cadrul Centrelor de tineret, accesibilizare, elaborarea de programe și subprograme lansate în cadrul Fondului; evaluarea politicilor de tineret la nivel local; organizarea activităților de coordonare, etc.

Pentru buna coordonare și monitorizare a procesului de implementare a PDC- 2022 în perioada de referință au fost realizate:

- Ședințe de coordonare cu managerii Centrelor de tineret (27.02.2020 23.07.2020, 07.08.2020, 01.09.2020, 28.12.2020);
- 7 Ședințe comune MECC & UNFPA, parteneri de implementare, experți, privind elaborarea proiectelor de acte normative ce reglementează activitatea Centrelor de tineret (05.05.2020; 10.07.2020; 15.07.2020; 05.08.2020, 13.08.2020, 18.08.2020, 28.09.2020, 05.12.2020);

Pentru acordarea suportului metodologic pentru Ct în vederea dezvoltării capacităților instituționale și serviciilor de calitate pentru tineri, prin intermediul unor programe de mentorat au fost desfășurate:

- 1) *Programul de instruire online pentru lucrătorii de tineret*, care a inclus 15 sesiuni de instruire, fiind realizate 11 module. Cursurile au cuprins între 40-60 beneficiari per sesiune cu participarea lucrătorilor de tineret, voluntarilor și liderilor de tineret din cadrul Centrelor de tineret și asociații de tineret;
- 2) *Programul de capacitate în domeniul managementului instituțional pentru Centrele de tineret* în cadrul căruia a fost acordat suport continuu în îmbunătățirea managementului instituțional, condițiilor pentru ajustarea și prestarea serviciilor destinate tinerilor la nivel local și în condiții de situație pandemică;
- 3) *Programul de instruire online "Particularitățile de Dezvoltare a Adolescenților"*, realizat în parteneriat cu AO "Sănătate pentru tineri" în cadrul căruia au beneficiat de instruire 44 Centre de tineret (24-30.09.2020);
- 4) *Programul de mentorat în outreach/lucrul mobil de tineret* (13 Centre de tineret au beneficiat de instruire, peste 1300 tineri implicați);
- 5) *Program de mentorat în voluntariat* (23 participanți instruiți, 11 echipe de voluntariat create în cadrul Centrelor de tineret, 18 activități realizate, peste 500 tineri beneficiari);
- 6) *Masa rotundă "Dinamica sectorului de tineret prin prisma Indicelui de tineret"* (MECC, SDS, UNFPA și Centrul Analitic Independent Expert-Grup).

Pentru eficientizarea procesului de planificare bugetară, cu o abordare orientată pe realizarea rezultatelor finale, precum și crearea unui cadru de monitorizare, raportare și evaluare a implementării politicilor în domeniu, pe parcursul anului 2020 au fost aplicate mai multe acțiuni/proiecte de suport

și mentorat în vederea consolidării capacităților de planificare bugetară pe componenta de tineret pentru anul 2021 în bază de rezultate și bugetare participativă:

- 1) Programul de Suport pentru APL privind consolidarea capacităților în elaborarea bugetelor participative bazate pe programe pe componenta de tineret în cadrul căruia au fost realizate 10 instruirii pentru reprezentanții din 11 raioane ale republicii (25.08 -15.09.2020), iar 6 raioane (Anenii-Noi, Fălești, Sîngerei, Nisporeni, Șoldănești, Ocnița) au beneficiat de mentorat. Urmare a suportului acordat, APL dispun de proiecte de Planuri de acțiuni pentru anul 2021 elaborate în baza noului model de grupuri intersectoriale, cu o planificare, conform clasificăției bugetare pe componenta de tineret;
- 2) În scopul dezvoltării unui mecanism de monitorizare și evaluare a activității Centrelor de tineret, în special a sistemului de colectare a datelor la nivel local privind tinerii și utilizarea datelor dezagregate în luarea deciziilor de către Autoritățile Publice Locale au fost ajustat Formularul de raportare statistică pentru Centrele de tineret, în contextul pandemic COVID19, fiind stabiliți indicatori ce reflectă activitatea instituțiilor online. Pentru anul 2020 raportarea formularului statistic sa realizat *semestrial*;
- 3) În contextul evaluării efectelor pandemice a fost realizat un Sondaj privind impactul COVID-19 asupra tinerilor, fiind efectuată o analiză asupra bunăstării psiho-emoționale a tinerilor (octombrie 2020). Urmare a efectuării sondajului a fost elaborat un *Raport privind impactul COVID-19 și programele/serviciile prestate de Centrele de tineret (sondaj de tip Booster pentru beneficiarii Ct)*;
- 4) În același context a fost lansat și Campaniei naționale ”#StaiAcasă” desfășurată în cadrul Rețelei Centrelor de tineret;
- 5) Pentru îmbunătățirea capacităților instituționale ale Centrelor de tineret în facilitarea implicării tinerilor, disponibilității serviciilor prestate, cu susținerea mai multor parteneri de dezvoltare, au realizate mai multe instruirii pentru tineri, reprezentanții Centrelor de tineret și a cadrelor didactice care predau disciplina *Educație pentru societate* privind Metodologia YouCreate. În cadrul programului au fost organizate mai multe ateliere de instruire la care au participat: 349 tineri, 38 reprezentanți ai Centrelor de tineret și 28 cadre didactice, astfel fiind stabilit un parteneriat între școală -Centrul de tineret –APL;
- 6) În scopul dezvoltării și implementării inițiativelor civice ale tinerilor în cadrul Proiectul #YouCreate - susținerea inițiativelor comunitare creative realizate de tineri pentru tineri”, în cadrul Fondului comun al MECC, SDC, UNFPA, cu suportul Terre des hommes - Moldova, au fost realizate 27 inițiative ale tinerilor din 25 comunități, cu implicarea a peste 500 tineri, 40 reprezentanți ai Centrelor de Tineret și 45 cadre didactice).

În scopul extinderii serviciilor pentru tineri la nivel local, pe parcursul anului 2020, în urma negocierilor purtate cu administrația autorităților publice locale, MECC a recepționat solicitări ale APL privind deschiderea a 4 Centre de tineret în localitățile Sîngera (Chișinău), Sireți (Strășeni), Măcărești (Ungheni), Basarabeasca, care vor fi dotate în prima perioadă a anului 2021.

La momentul actual Rețeaua Națională a Centrelor de Tineret are o acoperire de peste 65,7% din numărul total de UAT.

3. Susținerea proiectelor și programelor economice pentru tineri

Oportunitățile economice și de angajare în câmpul muncii a tinerilor sunt susținute și dezvoltate prin intermediul programelor, proiectelor și inițiativelor pentru tineri, realizate în comun cu organizațiile societății civile, precum și alte entități publice. Pe parcursul anului 2020 au fost implementate proiecte în diferite zone ale țării cu rolul de a stimula inițiative și de a dezvolta abilități antreprenoriale în rândul tinerilor, precum și de a facilita angajarea lor în câmpul muncii. Acțiunile întreprinse s-au axat, în special, pe schimbul de bune practici ale tinerilor în domeniul antreprenorial. Totodată, au fost oferite diferite premii în scopul remarcării și promovării experiențelor pozitive ale tinerilor din sectorul de antreprenariat.

Susținerea și dezvoltarea oportunităților antreprenoriale, de angajare și internship pentru tineri

Pe parcursul anului 2020, MECC a oferit suport pentru realizarea proiectelor care au avut ca scop stimularea inițiativelor și dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor, precum și facilitarea angajării lor în câmpul muncii. Astfel, prin intermediul Programului de Granturi 2020 au fost susținute financiar următoarele proiecte:

- 1) „Promovarea activităților economico- antreprenoriale în rândul tinerilor” în parteneriat cu AO Junior Achievement Moldova. Proiectul a avut ca beneficiari unici direcți 6000 de tineri.
- 2) „Creșterea competențelor personale a tinerilor pentru o carieră de succes” în parteneriat cu Asociația Națională a Tinerilor Manageri. Proiectul a avut ca beneficiari unici direcți 381 de tineri.
- 3) „GirlsGoIT 2020” în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltarea Tehnologiilor Informaționale EDUCAT. Proiectul a avut scopul de a oferi femeilor cu vârsta cuprinsă între 14 și 20 ani, oportunități de angajare mai bune în sectorul STEM prin oportunități de educație accesibile la nivel local și național. Beneficiari unici direcți au fost 65 de tinere.
- 4) „Entrepreneurship Tool Hub” în parteneriat cu AO Generația Tinerilor. Proiectul a avut ca scop promovarea educației și culturii antreprenoriale prin organizarea unui Hackathon Internațional în cadrul căruia a fost setat drept rezultat dezvoltarea a 10 aplicații IT/mobile în domeniul instruirii antreprenoriale și diseminarea acestora la nivel local. Beneficiari unici direcți au fost 166 tineri.
- 5) „Viitorul Moldovei sună digital” în parteneriat cu AO IT Consulting. Proiectul a avut drept scop instruirea tinerilor și dezvoltarea capacităților acestora în domeniul digital și anume: Web Development, Social Media Management, Design Digital. Beneficiari unici direcți au fost 770 de tineri.

În parteneriat cu Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri a fost desfășurat la 10 iulie 2020, Concursul Național „Cel mai bun plan de afaceri”, ediția 2020, cu scopul de a promova spiritul antreprenorial în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și postsecundar, prin aprecierea celor mai bune planuri de afaceri elaborate de elevi în cadrul disciplinei „Bazele Antreprenoriatului”. Pentru premiarea câștigătorilor, a fost alocată suma de 15 000,00 lei.

În perioada 14-18 decembrie 2020, cu suportul MECC, a fost organizat „Târgul Firmelor de Exercițiu”, ediția a XII-a. Scopul evenimentului a fost de a dezvolta aptitudinile antreprenoriale în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic și de a promova conceptul de „firmă de exercițiu”. La târg au fost înscrise 58 de firme de exercițiu participante, din cadrul a 10 instituții de învățământ profesional tehnic. Fondul de premiere a constituit 20 000, 00 lei.

Pe partea de internship și în scopul oferirii suportului informațional și mediatizarea online a oportunităților de internship este actualizată periodic baza de date cu oportunități pe pagina web a Ministerului care se actualizează la cererea organizațiilor/instituțiilor partenere programului.

<https://mecc.gov.md/ro/content/opportunitati-de-internship>

4. Consolidarea sectorului de tineret

Dezvoltarea sectorului de tineret din Republica Moldova și a mecanismelor privind asigurarea calității lucrului de tineret a fost concentrată pe oferirea de suport metodologic și financiar pentru realizarea inițiativelor, programelor și proiectelor de tineret. Unul dintre principalele mecanisme de suport în asigurarea calității lucrului de tineret îl reprezintă Programul de Granturi pentru organizațiile de tineret, prin intermediul căruia în anul 2020 au fost finanțate 23 de proiecte. Pe lângă suportul oferit, a fost asigurată și promovarea experiențelor pozitive din sectorul asociativ de tineret, în scopul evidențierii bunelor practici. Totodată, au fost susținute instruirile reprezentanților ONG-urilor și grupurilor de inițiativă de tineret în domeniul dezvoltării organizaționale - intervenții care sporesc calitatea lucrului de tineret.

În scopul dezvoltării unui mecanism de aplicare a lucrului de tineret la nivel central și local, atât prin intermediul Agenției cât și prin intermediul Centrelor de tineret, pe parcursul anului 2020 au fost realizate o serie de consultări regionale cu tinerii și practicienii, concluzii puse în discuție în cadrul Conferinței naționale a sectorului de tineret.

De asemenea, întru asigurarea unui schimb permanent de informație și bune practici pe dimensiunea lucru de tineret, ministerul a fost parte a Comitetelor de profil la Consiliul Europei și a participat la European Youth Work Convention.

Dezvoltarea sectorului de tineret și a mecanismelor de suport în asigurarea calității lucrului de tineret prin consolidarea capacităților umane și instituționale în domeniu

Prin intermediul activităților planificate și realizate în cadrul Fondul Comun privind dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republica Moldova, a fost asigurat procesul continuu de dezvoltare a lucrului de tineret și creșterea calificării practicienilor din domeniu. În acest context, este de menționat că activitățile de instruire au fost realizate în mare majoritate în format online, fiind asigurate prevederile autorităților publice din domeniul sănătății.

De asemenea, printre activitățile de lungă durată derulate de minister în parteneriat cu organizațiile de tineret în domeniul lucrului de tineret este de menționat cursul în Formare de Formatori implementat de Institutul de Dezvoltare Continuă „Millenium” , un program educațional pentru dezvoltarea competențelor Lucrătorilor de Tineret în baza Setului European de Competențe a Lucrătorului de Tineret.

Un mecanism viabil utilizat de către minister în scopul implementării participative a politicilor de tineret și consolidare a cooperării cu societatea civilă îl reprezintă Programul de granturi dedicat organizațiilor de tineret. Urmare lansării Programului anual de Granturi pentru organizațiile de tineret, ediția 2020, au fost recepționate 52 de dosare, Comisia de examinare și selectare a proiectelor, desemnând 24 de proiecte câștigătoare, cu încheierea ulterioară a 23 de contracte de finanțare cu alocarea a peste 5 800 000 lei.

Susținerea instruirilor reprezentanților ONG-urilor de tineret în domeniul dezvoltării organizaționale. În cadrul Programului de Granturi 2020 pentru organizațiile de tineret au fost semnate 2 contracte de finanțare a proiectelor care au ca scop instruirea reprezentanților ONG-urilor de tineret în domeniul dezvoltării organizaționale, și anume:

- „Dezvoltarea capacităților de mobilizare și management a resurselor financiare și serviciilor de autofinanțare în cadrul ONG de tineret” în parteneriat cu AO Centrul de Informare și Resurse PRO BONO. Ca grup țintă au fost selectate 10 organizații subdezvoltate sau mediu dezvoltate care în

urma evaluărilor individuale au urmat un curs complex de instruire care a cuprins următoarele 5 module: scriere de proiecte, dezvoltarea conceptelor de proiect și accesarea fondurilor europene; colectarea de fonduri prin platforme și instrumente digitale (crowdfunding online și offline); responsabilitatea socială a companiilor și oportunități de finanțare din partea mediului de business; dezvoltarea documentelor și procedurilor interne de colectare de fonduri și management financiar; dezvoltarea de servicii și alte surse de autofinanțare a activității organizațiilor de tineret. Cursul a fost urmat de activități practice de follow-up.

- „Consolidarea sectorului de tineret și corelarea lui la prevederile #SNDST2020”, în parteneriat cu AO „Consiliul Național al Tineretului din Moldova”. Drept obiective setate au constituit: consolidarea instituțională a min. 20 structuri de tineret și a tinerilor pe care îi reprezintă; susținerea participării tinerilor și structurilor de tineret în procesul decizional la nivel local de minim 10 localități. Nr. beneficiarilor unici ai proiectului este de 130 persoane.

IV. Sectorul Sport

Pe parcursul anului 2020, a fost asigurată funcționalitatea organizațiilor/întreprinderilor și instituțiilor din domeniul sportului. A fost asigurată pregătirea continuă a sportivilor de performanță pe timp de pandemie prin elaborarea instrucțiunilor și metodologiilor de pregătire la distanță, permisiunea treptată de reluare a antrenamentelor în aer liber.

1. Accesul la activități sportive. Analiza statistică

În Republica Moldova activează 99 de școli sportive cu un contingent de 37,1 mii de persoane, din ei, 20,0 mii de sportivi începători, 15,9 mii sportivi avansați, o mie de persoane de măiestrie sportivă, 0,2 mii de măiestrie sportivă superioară, 287 de candidați în maeștri ai sportului, 186 de maeștri ai sportului, 31 de maeștri internaționali ai sportului, 30 de maeștri emeriți ai sportului. Numărul de antrenori care activează în școlile pentru copii și tineret este de 1281 persoane. Comparativ cu anul 2000, numărul școlilor s-a majorat cu 22 de unități (sau cu 22,2 %). Totodată, și numărul sportivilor s-a mărit cu 7,7 mii persoane (sau cu 10,5 %). De asemenea, și numărul antrenorilor a crescut cu 554 de persoane (sau cu 43,2 %) (Tabelul nr. 23).

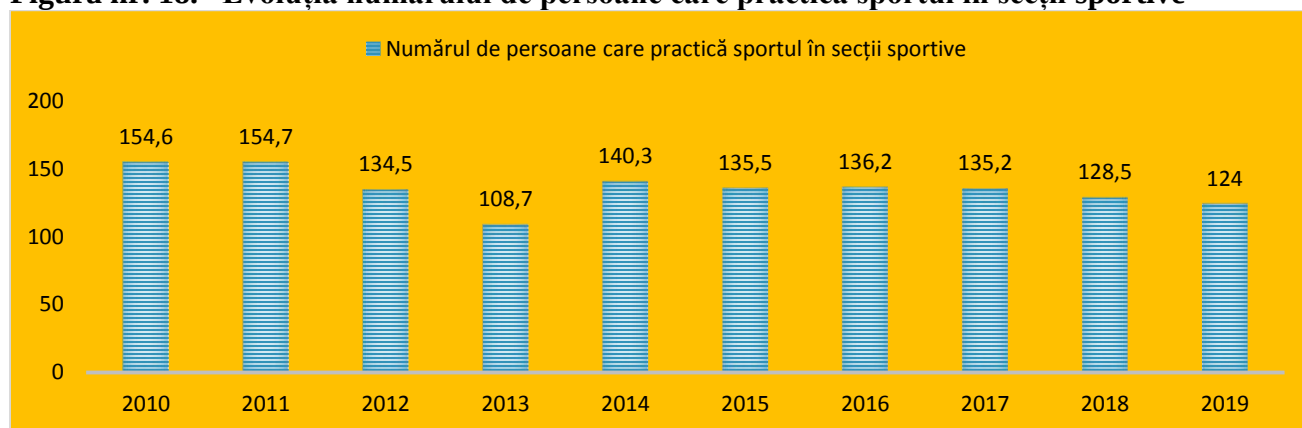
Tabelul nr. 23. Evoluția numărului școlilor sportive pentru copii și tineret și a numărului de sportivi din ele

Anii	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Numărul de școli sportive	77	85	86	86	89	89	91	92	94	94	98	99
Numărul de sportivi în grupe, mii	29,4	33,6	33,8	34,3	34,6	34,8	34,4	34,4	35,6	36,0	37,3	37,1
începători	17,9	19,8	18,4	18,3	19,0	19,0	18,4	18,7	19,4	19,2	20,1	20,0
avansați	10,6	12,9	14,7	15,3	15,0	15,0	15,2	14,9	15,3	15,8	16,2	15,9
de măiestrie sportivă	0,7	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,7	0,8	1,0
de măiestrie sportivă superioară	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2

Candidat în maestri ai sportului	161	120	123	122	249	124	160	123	168	243	88	287
Maestru al sportului	57	72	70	94	65	75	98	77	129	140	67	186
Maestru internațional al sportului	23	8	8	12	19	11	14	6	10	30	11	31
Maestru emerit al sportului	...	...	11	12	16	16	16	16	25	25	25	30
Numărul de antrenori	727	815	953	1.015	1.057	1.092	1.092	1.121	1.325	1.372	1.153	1.281

Totodată, numărul persoanelor care practică sportul în secții sportive în anul 2020 s-a diminuat cu 30,6 mii persoane față de anul 2010 (sau cu 19,8 %) (Figura nr. 18).

Figura nr. 18. Evoluția numărului de persoane care practică sportul în secții sportive

Pe parcursul anului 2020, în vederea consolidării cadrului normativ și de politici în domeniul sportului au fost elaborate un șir de acte normative și metodologice care au contribuit la dezvoltarea continuă a domeniului sportului.

2. Dezvoltarea cadrului normativ și de politici în domeniul sportului

În vederea consolidării cadrului normativ și de politici pentru domeniul sportului, au fost elaborate/aprobate/modificate un șir de acte normative și realizate diverse activități pe domeniu:

1) elaborarea proiectului *Legii cu privire la cultura fizică și sport*, care a fost prezentat spre avizare cu titlu de inițiativă legislativă. În urma avizării acestuia de autoritățile publice centrale de specialitate, Ministerul a elaborat proiectul Avizului unic al Guvernului;

2) aprobarea Hotărârii Guvernului nr.478 din 08 iulie 2020 *privind transmiterea unor bunuri imobile și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.916/2010 cu privire la transmiterea unui imobil* (Tabăra de odihnă pentru copii din s. Romanești din gestiunea Comitetului Național Olimpic și Sportiv a fost transmisă în administrarea MECC);

3) modificarea Hotărârii Guvernului nr.1552/2002 privind normele financiare pentru activitate sportivă, pentru a avea posibilitatea efectuării testului COVID-19-gratuit sportivilor care vor participa la competiții sportive naționale și internaționale;

4) Inițierea procesului de modificare a Hotărârii Guvernului nr.639/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de plată a burselor lunare sportivilor de performanță. Aprobarea proiectului respectiv va crea premise pentru acordarea în continuare a bursei, pe o perioadă de 1 an, sportivilor de performanță care beneficiază la moment de bursă, dar din cauza răspândirii infecției de tip nou (COVID-19) ori al traumelor obținute la antrenamente, cantonamente și competiții sportive au fost în imposibilitate de a participa la competiții sportive internaționale în anul 2020.

5) Inițierea procesului de reorganizare a Clubului de Șah și Joc de Dame în Centru Sportiv de Performanță în Șah și Joc de Dame pentru asigurarea condițiilor adecvate în pregătirea membrilor loturilor naționale, perfecționarea măiestriei sportive, asigurarea tehnico-materială, științifico-metodică, precum și pentru participarea la competiții naționale și internaționale;

6) Inițierea procesului de reorganizare a Î.S. „Manejul de Atletică Ușoară” din subordinea Agenției Proprietăți Publice în Instituție Publică la autogestiune în subordinea MECC.

7) Asigurarea pregătirii continue a sportivilor de performanță pe timp de pandemie prin elaborarea instrucțiunilor și metodologiilor de pregătire la distanță, permisiunea treptată de reluare a antrenamentelor în aer liber în grupuri de 3 persoane ulterior în grupuri de 7 persoane.

În anul 2020, în contextul pandemiei de COVID-19, au fost elaborate și puse în aplicare următoarele acte metodologice:

1) *Instrucțiunea cu privire la măsurile de prevenire a infecției COVID-19 în centrele sportive, terenurile de sport, bazinele sportive în procesul de organizare a antrenamentelor individuale și contact* (Anexei nr. 2 la Hotărârea Comisie Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 13 din 29.05.2020). Ca urmare, sportivii de performanță, membrii lotului național au reluat procesul de instruire și antrenament la probele individuale și contact în incinta edificiilor sportive acreditate de către MECC. Membrii lotului național de natație au reluat procesul de instruire și antrenament, privind pregătirea către competițiile sportive internaționale conform Calendarului acțiunilor sportive internaționale, în incinta Școlii Sportive nr. 6 din mun. Chișinău.

2) *Instrucțiunea cu privire la reluarea procesului de instruire și antrenamente în sălile de sport și fitness*, aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 540 din 12.06.2020. Impactul fiind reluarea organizării procesului de recreere și agrement desfășurat în sălile de sport și fitness fără vestiar, baie, cu respectarea măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19.

3) *Instrucțiunile de prevenire a infecției COVID-19 la organizarea și desfășurarea competițiilor de Fotbal* (Anexa la Hotărârea CNESP nr. 16 din 18.06.2020). Ca urmare, a fost reluat procesul de organizare a competițiilor sportive la fotbal acreditate de MECC, realizat de către Federația Moldovenească de Fotbal, cu respectarea normelor sanitar-epidemiologice de prevenire a răspândirii infecției COVID-19.

4) *Instrucțiunile cu privire la organizarea competițiilor sportive în aer liber, cu un număr limitat de spectatori de către Federațiile Sportive Naționale acreditate de MECC* (Ordinul ministrului educației culturii și cercetării nr. 664 din 14.07.2020). Astfel, Federațiile Sportive Naționale au reluat procesul de organizare a competițiilor sportive în aer liber, cu un număr limitat de spectatori (Federația Moldovenească de Fotbal, Federația de Atletism din Republica Moldova, Federația de Box, Federația de Ciclism, Federația de Sambo din Republica Moldova, Federația de Taekwondo WT, Federația de Rugby, Federația de Orientare Sportivă, etc.).

5) *Instrucțiunea cu privire la măsurile de prevenire a răspândirii infecției COVID-19, la organizarea procesului de instruire și de antrenament în spații închise, pentru probe sportive individuale, de echipă și contact.* (Anexele nr. 5 și nr. 6 ale Hotărârii Comisie Naționale extraordinare de sănătate publică nr. 21 din 24.07.2020). A fost reluat procesul de instruire și antrenament la sporturile individuale și de contact în spații închise (săli de sport, terenuri sportive, bazine de înot), oferindu-se posibilitate sportivilor de performanță pentru o pregătire calitativă către competițiile sportive internaționale pentru obținerea cotelor de calificare la Jocurile Olimpice din anul 2021.

6) *Instrucțiunea cu privire la măsurile de prevenire a răspândirii infecției COVID -19, la organizarea și desfășurarea competițiilor sportive în spații închise, fără spectatori* (Anexa nr. 6, Hotărârii Comisie Naționale extraordinare de sănătate publică nr.21). A fost asigurată posibilitatea reluării competițiilor sportive în spații închise (săli de sport, terenuri sportive, bazine de înot) de către Federațiile Sportive Naționale acreditate de MECC, cu respectarea Instrucțiunilor cu privire la măsurile de prevenire a infecției Covid – 19 la organizarea competițiilor sportive.

7) *Instrucțiunile cu privire la organizarea procesului de instruire și antrenament în Instituțiile cu profil Sport* (Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 911 din 02.09.2020). Ca urmare, Școlile sportive desfășoară procesul de instruire și antrenament, aplicând unul din cele 8 modele de învățământ propuse, cu respectarea recomandărilor de sănătate publică, în scopul diminuării riscului de răspândire a infecției COVID-19. În prezent, elevii participă la procesul de antrenament conform orarului stabilit și se pregătesc pentru susținerea normativelor anuale privind stabilirea nivelului de pregătire, pentru anul de studii 2020 – 2021.

De asemenea au fost emise 27 de Ordine MECC privind reluarea antrenamentelor și competițiilor sportive. Prin Odienele respective, Ministerul, în calitate de autoritate centrală de specialitate în domeniul culturii fizice și sportului, a executat Hotărârile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, acreditând federațiile sportive pentru desfășurarea antrenamentelor/cantonamentelor ori competițiilor sportive interne (campionate/cupe naționale). În rezultatul acestor activități, mai multe federații sportive desfășoară competiții sportive (campionate/cupe naționale) și antrenamente. Astfel, organizarea competițiilor sportive interne și a antrenamentelor a fost reluat pe deplin și cu succes.

Prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 840 din 19.08.2020, a fost permisă reluarea procesului instructiv-educativ în instituțiile de învățământ extrașcolar, anul de studii 2020-2021. Astfel, începând cu data de 1 septembrie 2020, s-a permis reluarea procesului de instruire și antrenament desfășurat de către instituțiile publice extrașcolare. A fost elaborat Planul de activitate a instituțiilor cu profil sportiv pentru anul de studii 2020 – 2021, care prevede orarul antrenamentelor, grupele de elevi, cadrele didactice ce vor participa la procesul de instruire și antrenament.

În anul 2020 au fost create condiții optime de pregătire a sportivilor și a fost asigurată realizarea activităților sportive conform Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale.

3. Crearea condițiilor optime de pregătire a sportivilor și asigurarea realizării activităților sportive conform Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale pe anul 2020

În anul 2020 au fost create condiții optime de pregătire a sportivilor și asigurată realizarea activităților sportive conform Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale pe anul 2020:

1) Stabilirea în premieră a indemnizației viagere pentru 14 antrenori ai sportivilor de performanță, care întrunesc condițiile stipulate în art. 341 din Legea nr.330/1999 „cu privire la cultură

fizică și sport” și regulamentul cu privire la modul de calcul și de plată a indemnizației viagere antrenorilor sportivilor de performanță aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 642/2019;

2) Stabilirea a indemnizației viagere pentru 35 sportivi de performanță, care întrunesc condițiile stipulate în art. 34 din Legea nr.330/1999 „cu privire la cultură fizică și sport” și regulamentul cu privire la modul de calcul și de plată a indemnizației viagere sportivilor de performanță aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 917/2014;

3) Finanțarea de la bugetul de stat a federațiilor sportive naționale pentru pregătirea și participarea la turnee de calificare către Jocurile Olimpice/Paralimpice de Vară, Tokyo 2020 precum și participarea la alte competiții naționale și internaționale (30 mln lei);

4) Asigurarea sportivilor de performanță cu vitamine, preparate nutritive și susținătoare de efort (2 mln lei);

5) Asigurarea sportivilor de performanță cu burse lunare pentru anul 2020 (111 sportivi beneficiari - buget total pentru anul 2020 – 8 mln lei);

6) Alocarea mijloacelor financiare pentru reconstrucția căminului Centrului Sportiv de Pregătire al Loturilor Naționale (6 mln lei);

7) Alocarea mijloacelor financiare pentru reconstrucția Bazei sportive de canotaj din or. Vatra (4 mln lei);

8) Schimbare saltelelor de lupte libere și lupte greco-romane în cadrul CSPLN (300 000 lei).

4. Dezvoltarea și consolidarea cooperării cu statele și structurile organizațiilor internaționale din domeniul sportului

A fost aprobat PROGRAMUL DE COOPERARE în domeniul culturii fizice și sportului între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Sportului și Turismului al Republicii Belarus pentru anii 2020 – 2021.

V. Sectorul Cercetare și inovare

În aspect de reglementare, pe parcursul anului 2020, au fost elaborate un șir de acte normative, care vizează finanțarea organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării, evaluarea acestora în scopul determinării nivelului de capacitate, perfecționarea cadrului normativ privind studiile superioare de doctorat și programele de postdoctorale etc.

În aspect funcțional și organizatoric, pe parcursul anului 2020, a fost asigurată funcționalitatea organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării și vizibilitatea domeniilor cercetării și inovării.

În scopul mobilizării comunității științifice în combaterea pandemiei COVID-19 a fost organizat, în parteneriat cu ANCD, **concursul de proiecte privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19**, prin intermediul Programului UE Orizont 2020.

În aspect de consolidare a relațiilor de colaborare, au fost organizate și desfășurate următoarele activități:

- Organizarea și participarea în cadrul Comitetului mixt RM-UE în domeniul cercetării și inovării (27.11.2020);
- Participarea la reuniunea Platformei Multilaterale a Parteneriatului Estic nr. IV „Mobilitate și Contacte Interumane”(27.11.2020);

- Participarea în calitate de punct focal național în cadrul proiectului Comisiei Economice a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa ”Studiu subregional pentru politici de inovare 2020: Europa de Est și Caucaz”;
- Participarea la reuniunea Panelului pentru Cercetare și Inovare (10.12.2020);
- Organizarea evenimentului de lansare în Republica Moldova a publicației ”Studiul subregional al politicilor de inovare 2020: Europa de Est și Caucaz”, realizat de către Comisia Economică a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa (15.12.2020).

1. Dezvoltarea cadrului normativ și de politici în domeniile Cercetării și Inovării

În scopul elaborării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor din domeniile cercetării și inovării și asigurării cadrului normativ în domeniile de referință, au fost aprobate următoarele acte normative:

1. Metodologia de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării (Hotărârea Guvernului nr.53/2020);
2. Hotărârea Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare;
3. Modificarea Hotărârii Guvernului nr.381/2019 cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, în vederea asigurării stabilității finanțării domeniilor cercetării și inovării, prin păstrarea proporției corespunzătoare anului 2020. (Hotărârea Guvernului nr.832/2020);
4. Hotărârea nr.584/2020 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.161/2008 cu privire la Bursa de excelență a Guvernului și Bursa nominală (pe domenii) pentru studenții-doctoranzi;
5. Hotărârea Guvernului nr. 652/2020 cu privire la aprobarea Planului de admitere la studiile superioare de doctorat, ciclul III, cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021;
6. Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1815/2020 cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul-cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare ”Orizont Europa” pentru perioada 2021-2027, în scopul pregătirii asocierii Republicii Moldova la noul Program-cadru al Uniunii Europene ”Orizont Europa”.

1.1. Elaborarea și aprobarea Metodologiei de finanțare instituțională

Urmare a unui proces de consultare cu principalii actori în domeniu: autoritățile publice centrale și organizațiile din domeniile cercetării și inovării, MECC a elaborat iar Guvernul a aprobat Hotărârea nr.53/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării, Monitorul Oficial al R.M. nr.36-43 din 07.02.2020.

1.2. Armonizarea procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale

În scopul armonizării procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale, MECC a ajustat, prin modificare, cadrul normativ în domeniile cercetării și inovării precum și cadrul normativ conex. Astfel, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.832/2020 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.381/2019 cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, Monitorul Oficial al R.M. nr.304-312 din 20.11.2020.

La fel, au fost operate modificări și la Hotărârea Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

1.3. Asocierea la Programul-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare „Orizont Europa”

În scopul pregătirii asocierii RM la noul Program-cadru al UE „Orizont Europa”, a fost adoptat Decretul Președintelui RM nr. 1815/2020 cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea europeană privind participarea Republicii Moldova la programul-cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare ”Orizont Europa” pentru perioada 2021-2017.

Totodată, MECC a organizat și ședința Comitetului mixt Uniunea Europeană-Republica Moldova în domeniile cercetării și inovării în cadrul Programului-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare Orizont 2020 în scopul analizei schimbărilor aduse de reforma în domeniul cercetării și inovării, precum și discutarea perspectivei de accesare la noul Program cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare Orizont Europa pentru perioada 2021-2027.

1.4. Modificarea cadrului normativ privind acordarea bursei de excelență a Guvernului și a bursei nominale (pe domenii) pentru studenții doctoranzi

A fost modificat cadrul normativ privind acordarea bursei de excelență prin aprobarea de către Guvern a Hotărârii nr.584/2020 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.161/2008 cu privire la Bursa de excelență a Guvernului și Bursa nominală (pe domenii) pentru studenții-doctoranzi, în scopul stimulării studenților-doctoranzi cu performanțe deosebite în cercetare, dezvoltare și inovare, Monitorul Oficial al R.M. nr. 256-259 din 07.08.2020. În scopul implementării prevederilor Hotărârii respective, MECC a elaborat și aprobat Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.1111 din 09.10.2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a dosarelor pentru acordarea Bursei de excelență a Guvernului și Bursei pe domenii științifice pentru studenții-doctoranzi.

1.5. Elaborarea propunerilor pentru Planul de admitere la studii superioare de doctorat (ciclul III) și a Planului de admitere la programele de postdoctorat cu finanțare de la bugetul de stat

Planul de admitere la studii superioare de doctorat (ciclul III) cu finanțare de la bugetul de stat a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 652/2020 cu privire la aprobarea Planului de admitere la studiile superioare de doctorat, ciclul III, cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021, Monitorul Oficial al R.M. nr. 221-225 din 28.08.2020.

În scopul implementării Hotărârii Guvernului nr. 652/2020, MECC a aprobat următoarele Ordine:

- 1) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.1036 din 28.09.2020 *Cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru studiile superioare de doctorat, ciclul III pentru studenții doctoranzi;*
- 2) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.956 din 11.09.2020 *Cu privire la aprobarea Planului de repartizare între Școlile doctorale a granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021;*
- 3) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.962 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Academiei de Administrare Publică;*

4) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.969 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice;*

5) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.960 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei și Consorțiului național al instituțiilor de învățământ Academia de Studii Economice a Moldovei și Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere";*

6) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.957 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM;*

7) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.965 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”;*

8) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.961 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Parteneriatului instituțiilor de învățământ superior Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul și Institutul de Științe ale Educației;*

9) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.959 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Parteneriatului: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „N. Dîmo”, Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția”, Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”, Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară și Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”;*

10) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.966 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă";*

11) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.963 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Universității de Stat "Alecu Russo" din Bălți;*

12) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.964 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport;*

13) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.968 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Universității de Stat din Moldova și Consorțiilor naționale în care Universitatea de Stat din Moldova deține calitatea de Partener administrator;*

14) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.958 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Consorțiului Instituțiilor Organizatoare de Doctorat din Domeniul Științe Medicale: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Centru Național de Sănătate Publică, Institutul de Cardiologie, Institutul Oncologic, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, Institutul de Ftiziopneumologie "Chiril Draganiuc", Institutul Mamei și Copilului și Spitalul Clinic Republican;*

15) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.967 din 11.09.2020 *Cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021 în cadrul Universității Tehnice a Moldovei anul 2020;*

16) Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 250 din 05.03.2020 *Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru dezvoltarea studiilor superioare de doctorat, Ciclul III, pentru anii 2020-2023.*

În scopul oferirii oportunități cercetătorilor în evoluția profesională, precum și întru asigurarea necesităților pieței muncii și a mediului de cercetare a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 572/2020 *cu privire la aprobarea Planului de admitere la programele de postdoctorat cu finanțare bugetară pentru anul 2021*, Monitorul Oficial al R.M. nr. 199-204 din 07.08.2020.

2. Fortificarea instituțională a domeniilor Cercetării și inovării

În vederea fortificării instituționale a domeniilor cercetării și inovării:

- a fost actualizat Planul de acțiuni pentru elaborarea Strategiei de specializare inteligentă în Republica Moldova;
- au fost organizate și desfășurate un șir de evenimente tematice, zile de informare, vizite de studiu, în vederea creșterii interesului față de activitățile de cercetare și inovare și popularizării rezultatelor obținute de comunitatea științifică;
- au fost realizate un șir de activități de promovare a vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare și a beneficiilor acestora cu implicarea utilizatorilor finali;
- a fost asigurat accesul eficient și de lungă durată la informații și publicații finanțate din bani publici.

În scopul creării condițiilor favorabile pentru dezvoltarea activității parcurilor științifico-tehnologice și/sau a incubatoarelor de inovare a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.583/2020 pentru punerea în aplicare a Legii nr.226/2018 cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare

2.1. Definirea domeniilor prioritare de specializare inteligentă; selectarea domeniilor de nișă și inovație, a pachetelor de intervenție pentru sporirea capacității resurselor și a potențialului local și stabilirea celui mai bun mod de execuție

Pentru definirea domeniilor prioritare de specializare inteligentă și selectarea domeniilor de nișă și inovare este necesară organizarea și desfășurarea rundei a 2-a a atelierelor de lucru privind procesul de descoperire antreprenorială în sectorul Energetic, Tehnologia Informației și a Comunicațiilor, Agricultură și Procesarea Produselor Agricole și Biomedicină, Bio-farmaceutice și Bioinformatică.

Anterior, în anul 2019, au fost organizate 4 ateliere de lucru privind Procesul de Descoperire Antreprenorială în sectoarele menționate, în cadrul cărora au fost determinate principalele nișe ale specializării inteligente. Pentru anul 2020, atelierelor de lucru au fost planificate pentru 27 martie, 10 aprilie și 22 aprilie, însă în condițiile pandemiei COVID-19, acestea nu au putut fi desfășurate.

Cu toate acestea, în anul 2020, MECC a actualizat Planul de acțiuni pentru elaborarea Strategiei de specializare inteligentă în Republica Moldova. Totodată, a elaborat chestionarul ”Procesul Descoperirii Antreprenoriale în Republica Moldova” pentru analiza calitativă a datelor cu referire la specializarea inteligentă. MECC a beneficiat de expertiză internațională în cadrul etapelor de elaborare a strategiilor de specializare inteligentă: monitorizare și evaluare și implementare în perioada septembrie-noiembrie 2020. A fost definitivat structura strategiei de specializare inteligentă în conformitate cu prevederile cadrului normativ național și al UE – ghidul de elaborare a strategiilor S3.

Una din etapele de elaborare a strategiilor de specializare inteligentă o reprezintă organizarea și desfășurarea atelierelor tematice de descoperire antreprenorială, dar în contextul situației pandemice, desfășurarea acestora a fost amânată. Atelierele tematice de descoperire antreprenorială urmează a fi realizate în format online.

Astfel, MECC a propus transferul acțiunii respective pentru **trimestrul III al anului 2021**.

2.2. Organizarea programelor de găzduire a elevilor, studenților și cadrelor didactice cu ocazia zilelor ușilor deschise și sărbătorilor tematice (Ziua Mondială a Științei, Ziua internațională a femeilor în știință, Noaptea cercetătorilor etc.)

Din cauza pandemiei Covid 19 și a restricțiile impuse în legătură cu combaterea acesteia, MECC a organizat și desfășurat, totuși, un șir de evenimente, **în format online**, după cum urmează:

- La data de **11 februarie 2020**, cu ocazia Zilei Internaționale a Femeilor și Fetelor din domeniul Științei, pentru succese remarcabile în domeniul cercetării și inovării, Ministerul a acordat diplome unui grup de femei care activează în domeniul științei.

- În data de **10 noiembrie 2020**, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu suportul Uniunii Europene a organizat cea de-a X-a ediție a „Zilei Științei” cu genericul „Eroii noștri – Oamenii de Știință” ce a avut ca scop creșterea interesului populației de toate vârstele față de activitățile de cercetare și inovare.

Totodată, în luna **noiembrie 2020**, Institutul de Energetică al MECC a găzduit un grup de elevi ai Centrului de Excelență în Construcție care au făcut o vizită de informare la Institut. Eficiența energetică și promovarea surselor de energie regenerabilă în sectorul clădirilor a fost subiectul tematicii de vizită. Colaboratorii institutului au făcut o prezentare legată de această temă și au prezentat echipamentele de măsurare care sunt utilizate de către aceștia la culegerea datelor de intrare la elaborarea auditurilor energetice. Acțiunea respectivă face parte din multiplele activități stabilite în Acordul de parteneriat semnate între aceste două instituții.

La **27 noiembrie 2020**, Universitatea Tehnică a Moldovei alături de Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale au organizat Noaptea Cercetătorilor Europeni, aflată la cea de-a 7-a ediție. Evenimentul a avut loc online. Evenimentul Noaptea Cercetătorilor Europeni-2020 este organizat în cadrul Proiectului MODERNight-2020 finanțat de programul Uniunii Europene pentru cercetare și inovare ORIZONT-2020.

La **10 noiembrie 2020**, de Ziua Mondială a Științei pentru Pace și dezvoltare **Institutul Patrimoniului Cultural** a organizat 2 manifestări științifice (mese rotunde): **a)** Masa rotundă cu genericul *Un secol de sculptură*, dedicată iluștrilor sculptori Claudia Cobizev – 115 ani de la naștere și Lazăr Dubinovschi – 110 ani de la naștere; **b)** Masa rotundă: *Metodologii și tehnici moderne de cercetare etnologică*, cu genericul *Pandemia în mentalitatea tradițională: istorie și actualitate*. Evenimentele au fost transmise online.

Institutul de Geologie și Seismologie a realizat 7 lecții de propagare a științei seismologice pentru elevi, studenți (circa 120 de persoane) la împlinirea a 80 ani de la cutremurul major din 10.11.1940 și celui din 04.03.1977 la biblioteca “Onisifor Ghibu”, la Centrul Academic „M. Eminescu” și la Centrul Național de date seismice din Chișinău.

S-a participat la 10 emisiuni RadioTv și interviuri în presa scrisă și electronică. A fost prezentată o comunicare la masa rotundă din 15.09.20 dedicată memoriei academicianul Anatol Drumea. De asemenea de Ziua Științei și Noaptea Cercetătorilor Europeni s-a participat cu diferite interviuri și cu o lecție de educație antiseismică.

În perioada august-octombrie 2020 la **Institutul de Chimie** (Laboratorul Chimie Ecologică), a activat în calitate de voluntar și a acumulat deprinderi de cercetător, absolventul liceului „Spiru Haret”, Liviu OREHOVSCHI. Academicianul Tudor LUPAȘCU curează gimnaziul „Iurie Bodiu” din s. Flămânzeni, r. Sîngerei (satul natal), iar academicianul Gheorghe DUCA - gimnaziul „Adrian Păunescu” din satul Copăcenii, r. Sîngerei (satul natal). În perioada evaluată gimnaziile nominalizate au fost asigurate, în măsura posibilităților, cu literatură în domeniul chimiei, reactivi chimici și veselă de laborator, cât și cu asistență personală, promovarea imaginii gimnaziului în mass-media, etc.

Institutul Național de Cercetări Economice, cu suportul și implicarea BRTȘ, au organizat *Nocturna Bibliotecilor; Ziua Mondială a Protecției Consumatorului; Zilele Științei la INCE; Ziua Mondială a Standardizării; Săptămâna Internațională a Accesului Deschis 2020; Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale.*

Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, a organizat și defășurat: a) Ziua ușilor deschise - la care au participat 22 de elevi din cadrul liceului Aristotel și 17 studenți ai Colegiului de Ecologie din Chișinău; b) Ziua Microorganismelor -17 septembrie 2020.

2.3. Promovarea vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare și a beneficiilor acestora cu implicarea utilizatorilor finali

În scopul promovării vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare, reprezentanții MECC au participat în data de 23 iunie 2020 la Ziua de informare COST, în format online. Evenimentul a reunit peste 1600 de participanți din țări diferite prin încurajarea de a participa la programul COST și acțiunile desfășurate de acesta, explicând numeroasele beneficii ale rețelelor pan-europene pentru cercetători și inovatori, precum și oferind o imagine de ansamblu a modului în care funcționează programul COST. În perioada 22-24 septembrie 2020, reprezentanții Direcției politicii în domeniul cercetării și inovării au participat la evenimentul emblematic anual al Comisiei Europene privind Cercetarea și Inovarea, care a reunit factorii de decizie politică, cercetătorii, antreprenorii și publicul larg pentru a dezbate și modela viitorul cercetării și inovării în Europa și nu doar. Evenimentul s-a desfășurat online.

La 27 noiembrie 2020, în cadrul Comitetului mixt Republica Moldova-Uniunea Europeană în domeniul cercetării și inovării, eveniment desfășurat online, a fost prezentată cea mai recentă inițiativă de politici a Uniunii Europene - Pactul verde European, care reprezintă o strategie de creștere pentru UE, având ca obiectiv transformarea acesteia într-o societate neutră din punct de vedere climatic, echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din perspectiva utilizării resurselor și competitivă, precum și lansarea unui nou concept privind Spațiul european de cercetare.

2.4. Implementarea Declarației de angajament a membrilor serviciilor rețelei EURAXESS în instituțiile de cercetare-inovare și alte structuri conexe domeniilor cercetării și inovării în Republica Moldova

Institutul de Filologie Română „B.P. Hașdeu” a continuat procesul de obținere a logo-ului „Excelență în Cercetare” (EURAXESS), prin ajustarea Regulamentului de ordine internă, care asigură recrutarea transparentă a cercetătorilor, bazată pe merite. Totodată, s-au actualizat și s-au revizuit documentele la nivel de Institut conform cerințelor *Strategiei Resurselor Umane de Recrutare a Cercetătorilor și conform Cartei Europene a cercetătorului:*

- Elaborarea politicii de recrutare a cercetătorilor științifici;
- Elaborarea planului de acțiuni privind implementarea Strategiei Institutului, conform cerințelor EURAXESS.

Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice a întreprins următoarele acțiuni și a participat la 2 ședințe de pregătire a implementării Declarației de angajament EURAXESS, semnată în anii precedenți:

- 1) Elaborarea și expedierea dispoziției conducerii ICJPS privind delegarea unei persoane responsabile în cadrul Programului EURAXESS din partea Institutului. (Scrisoare de confirmare 56/15 din 22.01.2020).
- 2) Participare din partea ICJPS la seminarul pentru Punctele Locale de Contact ale Programului EURAXESS care a avut loc la Academia de Științe a Moldovei pe data de 23 ianuarie 2020, organizată de Secția management academic și relații externe, AȘM și Fundația *DAS Solutions* (dassolutions.eu).

2.5. Implementarea principiilor Cartei europene a cercetătorilor și Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor pentru obținerea recunoașterii excelenței în cercetare a instituțiilor din domeniul cercetării-dezvoltării din Republica Moldova la nivel European

Urmare a recomandărilor evaluatorilor externi, dosarul EURAXESS de obținere a logo-ului „Excelență în cercetare” de către Institutul de Filologie Română „B.P. Hașdeu”, a fost depus la 17 octombrie 2020 pe platforma respectivă.

Totodată, reprezentanții Institutului au participat la: a) seminarul *Noile oportunități în cadrul programului EURAXESS. Mobilitatea cercetătorilor științifici*, 23 ianuarie, 2020 și b) la Sesiunea de informare – Workshop pentru rețeaua PUNCTELOR LOCALE DE CONTACT, 18 decembrie, 2020.

În scopul implementării principiilor Cartei europene a cercetătorilor și Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor, au fost elaborate următoarele regulamente interne:

- 1) Organigrama Institutului de Chimie (Anexă la Regulamentul de organizare și funcționare a Institutului de Chimie);
- 2) Regulamentul de stabilire și achitare a sporului de performanță salariaților Institutului de Chimie (ediția a II-a);
- 3) Regulamentul de activitate a comisiei de etică a Institutului de Chimie;
- 4) Regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat;
- 5) Regulamentul privind remunerarea muncii temporare prestată de personalul Institutului de Chimie;
- 6) Regulamentul cu privire la modul de determinare a perioadei de vechime în muncă pentru stabilirea treptelor de salarizare angajaților Institutului de Chimie.

2.6. Promovarea conceptului de știință deschisă (Open Science)

MECC alături de IDSİ, continuă asigurarea accesului eficient și de lungă durată la informații și publicații finanțate din bani publici. Astfel, au fost indexate peste 25 000 publicații din reviste, din materiale ale manifestărilor științifice și publicațiile internaționale (inclusiv din SCOPUS) ale autorilor din Republica în Instrumentul Bibliometric Național (IBN, www.ibn.idsi.md), elaborat de Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSİ), care menține întâietatea celei mai mari (peste 113 mii publicații) și celei mai accesate (peste 33 mln accesări) resurse pentru cercetare din RM.

În anul 2020 s-a dublat numărul de utilizatori unici (peste 293 mii) față de anul 2019 (136 mii).

Au fost efectuate îmbunătățiri ale funcționalităților IBN pentru conformarea Cadrului normativ în vigoare:

- asigurarea Accesului Deschis la publicațiile științifice ale autorilor din RM (HG nr. 382 din 01.08.2019, Anexa 1. p.59, contractele pe proiecte cu ANCD);
- evaluarea online a revistelor științifice (Decizia ANACEC nr. 6 din 18 decembrie 2018);

- evaluarea online a manifestărilor științifice (Anexa 4 la Decizia ANACEC nr. 38 din 10 octombrie 2018, p.22) etc.

În ediția din septembrie 2020 a clasamentului internațional WEBOMETRICS „The Ranking Web of World repositories”, Instrumentul Bibliometric Național (IBN) a urcat pe poziția 23 din 211, cu peste 91.400 de înregistrări, în compartimentul „CLASAMENT TRANSPARENT: Portaluri ale revistelor indexate de Google Scholar” (TRANSPARENT RANKING: Portals of Journals by Google Scholar).

Au fost transmise online peste 120 manifestări științifice, culturale și educaționale, teze de doctorat, disponibile la <https://idsi.md/tv>.

A fost elaborat și ținut un curs special pentru studenți, masteranzi, doctoranzi: *Știința Deschisă: de la Acces Deschis la comunicarea științifică deschisă* (UTM, USMF etc.).

Au fost efectuate prezentări tematice, instruirii, inclusiv online pentru studenți, masteranzi, doctoranzi, cercetători, profesori pentru USM, UST, UTM, USMF, institute de cercetare etc.

Au fost date interviuri la radio, portaluri pentru promovare a conceptului de Știința Deschisă, printre care de Ziua Științei: „Știința Deschisă înseamnă o rentabilitate sporită a științei finanțate din bani publici și contribuții la creșterea economică, în special, prin stimularea inovației” (disponibil pe portalul www.asm.md).

Pentru a aduce cercetătorii mai aproape de publicul larg, demonstrarea diversității și impactului științei, dar și să motiveze tinerii să aleagă o carieră în cercetare au fost filmate, transmise online și elaborate peste 150 materiale promoționale în cadrul evenimentului **Noaptea cercetătorilor** (27 noiembrie) și sunt disponibile online la <https://noapteacercetatorilor.md/science4society>.

În septembrie 2020, IDSI a fost delegat în calitate de organizație mandatată în EOSC (European Open Science Cloud).

Adițional, în scopul **fortificării instituționale a domeniilor cercetării și inovării**, menționăm aprobarea Hotărârii Guvernului nr.583/2020 pentru punerea în aplicare a Legii nr.226/2018 cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare, prin care au fost create condiții favorabile pentru dezvoltarea activității parcurilor științifico-tehnologice și/sau a incubatoarelor de inovare, care vor duce în consecință la creșterea numărului de rezidenți și a volumului de investiții, creșterea numărului de locuri de muncă calificate în domeniile cercetării și inovării, creșterea ponderii produselor și/sau servicii inovatoare, atât în economia națională, cât și cea externă.

3. Evaluarea complexă a instituțiilor din domeniile cercetării și inovării

A fost elaborat cadrul normativ privind evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării în scopul determinării nivelului de capacitate al acestora de a activa în vederea îndeplinirii misiunii asumate din punct de vedere al activităților de cercetare și inovare și clasificarea acestora pe niveluri de capacitate.

3.1. Aprobarea Metodologiei de evaluare a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării

Urmare a unui proces complex de consultări publice, MECC împreună cu ANACEC au elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării.

3.2. Demararea procesului de evaluare a școlilor doctorale

În conformitate cu art. 114 alin. (5) Codul Educației, *instituțiile de învățământ superior nu pot obține autorizare de funcționare provizorie sau acreditare pentru programele de studii superioare de master și de doctorat (ciclurile II și III) dacă nu sunt acreditate programele de studii superioare de licență (ciclul I) din același domeniu.*

Adițional menționăm și faptul că, urmare a evoluției situației epidemiologice și măsurilor restrictive ale autorităților publice care limitează/interzic accesul în universități pentru a preveni răspândirea epidemiei virusului COVID-19 în țară, a fost aprobat Ordinul de modificare a anexei la Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.1213 din 13.08.2018 cu privire la calendarul evaluărilor externe a calității în vederea acreditării programelor de studii superioare, prin extinderea perioadei de evaluare externă în vederea acreditării programelor de studii superioare de doctorat (ciclul III) până la 01.09.2022. Reieșind din aceste considerente, procesul de evaluare a școlilor doctorale urmează acreditării ciclurilor I și II de studii superioare. Totodată, în conformitate cu Programul național de dezvoltare a învățământului superior, această acțiune este planificată pentru anul 2021 și va fi susținută financiar prin implementarea noului proiect susținut de Banca Mondială, care a demarat la 15 septembrie curent.

3.3. Cooperarea cu Uniunea Europeană

A. Continuarea programului de conectare a centrelor și laboratoarelor de cercetare din Republica Moldova la infrastructurile paneuropene incluse în ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures)/FSEIC (Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare)

Institutul de Chimie, pe parcursul anului 2020, a pregătit și depus la concurs, nouă propuneri de proiecte în cadrul următoarelor apeluri internaționale:

1. Programul ERA-NET Cofund Aquatic Pollutants 2020

Titlul propunerilor de proiecte:

- 1) *"Innovative solutions for modeling the spatiotemporal evolution of CECs, pathogens and antimicrobial-resistant bacteria in aquatic ecosystems"*. Director de proiect: dr. hab. Igor POVAR (în parteneriat cu cercetători din România, Cipru, Turcia și Brazilia) (*în evaluare*);
- 2) *"Design and development of photochromic materials based on spiropiranes for application in water treatment"*. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Germania, Finlanda și România) (*a trecut etapa de eligibilitate*).

2. Programul: H2020-MSCA-RISE-2020

Titlul propunerii de proiect: *"Multifunctional Adsorbents for Water Treatment and Oral Use for Human Protection from Xenobiotics – MASTER"*. Director de proiect: dr. hab. Igor POVAR (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Spania, Ungaria, Ucraina, Marea Britanie, Mexic, Vietnam, Argentina) (*în evaluare*).

3. Programul "H2020 ERA Net RUS Plus Call 2017 - Science & Technology Cofund"

Titlul propunerilor de proiecte:

- 1) *"Tunable cyclic peroxides and hybrid heterocycles as stable scaffolds for development of novel compounds with antiparasitic and antiviral activities"*. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Rusia, Germania și Elveția) (*a trecut etapa de eligibilitate*);
- 2) *"Hyaluronic acid molecular conjugates as a targeting drug delivery tool for lipophilic anticancer steroids and triterpenes"*. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Belgia, Rusia și Germania) (*a trecut etapa de eligibilitate*);
- 3) *"Computer-Aided Design & Discovery of New Pharmaceutical Agents for Treatment of HIV Infection and Associated Comorbidities"*. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Rusia și Grecia) (*a trecut etapa de eligibilitate*).

4. Programul „1st Joint Call for Proposals of TUBITAK-NARD (ANCD) Bilateral Cooperation Projects”:

1) *“Investigating City Specific Urban Wastewater Reuse for Resilient Cities”* (*“Studiul reutilizării apelor reziduale urbane pentru orașe durabile”*). Director de proiect dr. hab. Olga COVALIOVA (în parteneriat cu dr. Hatice Eser Okten (Izmir Institute of Technology, Turcia) și dr. Gamze Dogdu Okcu (Abant Izzet Baysal University, Turcia)).

2) *“Comparison of the catalytic activity of LDH/carbon-based materials (graphene oxide, reduced graphene oxide, biochar and carbon nanotubes) nanocomposites in photocatalytic, sonocatalytic and sonophotocatalytic processes”*. Director de proiect dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu Prof. Alireza Khataee (Șeful Departamentului Materials Science and Nanotechnology Engineering, Near East University, TRNC)).

3) Programul COST - proiect înaintat în cadrul unui consorțiu european (PR OC-2020-1-24308). Executori dr. habilitat Veaceslav KULCIŢKI, dr. habilitat Nicin Ungur.

În colaborare cu SA „Apă Canal Măgdačești” a fost pregătită și depusă la concurs o propunere de proiect cu titlul: *“Renovation of the Magdacesti wastewater treatment plant”*, finanțat de către Slovak Agency for International Development Cooperation, în colaborare cu Ambasada Republicii Slovacia la Chișinău.

B.. Dezvoltarea colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune (Infrastructura Luminii Extreme – Fizica Nucleară (ILEFN)/Extreme Light Infrastructure Nuclear Physics (ELI NP), Centra European Research Infrastructure Consortium European Research Infrastructure Consortium (CERICERIC), The Danube International Centre for Advanced Studies for RiverDeltaSeaSystems (DANUBIUS etc.))

Pe parcursul anului 2020, Institutul de Chimie a inițiat realizarea cercetărilor în parteneriat cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune, în cadrul următoarelor proiecte internaționale:

1. Programul de cooperare tehnică cu Agenția pentru Energie Atomică

1) Titlul proiectului: *“Establishing Capacities for Isotope Hydrology Techniques for Water Resources and Climate Change Impact Evaluation (MOL7001)”*. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2020-2023. (în parteneriat cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică)

2) Titlul proiectului: *“Source, age and recharge patterns of groundwaters in SE Europe (RER7013)”*. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2020-2023. (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Kazahstan, Muntenegru, Armenia, Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Turcia, Tadjikistan, Ucraina, Polonia, Slovenia, Slovacia, Portugalia, Romania, Federația Rusă, Estonia, Franța, Georgia, Cipru, Cehia, Croația, Ungaria).

2. Programul COST

1) Titlul proiectului: *“WATER isotopeS in the critical zONE: from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON)”* (nr. OC-2019-1-23936). Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2020-2023 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cehia, Kazahstan, Muntenegru, Armenia, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Italia, Israel, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Serbia, Slovacia, Spania, Turcia, Marea Britanie, Elveția).

2) Titlul proiectului: *„Network for Equilibria and Chemical Thermodynamics Advanced Research”* (COST Action 18202). Director de proiect: dr. hab. Igor Povar. Perioada de realizare aa. 02.10.2019-01.10.2023 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Austria, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța,

Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Lituania, Malta, Macedonia, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Turcia, Elveția, Ucraina).

3. Danube Transnational Programme

Titlul proiectului: *"Tackling hazardous substances pollution in the Danube River Basin by Measuring, Modelling-based Management and Capacity building (Danube Hazard m3c)"*.
Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare 2020-2022 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: România, Austria, Bulgaria, Ungaria, Croația, Slovacia, Muntenegru, Ucraina, Serbia, Germania, Cehia, cât și cu International Commission for the Protection of the Danube River. ICPDR) (*câștigat cu începere de la 01.07.2020*).

Totodată, **Institutul de Chimie** a continuat activitatea în cadrul următoarelor proiecte internaționale:

- 1) **Programul H2020-MSCA-RISE-2016 (Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange)**. Proiect cu titlul: *"Nanoporous and Nanostructured Materials for Medical Applications"* (nr. 734641). Director de proiect: acad., dr. habilitat în științe chimice, prof. Lupașcu Tudor, perioada de realizare aa. 2017-2020 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Franța, Spania, Marea Britanie, Portugalia, Grecia, Ungaria, Slovacia, Ucraina, Kazahstan);
- 2) **Programul Națiunilor Unite pentru Mediu/Coaliția pentru Climă și Aer Curat**. Proiect cu titlul: *"Institutional strengthening support to scale up action on short-lived climate pollutants"*. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2019-2020 (în parteneriat cu: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNDP) și Coaliția pentru Climă și Aer Curat (CCAC).

Pe data de 23 septembrie 2020 a avut loc conferința, *în regim online*, dedicată lansării proiectului în cadrul Programului INTERREG cu titlul: *"Abordarea poluării cu substanțe periculoase în bazinul fluviului Dunărea prin măsurare, management bazat pe modelare și consolidarea capacității (DANUBE HAZARD m3c)"*. (Perioada de realizare: 01.07.2021 - 31.12.2022). Conferința a avut ca scop realizarea unui control transnațional durabil și eficient și reducerea poluării apei în regiunea Dunării cu substanțe periculoase. Evenimentul a atras atenția a circa o sută de specialiști în domeniul apei din treisprezece țări și diferite grupuri de interese, în principal din mediul academic, dar și din partea autorităților naționale și regionale și a agențiilor sectoriale.

La 6 noiembrie 2020, laboratorul Monitoring al Calității Mediului din cadrul Institutului de Chimie în comun cu Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului, Secția Politici de Aer și Schimbări Climatice, cu suportul Secretariatului Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi (CLRTAP), au organizat un seminar de instruire online privind raportarea și realizarea angajamentelor țării în cadrul Convenției LRTAP. La seminarul au participat experți naționali, reprezentanți ai Institutului de Chimie, Institutului de Energetica și a Institutului de Ecologie și Geografie, cât și reprezentanți ai Agenției de Mediu, Secției Politici de Aer și Schimbări Climatice din cadrul MADRM. În anul 2020, Grupul de Experți Naționali au elaborat în termenii stabiliți de către Convenția LRTAP rapoartele NFR și IIR. Rapoartele au fost examinate de către MADRM, Secretariatul Convenției LRTAP și CEIP, fiind acceptate. Raportarea NFR și IIR pentru perioadele 1990-2017 și 1990-2019 s-a efectuat cu susținerea financiară cât și metodologică a Coaliției Climă și Aer Curat.

În scopul dezvoltării colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune, **Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor**, realizează 3 proiecte de cercetare cu:

- IAEA / RER 5024 "Enhancing productivity and resilience to climate change of major food crops in Europe and central Asia". Coordonator Agenția Internațională pentru Energie Atomică, Viena, Austria.
- PR No. 584431 "Tehnică de sterilizare a insectelor bazată pe echipament de iradiere a sângelui", finanțator SUA, "Battelle Memorial Institute".
- Proiect PO528102 „Statement of work for Institute of Genetics”, implementat la IGFPP de către Instituția de Stat cu Destinație Specială „Obiectele Speciale nr.5101, 5102”, finanțator SUA, "Battelle Memorial Institute".

C. Promovarea cooperării multilaterale în știință și tehnologii, prin extinderea cooperării tradiționale bilaterale spre o cooperare multilaterală cu țările membre și cele asociate

La nivelul **Institutului de Filologie Română „B.P. Hașdeu”** au fost implementate 2 proiecte AUF:

- 1) Ciclul de seminare *Accompagner la mise en place du pilotage des Ressources Humaines*, formator Marie-Laure Lopez, Universitatea din Toulon, Franța, organizat de Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu”, Agenția Universitară Francofonă și Institutul Francez de Guvernanță Universitară, 18, 19, 20, 25 noiembrie 2020;
- 2) Formarea *Managementul Proiectelor cultural-lingvistice*, formator Otilia Hedeșan, Universitatea de Vest din Timișoara, România, decembrie 2020, organizată în cadrul proiectului *Fortificarea capacităților de cercetare interdisciplinară a patrimoniului cultural-lingvistic*, AUF.

Totodată, a fost finalizat proiectul/grantul *Saving the dialectological and ethnographic archival material preserved in Chișinău, Republic of Moldova (EAPI248)* (coord. dr. Mariana Cocieru), oferite de *British Library* în cadrul *Endangered Archives Programme* (septembrie 2019-noiembrie 2020)

Pe parcursul anului 2020, Institutul de Istorie a implementat proiectul bilateral internațional „*Cercetarea regimurilor totalitare și edificarea culturii memoriei europene pentru depășirea traumelor istorice: schimbul și promovarea celor mai bune practici între Lituania și Republica Moldova*”. Perioada -1 iunie – 31 octombrie 2020, finanțator Programul de Dezvoltare a Cooperării al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Lituania. În acest sens, a fost semnat *Acordul cu Centrul de Studiere a Genocidului și Rezistenței din Vilnius în vederea extinderii cooperării multilaterale*.

În baza proiectelor internaționale obținute în anul 2020, **Institutul de Chimie** a inițiat colaborări cu centre științifice în cadrul următoarelor proiecte:

1. Proiect în cadrul Programului Transnațional al Dunării (INTERREG) cu titlul:

„Tackling hazardous substances pollution in the danube river basin by measuring, modelling-based management and capacity building (Danube Hazard m3c)”.

Componența consorțiului:

- 1) TU Wien, Austria. Institute for Water Quality and Resource Management;
- 2) National Administration „Romanian Waters”, Romania;
- 3) Environment Agency Austria;
- 4) International Commission for the Protection of the Danube River, Austria;
- 5) Budapest University of Technology and Economics, Hungary;
- 6) University of Zagreb, Faculty of Chemical Engineering and Technology, Croatia;
- 7) Water Research Institute, Slovakia;
- 8) Jozef Stefan Institute, Slovenia;
- 9) Bulgarian Water Association, Bulgaria;
- 10) Center for Ecotoxicological Research Podgorica, Montenegro;

- 11) Ukrainian Hydrometeorological Institute State Service on Emergencies and National Academy of Sciences, Ukraine;
- 12) Public Institution “Waters of Srpska”, Bosnia & Herzegovina;
- 13) Ministry of Environmental Protection, Serbia;
- 14) General Directorate of Water Management, Hungary;
- 15) German Environment Agency, Germany;
- 16) Institute of hydrometeorology and seismology, Montenegro
- 17) International Association of Water Service Companies in the Danube River Catchment Area, Austria;
- 18) Ministry of Foreign Affairs and Trade, Hungary;
- 19) Ministry of the Environment and Spatial Planning, Slovenia;
- 20) International Sava River Basin Commission, Croatia;
- 21) Ministry of the Environment of the Czech Republic;
- 22) Federal Ministry of Agriculture, Regions and Tourism, Austria;
- 23) Ministry of Economy and Sustainable Development Croatia.

2. Proiecte în cadrul Programului de cooperare tehnică cu Agenția pentru Energie Atomică, cu titlul:

- *“Establishing capacities for isotope hydrology techniques for water resources and climate change impact evaluation”*
- *“Source, age and recharge patterns of groundwaters in se Europe”.*

Componența consorțiului:

- 1) Agenția Internațională Energia Atomică, Programul de Cooperare Tehnică, Viena, Austria;
- 2) National Institute of Meteorology and Hydrology, Bulgarian Academy of Sciences;
- 3) Emil Racovita Institute of Speleology, Romanian Academy, Cluj-Napoca;
- 4) Universitatea „Ștefan ce Mare” din Suceava, Romania;
- 5) Babeș-Bolyai University, Suceava, Romania, Faculty of Environmental Science and Engineering;
- 6) Ukrainian Hydrometeorological Institute, National Academy of Science;
- 7) Institute of Nuclear Research, Debrecen, Hungary.

3. Proiecte în cadrul Programului COST Actions, cu titlul:

- *“Network for equilibria and chemical thermodynamics Advanced research (NECTAR)”*
- *“ Water isotopes in the critical zone: from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON)”*

Componența consorțiului:

- 1) Università degli Studi di Messina V.le F. Stagno d'Alcontres, Italy, Messina;
- 2) University of Białystok, Poland, Białystok, Poland, Białystok;
- 3) University of Vienna, Institute of Inorganic Chemistry, Austria, Vienna;
- 4) Procter and Gamble Innovation Center, Belgium, Strombeek Bever;
- 5) University of Banjaluka, Bosnia and Herzegovina, Banjaluka;
- 6) Institute of Electronics, Bulgaria, Sofia;
- 7) Institute of Molecular Biology, Bulgaria, Sofia;

- 8) Ruđer Bošković Institute, Croatia, Zagreb;
- 9) Faculty of Chemical Engineering and Technology, Croatia, Zagreb;
- 10) Charles University Faculty of Science, Department of Inorganic Chemistry, Czech Republic, Prague;
- 11) Masaryk University, Department of Chemistry, Faculty of Science, Czech Republic, Brno;
- 12) University of Copenhagen, Dept. of Pharmacy, Denmark, Copenhagen;
- 13) University of Tartu, Estonia, Tartu;
- 14) University of Turku, Finland, Turku;
- 15) University of Helsinki, Department of Chemistry, Finland, Helsinki;
- 16) Université de Bourgogne, France;
- 17) Institut des Sciences Moléculaires de Marseille UMR CNRS, France, Marseille;
- 18) Technische Universität München Molekulare Katalyse, Germany;
- 19) National Center for Scientific Research "Demokritos", Greece;
- 20) University of Szeged, Faculty of Science and Informatics, Institute of Chemistry, Hungary, Szeged;
- 21) University of Iceland, Iceland, Reykjavik;
- 22) Royal College of Surgeons in Ireland, Dublin, Ireland;
- 23) University of Florence, Italy, Sesto Fiorentino;
- 24) University of Parma, Italy, Parma;
- 25) Vilnius University, Lithuania, Vilnius;
- 26) State Scientific Research Institute Center for Physical Sciences and Technology, Lithuania, Vilnius;
- 27) University of Malta, Department of Chemistry University of Malta, Malta, Msida;
- 28) Faculty of Medical Sciences, University Goce Delcev, North Macedonia;
- 29) University of Białystok, Poland, Białystok;
- 30) Instituto Superior Técnico, Universidade de Lisboa, Portugal, Lisboa;
- 31) "Petru Poni" Institute of Macromolecular Chemistry Iasi, Romania, Iasi;
- 32) Technical University "Gheorghe Asachi" from Iasi, Romania, Iasi;
- 33) Vinca Institute of Nuclear Sciences, Serbia, Belgrade;
- 34) University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Serbia, Novi Sad;
- 35) Slovak University of Technology in Bratislava, Slovakia, Bratislava;
- 36) University of Ljubljana, Slovenia, Ljubljana;
- 37) Universidad de Valencia, Instituto de Ciencia Molecular, Spain, Paterna (Valencia);
- 38) University of Geneva, Institute F.-A. Forel, Switzerland, Versoix;
- 39) University of Zurich, Department of Chemistry, Switzerland, Zurich;
- 40) Cukurova University, Department of Analytical Chemistry, Faculty of Pharmacy, Turkey, Adana;
- 41) Cukurova University, Arts&Sci Faculty, Department of Chemistry, Turkey, Adana.

De asemenea, ***Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor***, a încheiat 4 acorduri de colaborare:

- Acord adițional din 2 .01.2020 cu Terravesta Ltd, Marea Britanie.
- ONG People in Need.
- LTD Silvestris & Szilas Kft., Ungaria.

- Institutul de Cercetări Biologice, Piatra-Neamț, România.

D. Valorificarea oportunităților ce rezidă din calitatea de stat membru în cadrul Cooperării europene în știință și tehnologie (COST)

În data de 18 mai 2020 reprezentanții MECC au participat la ședința Coordonatorilor Naționali COST în format online. Subiectele discutate în cadrul evenimentului au vizat: simplificarea regulilor de rambursare/actualizarea Vademecum, statistici privind performanța nominalizării. Evoluția nominalizării Coordonatorilor Naționali COST, actualizarea studiului ”COST Grant Management” și COST Innovators Grant. Urmare a evenimentului, a fost diseminată informația pentru organizațiile din domeniile cercetării și inovării.

În data de 20 octombrie 2020 reprezentanții MECC au participat la ședința Coordonatorilor Naționali COST în format online. La eveniment s-a discutat despre Rețeaua de acțiuni cu referire la COVID 19, evenimentul 50 ani ai Asociației COST, COST digital media, COST Innovators Grant și Bune practici - Cum putem îmbunătăți participarea membrilor în comitetul de conducere al unei acțiuni COST pe parcursul vieții sale? Totodată, participanții la eveniment au aflat despre rolul programului COST în promovarea și răspândirea excelenței în cercetare, rolul și impactul programului COST și modul de participare la acțiunile COST.

De asemenea, în perioada respectivă au fost nominalizați membri în comitetul de conducere și membri supleanți pentru acțiuni COST înregistrând 82 de participanți la 33 acțiuni COST și 6 Review panel members.

Reprezentanții ***Institutului de Filologie Română „B.P. Hașdeu”*** au participat la evenimente și formări naționale și internaționale:

- 1) Sesiunea plenară a evenimentului Nexus Linguarum (Hybrid) Plenary Meeting, în cadrul acțiunilor COST, 26-27 octombrie 2020;
- 2) Atelier al grupului de lucru 4 – *Use cases and applications* al acțiunii COST, European network for Web-centred linguistic data science, 27 octombrie 2020.

Institutul de Ecologie și Geografie, la 23 iunie 2020, a participat (online) la zilele de informare organizate - *COST online Info Day*. Programul COST oferă o oportunitate de extindere a cercetărilor prin excelență, de identificare a noi rețele internaționale COST (privind propunerile de proiecte internaționale) și de dezvoltare a instituțiilor de cercetare.

În octombrie 2020, ***Institutul de Istorie*** a participat, în calitate de membru partener, la depunerea a 2 proiecte în cadrul programului COST: a) Proiectul „Europe before Europe. Cultural migrations from Medieval Universities to Erasmus + (EU-EB)” lider de echipă prof. univ. dr. Maria Teresa GUERRINI, Universitatea din Bologna, Italia; b) Proiectul „ANThropogenic and Environmental COLLapses. Political, social and cultural responses to global systemic crises” – lider de proiect prof. univ. dr. Valentina FAVARO, Universitatea de Studii din Palermo, Italia.

Totodată, ***Institutul de Istorie*** participă la realizarea proiectului CA18110 *Underground Built Heritage as catalyser for Community*. 2019-2021.

În anul 2020, ***Institutul de Chimie*** a obținut prin concurs, două proiecte în cadrul Programului COST Actions:

- 1) ***”Network for equilibria and chemical thermodynamics Advanced research (NECTAR)”***;
- 2) ***” Water isotopes in the critical zone: from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON)”***.

În anul de referință, **Institutul Național de Cercetări Economice**, a implementat 2 acțiuni COST:

- 1) Acțiunea COST- CA 18123 - The European Family Support Network. A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach, perioada de implementare 2019-2023;
- 2) Acțiunea COST - CA 17114 "Transdisciplinary solutions to cross sectoral disadvantage in youth" / "Soluții transdisciplinare pentru tinerii dezavantajați inter-sectorial", perioada de implementare 19.09.2018-19.09.2022.

Pe parcursul anului 2020, 31 cercetători din cadrul **Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor**, au devenit membri ai Asociației Europene de Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei la 11 acțiuni (COST) din cadrul Programului UE dedicat cercetării și inovării - Orizont 2020.

E. Cooptarea reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanismele de suport

În scopul cooptării reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanismele de suport, Institutul de Filologie Română „B.P. Hașdeu”, a organizat următoarele evenimente:

1. Conferința on-line „Limba Română și Diaspora”, cu invitații Ala Mîndîcanu, Alexandru Cazacu Dor, Vitalie Vovc, Tatiana Ciobanu, 31 august 2020.
2. Ciclul de conferințe on-line *Diaspora filologică* (pregătirea afișului pentru conferință) cu:
 - ✓ invitata specială, Luminița Bușcăneanu, dr. în filologie, profesoară la Universitatea Populară din Cantonul Geneva, Elveția; cu tema: „Simbolismul, arta conștiinței extreme și reconfigurarea sistemului de valori”, 17 iunie 2020;
 - ✓ invitata specială, Alina Tofan, dr. în filologie și filosofie, conferențiar, Universitatea din Leipzig, Germania; tema: „Imaginarul identitar basarabean din perspectiva (auto)exilului”, 23 iunie 2020.
 - ✓ invitata specială, Eugenia Bojoga, profesoară de lingvistică, Institutul Pontifical Oriental (Vatican), Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, comunicarea: „Eugen Coșeriu (re)citit astăzi”, 25 iunie 2020.
 - ✓ invitata specială, Georgeta Câșlaru, doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar, *Université Sorbonne Nouvelle-Paris 3*; comunicarea: „Dinamica procesului de textualizare”, 3 iulie 2020;
 - ✓ invitata specială, Cristina Robu, doctor în filologie, cercetătoare la *Indiana University, Bloomington*, SUA; comunicarea: „O (scurtă) introducere în medical humanities”, 14 iulie 2020.

Evenimentele pot fi urmărite accesând următoarele link-uri:

- https://www.youtube.com/watch?v=WRLXhyW0k_0
- <https://www.youtube.com/watch?v=xyfkPBs6U6A>
- <https://www.youtube.com/watch?v=7IhnTHHpINU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=tWRx3WZ6PKA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=wrFFDuS1kZA>

La nivelul **Institutului Patrimoniului Cultural**, reprezentanții diasporei sunt antrenați în activități prin câteva modalități:

- 1) În calitate de membri ai Colegiilor de redacție ale revistelor științifice editate de IPC;
- 2) Prin participări la conferințe științifice: **3 membri ai diasporei** (România, Belarus) au participat la Conferința Științifică Internațională *Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare*,

promovare (ediția a XII-a), 28-29 mai 2020; **4 membri ai diasporei** (România, Belarus, Ucraina) au participat la **Conferința Științifică Internațională: Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație. Ediția a V-a.**

La 18 decembrie 2020, **Institutul de Chimie** a organizat un seminar științific, în regim online, cu genericul: **"Omagiu academicianului Constantin Turtă – 80 de ani din ziua nașterii"**, la care au participat în total 28 persoane <https://asm.md/fost-comemorat-academicianul-constantin-turta-savant-elevat-ilustru-chimist-care-ar-fi-implinit-80>. În cadrul seminarului au fost prezentate patru comunicări științifice, inclusiv două de către tinerii cercetători din diasporă – discipoli ai academicianului Constantin TURTĂ: Dr. în șt. chimice Dumitru SÎRBU, Universitatea Newcastle, Marea Britanie; Dr. în șt. Chimice, Tatiana STRAISTARI, CNRS, Grenoble, Franța.

Institutul Național de Cercetări Economice, realizează parteneriate cu reprezentanții diasporei științifice din cadrul Universităților (Universitatea "ARTIFEX" București, România) – parteneriat în organizarea manifestărilor științifice; cooptarea diasporei științifice pentru participarea în calitate de referenți oficiali în cadrul Comisiilor de susținere publică a tezelor de doctorat; parteneriat cu reprezentanților diasporei științifice din cadrul instituțiilor de cercetare (INCE, Academia Română) – suport în dezvoltarea relațiilor științifice; consiliere și informarea privind accesul la concursuri de proiecte finanțare H2020, inclusiv și cu privire la potențialele parteneriate.

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, a cooptat 2 reprezentanți ai diasporei științifice în calitate de a) membru a consiliului științific specializat și b) referent oficial la susținerea tezei de doctor habilitat.

4. Monitorizarea implementării documentelor de politici naționale pe domeniile cercetării și inovării, au fost monitorizate următoarele documente : Foaia națională de parcurs privind integrarea RM în spațiul european de cercetare (2019-2021) și Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia. În acest sens a fost elaborat și prezentat Cancelariei de Stat, Raportul pentru anul 2019 privind implementarea Foi naționale de parcurs privind integrarea RM în spațiul european de cercetare (2019-2021). Totodată, se elaborează și Raportul pentru anul 2020 privind documentele de politici menționate.

Monitorizarea implementării documentelor de politici sectoriale – a fost elaborat Raportul pentru anul 2019 privind Strategia sectorială de cheltuieli „Sectorul Cercetării și Inovării” și a fost elaborată Strategia sectorială de cheltuieli „Sectorul Cercetării și Inovării” pentru anii 2021-2023.

În contextul pandemiei COVID-19, fost organizat concursul de proiecte privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19, prin intermediul Programului UE Orizont 2020 în scopul mobilizării comunității științifice în combaterea pandemiei COVID-19, fiind alocate circa 15 mln lei.

VI. Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii și partenerii de cooperare

MECC s-a concentrat pe realizarea angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și pe extinderea ariei de cooperare externă în domeniile de activitate (au fost semnate 4 tratate internaționale și 15 acorduri de parteneriat cu organizații internaționale și organizații neguvernamentale între Republica Moldova și alte state, dar și organizații internaționale și neguvernamentale din domeniul educației).

1. Negocierea, semnarea și monitorizarea implementării tratatelor internaționale în domeniile de competență ale Ministerului Educației Culturii și Cercetării

În scopul dezvoltării relațiilor de colaborare în domeniile de competență ale MECC cu statele lumii și organizațiile internaționale, având drept temei atragerea investițiilor în vederea promovării reformelor, în anul 2020 au fost semnate 4 **tratate internaționale** și **15 acorduri** de parteneriat cu organizații internaționale și organizații neguvernamentale, după cum urmează:

1) Memorandum de înțelegere între MECC și PH International cu privire la Programul de socializare juridică în școlile din Republica Moldova, semnat la 3 ianuarie 2020;

2) Memorandum de Înțelegere între MECC și Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării al Republicii Austria privind cooperarea în domeniul educației, semnat la 3 ianuarie 2020;

3) Acord de parteneriat între MECC al Republicii Moldova și UNFPA, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație în Republica Moldova pentru perioada 2020 – 2022, semnat la 22 ianuarie, 2020;

4) Acord de parteneriat între MECC și Asociația obștească CCF Moldova – Copil, Comunitate, Familie, semnat la 31 ianuarie;

5) Memorandumul de Înțelegere între MECC al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe și Comerțului al Ungariei privind cooperarea în cadrul programului Stipendium Hungaricum pentru anii 2020-2022, semnat la 4 februarie 2020;

6) ACORD de colaborare între MECC și Centrul Internațional de Prevenire și Informare în Domeniul Adicțiilor, semnat la 5 februarie 2020;

7) Memorandum de cooperare între MECC al Republicii Moldova și Primăria municipiului Chișinău, semnat la 22 Mai 2020;

8) Acord de Cooperare dintre MECC al Republicii Moldova și Asociația Obștească „Green Nations”, semnat la 15 iunie;

9) Memorandum de Înțelegere între MECC, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova și Filiala Fundației Internaționale” Liechtenstein Development Service” în Moldova și Asociația” Educație pentru Dezvoltare” referitor la susținerea în implementarea proiectului “Inițiative de Dezvoltare a Competențelor în Domeniul Energiei Solare II” (SECI II), semnat la 29 iunie 2020;

10) Acord, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea economică, semnat la 29 iunie 2020;

11) Acord de cooperare între MECC și Compania Gogle Limited, Irland, semnat la 1 iulie 2020;

12) Acord de Grant pentru Proiectul îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională, semnat la 14 iulie 2020;

13) Acord de parteneriat între MECC și Asociația Obștească Asociația Generală a Învățătorilor din România, filiala Republica Moldova, semnat la 28 iulie 2020;

14) Memorandum de Înțelegere privind Dezvoltarea Centrului de Producție Media Digitală MEDIACOR între Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională și Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională și Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Regatului Unit și MECC al Republicii Moldova și Universitatea de Stat din Moldova și Asociația Companiilor de Creație din Moldova COR, semnat la 5 august 2020;

15) Memorandum de Înțelegere între MECC și Microsoft, Ucraina, semnat la 25 septembrie 2020;

16) Acord de cooperare între MECC al Republicii Moldova și AO Centrul Internațional „La Strada Moldova”, semnat la 21 octombrie 2020;

17) Memorandum de Înțelegere între MECC, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Municipiul Cahul și Asociația Națională a Companiilor din domeniul TIC pentru realizarea EU4Moldova: STARTUP City Cahul, semnat la 22 octombrie 2020;

18) Memorandum de Înțelegere între MECC și Dolce Wele Akademi, semnat la 3 noiembrie 2020;

19) Memorandum de cooperare între MECC și Asociația Obștească „Keystone Human Services International Moldova Association”, semnat la 4 noiembrie 2020.

În contextual pregătirii pentru semnare și aplicării tratelor internaționale au fost aprobate următoarele acte normative și legislative:

- 1) Decretul Președintelui nr. 1444 din 30.01.2020 privind inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare și acordarea împrumuturilor pentru negocierea acestuia.
- 2) Hotărârea de Guvern nr. 123 din 26 februarie cu privire la aprobarea Memorandumului de Înțelegere între MECC și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe și Comerțului al Ungariei privind cooperarea în cadrul programului Stipendium Hungaricum pentru anii 2020-2022, semnat la 4 februarie 2020.
- 3) HG nr. 124 din 26 februarie 2020 pentru aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind instituirea reciprocă a centrelor culturale și activitatea acestora, semnat la 30 decembrie 2019;
- 4) Lege 109 din 18.06.2020 pentru ratificarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind instituirea reciprocă a centrelor culturale și activitatea acestora, semnat la 30 decembrie;
- 5) Hotărârea de Guvern nr. 151 din 4 martie 2020 privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de Grant pentru Proiectul îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională;
- 6) Hotărârea de Guvern nr. 150 din 4 martie 2020 privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea economică;
- 7) HG nr.208 din 25 martie 2020 Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 454/2012 Cu privire la unele măsuri pentru implementarea în Republica Moldova a Acordului privind Programul de Schimburi pentru studii universitare în Europa Centrală CEEPUS III, semnat la Budva, la 25 martie 2010;
- 8) Hotărâre de Guvern nr. 219 din 1 aprilie 2020 pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării proiectului Protocolului Adițional pentru modificarea Acordului dintre Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Învățământului al Republicii Populare Chineze, semnat la Beijing, 14 aprilie 2014;
- 9) Decretul președintelui RM nr.1557-VIII din 5 mai 2020 pentru aprobarea semnării Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare;
- 10) Hotărârea de Guvern nr 333 din 3 iunie 2020 pentru aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, încheiat la Chișinău la 19 mai 2020;
- 11) Legea 103 din 18.06.2020 pentru ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, încheiat la Chișinău la 19 mai 2020;

- 12) HG 537 din 20 iulie privind aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea economică, semnat la 29 iunie 2020;
- 13) HG 549 din 20 iulie privind aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de Grant pentru Proiectul îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională, semnat la 14 iulie 2020;
- 14) Legea nr. 169/2020 Monitorul Oficial nr.235-239/506 din 18.09.2020, pentru ratificarea Acordului, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea economică;
- 15) Legea nr. 170 din 10.09.2020 (Monitorul Oficial nr.235-239/508 din 18.09.2020) pentru ratificarea Acordului de grant dintre Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională privind implementarea Proiectului „Îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale”

În scopul extinderii relațiilor de colaborare cu statele lumii și organizațiile internaționale au fost purtate negocieri și consultări pe dimensiunea tratatelor internaționale cu: România, Republica Bulgaria, Italia, Republica Belarus, Ucraina, Ungaria, Slovacia, Republica Populară Chineză, Turcia, Coreea, precum și cu partenerii de cooperare – Uniunea Europeană, Consiliul Europei, Biroul de Cooperare al Elveției, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, Agenția Universitară a Francofoniei, UNICEF, PNUD, etc. Comunicarea și conlucrarea cu statele și organizațiile menționate au vizat pregătirea pentru semnare atât a unor acorduri de parteneriat pe domeniile de competență ale MECC, precum și implementarea unor proiecte, planuri de acțiuni în vederea promovării reformelor în sectoarele de competență ale MECC.

De asemenea, pe parcursul anului a fost monitorizată și acordat suport logistic în implementarea prevederilor tratatelor internaționale în vigoare cu următoarele țări: România, Republica Bulgaria, Republica Turcia, Republica Populară Chineză, Republica Elenă, Ucraina, Slovacia, Ungaria, Republica Cehă, Letonia etc. Activitățile implementate au ținut de schimbul de bursieri, formarea continuă a cadrelor didactice, realizarea unor proiecte educaționale și de cercetare științifică, donații de carte și tehnică de calcul, etc.

2. Susținerea programelor de mobilitate academică pentru tinerii din Republica Moldova

În contextul promovării oportunităților de mobilitate academică pentru tinerii din Republica Moldova, atât în cadrul tratatelor internaționale, precum și a unor programe de mobilitate academică, oferite de unele state și organizații internaționale, pe parcursul anului, pe site-ul Ministerului, au fost mediatizate circa 60 oferte/oportunități pentru realizarea studiilor, stagiilor de cercetare și formare continuă peste hotarele țării. În această ordine de idei, s-a conlucrat cu Ambasadele țărilor respective, acreditate pentru R. Moldova și cu ministerele de resort. A fost oferit suport metodologic și logistic pentru participarea tinerilor și cercetătorilor în programe de mobilitate și stagii de cercetare pentru țări precum: România, Slovacia, Bulgaria, Germania, Austria, Ungaria, Țările Baltice, Cehia, Ucraina, Federația Rusă, Republica Populară Chineză etc. În contextual ofertelor în cadrul tratatelor internaționale, circa 6000 de tineri au avut posibilitatea să acceseze burse de studii în străinătate, majoritatea ofertelor fiind cele ale Guvernului României.

Programul CEEPUS - Oportunități de mobilitate academică au fost susținute prin Programul **CEEPUS**. Actualmente - 4 instituții de învățământ superior din țară participă în programul CEEPUS (Universitatea Tehnică din Moldova; Universitatea de Stat din Moldova; USMF;; Universitatea

Pedagogică de Stat „Ion Creangă”), iar 13 instituții de învățământ superior din Republica Moldova s-au înregistrat pe platforma Programului.

Pentru mediatizarea și o mai bună implicare în Program a instituțiilor de învățământ au fost publicate anunțuri pe pagina web a Ministerului Educației, www.mecc.gov.md; S-a oferit consultanță aplicanților la programele de burse mediatizate despre procedura și condițiile de aplicare și asigurat procesul de gestionare a Platformei. În aceeași ordine de idei s-a conlucrat în regim on-line cu Oficiul Central CEEPUS (CCO) și cu instituțiile de învățământ din țară. Spre regret, în anul 2020, din cauza Pandemiei, schimburile academic nu s-au realizat în regim obișnuit, în cadrul programelor de mobilitate participând doar 4 candidați din R. Moldova.

În învățământul general MECC a susținut promovarea programelor educaționale ale Guvernului SUA (FLEX, FULBRIGHT, IREX etc), Ligii Naționale pentru Dezbateri Preuniversitare și Programului german „YOUTH for Understanding”. În acest context, a fost susținută cooperarea cu instituțiile de învățământ și coordonatorii de programe pe aspecte ce țin de delegarea la studii și recunoașterea a perioadelor de studii realizate în străinătate.

În anul academic 2020-2021, în programele menționate au participat:

- Programul Youth for Understanding a delegat la studii peste hotare 8 elevi în state precum: Germania, Elveția, Austria și Belgia;
- Liga pentru Dezbateri preuniversitare – 9 elevi- SUA, Marea Britanie;
- Programul Flex, SUA – 49 elevi, în SUA.

3. Cooperarea cu Uniunea Europeană și implementarea prevederilor Acordului de Asociere

Pe parcursul anului 2020, Ministerul a susținut un dialog constructiv cu Comisia Europeană în vederea modernizării și racordării sistemului educațional, de cercetare, de cultură, domeniile tineret și sport la standardele și rigorile europene, prin implementarea unor programe/proiecte și inițiative ale UE, axate pe realizarea obiectivelor Acordului de Asociere.

Realizările pe domeniile respective au fost elucidate în rapoartele susținute în cadrul unor ședințe ordinare cu Comisia Europeană, precum și unor platforme regionale de cooperare, precum:

- Reuniunea a V-a a Comitetului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, (19 februarie, Chișinău);
- Raport de implementare în Republica Moldova a Programelor Uniunii Europene: Erasmus+, Orizont 2020 și Europa Creativă. (scr. 07-09/335 din 20.01.2020);
- Raport privind realizarea Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere, pentru perioada anilor 2017-2019 (scr. 07-09/93 din 09.01.2020);
- Raport privind realizarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, componenta DCFTA, Titlul V (scr. 07-09/96 din 09.01.2020);
- Ședința a V a Sub-comitetul (Clasterul nr. 4) în cadrul Acordului de Asociere - „Știință și Tehnologii, societate informațională, politici în domeniul audio-vizualului, educație, instruire și tineret, cultură, sport și educație fizică”, organizată la 9 iulie 2020 la Chișinău. Ședința a fost organizată de către MECC, în calitate de coordonator al Sub-comitetului 4. Evenimentul a servit drept platformă constructivă pentru comunicarea cu partenerii din UE privind rezultatele, provocările, dar și soluții pentru o mai bună realizare a obiectivelor Agendei de Asociere;
- Dialogul RM-UE privind drepturile omului, 23 septembrie 2020;
- reuniunea Platformei IV a Parteneriatului Estic, desfășurată în regim de videoconferință, la 27 noiembrie 2020;

- Panelul Parteneriatului Estic privind educație, cultură și tineret, organizat la 3-4 decembrie 2020.

În anul 2020 MECC a aderat la inițiativa Uniunii Europene *Pilonul european al drepturilor sociale*. În scopul realizării obiectivelor stabilite în Acordul de Asociere a fost elaborat și asigurată monitorizarea, pe parcursul anului 2020 a Calendarului de restanțe pe PNA AA.

În scopul implementării obiectivelor trasate în Acordul de Asociere și lichidării restanțelor din Planul de Acțiuni pe implementarea Acordului de Asociere RM-UE au fost prezentate propuneri pentru *Planul Anual de acțiuni 2021 al Uniunii Europene pentru Republica Moldova* (scr. 07-07/5793 din 22.10.2020). În aceeași ordine de idei au fost prezentate propuneri pentru noua Agendă de Asociere RM-UE pentru perioada 2021-2027.

La 28 octombrie 2020, în cooperare cu partenerii de la Comisia Europeană a fost organizat Seminarul TAIEX cu genericul Aplicații software și metodologii privind examenele și evaluările on-line în domeniul educației.

Oportunități inedite de integrare a educației, culturii, politicilor de tineret și cercetării în Spațiul European a oferit participarea MECC la implementarea *Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD)*. Astfel, în anul 2020, Republica Moldova a devenit eligibilă pentru *Programul Transnațional Dunărea 2014-2020*, fapt ce a oferit instituțiilor din subordine mai multe oportunități de a atrage fonduri europene pentru implementarea proiectelor internaționale.

De comun cu Ministerul Sănătății, Muncii, și Protecției Sociale, în cooperare cu partenerii austrieci și, în calitate de coordonatori ai Ariei Prioritare nr. 9 a SUERD au fost organizate Ședințele Comitetului de coordonarea a Priorității nr. 9 *Investiții în oameni și capital*, (Iunie, Noiembrie 2020).

Inițiativele UE pe această dimensiune au favorizat schimbul de experiență și bune practici între țările participante, precum și posibilitatea mediului academic din R. Moldova de a participa la diverse proiecte și inițiative lansate pentru țările regiunii.

Implementarea obiectivelor de integrare europeană a R. Moldova este asigurată și prin participarea activă a instituțiilor de învățământ din țară la o serie de Programe, oferite de UE. Cel mai relevant în acest sens este Programul Erasmus+. Oportunitățile Programului Erasmus + au fost mediatizate prin site-ul Ministerului, dar și în cadrul unor conferințe naționale, organizate de MECC, de comun cu Oficiul Național Erasmus +, precum:

- 5) Ședințele *Erasmus Day* de diseminare a informațiilor despre proiecte CBHIP și Acțiunea Jean Monett; 15-16 octombrie;
- 6) Ședința organizată de MECC și Oficiul Național Erasmus+ din Moldova cu genericul ***“Programe comune și duble de studii: strategie, management, implementare”***. 3 noiembrie 2020, Formator dna Annika Sundbäck-Lindroos, Expert în programe comune de studii consilier, Agenția Națională Finlandeză pentru Educație, EDUFI, Finlanda.

Rezultatele Proiectelor Erasmus +, anul 2020 pentru Republica Moldova:

a) Proiecte de mobilitate de credite (KA1 International Credit Mobility (ICM)).

Potrivit rezultatelor, Comisiei Europene, pentru anul 2020, pentru Republica Moldova, în cadrul proiectelor de Mobilitate Internațională a Creditelor (ICM, KA107), au fost selectate 136 de proiecte cu participarea universităților din Republica Moldova, din 158 de proiecte depuse în total, rata de succes fiind de 86%. Bugetul alocat pentru Republica Moldova în urma selecției de proiecte este de aproximativ 3,5 milioane de euro. Datorită finanțării suplimentare a programului, Republica Moldova a reușit să obțină de 2 ori mai multe mobilități în 2020 comparativ cu selecția precedentă. Prin urmare, numărul total de mobilități prevăzute este de 1179, dintre care 454 (studenți și staff

universitar) către țările de program Erasmus+, și 725 (studenți și staff universitar) către Republica Moldova.

- b) *Proiecte de consolidare a capacităților KA2* În anul 2020 în RM au fost în curs de implementare 8 proiecte Erasmus + de *Consolidare a capacităților*, câștigate de universități în apelurile anterioare.

Conform datelor Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură a Comisiei Europene (EACEA) în cadrul selecției 2020 au fost câștigătoare 4 proiecte de Consolidare a capacităților în învățământul superior (CBHE) cu participarea universităților din țară:

1. **CONNECT** - Connecting universities - industry through smart entrepreneurial cooperation and competitive intelligence of students in Moldova, Georgia and Armenia. //Instituția coordonatoare: Universitatea de Stat din Moldova
2. **COOPERA** - Integrating Dual Higher Education In Moldova and Ukraine//Instituția coordonatoare: Academia de Studii Economice din Moldova
3. **QFORTE** - Enhancement of Quality Assurance in Higher Education System in Moldova
Instituția coordonatoare: USM
4. **WBL4JOB** - Introducing work-based learning in higher education systems of Armenia and Moldova for better employability of graduates;
Instituția coordonatoare: Universite Francaise En Armenie Fondation

c) *În cadrul Acțiunii Jean Monnet- selectate* 4 proiecte înaintate de instituții de învățământ din RM:

1) **EU Economic Diplomacy as an Instrument of Foreign Policy Action**

Tipul activității: Module, Catedre și Centre de Excelență

Instituția aplicantă: Institutul de Relații Internaționale din Moldova;

2) **Jean Monnet Chair in EU Studies and Migration**

Tipul activității: Module, Catedre și Centre de Excelență

Instituția aplicantă: ASEM;

3) **European Union: The Comprehensive Notion**

Tipul activității: Module, Catedre și Centre de Excelență

Instituția aplicantă: Institutul de Relații Internaționale din Moldova;

4) **Horizons of Moldova's European Union Integration: Realities and Perspectives**

Tipul activității: Proiecte și Rețele

Instituția aplicantă: USM

Contribuția proiectelor realizate în Programul Erasmus + rămâne a fi una substanțială pentru:

- Promovarea reformelor în învățământul superior din R. Moldova și asigurarea unei calități mai înalte a formării specialiștilor;
- Perfecționarea continuă a curriculei universitare și asigurarea unei formări centrate pe student;
- Promovarea mobilității academice;
- Internaționalizarea învățământului superior din țară;
- Promovarea dialogului intercultural între tinerii din R. Moldova și statele UE;
- Promovarea leadershipului și a unui management eficient
- Crearea clusterelor pentru cercetare și inovații.

Programul e-Twinning – este un Program al Uniunii Europene ce vizează cooperarea pe dimensiunea învățământului general. Programul reprezintă o platformă on-line de comunicare și

realizare în comun a proiectelor axate atât pe dezvoltarea și implementarea curriculei școlare la diverse discipline, precum și pe activități extracurriculare. R. Moldova a aderat la eTwinning în 2013, de comun cu alte țări ale Parteneriatului Estic. În anul 2017, în calitate de Agenție Națională de Suport pentru Program – *Partner Support Agency (PSA)* a fost desemnată – Universitatea Tehnică din Moldova.

În scopul unei mai bune implicări a instituțiilor de învățământ în cadrul Programului MECC de comun cu Agenția Națională de suport pentru Programul eTwinning au asigurat mediatizarea informației despre Program și motivarea instituțiilor de învățământ pentru implicare.

Rezultatele Programului e-Twinning pentru anul 2020 sunt următoarele:

- 271 instituții preuniversitare (grădinițe, școli primare/gimnaziale/liceale/vocaționale înscrise în program);
- 617 cadre didactice participante în program;
- 1488 proiecte (cu statut finalizate și în derulare).

La 2 martie a fost lansată Campania de primăvară, ediția 2020 cu genericul ”Schimbările climatice și provocările de mediu”. Campania și-a propus să încurajeze eTwinnerii să creeze evenimente pe teren, proiecte în jurul temei propuse pentru sensibilizarea elevilor, profesorilor și a comunității vizavi de schimbările climatice și provocările de mediu, precum și să informeze profesorii, elevii și comunitatea despre bunele practici eTwinning.

În cadrul Programului au fost organizate 2 concursuri: (1) concurs de scriere a unui proiect la tema ”Schimbările climatice și provocările mediului” precum și înregistrarea acestuia pe platforma eTwinning și (2) concurs de scriere și implementare a celui mai bun scenariu” Campania de primăvară eTwinning 2020 în școală/comunitatea mea”.

În contextul participării la Programul eTwinning, instituțiile de învățământ general din țară, profesori și elevi beneficiază de oportunități inedite de a comunica cu parteneri din țările Uniunii Europene și a Parteneriatului Estic, realizând în comun proiecte și activități, care contribuie la perfecționarea metodelor de învățare-predare, dar și la promovarea contactelor inter-umane și a dialogului intercultural.

4. Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu organizațiile internaționale, donatorii și partenerii de cooperare și participarea în programele educaționale ale acestora

Cooperarea cu Consiliul Europei În anul 2020 în cooperare cu CoE a continuat implementarea Proiectului cu genericul *Educația pentru Democrație în Republica Moldova*. Evoluțiile în cadrul Proiectului au fost discutate la Ședințele Comitetului de Coordonare a Proiectului (iunie, decembrie 2020). În context, au fost menționate o serie de progrese pe dimensiunea de formare a cadrelor didactice, dar și elaborarea materialelor de suport pentru promovarea în sistemul educațional a dimensiunii Educației democratice.

În anul 2020 a finalizat realizarea *Planului de Acțiuni al CoE pentru Republica Moldova (PA) 2017-2020*. MECC a prezentat Raportul de progres pe implementarea Planului (scr.07-09/333 din 20.01.2020) și a participat activ la ședința din 2 octombrie a Comitetului Director (CD) pentru monitorizarea implementării Planului de acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2017-2020. De asemenea, au fost înaintate propuneri pentru noul Plan de acțiuni al Consiliului Europei

pentru Republica Moldova pentru perioada 2021-2027, urmărindu-se, în acest sens, realizarea unor proiecte comune care contribuie la promovarea valorilor Consiliului Europei, precum: cetățenie democratică, statul de drept, promovarea diversității cultural și lingvistice, toleranță și coeziune socială. Consiliul Europei a susținut Ministerul și în cadrul proiectului ”Masuri de Promovare a Încrederii”, astfel a fost susținută inițiativa Consiliului Europei de a oferi un curs de formare profesorilor de limbă franceză la Centrul european de limbi moderne din Graz, Austria.

De asemenea, a fost susținută lansarea fazei 2 a Proiectului CoE «Protecția copiilor împotriva exploatarei sexuale și abuzului sexual în Republica Moldova», care s-a axat pe implementarea concluziilor și recomandărilor *Studiului de cercetare a problemelor sistemice care afectează răspunsul sistemului de protecție a copilului la exploatarea și abuzul sexual asupra copiilor și implementarea Convenției Lanzarote*. În cadrul Proiectului au avut loc seminare de formare în iunie și noiembrie 2020 pentru cadre didactice din învățământul general. Noua fază a proiectului a oferit de asemenea suport în promovarea dimensiunii de Securitate în mediul on-line. În cadrul proiectului s-au realizat companii de informare, formare de cadre didactice și publicare de materiale didactice.

A fost susținută inițiativa Consiliului Europei de a aborda subiectul reintroducerii dialogului intercultural pe dimensiunea religioasă în cadrul reuniunii Grupului de raportori pentru Educație, Cultură, Sport, Tineret și Mediu (GR-C) al Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CM CoE). MECC a participat activ la implementarea prevederilor Cartei Sociale Europene (contribuție la Raport noiembrie 2020).

Cooperarea cu Organizația Internațională a Francofoniei.

În anul 2020 domeniul învățământului superior și cercetării au beneficiat de un suport considerabil din partea Agenției Universitare a Francofoniei, oficiul din Moldova (AUF). În scopul extinderii și consolidării relațiilor de cooperare în domeniile cercetării și inovării Agenția Universitară a Francofoniei a susținut în continuare:

- realizarea proiectelor de cercetare, dezvoltare și inovare, în comun de către organizațiile din domeniul cercetării și inovării din Republica Moldova și cele din Europa centrală și orientală sau din alte regiuni membre ale AUF. Astfel, în anul 2020, 6 Universități din R. Moldova au beneficiat de granturi pentru dotarea laboratoarelor științifice.

- organizarea de programe de mobilitate a cercetătorilor, schimb inter-academic și inter-universitar în cadrul organizațiilor din domeniul cercetării și inovării din Republica Moldova și cele din Europa centrală și orientală sau din alte regiuni membre ale AUF.

Dintre cele mai recente proiecte susținute de AUF menționăm realizarea unui parteneriat între Universitatea Tehnică din Moldova, Universitatea de Stat din Moldova, AUF, Pentalog Moldova, Universitatea din Rouen, Franța și Asociația companiilor din domeniul IT, care prevede prezența studenților atât în universitate cât și în întreprindere pentru formare și stagii, organizarea stagiilor de mobilitate în Franța pentru profesori, modernizarea curriculei și a metodelor de predare etc.

De asemenea, menționăm că AUF Moldova a susținut în continuare Ministerul, implicit Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, cu experți internaționali în vederea evaluării externe, pentru acreditare, a programelor de studiu pentru domeniul Științe ale Educației.

În scopul revitalizării proiectului *Claselor bilingve a fost organizată ședința* Comitetului de pilotare a claselor bilingve (9 martie). În cadrul ședinței a fost lansat Studiul de fezabilitate a procesului de implementare a Proiectului Claselor bilingve francofone. Studiul a fost realizat în perioada martie-octombrie 2020.

A fost susținută inițiativa lansată în cadrul Reuniunii Ambasadorilor Francofoni de a organiza, cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei 2020, concursul *Hackathon al Francofoniei*.

Ministerul și-a onorat obligațiunile privind implementarea prevederilor *Planului de Acțiuni pentru implementarea Pactului lingvistic dintre Republica Moldova și Organizația Internațională a Francofoniei*, semnat în anul 2018 la Erevan - prin susținerea și promovarea studierii limbii franceze la toate nivelurile de învățământ, promovarea produselor culturale francofone la nivel național, formarea cadrelor didactice pentru predarea limbii franceze, etc.

S-a participat la Consultarea Mondială pentru elaborarea noii Strategii a Agenției Universitare a Francofoniei pentru anii 2021-2025, care va fi lansată în mai 2021.

Banca Mondiala

În anul 2020 a fost asigurată comunicarea cu echipa Băncii Mondiale pentru semnarea unui Acord de cooperare privind implementarea proiectului Învățământul superior în Republica Moldova (35,7 milioane de EURO). Acordul de implementare a acestui Proiect a fost semnat la 19 mai 2020 și ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 103 din 18 iunie 2020. Au fost purtate mai multe discuții privind implementarea Proiectului în anul 2020.

Organizațiile specializate ale ONU

UNICEF. Pe parcursul anului 2020 s-a menținut un dialog eficient cu UNICEF și Fondul Global pentru educație (PGE) în scopul susținerii sectorului educației din R. Moldova.

În perioada declanșării epidemiei COVID 19, PGE a oferit Ministerului un grant de 70 mii de \$ pentru a reduce efectele negative ale Pandemiei.

Astfel în cooperare cu UNICEF aceste resurse au fost utilizate pentru:

- a. Procurarea de tehnica de calcul (105 unități);
- b. Procurarea și distribuirea pachetelor de suport pentru preșcolari și școala primară (creioane, cărți de colorat- 500 pachete);
- c. Formarea educatorilor privind lucrul cu părinții copiilor de vârstă preșcolară în perioada COVID -19.

În perioada 21-23 aprilie, au fost realizate instruirile la distanță a educatorilor privind lucrul cu părinții copiilor de vârstă preșcolară (copii de 0-7 ani). De asemenea, au fost repartizate pachetele de suport pentru preșcolari și școala primară la începutul lunii iunie. Astfel, peste 500 de copii au beneficiat de cărți de povești, jocuri logice și de creativitate, precum și echipamente sportive. Aceste materiale au fost puse la dispoziție copiilor prin intermediul serviciilor de asistență psihopedagogică.

Suportul UNICEF a fost important și în realizarea Proiectului Aprovizionarea școlilor și a instituțiilor rezidențiale cu materiale igienizante care se realizează cu suportul financiar al USAID.

Menționăm buna cooperare cu UNICEF și Parteneriatul Global pentru Educație în lansarea activității de elaborare a Strategiei sectoriale 2030 și a Planului de Acțiuni pentru sector, în cadrul căreia avem suportul financiar al PGE în valoare de 250 mii \$.

În anul 2020, MECC de comun cu UNICEF au realizat o nouă aplicație de țară pentru **Fondul de multiplicare al PGE** pentru un grant pentru sectorul educației, care va veni în suportul implementării obiectivelor Strategiei Educație 2030.

În special, pe perioada Pandemiei MECC a cooperat eficient cu UNICEF în elaborarea și consultarea cadrului normativ pentru realizarea studiilor la distanță și pentru redeschiderea instituțiilor de învățământ din țară în condițiile generate de Pandemie.

În cooperare cu UN Women, în noiembrie, 2020 s-a asigurat participarea MECC la Compania de combatere a violenței bazate pe gender- 16 Days of Activism against Gender-Based Violence

Inițiativa pentru reforma Educației în Europa de Sud-Est (ERI SEE)

ERI SEE o platformă regională de cooperare în domeniul educației în Europa de Sud-Est. MECC este parte al acestei inițiative începând cu anul 2007, având drept scop cooperarea și conlucrarea țărilor

din regiune în vederea preluării și implementării standardelor și bunelor practici ale UE în reformarea și modernizarea sistemelor educaționale naționale. Cooperarea cu statele din Sud-Estul Europei în anul 2020 în cadrul Inițiativei ERI SEE a avut ca prioritate dimensiuni ce țin de: formarea cadrelor didactice, recunoașterii actelor de studii și a calificărilor, dezvoltarea învățământului Profesional-tehnic.

Astfel, reprezentanții MECC și experții din domeniu au beneficiat de instruire în regim on line în cadrul Proiectului *Dezvoltarea instrumentelor de identificare a competențelor digitale ale profesorilor* (aprilie-septembrie 2020)

De asemenea, reprezentanții MECC au participat la evenimente organizate, on-line pe această dimensiune precum:

- 1) Conferința internațională Asigurarea calității în învățământul Profesional Tehnic, 25 noiembrie 2020;
- 2) Ședința a IV-a a Rețelei (Clusterului) privind formarea inițială și continuă a cadrelor didactice în Europa de Sud-Est, 10 iulie 2020;

Cooperarea în cadrul Comunității Statelor Independente:

Pe dimensiunea cooperării cu statele membre CSI, cu suportul Fondului pentru Cooperare Umanitară al CSI, în anul 2020, au fost susținute financiar pentru implementare, în Republica Moldova, 2 proiecte cu participarea Academiei de Muzică, Arte Plastice și Teatrului din Strada Trandafirilor. În vederea fortificării aspectelor de cooperare în cadrul CSI, în special pe dimensiunea cooperării umanitare, s-a asigurat participarea conducerii MECC la:

- 1) Ședința Bordului de conducere a FICU, 9 iulie 2020;
- 2) Reuniunea Consiliului pentru Cooperare Culturală a statelor membre CSI, 18 noiembrie 2020;
- 3) Ședința solemnă de premiere a învingătorilor pentru premiile interstatale „Stelele Comunității”, „Debutul Comunității”, 27 noiembrie 2020.

Cooperarea cu Guvernului Japoniei În anul 2020 a fost asigurată cooperarea cu Ambasada Japoniei în vederea aplicării la programele– Cooperarea Tehnică Japoneză și Programul KUSANONE. Astfel, în anul 2020 Fundația pentru Relații Moldo-Japoneze a fost selectată ca beneficiar al **Programului de granturi în domeniul Culturii ”Kusanone”**. Fondația va primi un grant în sumă de 75 721 USD, din contul căruia s-au achiziționat echipamente pentru studierea limbii japoneze, echipamente multimedia, mobilier nou, lucrări de îmbunătățire a sistemului de ventilație și încălzire. Pe parcursul anului 2020 au fost semnate 2 tratate internaționale cu Japonia care au vizat îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale:

- 1) Acordul, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea economică, semnat la 29 iunie 2020;
- 2) Acordul de Grant pentru Proiectul îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională, semnat la 14 iulie 2020.

În temeiul acestor tratate Guvernul Japoniei va acorda Guvernului Republicii Moldova un grant de până la 43,7 milioane de yen japonezi (43.700.000) în baza căruia se va realiza digitalizarea fondului de carte și materialelor de arhivă care se regăsesc în Biblioteca Națională. În 2020 a demarat implementarea acestui important proiect științific și cultura.

În vederea promovării cooperării cu partenerii internaționali și asigurării unui mediu eficient de implementare a proiectelor cu finanțare externă, a fost asigurată includerea proiectelor internaționale susținute de către donatori pe Platforma www.amp.gov.md și completarea anexelor la HG 246 Cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență

tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Aspectele de cooperare și susținerea a MECC în perioada de pandemie au fost discutate în cadrul Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe pe domeniului educației, organizate la 19 februarie, 24 aprilie. De asemenea au fost organizate ședințe cu donatorii din sectorul Învățământului Profesional Tehnic (iulie, august și septembrie).

De comun cu partenerii de cooperare a fost elaborat Planul de pregătire și răspuns pentru gestionarea situației COVID-19 în sectorul educației, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 451 din 15 mai 2020. Implementarea Planului de acțiuni este susținut financiar de către Partenerii de cooperare.

În scopul promovării vizibilității sistemului educațional, de cercetare și cultural din R. Moldova pe arena internațională, dar și preluării bunelor practici în domeniile de competență, în special, preluarea experiențelor de răspuns la Pandemia COVID -19 a fost asigurată participarea conducerii la o serie de evenimente internaționale, precum:

- Ședința de prezentare a celui de-al VI-lea Raport al Republicii Moldova privind implementarea *Convenției ONU cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei*, (sesiunea 75-a a CEDAW (20 februarie, 2020, la Geneva, Confederația Elvețiană);
- Conferința ministerială pe educație a UNESCO (30 martie, organizată online);
- Conferința Miniștrilor Educației din statele Parteneriatului Global Pentru Educație (PGE, 7 aprilie, organizată online);
- Prima Conferință virtuală a miniștrilor culturii sub egida UNESCO (22 aprilie, organizată online);
- Ședința miniștrilor culturii statelor-membre OCEMN (14 iulie, organizată on-line)
- Reuniunea Globală pe Educație, sub egida Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), 22 octombrie (organizată on-line);
- Conferința miniștrilor Educației, ai statelor semnatare a Convenției Culturale, sub egida UNESCO, 29 octombrie 2020 (organizată on-line);
- Conferința Miniștrilor responsabili de domeniul Sportului, sub egida CoE, 5 noiembrie(organizată on-line);
- Conferința Ministerială pe Educație în cadrul procesului de cooperare în Europa de Sud-Est, 12 noiembrie 2012 (organizată on-line);
- Conferința miniștrilor semnatori ai Procesului de la Bologna, 12 noiembrie 2020(organizată on-line).

VII. Consolidarea relațiilor interetnice

Pe parcursul anului 2020 în vederea asigurării implementării politicilor de consolidare a relațiilor interetnice au fost realizate următoarele activități:

1) A fost elaborată Nota informativă cu privire la implementarea prevederilor Convenției internaționale privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială în sistemul educațional din Republica Moldova (Scrisoarea MECC 05/3-09/277 din 16.01.2020);

2) În perioada 27 – 31 ianuarie 2020 a fost organizată și desfășurată ”Săptămâna Memoriei Holocaustului” în cadrul Zilei Naționale de comemorare a victimelor Holocaustului;

3) A fost elaborată Nota informativă cu privire la acțiunile realizate de MECC în vederea implementării Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la acceptarea Raportului Comisiei Internaționale pentru Studierea Holocaustului, prezidată de Elie Wiesel, scrisoarea la solicitarea consilierului primului-ministru din 20 iulie 2020;

4) A fost elaborat *Raportul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016–2020* (scrisoarea MECC nr.05/3-09/6105 din 02.11.2020);

5) A fost elaborat *Raportul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni pentru anii 2017–2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017 – 2027* (Scrisoarea MECC nr.05/3-09/6105 din 02.11.2020);

6) A fost elaborat și aprobat conceptul Programului de susținere a populației de etnie romă pentru anii 2021 – 2025. (Scrisoarea de la Cancelaria de Stat nr. 21-06-10862 din 02.12.2020);

7) A fost elaborat și aprobat Planul de acțiuni pentru anii 2021-2024 privind promovarea memoriei Holocaustului și culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță. (Hotărârea de Guvern nr. 980/2020);

8) A fost aprobată HG nr. 952/2020 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, care prevede modificări în Regulamentul-cadru cu privire la organizarea activității mediatorului comunitar și amendamentele legale privind fortificarea statutului mediatorului comunitar.

VIII. Asigurarea planificării strategice și bugetare în cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

Pe site-ul MECC în directoriul Transparență a fost creată mapa *Elaborarea SSC 2021-2023* în care au fost incluse documentele ce țin de procesul de elaborare a Strategiilor sectoriale de cheltuieli (SSC) pe anii 2021-2023. În procesul de elaborare a SSC, pe anii 2021-2023, a fost emis Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.25 din 20.01.2020 *Cu privire la grupurile de lucru sectoriale pentru elaborarea strategiilor sectoriale de cheltuieli în domeniile educație, cultură, cercetare și inovare, tineret și sport*. Rapoartele privind analiza implementării strategiilor sectoriale de cheltuieli, identificarea priorităților de cheltuieli pentru ciclul bugetar viitor au fost prezentate la Ministerul Finanțelor și plasate pe site-ul MECC.

SSC- 2021-2023 au fost elaborate pe fundalul impactului pandemiei COVID-19.

IX. Implementarea și consolidarea sistemului de Management Financiar și Control în cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

1. A fost efectuată evaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial.
2. A fost elaborat Raportul anual consolidat privind controlul intern managerial și prezentat Ministerului Finanțelor.
3. A fost emisă și publicată pe pagina web oficială a Ministerului - Declarația de răspundere managerială.
4. A fost analizată, evaluată descrierea grafică și narativă a obiectivelor/proceselor operaționale precum și a Registrelor riscurilor subdiviziunilor Ministerului.

X. Priorități strategice ale activității Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pe termen mediu

I. Domeniul Educație:

- 1) Elaborarea Strategiei „Educația 2030”;
- 2) Elaborarea și aprobarea curriculumului modular pentru învățământul extrașcolar;
- 3) Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind instituționalizarea activității de mentorat în învățământul general;
- 4) Monitorizarea implementării curricula disciplinare dezvoltate în învățământul general;
- 5) Monitorizarea procesului de asigurare cu manuale școlare și a calității manualelor elaborate în conformitate cu prevederile curricula dezvoltate;
- 6) Aprobarea și punerea în aplicare a Metodologiei de evaluare a cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic;
- 7) Definitivarea și aprobarea Pachetului standard de servicii educaționale;
- 8) Organizarea și desfășurarea procesului educațional în instituțiile de învățământ profesional tehnic în condițiile pandemiei;
- 9) Asigurarea procesului de evaluare externă a programelor de formare profesională tehnică;
- 10) Implementarea educației incluzive în învățământul profesional tehnic;
- 11) Implementarea bacalaureatului profesional în învățământul profesional tehnic;
- 12) Implementarea noii formule de finanțare per student în învățământul superior de stat;
- 13) Punerea în aplicare a noului acord de finanțare a învățământului superior susținut financiar de Banca Mondială, prin susținerea domeniilor prioritare *științe ale educației, inginerie, TIC, medicină*;
- 14) Orientarea Comenzii de Stat pentru domeniile prioritare ale statului și punerea în aplicare a unui sistem de E-admitere;
- 15) Acreditarea programelor de studii superioare de master în scopul confirmării calității acestora și corespunderii standardelor europene de asigurare a calității;
- 16) Îmbunătățirea calității programelor de studii superioare în rezultatul evaluărilor externe a calității și în corespundere cu necesitățile pieței muncii;
- 17) Dezvoltarea standardelor de calificare pentru compatibilizarea și comparabilitatea calificărilor și diplomelor de studii în plan internațional;
- 18) Revizuirea actelor normative ce țin de procesul de alegere a rectorului;
- 19) Eficientizarea activității Consiliului de etică și management;
- 20) Consolidarea eforturilor universităților pentru utilizarea cât mai eficientă a resurselor digitale, precum și formarea și valorificarea resurselor umane în procesul;
- 21) Dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare cu statele lumii prin semnarea și implementarea tratatelor internaționale în domeniile de competență ale MECC; Reactualizarea tratatelor de cooperare cu România, Ucraina, Federația Rusă;
- 22) Fortificarea dialogului cu Comisia Europeană în scopul implementării prevederilor Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și UE și a Agendei de Asociere 2021-2027;
- 23) Participarea la inițiativele regionale ale UE: Inițiativele UE pentru Parteneriatul Estic și Strategia UE pentru regiunea Dunării;
- 24) Fortificarea participării RM la Programele UE - Erasmus +, eTwinning și Orizont 20202;
- 25) Susținerea cooperării cu UNICEF și Parteneriatul Global pentru Educație în vederea elaborării Strategiei Educație 2030 și obținerea unor noi granturi pentru sectorul educației;

- 26) Promovarea unui dialog constructiv cu organizațiile internaționale și regionale în vederea participării în proiecte/programe internaționale pe domeniile de competență ale MECC;
- 27) Promovarea oportunităților de participare în proiecte de mobilitate academică la nivel internațional.

II. Domeniul Cultură:

- 1) Elaborarea Strategiei „Cultura 2030”;
- 2) Îmbunătățirea cadrului normativ din domeniul cinematografiei, biblioteconomiei, artelor spectacolului, a activității editoriale, în domeniul patrimoniului cultural și în domeniul circulației patrimoniului cultural mobil;
- 3) Elaborarea și aprobarea Planului de conservare/restaurare a monumentelor istorice;
- 4) Promovarea și valorificarea patrimoniului cultural prin organizarea acțiunilor cu caracter național;
- 5) Inventarierea patrimoniului construit;
- 6) Completarea colecțiilor de stat cu opere de artă plastică;
- 7) Promovarea mobilității artistice și a proiectelor culturale internaționale;
- 8) Restaurarea obiectelor de patrimoniu de importanță națională (Cercul din Chișinău; Cetatea Bender; Cetatea Soroca; Rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi”; Casa-muzeu A. S. Pușkin din Chișinău; Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret „S uliți Roz”);
- 9) Continuarea proiectelor de restaurare și conservare a Muzeului Național de Artă al Moldovei, Sălii cu Orgă, și a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni.

III. Domeniul Tineret:

- 1) Realizarea cercetărilor privind situația și necesitățile tinerilor și elaborarea documentului de politici național în domeniul tineret;
- 2) Asigurarea funcționalității și consolidarea capacităților Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret;
- 3) Coordonarea implementării și dezvoltarea Programului de Granturi, Programului de dezvoltare a Centrelor de tineret, Programului de asistență pentru consolidarea și dezvoltarea Consiliilor locale ale tinerilor, Programului Capitala Tineretului;
- 4) Asigurarea, dezvoltarea și fortificarea dialogului și cooperării cu structurile asociative de tineret naționale;
- 5) Susținerea promovării spiritului civic în rândurile tinerilor și dezvoltarea sectorului de voluntariat prin susținerea proiectelor și inițiativelor de tineret privind promovarea voluntariatului și a activismului civic.

IV. Domeniul Sport

- 1) Crearea și dezvoltarea infrastructurii sportive, prin construcția și renovarea complexelor, terenurilor și îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a școlilor și centrelor sportive;
- 2) Asigurarea dezvoltării continue a performanțelor sportivilor moldoveni pe arena internațională;
- 3) Obținerea unui număr cât mai mare de cote de calificare la Jocurile Olimpice de la Tokyo din 2020;

- 4) Organizarea și desfășurarea acțiunilor sportive naționale și internaționale pe teritoriul Republicii Moldova;

V. Domeniile Cercetare și Inovare

- 1) Intensificarea cooperării la nivel european și internațional în domeniile cercetării și inovării;
- 2) Asocierea la noul Program-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare „Orizont Europa”;
- 3) Asigurarea cadrului normativ privind evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării;
- 4) Aprobarea Strategiei de specializare inteligentă;
- 5) Cartografierea infrastructurii de cercetare în vederea elaborării și aprobării documentului strategic cu privire la dezvoltarea infrastructurii de cercetare în domeniile cercetării și inovării.

Notă.

Raportul de monitorizare a realizării Planului de activitate al MECC pentru anul 2020 se anexează.

Raport de monitorizare

a realizării Planului de activitate al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pentru anul 2020

Sumar executiv:

I. Numărul total de acțiuni programate pentru anul 2020– 334, **inclusiv** (acțiunilor amânate/anulate din cauza pandemiei și a celor programate pentru tot parcursul anului)

- 1) Acțiuni realizate plenar – **242 (72,4 %)**
- 2) Acțiuni realizate parțial (în curs de realizare) – **67 (20,1 %)**
- 3) Acțiuni nerealizate – **18**, inclusiv 10 (COVID-19), 4 (transfer termen executare) **(5,4%)**
- 4) Acțiuni excluse din PAG– **5 (1,5%)**
- 5) Acțiuni anulate- **2 (0,6%)**

Acțiuni	Termene de realizare	Surse de finanțare / Costuri	Responsabili (subdiviziunile structurale ale Ministerului)	Indicatori de monitorizare	Note cu privire la realizare
I. Sectorul Educație					
Obiectivul general nr. 1: Sporirea accesului și a gradului de participare la educație și formare profesională pe parcursul întregii vieți					
Obiectivul specific nr. 1.1: Extinderea accesului la educația timpurie de calitate, astfel încât să fie asigurată sporirea ratei de includere în educația preșcolară a copiilor de 3-6 ani până la 95% și a copiilor de 6-7 ani – până la 98%					
1.1.1. Asigurarea accesului copiilor rromi și cu dizabilități la servicii de educație timpurie	Trimestrele I-III	Surse externe (UNICEF și ADA Austria)	DÎG, în colaborare cu UNICEF, ONG	250 de copii rromi și cu dizabilități instituționalizați în 44 de instituții de educație timpurie din	Realizat. Au fost implicați în programe educaționale timpurii - 245 de copii rromi și cu CES instituționalizați în 44 de instituții de educație timpurie

				raioanele Călărași, Sîngerei, Strășeni	din raioanele Călărași, Sîngerei și Strășeni.
1.1.2. Formarea cadrelor didactice și manageriale, a asistenților medicali din instituțiile de educație timpurie, a specialiștilor de la SAP în domeniul educației incluzive în grădiniță	Trimestrele I-III	Surse externe (UNICEF și ADA Austria)	DÎG, în colaborare cu UNICEF, ONG	200 de cadre didactice și manageriale, asistenți medicali din 44 de instituții de educație timpurie și specialiști de la SAP din raioanele Călărași, Cantemir, Sîngerei, formați în domeniul educației incluzive	Realizat. Au fost desfășurate 32 seminare și activități de mentorat cu participarea a circa 280 de cadre didactice și manageriale, asistenți medicali (8 grupuri permanente) din 44 IET din 3 raioane – Cantemir, Călărași, Sîngerei. Programele de formare au avut la bază modulele: „Educația copiilor cu CES/ dizabilități” și „Acordarea suportului psiho-emoțional copiilor în condițiile pandemiei Covid-19”. Seminarele au fost organizate în colaborare cu Centrul Național pentru Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETIF) și cu suportul UNICEF și a Agenției de Dezvoltare a Austriei (ADA). De asemenea, a fost pilotat Suportul de curs teoretic și Ghidul practic care a inclus modulul <i>Educație incluzivă</i> pentru educatori și părinți în cele 44 de instituții de educație timpurie din r-le Strășeni, Călărași și Sîngerei. În procesul de pilotare au participat 1050 de părinți, inclusiv 245 de părinți ai copiilor romi și cu cerințe educaționale speciale.

1.1.3. Organizarea consultărilor publice privind meniul-model național recomandat copiilor din instituțiile de educație timpurie (PAG, pct.7.12.1)	Trimestrul I	-	DÎG, în colaborare cu MSMPS, ANSP	Consultări publice realizate	Realizat. În perioada ianuarie-februarie curent, au fost organizate consultări publice privind meniul-model național, la care au participat 240 de persoane din 3 zone ale republicii (Nord, Sud, Centru) și din UTAG, mun. Chișinău.
Obiectivul specific nr. 1.2: Asigurarea accesului la învățământul general obligatoriu, astfel încât rata de înrolare a persoanelor de până la 19 ani să fie de 100%					
1.2.1. Analiza profilului elevilor care abandonează școala și al celor neîncadrați după absolvirea studiilor gimnaziale (PAG, pct. 7.1.1)	Trimestrul IV Modificat termenul - Mai, 2021	Surse externe (UNICEF)	DÎG, în colaborare cu UNICEF, ONG	Analiză efectuată Raport elaborat	În proces de realizare. Transferat - Mai, 2021 (aprobat modificarea termenului prin HG nr 848 din 30.11.2020, act. 7.1.1.). Cu sprijinul UNICEF Moldova, a fost angajat un consultant internațional pentru a realiza o analiză a profilului elevilor care abandonează școala. Se lucrează la elaborarea chestionarelor care urmează a fi aplicate în rândul elevilor, cadrelor didactice și cadrelor de conducere, pe parcursul semestrului II al anului de studii 2020-2021.
1.2.2. Monitorizarea implementării Instrucțiunii și a Planului de acțiuni privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și a absenteismului	Semestrial	-	DÎG	Rapoarte semestriale elaborate	Realizat. A fost elaborat raportul sistematizat la nivel național privind școlarizarea copiilor cu vârsta cuprinsă între 7-16 ani, inclusiv a copiilor de etnie romă, dar și cazurile de abandon școlar în rândul acestora. Astfel,

					la finele semestrului I al anului de studii în curs, au fost înregistrați 52 de copii neșcolarizați și 189 de elevi cu abandon școlar (din numărul total de copii – 286880). Din cei 189 de elevi, 49 – sunt din învățământul primar și 139 – din învățământul gimnazial. Totodată, din numărul total de elevi care nu participă la procesul educațional, au fost identificați de către SAP-uri și CRAP – 33 de elevi cu cerințe educaționale speciale și 9 elevi cu dizabilități. MECC a emis circulara nr. 03/1-09/7303 din 28.12.2020 prin care a solicitat OLSDÎ să intensifice organizarea activităților în vederea îmbunătățirii situației privind școlarizarea și prevenirea abandonului școlar în rândul elevilor.
1.2.3. Elaborarea proiectului Hotărâri de Guvern „Cu privire la organizarea odihnei de vară pentru copii și adolescenți în sezonul estival”	Trimestrul I	-	DÎG	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern	Ațiune anulată. A fost elaborat proiectul hotărâri de Guvern, sunt avizele de la ministerele de resort. În contextul pandemiei, Ministerul Justiției a sugerat să se revină la discuția subiectului după finalizarea perioadei de urgență. Prin scrisoarea 03/1-09/2416, MECC a solicitat opinia MSMPS privind organizarea odihnei de vară (taberelor) în sezonul estival 2020. MSMPS, prin scrisoarea nr. 14/2694 din 22 mai 2020, a

					propus sistarea activității taberelor de odihnă în perioada estivală 2020, în scopul prevenirii riscului de îmbolnăvire cu COVID – 19.
1.2.4. Monitorizarea încadrării absolvenților ciclului gimnazial la studii ori în câmpul muncii	Trimestrul III	-	DÎG	Notă informativă elaborată	Realizat. A fost elaborată Nota informativă cu datele sistematizate la nivel republican privind încadrarea absolvenților ciclului gimnazial la studii ori în câmpul muncii. Din numărul total de absolvenți – 30547: - 27572 de elevi, își continuă studiile - 794 de absolvenți, sunt încadrați în câmpul muncii - 2180 de absolvenți, sunt nedeterminați (dintre aceștea – 269, sunt cu vârsta mai mică de 16 ani).
1.2.5. Monitorizarea organizării admiterii în învățământul liceal	Iulie - septembrie	-	DÎG	Notă informativă elaborată Bază de date creată	Realizat. Prin ordinul MECC nr. 527 din 10.06.2020, a fost aprobată modalitatea de organizare a admiterii elevilor în învățământul liceal, sesiunea 2020. A fost aprobat Calendarul concursului de admitere în învățământ liceal, sesiunea 2020, în 2 etape: I etapă: 22 iunie – 10 iulie 2020;

					II etapă: 10 – 18 august 2020. Au fost sistematizate datele la nivel republican și au fost elaborate Notele informative privind admiterea în învățământul liceal, sesiunea 2020, la finele etapelor I și II.
1.2.6. Elaborarea Cadrului de referință al învățământului extrașcolar (PAG, pct. 7.8.1)	Septembrie	-	DÎG	Cadru de referință elaborat	Realizat. A fost elaborat și aprobat Cadrul de referință al educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova (ordinul MECC nr. 1336 din 01.12.2020).
1.2.7. Elaborarea și aprobarea Regulamentului-tip de funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar	Trimestrul IV	-	DIG	Regulament aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat parțial. Prin ordinul MECC nr. 24 din 20.01.2020, a fost constituit Grupul de lucru pentru elaborarea Regulamentului-tip de funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar. Proiectul Regulamentului-tip de funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar este elaborat. Va fi propus spre aprobare documentul doar după aprobarea Curriculumului modular pentru învățământul extrașcolar (PAG, pct. 7.8.2, termen – septembrie 2021.)
1.2.8. Elaborarea proiectului curriculumului modular pentru învățământul extrașcolar (PAG, pct. 7.8.2)	Trimestrul IV	-	DÎG	Proiectul de curriculum elaborat	Realizat. Prin ordinul MECC nr. 440 din 08.05.2020, a fost aprobat Planul de acțiuni privind activitatea de elaborare a

					proiectului Curriculumului modular pentru învățământul extrașcolar. Proiectul de curriculum modular pentru învățământul extrașcolar este elaborat. În 2021 vor urma consultările/discuțiile/dezbaterile publice pentru îmbunătățire și definitivare. Termenul din PAG - septembrie 2021
1.2.9. Monitorizarea și susținerea desfășurării procesului de studii în instituțiile de învățământ din stânga Nistrului și or. Bender, subordonate MECC	Pe parcursul anului	-	DÎG .	Note informative semestriale elaborate	Realizat. Note informative semestriale elaborate. Pe parcursul lunilor martie – mai 2020, a fost coordonată desfășurarea procesului educațional la distanță. S-au organizat activități, în comun cu Biroul politici de reintegrare, cu referire la ridicarea salariilor de către personalul instituțiilor de învățământ (trecerea lor în partea dreaptă a Nistrului). Conform HG nr. 256 din 29.04.2020 cu privire la aprobarea Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020, liceelor teoretice din orașele Tiraspol, Bender, Grigoriopol, Dubăsari, Rîbnița, Gimnaziului internat din orașul Bender, gimnaziilor din satele Corjova și Roghi, raionul Dubăsari, a fost acordat ajutor

					material unic în sumă de 100 mii lei, destinat dotării instituțiilor. Conform aceluiași Program, LT „M. Eminescu” a procurat o unitate de transport.
1.2.10. Monitorizarea asigurării condițiilor necesare de activitate a instituțiilor de învățământ general (pregătirea instituțiilor către noul an de studii, către sezonul rece, asigurarea condițiilor de igienă și sanitație)	Pe parcursul anului	-	DÎG	Note informative elaborate	Realizat. Au fost elaborate note informative pe parcursul anului 2020 privind monitorizarea asigurării condițiilor necesare de activitate a instituțiilor de învățământ general. În temeiul deciziilor Parlamentului, Guvernului, Comisiei Naționale pentru Situații Excepționale și Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică, a fost monitorizată organizarea procesului educațional în perioada pandemică. Au fost elaborate diverse acte normative, inclusiv, - Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal; - Reglementările organizaționale speciale privind finalizarea anului de studii în învățământul general în condiții de carantină ș. a.);

					- <i>Reglementările speciale privind organizarea anului de studii 2020-2021 în contextul epidemiologic de COVID-19 pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal;</i> - <i>Cadrul normativ necesar desfășurării procesului educațional în condiții de carantină, a instrucțiunilor și ghidurilor de implementare.</i> În cadrul ședințelor cu șefii OLSDÎ, au fost discutate subiecte privind asigurarea condițiilor necesare de activitate a instituțiilor de învățământ general (pregătirea instituțiilor către noul an de studii/sezonul rece, asigurarea condițiilor de igienă și sanitație în contextul situației epidemiologice COVID-19).
Obiectivul specific nr. 1.3: Sporirea atractivității și facilitarea accesului la învățământul profesional tehnic, astfel încât ponderea elevilor care se orientează către aceste filiere de învățământ să crească cu 5% în raport cu anul 2019					
1.3.1. Modernizarea infrastructurii a trei Centre de excelență (Centrul de excelență în educație artistică „Ștefan Neaga”, Centrul de excelență în energetică și electronică, Centru de excelență în economie și finanțe)	Decembrie	Bugetul de Stat	DMI, DÎPT	3 Centre de excelență modernizate	Realizat. Realizate lucrări de reconstrucție în cadrul a 6 Centre de excelență în volum de 43 842 400 lei
1.3.2. Elaborarea și aprobarea Metodologiei de aprobare a cheltuielilor pentru dezvoltarea instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic	Martie	-	DÎPT, DMI	Metodologie aprobată prin Ordinul ministrului	Realizat. A fost emis Ordinul MECC nr.807 din 14.08.2020.

				educației, culturii și cercetării	
1.3.3. Elaborarea și transmiterea spre examinare Guvernului a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea legii uceniciei în vederea implementării învățământului dual (PAG, pct.7.14.1) În PAG actualizat s-a modificat denumirea acțiunii: 7.14.1. Aprobarea proiectului legii învățământului dual	Iunie - modificat în martie 2021	-	DÎPT, DMI	Proiect de hotărâre elaborat și remis Guvernului	Exclus/ Modificat. Prin scrisoarea nr. 03/2-07/3786 din 20.07.2020 a fost solicitată retragerea și radierea din registru a proiectului hotărârii de Guvern. (S-a propus modificarea: a) denumirii acțiunii în „<i>Aprobarea proiectului legii învățământului dual</i>”; b) Termenului de realizare în „<i>martie 2021</i>”) (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.3.4. Elaborarea și transmiterea spre examinare Guvernului a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Comenzii de Stat pentru învățământul profesional tehnic (PAG, pct.7.14.2)	Mai	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DÎPT	Proiect de hotărâre elaborat și remis Guvernului	Realizat. Hotărârea Guvernului nr.410 din 24 iunie 2020 cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2020-2021.
1.3.5. Elaborarea și transmiterea spre examinare Guvernului a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la Completarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al calificărilor în învățământul profesional tehnic cu noi calificări solicitate pe piața muncii (PAG, pct.7.14.3)	Mai	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DÎPT	Proiect de hotărâre elaborat și remis Guvernului	Realizat. Hotărârea Guvernului nr. 348 din 10 iunie 2020.

1.3.6. Elaborarea și aprobarea Metodologiei de gestiune a fondului de competitivitate	Aprilie	-	DÎPT, DMI	Metodologie aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. A fost emis Ordinul MECC nr.807 din 14.08.2020
1.3.7. Modernizarea atelierelor instituțiilor de învățământ profesional tehnic, în vederea dezvoltării deprinderilor practice relevante pentru profesiile și meseriile învățate	Decembrie	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat și ale Bugetelor ÎIPT	DÎPT, DMI	5 ateliere modernizate	Realizat. 13 săli de clasă din 12 instituții IPT reparate și dotarea cu mobilier și echipament.
1.3.8. Elaborarea și aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii la programe de formare profesional tehnică	Mai	-	DÎPT	Regulament aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Regulament aprobat prin Ordinul MECC nr. 459 din 20 mai 2020.
1.3.9. Eficientizarea cadrului de cooperare dintre Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și partenerii externi în domeniul susținerii dezvoltării învățământului profesional tehnic	Decembrie	Surse externe (SDC)	DÎPT	Raport elaborat și diseminat partenerilor de dezvoltare	Realizat. 3 rapoarte elaborate și diseminate cu partenerilor de dezvoltare.
1.3.10. Coordonarea asistenței externe în învățământul profesional tehnic	Februarie-decembrie	Surse externe (SDC)	DÎPT DAMEP	3 ateliere de coordonare realizate 3 rapoarte	Realizat 2 ateliere desfășurate privind buna guvernare pe mai multe niveluri a IPT în Moldova. 6 ateliere de coordonare ale activităților proiectelor desfășurate 4 ședințe a Comitetelor de supraveghere a proiectelor de asistență în domeniul

					învățământului profesional tehnic desfășurate 4 rapoarte de activitate trimestriale și 4 planuri de acțiuni trimestriale aprobate în concordanță cu Termenii de referință a proiectelor
Obiectivul specific nr. 1.4: Creșterea ratei de participare la învățământul superior în domeniile importante pentru dezvoltarea social-economică a țării, astfel încât ponderea absolvenților de studii superioare în rândul populației cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani să ajungă la 20%					
1.4.1. Elaborarea și aprobarea Programului național de dezvoltare a învățământului superior (PAG, pct. 7.16.1) Acțiune exclusă din PAG	Ianuarie	În limita bugetului aprobat Proiectul BM	DPDÎS	Program aprobat prin Hotărâre de Guvern	Exclus. Acțiune propusă pentru excludere din PAG (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020) S-a propus excluderea acțiunii (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.4.2. Elaborarea și promovarea proiectului de lege privind consorțiile universitare (PAG, pct. 7.17) Acțiune exclusă din PAG	Septembrie	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	Proiect de lege elaborat și promovat spre aprobare	Exclus. S-a propus excluderea acțiunii (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.4.3. Elaborarea propunerilor pentru Comanda de stat (plan de admitere) pentru studii superioare de licență și master-sesiunea 2020	Mai	-	DPDÎS	Comanda de stat aprobată prin Hotărâre de Guvern	Realizat. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.521/2020
1.4.4. Completarea/modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior cu noi specialități solicitate pe piața muncii (PAG, pct. 7.18.1) Modificat în PAG pct. 7.17.1	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	3 specialități noi	Realizat. Hotărârea Guvernului nr. 348 din 10 iunie 2020.
1.4.5. Reconceptualizarea Regulamentului de organizare a studiilor superioare de master (PAG, pct. 7.18.2)	Aprilie	-	DPDÎS	Regulament aprobat prin	În curs de realizare.

Modificat în PAG pct. 7.17.2	Termen modificat - Noiembrie 2020			Hotărâre de Guvern	Proiectul este elaborat, avizat la ministere si urmeaza sa fie transmis Guvernului spre aprobare. S-a propus modificarea termenului - Noiembrie, 2020 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.4.6. Organizarea concursului pentru bursele de merit; elaborarea proiectelor de Hotărâri de Guvern cu privire la aprobarea listelor studenților din instituțiile de învățământ superior și elevilor din instituțiile de învățământ mediu de specialitate, cărora li se acordă burse de merit în anul de studii 2020-2021	August	-	DPDÎS	Liste aprobate prin Hotărâri de Guvern	Realizat. Hotărâri de Guvern aprobate nr.687 si 688 din 23.09.2020.
1.4.7. Revizuirea Regulamentului-cadru privind organizarea admiterii în ciclul I – studii superioare de licență pentru anul universitar 2020 – 2021	Februarie	-	DPDÎS	Regulament aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Regulament aprobat prin Ordinul MECC nr. 275 din 09.03.2020.
1.4.8. Dezvoltarea cadrului normativ privind organizarea programelor comune	Martie	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	Recomandări-cadru elaborate	Realizat. A fost emis ordinul MECC nr. 898 din 26.08.2020
1.4.9. Revizuirea Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență	Iunie	-	DPDÎS	Regulament aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat Ordinul nr.426 din 04.05.2020 Cu privire la finalizarea studiilor superioare de licență, integrate și de master în anul universitar 2019-2020
1.4.10. Revizuirea și punerea în aplicare a modificărilor la Regulamentul de ocupare a	Martie	-	DPDÎS	Modificări aprobate prin Ordinul	Realizat.

locurilor bugetare în învățământul superior (PAG, pct. 7.11.1)				ministrului educației, culturii și cercetării	Prin Hotărârea Guvernului nr.410 din 24 iunie 2020 cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2020-2021 și Ordinul MECC nr. 275 din 09.03.2020.
1.4.11. Definitivarea proiectului de Hotărâre de Guvern <i>Cu privire la modificarea HG nr. 1016/2017 cu privire la aprobarea CNCRM</i> pentru implementarea recomandărilor Parlamentului European și propunerilor Comisiei Europene din 2017/2018/2019	Trimestrul IV	-	DCNC	Proiect de hotărâre de Guvern elaborat și remis Guvernului	În curs de realizare. Proiectul HG este elaborat în redacție nouă și este plasat pentru consultări publice la <i>Transparența decizională</i> : https://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=7016 În scopul stabilirii dialogului și implicării partenerilor sociali în dezvoltarea CNC au fost organizate: 1) Atelierul de lucru pentru conceptualizarea Strategiei de dezvoltare a Cadrului Național al calificărilor OMECC nr. 1146/2020. 2) Atelierul de lucru „Elaborarea viziunii pe termen lung și a direcțiilor strategice pentru dezvoltarea Cadrului național al calificărilor” OMECC nr. 1209/2020. Urmare a modificărilor conținutului, proiectul de HG va fi plasat repetat la Transparență decizională și transmis pentru avizare în modul stabilit.

					Termen modificat – Sem I. 2021
1.4.12. Stabilirea unor prevederi speciale pentru admiterea la studii a persoanelor cu cerințe educaționale speciale și al celor din categorii defavorizate ale populației în Regulamentul–cadru de admitere în învățământul superior (PAG, pct. 7.11.1)	Februarie	-	DPDÎS	Regulament modificat	Realizat. A fost emis Ordinul MECC nr. 275 din 09.03.2020.
1.4.13. Planificarea cotei de 15 % în Comanda de Stat pentru persoanele cu cerințe educaționale speciale	Februarie	-	DPDÎS	Cotă stabilită	Realizat. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.521 din 25 iunie 2020 cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe domenii de formare profesională pentru anul de studii 2020-2021 și emis Ordinul MECC nr. 275 din 09.03.2020.
Obiectivul specific nr. 1.5: Extinderea și diversificarea sistemului de învățare pe tot parcursul vieții, astfel încât 10% din populația adultă (25-64 ani) să participe la programe de instruire					
1.5.1. Dezvoltarea unui sistem informațional de evidență a beneficiarilor	Trimestrul III	În limita bugetului aprobat	SÎPV, CTICE	Sistem disponibil prestatorilor autorizați/acreditați	În curs de realizare. Conceptul este elaborat. Conceptul urmează a fi lansat în anul 2021.
1.5.2.Elaborarea Ghidului privind implementarea sistemului național de validare a educației nonformale și informale	Trimestrul I	Surse externe (MiDL/ PNUD, OIM)	SÎPV	Ghid elaborat și publicat	Realizat. A fost elaborat și aprobat Ghidul privind implementarea sistemului național de validare a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală prin Ordinul

					ministrului nr. 1096 din 07.10.2020
1.5.3. Modificarea Regulamentului de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul serviciilor de asistență psihopedagogică (PAG, pct. 7.4.1)	August	-	SÎPV	Regulament aprobat și publicat	Realizat. A fost elaborat și aprobat Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică prin Ordinul ministrului nr. 1091 din 07.10.2020.
Obiectivul specific nr. 1.6: Promovarea și asigurarea educației incluzive la nivel de sistem educațional, astfel încât să se realizeze o creștere anuală cu cel puțin 10% a accesului copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) la educația incluzivă					
1.6.1. Implementarea educației incluzive în învățământul profesional tehnic	Septembrie	-	DÎPT	Ordin privind implementarea educației incluzive în învățământul profesional tehnic	Realizat parțial. Remise gugerii metodologice privind implementarea educației incluzive prin scrisoarea nr. _scr nr 03.2-09.5426 din 07.10.202
1.6.2. Elaborarea și aprobarea Ghidului privind orientarea părinților în educația copiilor cu cerințe educaționale speciale (PAG, pct. 7.10.1)	Trimestrul II	-	DÎG	Ghid aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. A fost elaborat și aprobat Ghidul pentru părinți <i>Orientarea părinților în educația copiilor cu cerințe educaționale speciale</i> prin ordinul MECC nr. 470 din 25.05.2020.
1.6.3. Monitorizarea procesului de implementare a modului <i>Educație incluzivă</i> în programele de studii la nivel universitar	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	8 instituții care implementează modulul	Realizat. Raport elaborat. 8 instituții cu profil pedagogic implementează modulul.

				Circa 2000 de studenți beneficiari Circa 25 cadre universitare implicate	Circa 2000 de studenți beneficiari. Circa 25 cadre universitare implicate
1.6.4. Încurajarea universităților pentru dezvoltarea mediului incluziv în universități (condiții fizice de acces în clădiri, atitudine grijulie din partea cadrelor universitare, a studenților, informarea persoanelor cu cerințe educaționale speciale despre posibilitățile universității)	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	5 instituții care au infrastructura respectivă	Realizat. 5 instituții dispun de infrastructura respectivă.
1.6.5. Dotarea instituțiilor de învățământ cu echipamente, necesare pentru facilitarea învățării copiilor și tinerilor cu dizabilități fizice, mintale, intelectuale și senzoriale, pentru dezvoltarea unui mediu fizic accesibil și a unui proces educațional individualizat conform necesităților și potențialului de dezvoltare	Trimestrul IV	Surse externe (Proiectul PRIM)	DÎG	100 de instituții de învățământ (Centre de Resurse pentru Educația Incluzivă) dotate	În curs de realizare. Procesul de achiziționare a materialelor, echipamentelor necesare pentru facilitarea învățării copiilor și tinerilor cu dizabilități fizice, mintale, intelectuale și senzoriale s-a finalizat. La moment, se pregătește pachetul de documente necesar pentru darea prin Contract de comodat (a echipamentelor) Consiliilor raionale/municipale. Transportarea echipamentelor către instituțiile de învățământ este preconizată pe parcursul trimestrului I al anului 2021.
1.6.6. Evaluarea complexă a instituțiilor rezidențiale subordonate Ministerului Educației,	Trimestrul IV	-	DÎG	Planuri de reorganizare/	Realizat. A fost elaborată nota informativă cu referire la

Culturii și Cercetării și elaborarea planurilor de reorganizare/reformare pentru fiecare instituție				reformare elaborate	evaluarea instituției speciale din s. Congaz, UTAG în baza Planului de reorganizare. Au fost dezinstituționalizați toți copiii din instituția din s. Congaz. Urmează a fi lichidată instituția și transmisă la balanța UTA Găgăuzia.
Obiectivul specific nr. 1.7: Asigurarea condițiilor favorabile integrării sociolingvistice a reprezentanților minorităților etnice și a persoanelor migrante					
1.7.1. Organizarea cursurilor de studiere a limbii române pentru cadrele didactice și manageriale alolingve	Trimestrele I, II	Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale, HG 904/2015 (100 000 lei)	DÎG, SRIE	Programe de curs elaborate 50 de cadre didactice formate	Realizat. În baza ordinului MECC nr.137 din 14.02.2020, în perioada martie – iunie, au avut loc cursurile on-line de studiere a limbii române pentru cadrele didactice și manageriale alolingve. 57 de cadre didactice și-au îmbunătățit competențele lingvistice la nivelul A1, A2, B1.
1.7.2. Oferirea obligatorie a unui curs de limbă română de comunicare pentru studenții din grupele alolingve în învățământul superior prin intermediul Planului - cadru de studii superioare	Pe parcursul anului de studii	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	19 instituții cu grupe alolingve 1000 de studenți instruiți 20 de cursuri în limba română pentru studenții alolingvi	Realizat. 19 instituții cu grupe alolingve. 1100 de studenți instruiți. 20 de cursuri în limba română pentru studenții alolingvi.

1.7.3. Organizarea stagiilor de formare continuă pentru profesorii universitari specializați în didactica predării și învățării Limbii și literaturii române ca limbă nematernă, în vederea modernizării cursurilor respective	Trimestrul III	Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale (50 000 lei)	DÎG, DPDÎS	Programe de curs elaborate 30 de profesori universitari formați	Nerealizat. DÎG nu a planificat acțiunea dată
1.7.4. Organizarea programelor de formare continuă pentru cadrele didactice alolingve încadrate în predarea unor discipline nonlingvistice în limba română	Trimestrele I, II	Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale, HG nr. 904/2015 (100 000 lei)	DÎG, SRIE	Programe de curs elaborate 50 de cadre didactice formate	Realizat. Programe de formare continuă elaborate pentru cadrele didactice alolingve. Au fost selectate cadrele didactice alolingve cu necesități de formare. În baza ordinului MECC nr.1168 din 26.10.2020, în perioada octombrie – noiembrie 2020 au fost organizate sesiuni de instruire privind implementarea Ghidului, Curriculumului Național și altor suporturi curriculare la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale.
1.7.5. Monitorizarea Curriculumului Educație interculturală la specialitățile din domeniul Științe ale educației, în contextul	Pe parcursul anului de studii	În limita bugetului de stat	DPDÎS	3 instituții, care implementează curriculumul nou	Realizat.

recomandărilor Consiliului Europei privind Cadrul de referință al competențelor pentru cultura democratică		Surse externe		Educație interculturală	Curriculum Educație interculturală elaborat. Ghiduri de implementare a curriculumului elaborat. Curriculum implementat în USM, US „A.Russo”, Bălți, US Comrat.
1.7.6. Organizarea sesiunii de formare a cadrelor universitare în domeniul implementării curricula la disciplina <i>Educație pentru societate</i> din învățământul general	21-22 ianuarie	Consiliul Europei	DPDÎS	8 universități, care formează cadre didactice	Realizat. la 21-22 ianuarie, cu participarea a peste 60 de cadre universitare.
1.7.7. Monitorizarea implementării proiectului „Integrarea socio-lingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română”	Pe parcursul anului	-	DÎG	Notă informativă elaborată	Realizat. Au aderat la proiectul „Integrarea socio-lingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română” – încă 3 instituții de învățământ din r-le Cantemir, Leova și Ceadâr-Lunga care au început studiarea limbii române, din clasa I. Ministerul a oferit consultanța necesară cadrelor didactice în vederea sporirii rezultatelor. Este elaborată Nota informativă.
1.7.8. Organizarea examenului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei și obținerii permisului de ședere permanentă în Republica Moldova și revizuirea criteriilor de evaluare în cadrul acestui examen	Pe parcursul anului	-	ANCE	Criterii de evaluare reactualizate Teste elaborate	Realizat. - 2 examene organizate (februarie, martie) conform orarul stabilit; - Teste elaborate și administrate în corespundere cu examenele desfășurate;

				Examene organizate Confirmări eliberate	27 de confirmări eliberate. În conformitate cu dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și a Comisiei Naționale Extraordnare de Sănătate Publică organizarea examenului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat a fost suspendată pentru o perioadă nedeterminată. În luna septembrie (16.09.20) a fost reluat procesul de organizare și desfășurare a examenului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei și obținerii permisului de ședere permanentă în Republica Moldova. Au fost eliberate cca 30 de confirmări. În lunile octombrie, noiembrie, decembrie au fost organizate 3 examene conform orarul stabilit. La examenul de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova au fost prezenți 106 candidați și la examenul de cunoaștere a limbii de stat – 111 candidați. Au fost perfectate 10 confirmări pentru candidații care au susținut examenul de cunoaștere a limbii de stat pentru obținerea
--	--	--	--	---	--

					permisului de ședere permanentă în Republica Moldova și 32 de confirmări pentru candidații care au susținut examenul de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova.
Obiectivul specific nr. 1.8: Asigurarea unui mediu școlar protectiv, capabil să prevină violența față de copii și să intervină prompt pentru identificarea, referirea și asistența copiilor victime ale violenței					
1.8.1. Monitorizarea procesului de implementare a Recomandărilor de prevenire în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului în curricula specialităților pedagogice	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	8 instituții, care implementează recomandările Circa 2000 de studenți, beneficiari ai unității de curs	Realizat. Raport elaborat. 8 instituții cu profil pedagogic implementează recomandările Circa 1000 de studenți beneficiari. Circa 20 cadre universitare implicate.
1.8.2. Monitorizarea implementării Planului de acțiuni privind promovarea siguranței pe Internet a copiilor și adolescenților pentru anii 2017-2020	Trimestrul IV	Bugetul de Stat Parteneri de dezvoltare	DÎG	Raport elaborat și prezentat MEI	Realizat. Au fost realizate toate acțiunile planificate de MECC pentru anul 2020 din Planul de acțiuni privind promovarea siguranței pe Internet a copiilor și adolescenților pentru anii 2017-2020. Raportul este elaborat și propus conducerii pentru aprobare și expediere către MEI. În corespundere cu pct. 3 al HG nr.212/2017, Raportul se

					solicită a fi prezentat MEI până la data de 15 februarie 2021.
1.8.3. Desfășurarea Campaniei de prevenire a violenței în școală și în afara școlii (PAG, pct. 7.9.1)	Trimestrul IV	Surse externe (UNICEF)	DÎG, SJ	Școli participante la evenimente (100%) Număr de cazuri de violență în școli micșorat Raport elaborat	În curs de realizare. În februarie 2020, MECC, în colaborare cu UNICEF Moldova, CRAP și în parteneriat cu Teatrul Național „Mihai Eminescu” și Centrul de Arte Coliseum, a lansat Campania națională de sensibilizare a elevilor, cadrelor didactice și a părinților, în contextul prevenirii violenței și bullying-ului/intimidării atât în mediul online, cât și offline. Realizarea Campaniei este planificată pe parcursul anului 2020 și constă în prezentarea a 30 de spectacole tematice, în două perioade de implementare: - 10 spectacole „Corp de Copil”, o piesă pe tema abuzului copiilor în mediul online și offline, urmate de o discuție moderată de specialiști ai CRAP; - 20 de spectacole pe tema bullying-ului/intimidării în școli, planificate a fi desfășurate de către parteneri în a doua parte a perioadei de implementare. Aceste spectacole vor fi urmate de o discuție moderată de specialiști ai CRAP. Spectacolele sunt de tip documentar și se bazează pe

					cazuri reale, ce au avut loc în Republica Moldova. În perioada 11 februarie – 11 martie, 2020, au fost prezentate 7 spectacole „Corp de Copil”. În toamna anului 2020, va urma a doua perioadă a campaniei. Pe perioada pandemiei COVID-19 este stopată activitatea de prezentare a spectacolelor, până la ameliorarea situației pandemice. Ținând cont de faptul că urmare a deciziilor Comisiei Excepționale în sănătatea publică, starea de carantină a fost prelungită până la 15.01.2021, cu interzicerea desfășurării activităților în cadrul teatrelor, nu este posibil a desfășura spectacolele tematice. La moment, echipa CA Coliseum si TN M.Eminescu lucrează la scenariul pentru al doilea spectacol. Activitățile campaniei vor fi reluate odată cu ameliorarea situației pandemice și excluderea restricțiilor privind desfășurarea activităților teatrale.
Obiectivul general nr. 2: Asigurarea relevanței studiilor pentru viață, cetățenie activă și succes în carieră					
Obiectivul specific nr. 2.1: Asigurarea unei educații timpurii centrate pe copil și a tranziției de succes către școală					

2.1.1. Organizarea discuțiilor publice și aprobarea Instrucțiunii cu privire la ocrotirea vieții și sănătății copiilor	Trimestrele I, II	-	DÎG	Discuții publice organizate în 3 zone 240 de persoane implicate	Realizat. În perioada februarie-martie curent, au fost desfășurate discuții publice în 5 zone ale republicii, UTAG și mun. Chișinău (Ordinul MECC nr. 1675 din 18.12.2019). Total participanți – 140 de cadre didactice și de conducere. Prin ordinul MECC nr.592 din 26.06.2020, a fost aprobată <i>Instrucțiunea cu privire la ocrotirea vieții și sănătății copiilor în instituțiile de educație timpurie.</i>
2.1.2. Validarea Raportului cu privire la Studiul național de evaluare a aplicării de către cadrele didactice a Metodologiei centrate pe copil	Trimestrul II	-	DÎG, în colaborare cu UNICEF, ONG	Atelier organizat Raport validat	Realizat. Raportul a fost validat în cadrul unei ședințe online, organizate cu specialiștii responsabili pentru educația timpurie din cadrul OLSDÎ. A fost transmis practicienilor pentru documentare.
2.1.3. Monitorizarea implementării Cadrului de referință, Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani, Curriculumului pentru educația timpurie	Trimestrele I, II	-	DÎG	Instrumente de monitorizare elaborate și aplicate pe un eșantion de circa 200 cadre didactice și manageriale	În curs de realizare. Se transferă acțiunea pentru anul 2021, trimestrul II. Este elaborat proiectul Planului de acțiuni privind implementarea Cadrului de referință și alte documente normative puse în aplicare. Adițional au fost elaborate: - Metodologia de organizare la distanță a procesului

					educațional în condiții de carantină, pentru instituțiile de educație timpurie (ordin MECC nr.378 din 26.03.2020); - Repere metodologice privind organizarea la distanță a educației parentale pentru familiile care au copii de 0-7 ani, în condiții de carantină (circulara nr.2257 din 24.04.2020); - Reglementări organizaționale speciale cu privire la finalizarea, în condiții de carantină, a anului de studii 2019-2020 în educația timpurie (ordin MECC nr.473 din 27.05.2020). Din cauza pandemiei Covid-19, activitatea de monitorizare propriu-zisă a fost sistată.
2.1.4. Elaborarea reperelor metodologice privind organizarea procesului educațional în instituțiile de educație timpurie, anul de studii 2020-2021	Trimestrul III	-	DÎG	Repere metodologice elaborate	Realizat. A fost constituit Grupul de lucru pentru elaborarea Reperelor metodologice privind organizarea procesului educațional pe domeniile educației timpurii în anul de studii 2020-2021. Au fost aprobate Reperele metodologice privind organizarea procesului educațional în anul de studii 2020-2021 la disciplinele școlare și pe domeniile educației timpurii (Ordinul MECC nr. 839 din 18.08.2020).

Obiectivul specific nr. 2.2: Asigurarea relevanței studiilor în învățământul primar și secundar general					
2.2.1. Elaborarea și aprobarea Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021	Trimestrul I	-	DÎG	Plan-cadru aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Este elaborat Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021 (aprobat prin ordinul MECC nr. 396 din 06.04.2020).
2.2.2. Monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a curricula disciplinare, edițiile 2018-2019 în învățământul general (PAG, pct. 7.6.2)	Pe parcursul anului	-	DÎG	Instrumente de monitorizare și de evaluare elaborate Vizite de monitorizare efectuate Raport de monitorizare și evaluare elaborat	Realizat. În temeiul Ordinelor MECC nr. 919 din 19.07.2019 și nr. 591 din 26.06.2020, se implementează 19 curricula disciplinare în învățământul gimnazial și 16 curricula disciplinare în învățământul liceal. Au fost tipărite și distribuite în instituțiile de învățământ general toate curricula disciplinare școlare din învățământul gimnazial și învățământul liceal, inclusiv, pe dimensiunea educației timpurii. În scopul monitorizării și evaluării procesului de implementare a curricula disciplinare, a fost elaborat și aplicat pentru cadrele didactice un chestionar (perioada 11.11.20 – 27.12.2020). Au completat 5097 de cadre didactice. Rezultatele obținute vor fi prezentate în cadrul unei ședințe cu șefii OLSDÎ, la finele lunii ianuarie 2021.

2.2.3. Monitorizarea implementării Metodologiei de evaluare criterială la disciplinele reconceptualizate în învățământul primar, gimnazial și liceal	Pe parcursul anului	-	DÎG	Vizite de monitorizare realizate Notă informativă elaborată	Realizat. Au fost elaborate Recomandări metodice cu referire la implementarea și monitorizarea evaluării criteriale prin descriptori la disciplinele din învățământul gimnazial: <i>Educație muzicală, Educație plastică, Educație tehnologică, Educație fizică.</i> Au fost desfășurate formări cu responsabili de clasele primare - 84 formatori și responsabili de disciplinele EM, ET, EP și - 169 formatorii centrali (Ordinul MECC nr. 673 din 15.07.2020). De asemenea, au fost elaborate Recomandări metodice cu referire la implementarea și monitorizarea evaluării criteriale prin descriptori la disciplinele din învățământul liceal: <i>Educație pentru societate și Dezvoltare personală.</i> Nota informativă este elaborată.
2.2.4. Organizarea și desfășurarea evaluărilor naționale în învățământul general	Semestrul II	-	ANCE	Sesiunea de examene desfășurată conform programului aprobat	Anulat. În scopul asigurării securității, protecției vieții și sănătății copiilor, urmare a evoluției situației epidemiologice și în contextul prevenirii riscului de îmbolnăvire cu COVID-19, prin pct.7 din Dispoziția nr. 19 din 17 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a dispus anularea testării naționale în

					învățământul primar pentru sesiunea de examene 2020. Examenul național de bacalaureat și examenele de absolvire a gimnaziului au fost anulate pentru sesiunea de examene 2020 prin Legea nr. 71/2020 și Legea nr. 123/2020 privind anularea examenelor naționale de absolvire a programelor de studii în învățământul general, sesiunea de examene 2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.131-141 din 05.06.2020, art.235 și nr. 193 din 27.07.2020, art.376). Numărul total de absolvenți ai ciclului liceal în sesiunea 2020 a fost de 17305.
2.2.5. Coordonarea organizării și desfășurării olimpiadelor și concursurilor republicane	Pe parcursul anului	-	ANCE	21 de olimpiade și concursuri republicane organizate Baraje de selectare a loturilor olimpice naționale organizate	În curs de realizare. Au fost organizate și desfășurate 5 olimpiade și concursuri republicane și 2 baraje de selectare a loturilor olimpice naționale. În contextul pandemiei Covid-19, organizarea a 16 olimpiade republicane a fost anulată (Circulara nr. 03/1-09/1663 din 11.03.2020 și ordinul nr. 387 din 27.03.20).
4.2.6. Majorarea numărului de programe și tabere de pregătire a loturilor olimpice naționale pentru participare la olimpiadele internaționale/regionale (PAG, pct. 7.13.1)	Noiembrie Termen modificat	-	ANCE	11 tabere de pregătire a loturilor olimpice organizate	În curs de realizare. În scopul prevenirii răspândirii epidemiei virusului COVID-19, a fost emisă circulara MECC nr. 03/1-09/1663 din 11.03.2020 și

	2021, 2022, 2023			18 echipe naționale delegate la olimpiadele regionale/ internaționale	Ordinul MECC nr. 387 din 27.03.2020, prin care s-a dispus suspendarea olimpiadelor republicane la disciplinele de studiu până la data de 31 mai, inclusiv. În context, nu a fost posibilă selectarea loturilor olimpice naționale pentru participare la olimpiadele regionale și internaționale și respectiv, nu au fost desfășurate taberele de pregătire a loturilor olimpice naționale în perioada menționată. Lotul național la matematică a participat în perioada 9 – 13 septembrie 2020 la Olimpiada Balcanică de Matematică pentru Juniori, ediția a XXIV-a și în perioada 20 – 28 septembrie 2020 la Olimpiada Internațională de Matematică, ediția a 61-a și în perioada 31 octombrie – 5 noiembrie 2020 la Olimpiada Balcanică de Matematică, ediția a 37-a (evenimente organizate online). Loturile olimpice naționale au participat la 5 concursuri și olimpiade regionale și internaționale, în rezultatul cărora elevii din Republica Moldova au obținut 17 de medalii și mențiuni, dintre care: 2 medalie de aur, 2 medalii de argint, 11 medalii de bronz și 2 mențiuni de onoare.
--	---------------------	--	--	---	--

					A fost aprobat <i>Programul activităților de susținere a elevilor dotați din învățământul general pentru 2021</i> (ordinul MECC nr. 1257/2020) care prevede participarea loturilor olimpice naționale în anul 2021 la 19 concursuri și olimpiade regionale/internaționale și organizarea a 12 tabere de pregătire a loturilor olimpice naționale (cu o olimpiadă și o tabără de pregătire mai mult față de anul 2020).
2.2.7. Organizarea și desfășurarea testării pe eșantion PISA-2021	Martie-aprilie	-	ANCE	Testare pe eșantion organizată și desfășurată	În curs de realizare. Au fost determinate 70 de instituții de învățământ din 18 raioane și municipii ale Republica Moldova, incluse în testarea pe eșantion. În fiecare instituție de învățământ urmează a fi selectați de la 35 la 55 de elevi participanți la testare. Organizatorii au anunțat transferarea pentru martie 2021 a testării pe eșantion PISA-21. Organizatorii au expediat un mesaj către toate țările participante în testarea internațională PISA, prin care au comunicat că testarea pe eșantion va fi organizată în martie 2021.
2.2.8. Elaborarea Reperelor metodologice privind organizarea procesului educațional la disciplinele de studiu din învățământul general,	Trimestrul II	-	DÎG	Repere metodologice	Realizat. Au fost aprobate Reperele metodologice privind

extrașcolar și special pentru anul de studii 2020-2021				aprobate și plasate pe site-ul MECC	organizarea procesului educațional în anul de studii 2020-2021 la disciplinele școlare și pe domeniile educației timpurii (ordinul MECC nr. 839 din 18.08.2020) și plasate pe site-ul MECC.
2.2.9. Elaborarea și aprobarea suportului didactic privind implementarea disciplinei <i>Educația pentru societate</i> , clasele a VII-a, a XII-a (PAG, pct. 7.8.4)	August	-	DÎG, cu sprijinul Agenției elvețiene pentru dezvoltare	Suport didactic aprobat 140 de formatori locali instruiți	Realizat. Sunt elaborate, aprobate și editate suporturile didactice pentru clasele V-VI, X-XI (preconizate pentru 2020). 140 de formatori locali au fost instruiți.
2.2.10. Implementarea curriculumului la <i>Educația pentru societate</i> în clasele a VII-a, a XII-a	Septembrie	-	DÎG	Curriculum implementat	Realizat. Curriculumul la disciplina <i>Educație pentru societate</i> în clasele a VII-a, a XII-a, începând cu 1 septembrie 2020, implementat (Ordinul MECC nr. 591 din 26.06.2020). Procesul de implementare este monitorizat și se oferă consultanță, la necesitate.
2.2.11. Elaborarea și aprobarea suportului didactic pentru implementarea curriculumului la disciplina <i>Dezvoltare personală</i> , clasele I-IV (PAG, pct. 7.8.3)	August	-	DÎG, cu sprijinul Agenției elvețiene pentru dezvoltare	Suport didactic aprobat 100 de formatori locali instruiți	Realizat. Prin ordinul nr. 463 din 25 mai 2020, au fost aprobate ghidurile profesorului la disciplina <i>Dezvoltare personală</i> pentru clasele V-IX, inclusiv Ghidul didactic pentru profesori <i>Cum sprijinim învățarea active</i> ; 100 de formatori locali au fost instruiți.

2.2.12. Implementarea Curriculumului la <i>Educație digitală</i> în clasa a III-a (PAG, pct. 7.6.3)	Septembrie	-	DÎG	Suport didactic elaborat 35 de formatori naționali formați	Realizat. Este elaborat suportul didactic pentru implementarea disciplinei „Educație digitală” în clasa a III-a și implementat începând cu 1 septembrie 2020.
2.2.13. Elaborarea Criteriilor/Standardelor de calitate pentru conținutul didactic digital	Trimestrul IV	-	DÎG, STIC	Criterii/ standarde de calitate pentru conținutul didactic digital elaborate	Realizat Este elaborat documentul final, redenumit „Cerințele minime față de componentele digitale ale unei resurse digitale educaționale”, care include criterii/ standarde de calitate pentru conținutul didactic digital.
Obiectivul specific nr. 2.3: Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului profesional tehnic, în conformitate cu Cadrul Național al Calificărilor					
2.3.1. Elaborarea și aprobarea curriculumul pe meserii și specialități (PAG, pct. 4.14) Modificat în PAG, în pct. 4.16	August	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DÎPT	20 de curriculum-uri aprobate	Realizat. Au fost aprobate 44 curricula pentru meserii (34) și specialități (10).
2.3.2. Completarea și aprobarea listei de meserii și specialități, pentru care examenul de calificare se va desfășura conform modelului unificat	Ianuarie	-	DÎPT	Listă de meserii și specialități, aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. prin ordinul nr. 58 din 28 ianuarie 2020.
2.3.3. Elaborarea și aprobarea Suportului metodologic pentru elaborarea programelor de examen în învățământul profesional tehnic	Iulie	-	DÎPT, DCNC, SÎPV	Suport metodologic aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Suportul metodologic a fost aprobat prin Ordinul MECC nr.644 din 13.07.2020.

2.3.4. Conceptualizarea Planului național de actualizare a calificărilor existente pentru domeniile de formare Educație, TIC, Sănătate, Agricultură	Trimestrul III	-	DCNC, DÎPT DPDÎS	Plan elaborat 4 domenii de formare profesională și 25 de programe nivelurile 4-6CNC examinate	Realizat parțial. Este elaborată Structura de conceptualizare a Planului de actualizare a calificărilor și implicați partenerii în evaluarea calificărilor existente pe domenii: 1) <i>Domeniul Sănătate:</i> demersul nr. 03/3-09/2690 din 29.05.2020 (Implicarea MSMPS); 2) <i>Domeniul Agricultură:</i> demersul nr. 03/3-09/2689 din 29.05.2020 (Implicarea MADRM – pentru instituțiile din subordine); demersul nr. 03/3-09/2687 din 29.05.2020 (pentru instituțiile din subordinea MECC (12 școli profesionale); 3) <i>Domeniul Educație:</i> demersul nr. 03/3-09/2686 din 29.05.2020 (Implicarea instituțiilor de învățământ furnizoare a programelor de formare inițială și continuă (18 instituții: 11 universități și 7 colegii)); 4) <i>Domeniul Tehnologii ale informațiilor și comunicațiilor:</i> demersul nr. 03/3-09/2688 din 29.05.2020 (Implicarea instituțiilor de învățământ furnizoare a programelor de formare inițială și continuă (30 de instituții: 8 universități, 3 centre de excelență, 6 colegii și 13 școli profesionale).
---	----------------	---	------------------------	---	---

					Termenul de realizare a fost extins. Argument: regimul de carantină în care s-au aflat instituțiile, inclusiv persoanele implicate în evaluarea calificărilor. S-au realizat, reieșind din complexitatea înaltă a activității, următoarele: A fost recepționată, clasificată/sistematizată informația de instituțiile de învățământ organizatoare și furnizoare a programelor de formare inițială și continuă, 57 de instituții, inclusiv: domeniul Educație – 15 instituții: 9 universități, 6 colegii; domeniul Tehnologii ale informațiilor și comunicațiilor - 26 instituții: 5 universități, 5 colegii, 3 centre de excelență, 13 școli profesionale; domeniul Agricultură 11 școli profesionale; domeniul Sănătate 5 instituții, 1 universități, 1 centru de excelență, 3 colegii; Au fost analizate și identificate cele mai relevante <u>rezultate ale învățării</u> pentru calificările respective, în domeniile Educație, Tic, Sănătate, Agricultură în colaborare cu instituțiile de învățământ din subordinea MECC și MADRM. Rezultatele elaborate pentru domeniul Agricultură a fost
--	--	--	--	--	---

					transmis către Centrul metodic pe lingă MADRM, pentru coordonare.
Obiectivul specific 2.4: Modernizarea curriculumului universitar din perspectiva centrării pe competențe, pe cel ce învață și pe necesitățile mediului economic					
2.4.1. Monitorizarea implementării Cadrului de referință al curriculumului universitar	Pe parcursul anului de studii	-	DPDÎS	26 de instituții monitorizate 80 de curricula conforme Cadrului de referință	Realizat. 24 de instituții monitorizate
2.4.2. Monitorizarea activității Consiliului Național pentru Calificări	Pe parcursul anului	-	DCNC	Ordin de aprobare a CNC emis 2 sesiuni de formare realizate 3 ședințe organizate	Realizat. Prin Ordinul nr. 1418/2020 - a fost aprobată componența Consiliului Național pentru Calificări – 20 de reprezentanți ai partenerilor sociali, inclusiv: 4 ministere, ANACEC, Camera de Comerț, 4 Comitete sectoriale, 3 universități, 2 colegii, AED, CÎRDÎP. Desfășurate 3 ședințe online a Consiliului: 1) 03 iunie 2020: avizarea 6 standarde de calificare, învățământ superior, nivelul 6-7 CNC, dom. Sănătate. https://mecc.gov.md/ro/content/consiliul-national-pentru-calificari-avizat-standardele-de-calificare-pentru-invatamantul 2) 07 iulie 2020: avizarea 6 standarde de calificare,

					învățământ profesional tehnic, nivelul 3-4 CNC, dom. Inginerie și Agricultură. https://mecc.gov.md/ro/content/consiliul-national-pentru-calificari-avizat-6-standarde-de-calificare-pentru-invatamantul 3) 21 decembrie 2020: avizarea 5 standarde de calificare, învățământ profesional tehnic, nivelul 3-4 CNC, dom. Inginerie și avizarea Ghidului metodologic de elaborare a procedurii de evaluare a calificărilor. Diseminarea informației: https://mecc.gov.md/ro/content/consiliul-national-pentru-calificari-aprobat-5-standarde-de-calificare-pentru-formarea; Realizate 3 sesiuni de formare (Ordinul nr. 139 din 14.02.2020) cu genericul „Formarea competențelor de elaborare, revizuire și validare a standardelor de calificare”: la 24.02.2020 – pentru dom. Agricultură; la 26.02.20 – pentru dom. Servicii și la 27.02.20 – pentru dom. Prelucrare și industrii prelucrătoare. Au fost certificate 40 de persoane, reprezentanți ai: Consiliului, pieței muncii, ministerelor de resort, instituțiilor de învățământ.
--	--	--	--	--	---

					Diseminarea informației: https://mecc.gov.md/ro/content/formarea-competentelor-de-elaborare-revizuire-si-validare-standardelor-de-calificare .
2.4.3. Monitorizarea Planurilor de acțiuni instituționale pentru asigurarea calității programelor de studii oferite, elaborate în baza recomandărilor din rapoartele de evaluare externă a calității acestora	Pe parcursul anului de studii	-	DPDÎS	26 de instituții monitorizate	Realizat. 24 de instituții monitorizate.
2.4.4. Monitorizarea procesului de revizuire/modernizare a curricula din perspectiva centrării pe student, a formării de competențe necesare pentru calificarea profesională (PAG, pct. 4.14) Modificat în PAG, în pct. 4.16	Pe parcursul anului de studii	-	DPDÎS	50 de programe de studii modernizate 80 de curricula revizuite	Realizat. Au fost avizate 58 de planuri de învățământ la licență și master în 6 instituții.
Obiectivul specific 2.5: Promovarea cercetării ca instrument de formare profesională avansată și vector de susținere a performanței și calității în învățământul superior					
2.5.1. Stimularea cercetării colaborative între universități și institute de cercetare prin finanțarea proiectelor comune, inclusiv programe de doctorat	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDCI, ODPDCI	3 proiecte comune realizate	Realizat. În cadrul concursului de proiecte ”Program de Stat 2020-2023” sunt finanțate 15 proiecte colaborative între universități și institute de cercetare. În cadrul concursului comun de proiecte Organizat de MECC și Agenția Universitară a Francofoniei „Crearea centrelor și rețelelor de cercetare interdisciplinare destinate tinerilor cercetători din Republica Moldova” 2019-2021 sunt finanțate 2 proiecte

					colaborative între universități și institute de cercetare. Urmare a competiției naționale a granturilor doctorale pentru anul academic 2020-2021, sunt finanțate 159 proiecte comune în cadrul consorțiilor naționale între universități și institute de cercetare.
2.5.2. Elaborarea Planului de acțiuni pentru dezvoltarea studiilor doctorale (PAG, pct. 7.21) Modificat în PAG, în pct. 7.20	Februarie	-	DPDCI	Plan de acțiuni aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Aprobat prin Ordinul MECC nr. 250 din 05.03.2020.
2.5.3. Punerea în aplicare a Regulamentului-cadru de ocupare a funcțiilor didactice, științifico-didactice și științifice în învățământul superior	Trimestrul II	-	DPDÎS	Regulament, pus în aplicare prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Regulamentul este elaborat, avizat, urmează coordonarea cu Ministerul Justiției și punerea în aplicare din anul 2021.
2.5.4. Punerea în aplicare a Regulamentului de conferire a titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar	Trimestrul II	-	DPDÎS	26 de regulamente instituționale elaborate	Realizat. 24 instituții au elaborat regulamente instituționale.
2.5.5. Aprobarea modelelor atestatelor pentru titlurile științifico-didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar	Trimestrul II	-	DPDÎS	Modele aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Prin ordinul MECC nr. 97 din 04.02.2020.
Obiectivul general nr. 3: Dezvoltarea, sprijinirea și motivarea cadrelor didactice pentru asigurarea educației de calitate					
Obiectivul specific nr. 3.1: Sporirea atractivității profesiei de cadru didactic, atragerea și menținerea cadrelor performante în sistem					
3.1.1. Planificarea/prognostizarea necesităților de personal didactic pe niveluri și discipline de	Iunie	În limitele alocațiilor	DMI, DÎG,	Plan cu privire la prognoza	Realizat.

studiu în învățământul general și profesional tehnic		prevăzute în Bugetul de Stat	DÎPT	necesarului de personal didactic pe termen mediu (3 ani) elaborat și diseminat în instituțiile subordonate	A fost elaborată Nota informativă privind prognozarea pe termen mediu (3 ani) a necesarului de personal didactic la discipline de studii generale pentru nivelurile – 0 – 3 (liceu), în conformitate cu Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED– 2011)
3.1.2. Monitorizarea și desfășurarea, cu implicarea OLSDÎ și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, a evenimentelor publice cu referire la importanța și valoarea profesiei de pedagog și a educației în dezvoltarea statului	Februarie - septembrie	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DÎPT	10 activități desfășurare la nivel național	Realizat 1)A fost desfășurată o activitate cu implicarea OLSDÎ (iunie, 2020, circulara MECC nr. 03/2-09/2716 din 01.06.2020). 2)Ordinul MECC nr. 775 din 06.08.2020 privind inițierea campaniei „Pledoarie pentru pedagogie” 3)Au fost realizate 5 activități (Platforme de dialog) cu implicarea OLSDÎ, a tinerilor specialiști – circulara MECC nr. 03/2-09/4208 din 07.08.2020. 4)Au fost realizate 3 activități cu implicarea instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic care oferă programe de studii pedagogice (pe zone geografice) – circulara MECC nr. 03/2-09/4209 din 08.08.2020.
3.1.3. Monitorizarea activităților centrelor de ghidare în carieră din instituțiile de învățământ superior	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	Centre monitorizate în 8 universități	Realizat. Centre monitorizate în 8 universități.

3.1.4. Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la repartizarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, domeniul Educație, pe locuri cu achitarea taxei de studii	Martie	-	DÎPT, DPÎS	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. A fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 426 din 24.06.2020.
3.1.5. Plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic de stat la specialitățile din domeniul de formare profesională Științe ale Educației	Ianuarie - octombrie	-	DÎPT	Ordin de repartizare a absolvenților aprobat	Realizat. A fost elaborată și expediată instituțiilor de învățământ superior oferta posturilor didactice vacante în instituțiile de învățământ din republică (9 circulare ale MECC). A fost emis Ordinul MECC nr.638 din 09.07.2020 cu privire la repartizarea și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști; A fost emis Ordinul MECC nr. 909 din 01.09.2020 cu privire la repartizarea suplimentară și/sau redistribuirea tinerilor specialiști
3.1.6. Elaborarea și aprobarea <i>Nomenclatorului de acte și rapoarte în educația timpurie (PAG, pct. 7.5.1)</i>	Aprilie	-	DÎG	Nomenclator aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Nomenclatorul tipurilor de documentație și rapoarte în educația timpurie a fost elaborat și aprobat prin ordinul MECC nr. 593 din 26.06.2020.
3.1.7. Aprobarea Metodologiilor de evaluare a: - cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic; - cadrelor de conducere din învățământul general;	August Termen modificat – Ianuarie, 2021	-	DÎG, DÎPT, ANACEC	Metodologii aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Prin ordinul MECC nr. 581 din 23.06.2020, au fost aprobate: - Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general;

- instituțiilor de învățământ general (PAG, pct. 7.2.1) Modificat în PAG, în pct. 7.2.2.					- Metodologia de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general. Este definitivat proiectul Metodologiei de evaluare a cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic. S-a propus modificarea termenului - Ianuarie, 2021 (aprobat modificarea termenului prin HG nr 848 din 30.11.2020, act. 7.2.2.)
3.1.8. Modificarea și completarea Instrucțiunii cu privire la evaluarea candidaților la funcția de director al instituției de învățământ general și profesional tehnic, aprobată prin ordinul Ministerului Educației nr. 1044 din 29.10.2015	Trimestrul I	-	SJ, SRU, DÎG, DÎPT	Modificări și completări aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Prin ordinul MECC nr. 409 din 23.04.2020 a fost aprobată o nouă Instrucțiune.
3.1.9. Modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director în organizațiile de drept public din domeniul cercetării și inovării, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 609 din 14.05.2018	Trimestrul III	-	SRU, DPDCI	Modificări și completări aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	În curs de realizare. A fost elaborat proiectul unui nou Regulament cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director în organizațiile de drept public din domeniul cercetării și inovării în care MECC are calitate de fondator. Proiectul a fost plasat pentru consultări publice pe 11.12.2020 și prezentat MJ pentru avizare. În legătură cu demisia Guvernului, MJ nu prezintă aviz.

3.1.10. Modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al instituțiilor publice din domeniul educației adulților, subordonate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 32 din 18.01.2019	Trimestrul IV	-	SRU, SÎPV	Modificări și completări aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	În curs de realizare. A fost elaborat proiectul unui nou Regulament. Proiectul a fost plasat pentru consultări publice pe 11.12.2020 și prezentat MJ pentru avizare. În legătură cu demisia Guvernului, MJ nu prezintă aviz.
3.1.11. Elaborarea Regulamentului cu privire la Diploma de onoare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării	Trimestrul II	-	SRU	Regulament elaborat, avizat, aprobat și publicat în Monitorul Oficial	În curs de realizare. Regulamentul este elaborat, dar nu a fost aprobat.
3.1.12. Modificarea și completarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanța personalului, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1825/1-p din 26.12.218	Trimestrul II	-	SRU	Modificări și completări aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	În curs de realizare. Proiectul Regulamentului este elaborat, dar nu a fost aprobat.
3.1.13. Evaluarea implementării politicilor de personal de către instituțiile din subordinea Ministerului	Pe parcursul anului	-	SRU	Minimum 6 instituții evaluate, Minimum 6 Note informative prezentate conducerii	Realizat parțial. În legătură cu situația pandemică nu a fost posibilă realizarea integrală. A fost evaluat doar Liceul internat Republican cu profil sportiv.
Obiectivul specific nr. 3.2: Reconceptualizarea formării inițiale a cadrelor didactice prin dezvoltarea competențelor acestora, necesare pentru realizarea noului parcurs educațional caracteristic unui mediu complex, a unei societăți globale a cunoașterii și în continuă schimbare					
3.2.1. Implementarea noilor curricula pentru învățământul general în programele de formare inițială la domeniul <i>Științe ale educației</i>	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	Cel puțin 20 de programe de studii revizuite	Realizat. Toate cele 8 instituții cu profil pedagogic implementează noile

					curricula în procesul de formare profesională inițială.
3.2.2. Dezvoltarea standardelor de calificare pentru nivelurile 4-5 CNC, domeniul Educație, (ajustarea nivelului CNC conform rezultatelor învățării pentru calificările: Educator, Ajutor de educator și Conducător muzical)	Trimestrul II	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DCNC, DÎPT	Standarde de calificare aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	În curs de realizare. Au fost înaintate conducerii Ministerului și DÎPT (cu atribuția de modificare) argumentări și propuneri de modificare a Nomenclatorului domeniilor de formare profesională pentru nivelurile 4-5 CNC: stabilirea nivelului de calificare 5 CNC pentru calificările Educator și Conducător muzical. Subiectele au fost discutate la ședințele CNC din 07.07.2020 și 21.12.2020 și înaintate conducerii propuneri de modificare a Nomenclatorului. Transferul acțiunii pentru Sem. I 2021.
3.2.3. Evaluarea corespunderii programelor educaționale naționale cu Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED 2011) (PAG, pct. 7.3.1)	Septembrie Termen modificat - Septembrie 2021	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DCNC, în colaborare cu Biroul Național de Statistică	Cadru normativ elaborat și aprobat	Nerealizat. Este acțiunea Biroului Național de Statistică, care nu a venit cu careva inițiative.
3.2.4. Aprobarea și punerea în aplicare a Planului-cadru pentru studii superioare, revizuit din perspectiva autonomiei universitare	Trimestrul III	-	DPDÎS	Plan-cadru aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. prin Ordinul MECC nr. 120 din 10.02.2020.
Obiectivul general nr. 4: Proiectarea și instituționalizarea unui sistem eficient de evaluare, monitorizare și de asigurare a calității					

în educație					
Obiectivul specific nr. 4.1: Dezvoltarea sistemului național de standarde în educație					
4.1.1. Evaluarea externă în vederea acreditării programelor de studii profesionale tehnice	August	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat și a Bugetelor IIPT	DÎPT, ANACEC, ÎIPT	Rezultate aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. A fost emis <u>Ordinul MECC nr. 845/2020</u>
4.1.2. Revizuirea Metodologiei de evaluare externă a calității, în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă conform bunelor practici internaționale (PAG, pct. 7.18.3) Modificat în PAG, în pct. 7.17.3.	Februarie Termen modificat – Noiembrie 2020	-	DPDÎS, DÎPT, ȘIPV	Metodologie aprobată prin Hotărâre de Guvern	În proces de realizare. Proiectul este elaborat, avizat 2020, urmează să fie propus pentru aprobare Guvernului. S-a propus modificarea termenului - Noiembrie, 2020 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020).
4.1.3. Punerea în aplicare a deciziilor ANACEC privind procesul de asigurare a calității programelor de studii superioare de licență, master, studii integrate	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	Decizii ale ANACEC, puse în aplicare prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. prin ordinul MECC nr. 304 din 13.03.2020 și ordinul nr. 589 din 26.06.2020.
4.1.4. Definitivarea și aprobarea Metodologiei de implementare a standardelor de calificare de către instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior	Trimestrul II	-	DCNC	Metodologie aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Metodologia a fost aprobată prin Ordinul nr. 415 din 24.04. 2020 și plasată pe site-ul MECC: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr_415_din_24.04.2020_cu_privire_la_aprobarea_metodologiei_de_implementare_a_standardelor_de_calificare

					<u>de catre institutiile de invata mamant.pdf</u> Informația a fost diseminată: <u>https://mecc.gov.md/ro/content/ mecc-aprobat-documentul-care- va-spori-dialogul-dintre-piata- serviciilor-educationale-si</u> Pentru punerea în aplicare a Metodologiei: - au fost organizate 3 ateliere de lucru (OMECC nr. 94 din 03.02.20220); certificare 30 de persoane din cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic; - a fost organizată online Masă rotundă „Dezvoltarea platformei de dialog piața muncii - formarea profesională: roluri, perspective și impact” (Ordinul nr. 578 din 23.06.2020), participare parteneri de dezvoltare: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Asociația Educație pentru Dezvoltare, CS pentru formare profesională în industria ușoară și managerii de top a peste 25 de instituții de învățământ profesional tehnic care formează specialiști în ramura industriei ușoare. Diseminare a informației: <u>https://mecc.gov.md/ro/content/ ministerul-educatiei-culturii-si-</u>
--	--	--	--	--	---

					<u>cercetarii-dialog-continuu-cu-reprezentantii-pietei-muncii</u> Suplimentar, la solicitarea partenerilor de dezvoltare: Desfășurarea 2 sesiuni de instruire „Formarea competențelor de elaborare, revizuire și validare a standardelor de calificare” OMECC nr. 1137/2020 și OMECC nr. 1320/2020. Certificarea 37 de persoane: 21 de reprezentanți ai instituțiilor de învățământ, 14 reprezentanți ai agenților economici și 2 coordonatori.
4.1.5. Definitivarea și aprobarea Ghidului metodologic de elaborare a procedurii de evaluare a calificărilor	Trimestrul IV	-	DCNC	Ghid metodologic aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Ordinul nr. 1442 din 23.12.2020 - a fost aprobat Ghidul, perfectat urmare a pilotării pe parcursul 2020. Ghidul a fost aprobat prin Ordinul nr. 1618 din 10.12.2019 (pentru pilotare pe parcursul anului 2020). Este plasat pe site-ul MECC: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid metodologic de elaborare a procedurii de evaluare a calificărilor.pdf Pentru pilotarea Ghidului au fost organizate 3 ședințe de instruire pentru Grupurile de lucru constituite în scopul elaborării Standardelor de

					calificare pentru 3 calificări (04,05,07.03.2020). Instruite 29 de persoane.
4.1.6. Elaborarea și aprobarea Ghidului metodologic de transpunere a competențelor profesionale în rezultate ale învățării	Trimestrul II	-	DCNC	Ghid metodologic aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Ghidul a fost aprobat prin Ordinul nr. 445 din 12.05.2020 și plasat pe site-ul MECC: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr._445_din_12.05.2020_cu_privire_la_aprobarea_ghidului_metodologic_pentru_transpunerea_competentelor_profesionale_in_rezultate_ale_invatarii.pdf Diseminarea informației: https://mecc.gov.md/ro/content/ministerul-educatiei-culturii-si-cercetarii-aprobat-ghidul-metodologic-pentru-transpunerea
4.1.7. Elaborarea și aprobarea standardelor de calificare pentru calificările specifice domeniilor de formare profesională și specialităților conform nomenclatorului	Pe parcursul anului	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DCNC	7 grupuri de lucru aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării 10 standarde de calificare aprobate	Realizat. Au fost aprobate 7 grupuri de lucru pentru elaborarea standardelor de calificare de nivel 3 și 4 CNC: Ordinul nr. 107/2020; Ordinul nr. 108/2020; Ordinul nr. 233/2020; Ordinul nr. 234/2020; Ordinul nr. 413/2020; Ordinul nr. 414/2020; Ordinul nr. 457/2020. Aprobate și recomandate pentru implementare 10 standarde de calificare pentru înv. superior și înv. prof. tehnic, inclusiv:

					au fost aprobate 6 standarde de calificare pentru domeniul Sănătate, învățământ superior, nivelul 6-7 CNC: Ordinele nr. 516-521/2020; au fost aprobate 4 standarde de calificare pentru nivelurile 3 și 4 CNC, domeniile Agricultură, Servicii și Inginerie: Ordinele nr. 510-513/2020. Suplimentar: Au fost aprobate 11 standarde de calificare pentru nivelurile 3 și 4 CNC și 6 CNC domeniile Agricultură, Servicii și Inginerie: Ordinele nr. 514 și 515/2020. Ordinele nr. 667-672/2020. Ordinele nr. 1434, 1435, 1441/2020. Au fost create 4 Grupuri de lucru: Ordinul nr. 1100/2020; Ordinul nr. 1101/2020 Ordinul nr. 1115/2020 Ordinul nr. 1207/2020 110
4.1.8. Punerea în aplicare a Metodologiei de echivalare a calificărilor obținute până la aprobarea CNC	Trimestrul I	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat	DCNC	3 sesiuni de formare realizate 75 de persoane formate	Realizat. Metodologia aprobată prin Ordinul MECC nr. 1703, înregistrată la Ministerul Justiției nr. 1534 din 03.02 2020, publicată în Monitorul Oficial al RM, 2020, nr. 55-61, art. 193 (pag. 71), plasată pe site-ul MECC:

					https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_1703_metodologie_de_satbilire_a_corespondentei.pdf și pusă în aplicare prin Ordinul nr. 191 din 26.02.2020. Au fost organizate online 3 sesiuni naționale de formare, pe niveluri de învățământ: OLSDÎ; ÎIPT; ÎIS (Ordinele nr. 543, nr. 545 și nr. 547 din 13 și 15.06.2020). Cca 180 de persoane formate.
4.1.9. Elaborarea Soft-ului și asigurarea funcționalității Sistemului Informațional Automatizat <i>Registrul Național al Calificărilor din Republica Moldova</i>	Trimestrul IV	Surse externe	DCNC	Soft al RNC elaborat Ghid de utilizare a SIA RNC elaborat	Realizat. SIA RNC a fost elaborat de către compania <i>Cristalion Plus</i> și predat MECC (Act de primire-predare din 30.04.2020). Conform Ordinului nr. 587/2020, SIA RNC a fost instalat pe platforma tehnologică guvernamentală (MCloud). A fost elaborat Caietul de sarcini pentru serviciile de asigurare a mentenanței, continuității, funcționalității și suportului tehnic pentru Contractul de mentenanță pe 1 an calendaristic și transmis la E-Guvernare pentru avizare și coordonare - demers 08/3-09/7259 din 23.12.2020. Au fost organizate video conferințe cu partenerii de dezvoltare a Registrului

					Național al Calificărilor: ETF – 11.03. și 16.06.2020, TWINING – 17.03.2020 și Cristalion Plus – 18.03 și 27.05.20. Suplimentar, la inițiativa Direcției, pentru asigurarea relevanței structurii RNC: 1) Organizarea Mesei rotunde „Registrul Național al Calificărilor: instrument pentru asigurarea managementului inteligent și eficient al calificărilor naționale” OMECC nr. 1255/2020 cu participarea 27 de parteneri sociali; 2) Organizarea Mesei rotunde „Registrul Național al Calificărilor: propuneri, recomandări și soluții tehnice privind elementele structurale, interfața și conținuturile informaționale” OMECC nr. 1319/2020 cu participarea 29 parteneri sociali.
4.1.10. Elaborarea și aprobarea Ghidului metodologic cu privire la perfectarea actelor de studii pentru absolvenții instituțiilor de învățământ profesional tehnic din raioanele de Est ale Republicii Moldova și or. Bender	Trimestrul II	-	DCNC	Ghid metodologic aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Ghidul a fost aprobat prin Ordinul nr. 488 din 03.06.2020. Pentru punerea în aplicare a ghidului a fost organizată ședința online din 15.06.2020 (Ordinul nr. 545/20), formate cca 50 de persoane din 25 de centre de excelență și colegii.
Obiectivul specific nr. 4.2: Elaborarea și dezvoltarea cadrului instituțional de asigurare a calității în învățământul superior					
4.2.1. Monitorizarea Calendarului de evaluare externă a calității programelor de studii la toate ciclurile de studii în învățământul superior de	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	Decizii ale ANACEC puse în aplicare prin	Realizat.

către ANACEC (Ordinul MECC nr.1213 din 13.08.18)				Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	A fost emis Ordinul MECC nr. 304 din 13.03.2020.
4.2.2. Monitorizarea procesului de implementare a <i>Recomandărilor privind participarea studenților în procesul de asigurare a calității programelor de studii în învățământul superior</i> (Ordinul nr. 738 din 05.08.2016)	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	Cel puțin 200 de studenți implicați	Realizat. La această etapă, au participat 36 de studenți în procesele de evaluare externă a calității în vederea acreditării și în alte peste 50 de comisii de evaluare internă a calității.
4.2.3. Monitorizarea activității instituțiilor de învățământ superior, inclusiv a consiliilor de dezvoltare strategică, privind transparența proceselor decizionale (PAG, pct. 7.16.2) Modificat în PAG, în pct. 7.16.1	Octombrie	-	DPDÎS	26 de rapoarte ale membrilor CDSI verificate	Realizat. 24 de instituții monitorizate; rapoarte recepționate și evaluate.
4.2.4. Asigurarea activității Consiliului de Etică și Management (CEM)	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	Componentă revizuită prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Prin Ordinul MECC nr.696 din 21.07.20 a fost aprobată o nouă componentă a CEM.
4.2.5. Monitorizarea procesului de atragere a persoanelor cu experiență profesională din afara sistemului educațional pentru angajare în învățământul superior (comisii de licență/master; dezvoltare curriculară, predare cursuri)	Pe parcursul anului de studii	-	DPDÎS	Cel puțin 1% din numărul total de cadre universitare	Realizat.
Obiectivul general nr. 5: Îmbunătățirea managementului resurselor în educație					
Obiectivul specific nr. 5.1: Eficientizarea finanțării educației					
5.1.1. Elaborarea cadrului normativ pentru pilotarea formulei de finanțare în educația timpurie	Trimestrul IV	Surse externe	DÎG, cu sprijinul	Cadru normativ elaborat	În curs de realizare. Au fost elaborați termenii de referință pentru angajarea

		(UNICEF, BM)	UNICEF și al BM		experților (economist, contabil, jurist) pentru elaborarea cadrului normativ, și transmise către UNICEF, care urma să anunțe concursul de selectare. Din cauza Covid-19, activitatea a fost sistată de către donator, temporar, acesta având alte priorități pentru această perioadă.
5.1.2. Identificarea/selectarea unităților teritorial-administrative pentru pilotarea, în 2021, a formulei de finanțare în educația timpurie	Trimestrul III	-	DÎG	2 raioane/ municipii selectate	În curs de realizare. Din cauza Covid-19, activitatea a fost sistată, temporar, de către donator, având alte priorități pentru această perioadă.
5.1.3. Definitivarea și aprobarea Pachetului standard de servicii educaționale	Trimestrul IV	Surse externe (UNICEF)	DÎG	Pachetul standard de servicii educaționale aprobat prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. Proiectul este plasat la transparența decizională. Grupul de lucru interministerial, creat prin ordinul MECC nr. 54 din 24.01.2020, a solicitat prelungirea termenului până la finele lunii august 2020 (scrisoarea expediată Guvernului RM nr. 03/1-07/1073 din 20.02.2020) pentru definitivarea propunerilor de modificare a Codului educației privind asigurarea implementării actelor normative elaborate. Pentru promovarea documentului, este necesar a opera modificări la Codul educației: art.9, alin. (2), art.140, alin. (1), lit. i), art.143, alin.(4).

					Prevederile alineatelor (3) și (4) din art.143 sunt contradictorii. În cadrul ședinței Comisiei parlamentare „Cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media” (iulie 2020), la prezentarea Raportului de evaluare ex-post de impact a Codului educației nr. 152/2014, titlurile 1-3, art. 1-58, au fost discutate propunerile MECC cu privire la modificarea Codului educației. Au fost definitive toate propunerile și se lucrează la proiectul HG de promovare a modificărilor Codului educației, inclusiv la articolele ce țin de promovarea Pachetului standard de servicii educaționale.
5.1.4. Aprobarea și punerea în aplicare a Metodologiei de finanțare bugetară standard per student în instituțiile de învățământ superior publice	Trimestrul II	-	DPDÎS, DMI	Metodologie aprobată prin Hotărâre de Guvern	Realizat. Metodologie aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.343 din 10 iunie 2020. Pentru punerea în aplicare a Hotărârii au fost aprobate 2 Regulamente prin Ordinele MECC nr.1021 și nr. 1022 din 23.09.2020 pentru finanțarea compensatorie, respectiv pentru finanțarea complementara.
Obiectivul specific nr. 5.2. Asigurarea cu manuale și alte materiale didactice					
5.2.1. Dotarea laboratoarelor de fizică, chimie și biologie în cadrul proiectului Băncii Mondiale „Reforma învățământului în Republica Moldova”	Trimestrele III, IV	Surse externe (Proiectul PRIM)	DÎG	Laboratoare dotate în 160 de școli	În curs de realizare. În contextul situației pandemice de COVID-19, resursele financiare planificate pentru dotarea laboratoarelor de fizică,

					chimie și biologie în cadrul proiectului PRIM au fost redirecționate pentru procurarea laptop-urilor pentru organizarea procesului educațional la distanță în instituțiile de învățământ general. La momentul actual proiectul PRIM este în proces de restructurare, inclusiv, se va decide privind organizarea achizițiilor pentru dotarea laboratoarelor de fizică, chimie și biologie în anul 2021.
5.2.2. Formarea cadrelor didactice privind utilizarea echipamentului laboratoarelor de fizică, chimie și biologie, dotate în cadrul proiectului Băncii Mondiale „Reforma învățământului în Republica Moldova”	Trimestrele III, IV	Surse externe (Proiectul PRIM)	DÎG	Cadre didactice din 160 de școli instruite	În curs de realizare. Este planificată formarea cadrelor didactice privind utilizarea echipamentului laboratoarelor de fizică, chimie și biologie, dotate în cadrul proiectului Băncii Mondiale „Reforma învățământului în Republica Moldova” la momentul realizării achizițiilor echipamentului de laborator (conform deciziilor de restructurare a proiectului PRIM în anul 2021).
5.2.3. Elaborarea și aprobarea Metodologiei de organizare a procesului de evaluare a manualelor școlare și a Metodologiei de selectare a experților pentru evaluarea manualelor școlare (PAG, pct. 7.6.1)	Februarie	-	DÎG	Metodologii aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Elaborate și aprobate: - Metodologia de organizare și desfășurare a studiului de evaluare a vivacității și calității manualelor școlare (ordinul MECC nr. 209 din 27.02.2020);

					- Metodologia de organizare și desfășurare a procedurii privind selectarea membrilor Comisiilor de evaluare a manualelor școlare (ordinul MECC nr. 223 din 28.02.2020).
5.2.4. Ajustarea procedurii de contestare a deciziei de atribuire la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice (PAG, pct. 7.7.1) 5.2.4 A fost modificat textul acțiunii în PAG, pct. 7.7.1. Perfecționarea cadrului normativ în vederea excluderii riscurilor și incoerențelor în achiziționarea manualelor școlare și asigurarea calității acestora	August Termen modificat - Iunie 2021	-	DMI	Proceduri ajustate la prevederile legislației	În curs de realizare. A fost aprobat Ordinul nr. 458/2020 cu privire la modificarea și completarea ordinului nr. 143/2017. Totodată, cu sprijinul partenerilor externi, este planificată acțiunea de revizuire/îmbunătățire a cadrului normativ aferent asigurării cu manuale.
Obiectivul general nr. 6: Integrarea TIC în educație					
Obiectivul specific nr. 6.1. Dezvoltarea competențelor digitale prin elaborarea și aplicarea conținuturilor educaționale digitale în procesul de învățământ					
6.1.1. Oferirea obligatorie a unui curs de TIC în programele de formare profesională inițială în învățământul superior prin intermediul Planului-cadru de studii superioare	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	26 de instituții care implementează cursul	Realizat. Raport elaborat.
6.1.2. Instruirea cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic în baza cursului IT Essentials	Ianuarie – august	Surse externe (USAID)	DÎPT	Seminare de informare organizate 30 de cadre instruite	Realizat. Au fost instruite 85 de cadre didactice. Au fost aprobate curricula prin Ordinul MECC nr. 885 din 25.08.20 și Ordinul MECC nr. 1028 din 24.09.20 și planurile de învățământ prin Ordinul MECC nr. 914 din 02.09.20

6.1.3. Formarea cadrelor didactice pentru utilizarea TIC în educație, inclusiv pentru crearea și publicarea propriilor conținuturi digitale	Pe parcursul anului	Surse externe (Coreea de Sud)	DÎG, STIC, CTICE	45 de cadre didactice formate	Realizat. În perioada 24 – 26 februarie 2020, în incinta Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (CTICE), a avut loc primul curs de formare, desfășurat de partenerii din domeniul TIC din Coreea de Sud. Au fost instruite 22 de cadre didactice, care predau disciplina Informatica în cadrul instituțiilor de învățământ general. Al doilea curs de formare s-a desfășurat online în perioada 26-29.10.2020. La sesiunile de formare au participat 66 de cadre didactice. Totodată, în cadrul programului Național de Alfabetizare digitală, desfășurat în perioada 01 iulie - 15 septembrie 2020, prin intermediul Centrului Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” au fost formați circa 120 formatori regionali, 273 formatori locali și circa 20000 cadre didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal. În acest scop, de la bugetul de stat au fost alocate 198524 lei.
6.1.4. Elaborarea Standardelor cu privire la componentele digitale ale manualului școlar	Trimestrul I	-	STIC,	Standarde elaborate	Realizat.

			DÎG, FM, CTICE		Au fost elaborate cerințele minime față de componentele digitale ale unei resurse digitale educaționale.
6.1.5. Utilizarea TIC în procesul de organizare a sesiunilor de examene	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	Cel puțin 3 instituții, care utilizează TIC	Realizat.
6.1.6. Monitorizarea procesului de dezvoltare a conținuturilor educaționale digitale în învățământul superior, implementarea MOODLE, procesului de instruire la distanță etc.	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	Circa 1000 de studenți beneficiari	Realizat. 24 de instituții implicate în instruirea la distanță, 19 instituții de învățământ superior folosesc platforma MOODLE, 94% din cadrele didactice implicate în instruirea la distanță cu participarea a 87% din studenți.
6.1.7. Elaborarea și aprobarea Programului de instruire la distanță pentru formarea cadrelor didactice privind îmbunătățirea competenței lingvistice (PAG, 7.11.2)	Mai	-	SRIE, STIC, SÎPV	Program de instruire aprobat	Realizat. În temeiul Programului național pentru îmbunătățirea calității limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale pentru anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 904/2015 și al Ordinului ministrului educației, culturii și cercetării nr. 137 din 14.02.2020, în perioada martie – iunie 2020, s-au desfășurat cursurile de studiere la distanță a limbii române pentru cadrele didactice și manageriale alolingve.
Obiectivul specific nr. 6.2. Creșterea eficacității și eficientizarea managementului școlar la nivel de sistem, școală și clasă prin intermediul tehnologiilor informaționale					

6.2.1. Aprobarea conceptului tehnic al Sistemului Informațional de Management în Educație (PAG, 7.2.2.) Modificat în PAG, în pct. 7.2.3	Aprilie	-	STIC	Concept aprobat prin Hotărâre de Guvern	Realizat. A fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 601/2020 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional de management în educație.
6.2.2. Elaborarea și pilotarea Modulului Învățământ Profesional Tehnic al Sistemului Informațional de Management în Educație (SIME)	Pe parcursul anului	Cu suportul BM	STIC, CTICE, DÎPT	Modulul Învățământ Profesional Tehnic al SIME elaborat și pilotat	Realizat. Modulul SIME a fost implementat în Învățământ Profesional Tehnic.
6.2.3. Formarea administratorilor naționali, raionali și ai instituțiilor de educație timpurie cu privire la Modulul Educație Timpurie al SIME (SIME IET)	Semestrul I	În limitele mijloacelor financiare alocate	STIC, CTICE, DÎG	1485 de administratori naționali, raionali și ai instituțiilor de educație timpurie formați	Realizat parțial. A fost elaborată o analiză cu privire la necesitățile pentru implementarea Modulul Educație Timpurie al SIME (SIME IET) în instituții de educație timpurie. A fost elaborat ordinul cu privire la planul de acțiuni pentru implementarea SIME în instituții de educație timpurie pentru anul 2021, trimestrul I.
6.2.4. Elaborarea și pilotarea în SIME a Catalogului Electronic	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor financiare alocate	STIC, CTICE, DÎG	Catalog Electronic elaborat și pilotat	Realizat. A fost elaborat Modulul <i>Catalog Electronic</i> în SIME care se pilotează pe parcursul anului de învățământ 2020-2021 în 174 instituții de învățământ general la nivel național.
Obiectivul general nr. 7: Asigurarea coeziunii sociale pentru oferirea unei educații de calitate					
Obiectivul specific nr. 7.1. Asigurarea educației parentale eficiente în vederea îmbunătățirii practicilor de îngrijire și educație a copiilor					

7.1.1. Monitorizarea recomandărilor privind educația parentală (ordinul nr. 1209 din 08.08.2018)	Pe parcursul anului	-	DPDÎS	8 instituții în care se predă unitatea de curs	Realizat. Realizat în 8 instituții.
7.1.2. Formarea educatorilor parentali din instituțiile de educație timpurie	Trimestrele I-III	Surse externe (UNICEF, ADA)	DÎG, în colaborare cu UNICEF și ONG	190 de educatori parentali din 44 instituții de educație timpurie instruiți și mentorați	Realizat. 190 de educatori parentali (educatori, manageri, asistenți medicali) din 44 de instituții de educație timpurie din 3 raioane - Cantemir, Călărași, Strășeni - au fost instruiți și mentorați pentru lucrul cu familia, cu accent pe familiile cu copii CES și de etnie romă. Au fost realizate 3 runde de seminare și câte 2 vizite de monitorizare și mentorare a educatorilor parentali la locul de muncă.
7.1.3. Pilotarea programelor de educație parentală pe dimensiunea Educație timpurie, cu accent pe familiile cu copii rromi și copii cu CES	Trimestrele I-II	Surse externe (UNICEF, ADA)	DÎG, în colaborare cu UNICEF și ONG	Proiect pilotat în 44 de instituții de educație timpurie 1000 de părinți instruiți și consiliați, inclusiv 250 ai copiilor cu CES și rromi	Realizat. Au fost pilotate Programele de Educație parentală, modulele <i>Dezvoltarea copilului, Sănătate, Educație, Protecție și Educație incluzivă</i> , elaborat în cadrul prezentului proiect, în 44 de instituții de educație timpurie din r-le: Strășeni, Călărași și Sîngerei. În rezultatul proiectului Programele au fost validate de către practicieni. Au participat în procesul de pilotare – circa 1200 de părinți, inclusiv – 245 de părinți ai copiilor rromi și cu CES. A fost dezvoltat și realizat și un Program de Educație Parentală online . Au fost elaborate Reperele

					metodologice privind organizarea la distanță a educației parentale (circulara MECC nr.2257 din 24.04.2020), 16 suporturi informaționale pentru părinți, cu recomandări metodice de aplicare pentru educatorii parentali (plasate pe https://mecc.gov.md/ro/content/resurse-pentru-parinti-educatia-timpurie). A fost organizat 1 seminar de 3 zile (24-26 aprilie) pentru 160 de formatori locali din 35 de raioane/municipii privind recomandările metodice de aplicare a suporturilor pentru părinți. Ulterior, prin cascadă, au fost organizate 2560 de sesiuni online de instruire a 10 474 de educatori și manageri locali din 1472 de IET publice (sau 81.4% din total).
7.1.4. Asigurarea părinților cu materiale informațional-didactice privind educația copiilor mici	Trimestrul I	Surse externe (UNICEF)	DÎG	4 broșuri (2000 ex.) din seria ”Biblioteca părinților” printate și distribuite în 44 de instituții de educație timpurie	Realizat. 4 broșuri din seria „Biblioteca părinților” printate și distribuite în 44 de instituții de educație timpurie din r-le: Strășeni, Călărași și Singerei.
Obiectivul specific nr. 7.2. Promovarea parteneriatelor pentru educație					
7.2.1. Implicarea partenerelor sociali în procesul de elaborare, revizuire, validare, coordonare a standardelor de calificare, de recunoaștere a calificărilor obținute în străinătate	Pe parcursul anului	În limitele alocațiilor prevăzute în Bugetul de Stat și surse externe	DCNC	Circa 50 de parteneri sociali implicați	Realizat. Au fost organizate și desfășurate 3 seminare de formare (Ordinul nr. 139 din 14.02.2020) cu genericul „Formarea competențelor de

				2 seminare de formare organizate 6 comitete sectoriale pentru formare profesională implicate	elaborare, revizuire și validare a standardelor de calificare” (24.02.2020, 26.02.20 și 27.02.20). Pentru implicarea partenerilor expediate demersuri nr.766, nr.767, nr.923, nr.955, nr.1374 nr.1402, nr.1403 și altele către Asociația Patronală în Domeniul Conformității Produselor; ANSA, IPT, ÎÎS, 6 comitete sectoriale, 3 ministere de resort, Consiliul Economic de pe lângă Prim- ministru; Consiliul rectorilor, etc. Au fost implicați 180 de parteneri sociali, inclusiv 45 de reprezentanți ai pieței muncii și din 5 comitete sectoriale. https://mecc.gov.md/ro/conten t/ministerul-educatiei-culturii-si-cercetarii-dialog-continuu-cu-reprezentantii-pietei-muncii
7.2.2. Participarea, în calitate de parteneri, în proiectele ERASMUS+, activitățile Parteneriatului Estic, Acordului de asociere etc.	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDÎS	Cel puțin 4 participări	Realizat. Au fost realizate 2 participari în proiecte ERASMUS la proiectul MHELM si 2 participari online la proiectele ELEVATE si COMPASS

7.2.3. Organizarea conferinței jubiliare „15 ani de implementare a procesului Bologna în învățământul superior din Republica Moldova”	Mai	În limita bugetului aprobat Oficiul ERASMUS + Moldova	DPDÎS	Conferință organizată	Nerealizat. Transferată din cauza pandemiei COVID -19.
II. Sectorul Cultură					
Obiectivul general nr. 1: Asigurarea cadrului normativ și de politici pentru dezvoltarea culturii					
Obiectivul specific nr. 1.1: Elaborarea cadrului normativ și de politici pentru domeniul patrimoniului cultural					
1.1.1. Definitivarea și promovarea proiectului de Lege privind protejarea monumentelor istorice (PAG, pct. 7.29.8) Modificat în PAG, în pct. 7.28.8	Octombrie Termen modificat - Octombrie 2021	-	DPC	Proiect de lege definitiv și prezentat la Guvern	În proces de realizare. Proiectul de lege privind protejarea monumentelor istorice a fost reevaluat de către specialiști externi în cadrul Proiectului Twinning MD 13 ENPI OT 01 16 (MD/26) "Suport pentru promovarea patrimoniului cultural din Republica Moldova, prin păstrarea și protecția acestuia". Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice. Având în vedere că serviciul juridic al MECC nu se implică în elaborarea expertizei juridice a proiectului de lege, DPC, cu susținerea Secretarului de stat pe domeniul culturii, a solicitat angajarea (prin contract) a unui jurist pentru efectuarea expertizei. La momentul prezentării raportului expertiza nu a fost efectuată.

1.1.2. Elaborarea instrucțiunii metodice privind procedura de înființare/edificare a monumentelor de for public <i>(PAG, pct. 7.30.2)</i> Modificat în PAG, în pct. 7.29.2	Trimestrul II Termenul în PAG – Martie 2021	-	DPC	Instrucțiune aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării și publicată în Monitorul Oficial	Realizat parțial.F7.32.1 Instrucțiunea a fost elaborată, consultată public și supusă expertizei juridice. <i>Ghidul metodic privind procedura de înființare/edificare a monumentelor de for public</i> (modificare în denumire efectuată urmare a expertizei juridice al MJ (aviz nr. 04/9815 din 10.12.2020) va fi plasat pe pagina web oficială a MECC.
1.1.3. Elaborarea Regulamentului privind organizarea concursului de selectare a autorilor monumentelor de for public <i>(PAG, pct. 7.30.1)</i> Modificat în PAG, în pct. 7.29.1	Martie Termenul în PAG – Octombrie 2020	-	DPC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	Realizat. Regulament aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 751/2020 Publicat:06-11-2020 în Monitorul Oficial Nr. 286-292 art. 927
1.1.4. Aprobarea proiectelor de hotărâri ale Guvernului privind edificarea unor monumente de for public	Pe parcursul anului	-	DPC	Hotărâri de Guvern aprobate	Realizat. Au fost elaborate, consultate public, avizate, promovate și aprobate 3 proiecte de Hotărâri de Guvern cu privire la edificarea monumentelor de for public: - Hotărârea de Guvern nr. 743 din 7.10.2020 cu privire la înființarea în mun. Chișinău a plăcii comemorative „Alexei Stârcea”; - Hotărârea de Guvern nr. 744 din 7.10.2020 cu privire la

					strămutarea mozaicului „Arta” din mun. Chișinău; - Hotărârea de Guvern nr. 761 din 21.10.2020 cu privire la înființarea în memoria persoanelor deportate în perioada 1940-1953 din s. Căplani, r-nul Ștefan Vodă. 4 proiecte de hotărâri de Guvern definitivare urmează a fi aprobate în anul 2021.
1.1.5. Elaborarea Regulamentului privind circulația bunurilor culturale mobile (PAG, pct. 7.29.10) Modificat în PAG, în pct. 7.28.9	Decembrie Termen modificat – Decembrie 2021	-	DPC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. Proiectul a fost elaborat, înaintat la Guvern, returnat pentru soluționarea obiecțiilor Centrului de Armonizare a Legislației. A fost organizată ședința interministerială pentru evaluarea obiecțiilor Centrului de Armonizare a Legislației, obiecțiile au fost soluționate. Urmare a recomandărilor experților din cadrul proiectului TWINNING, proiectul a fost definitivat și urmează a fi promovat după aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii privind protejarea patrimoniului cultural național mobil nr. 280/2011.
1.1.6. Elaborarea Regulamentului de acreditare a muzeelor (PAG, pct. 7.29.6) Modificat în PAG, în pct. 7.28.6	Aprilie	-	DPC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	Realizat. Regulament aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 604 din 12 august 2020 pentru punerea în aplicare a Legii muzeelor nr. 262/2017.

					Publicat: 11-09-2020 în Monitorul Oficial Nr. 229-233 art. 784.
1.1.7. Modificarea Regulamentului privind evidența și conservarea patrimoniului cultural mobil (PAG, pct. 7.29.4) Modificat în PAG, în pct. 7.28.4	Martie	-	DPC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	Realizat Regulament aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 604 din 12 august 2020 pentru punerea în aplicare a Legii muzeelor nr. 262/2017. Publicat : 11-09-2020 în Monitorul Oficial Nr. 229-233 art. 784
1.1.8. Elaborarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a muzeelor (PAG, pct. 7.29.5) Modificat în PAG, în pct. 7.28.5	Martie	-	DPC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	Realizat. Regulament aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 604 din 12 august 2020 pentru punerea în aplicare a Legii muzeelor nr. 262/2017. Publicat : 11-09-2020 în Monitorul Oficial Nr. 229-233 art. 784
1.1.9. Modificarea și completarea Legii privind protejarea patrimoniului cultural național mobil 280/2011 (PAG, pct. 7.29.7) Modificat în PAG, în pct. 7.28.7	Octombrie Termen modificat – Iunie 2021	-	DPC	Proiect de lege elaborat și prezentat la Guvern	În curs de realizare. Proiectul a fost elaborat, avizat de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și experții italieni din cadrul proiectului TWINNING, întocmit tabelul comparativ. Analiza impactului de reglementare a fost susținută fără obiecții de către Cancelaria de Stat , proiectul de lege și AIR a fost examinată și susținută de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător. Propus spre

					înregistrare în ședința Secretarilor Generali de Stat
1.1.10. Elaborarea Regulamentului Serviciului de circulație și evidență al bunurilor culturale mobile (PAG, pct. 7.29.11) Modificat în PAG, în pct. 7.28.10	Trimestrul IV Termen în PAG – Ianuarie 2022	-	DPC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. Proiectul este în proces de elaborare; urmează a fi promovat după aprobarea Proiectului de modificare și completare a Legii privind protejarea patrimoniului cultural național mobil 280/2011.
Obiectivul specific nr. 1.2: Elaborarea cadrului normativ și de politici pentru promovarea creativității artistice și a industriilor culturale					
1.2.1. Elaborarea și aprobarea: - Regulamentului Arhivei Naționale de Film; - Regulamentului privind organizarea și funcționarea Registrului Cinematografic; - Regulamentul de finanțare a cinematografiei; - Regulamentului privind instituirea Schemei de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale (PAG, pct. 7.32) Modificat în PAG, în pct. 7.31 cu textul modificat - Elaborarea unui program de susținere a industriei cinematografice din Republica Moldova și revigorarea rețelei cinematografice din țară	Trimestrul IV Termen modificat – Mai 2021	-	DAIC	Regulamente aprobate prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. Proiectul Regulamentului Arhivei Naționale de Film, proiectul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Registrului Cinematografic și Regulamentul de finanțare a cinematografiei au fost elaborate, dar pot fi aprobate doar după modificarea Legii cinematografiei. Proiectul de modificare a Legii cinematografiei a fost finalizat, dar avînd în vedere obiecțiile Ministerului Finanțelor, MECC va elabora un nou concept al proiectului prin prisma recomandărilor Ministerului Finanțelor. A fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.154/2018 privind atragerea investițiilor străine în domeniul producției de film și alte opere

					audiovizuale. La moment acesta se află în proces de reavizare. S-a propus modificarea termenului - Mai, 2021 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020).
1.2.2. Elaborarea și aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cinematografiei nr.116/2014. (PAG, 7.32.1) Modificat în PAG, în pct. 7.31.1 este inclusă acțiunea cu textul – Elaborarea Regulamentului cu privire la finanțarea cinematografiei	August Termen modificat – Mai 2021	-	DAIC	Proiect de lege elaborat și prezentat la Guvern	În curs de realizare. Prin demersul nr.31-06-7646 din 19 august 2020, Cancelaria de Stat a expediat MECC spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii Cinematografiei nr. 116/2014 (inițiativa legislativă nr. 362 din 17.08.2020) pentru prezentarea proiectului de Aviz unic al Guvernului asupra iniliativei respective. Proiectul a fost aprobat în primă lectură de către Parlamentul Republicii Moldova. S-a propus modificarea termenului - Octombrie, 2020 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.2.3. Modificarea Regulamentului cu privire la modul de finanțare din bugetul de stat a proiectelor culturale desfășurate de organizațiile necomerciale	Trimestrul III	-	DAIC	Modificări aprobate	Realizat. Modificarea Regulamentului cu privire la modul de finanțare din bugetul de stat a proiectelor culturale desfășurate de organizațiile necomerciale a fost aprobată prin HG nr. 788 din 28.10.2020.
1.2.4. Aprobarea Regulamentului privind serviciile prestate de bibliotecile publice și a	Mai	-	DAIC	Regulament aprobat prin	În curs de realizare.

Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al bibliotecilor (PAG, pct. 7.29.2) Modificat în PAG, în pct. 7.28.2	Termen modificat – August, 2021			Hotărîre de Guvern	Regulamentul privind serviciile prestate de bibliotecile publice a fost aprobat prin HG nr. 24 din 22 ianuarie, 2020. Pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al bibliotecilor (restituit de către Guvern), urmează fi revizuit un nou concept tehnic. S-a propus modificarea termenului - August, 2021 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020).
1.2.5. Aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice	Trimestrul III	-	DAIC	Regulament aprobat	Realizat. Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice a fost aprobat prin HG nr. 788 din 28.10.2020.
1.2.6. Modificarea Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci	Trimestrul II	-	DAIC	Modificări aprobate	Realizat. A fost emis Ordinul nr. 475 din 27.05.2020 cu privire la aprobarea modificărilor Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci, aprobat prin Ordinul nr.17 din 05.02.2015 Publicat în Monitorul Oficial nr. 147 din 13 iunie 2020.
1.2.7. Elaborarea proiectului de hotărîre de Guvern Cu privire la modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr. 1242 din 15.10.2003	Trimestrul II	-	SRU	Proiect de hotărîre elaborat și	În curs de realizare. Proiectul a fost elaborat și prezentat la 30.06.2020

”Despre unele măsuri de implementare a Legii cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice” (aspectele referitoare la statele de personal și numirea/destituirea conducerii)				prezentat la Guvern	Cancelariei de Stat pentru înregistrare. Proiectul a fost avizat de MJ. Proiectul nu a fost avizat de CNA. Proiect va fi promovat după formarea unui nou Guvern.
1.2.8. Aprobarea Regulamentului cu privire la modul de susținere financiară a teatrelor, circurilor și organizațiilor concertistice (PAG, pct. 7.29.3) Modificat în PAG, în pct. 7.28.3	Februarie Termen modificat – Februarie 2021	-	DMI, DAIC	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. Proiectul a fost elaborat și transmis pentru consultare Ministerului Finanțelor (prin scrisoarea nr.05/1-09/3221 din 24.06.2020). Având în vedere obiecțiile Ministerului Finanțelor, urmează a fi elaborat un nou proiect și efectuată și o analiză financiară în acest sens (prin coordonare cu Ministerul Finanțelor). S-a propus modificarea termenului - Februarie, 2021 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.2.9. Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Culturii „Cultura-2030” (PAG, 7.29.1) Modificat în PAG, în pct. 7.28.1	Trimestrul IV Termen modificat – August, 2021	-	DPC, DAIC, DAMEP	Strategie elaborată	În curs de realizare. Procesul de elaborare a noii Strategii a fost demarat, însă în contextul pandemiei COVID-19 nu a fost posibilă organizarea focus grupurilor cu reprezentanții de la nivel local pentru a discuta situația actuală, problemele și factorii determinați în baza cărora vor fi stabilite obiectivele specifice și acțiunile până în anul 2030. S-a propus modificarea termenului - August, 2021

					(scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020).
Obiectivul specific nr. 1.3: Elaborarea cadrului legislativ, normativ și de politici privind managementul bazat pe performanță în instituțiile de cultură					
1.3.1. Aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al instituțiilor teatral-concertistice subordonate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării	Trimestrul I	-	DAIC	Regulament aprobat prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al instituțiilor teatral-concertistice subordonate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a fost aprobat prin Ordinul MECC nr. 319 din 16.03.2020
1.3.2. Aprobarea Regulamentului-cadru privind activitatea Caselor de cultură	Trimestrul IV	-	DAIC, DAMEP	Regulament aprobat	În curs de realizare. Regulament retras de la Guvern pentru reconceptualizare.
Obiectivul general nr. 2: Salvagardarea și integrarea patrimoniului cultural în politici publice naționale și locale					
Obiectivul specific nr. 2.1: Formarea și dezvoltarea sistemului de documentare, protejare și digitizare a patrimoniului cultural național					
2.1.1. Elaborarea/actualizarea Registrelor patrimoniului cultural național: - Registrul Arheologic Național (situri arheologice); - Registrul Național al monumentelor de for public	Pe parcursul anului	În limita bugetului alocat	DPC, ANA, AIRM	Registre actualizate	În curs de realizare. Registrul Arheologic Național a fost completat cu - 1140 situri Registrul patrimoniului cultural național mobil a fost completat cu 138 bunuri clasate. Registrul Național al monumentelor de for public: au fost elaborate dosarele de inventariere a monumentelor de for public, categoria A (113 dosare)

2.1.2. Inventarierea și documentarea patrimoniului cultural național	Trimestrul IV	În limita bugetului alocat	DPC, AIRM	Patrimoniul cultural național inventariat și documentat	În curs de realizare. Patrimoniul arheologic imobil: - 450 de situri arheologice documentate bibliografic; - 50 situri documentate în teren. Patrimoniul cultural mobil: - inventariate științific 13425 piese PCM din colecțiile muzeelor naționale. Patrimoniul cultural construit: - a fost încheiată procedura de achiziții publice privind achiziționarea: Servicii de efectuare și perfectare a dosarului de inventariere a monumentelor istorice. (248 monumente din mun. Chișinău). A fost încheiat contractul de prestare a serviciilor respective. Procesul realizării lucrărilor a fost monitorizat. Prestarea serviciilor de inventariere conform Contractului – nefinalizat. - au fost monitorizate 583 de monumente patrimoniu construit, întocmite 8 procese verbale și emise prescripții; monitorizate 28 șantiere în lucru la etapa de executare a lucrărilor. (AIRM) Monumente de for public: -- au fost inventariate 113
--	---------------	----------------------------	-----------	---	---

					monumente de for public cu statut național de protecție (categoria A).
Obiectivul specific nr. 2.2: Asigurarea expertizei de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural național					
2.2.1. Coordonarea activității Comisiei Naționale Arheologice, Comisiei naționale pentru salvagardarea patrimoniului cultural național imaterial, Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor	Pe parcursul anului	-	DPC	Comisii de experți coordonate	Realizat. Comisia Națională Arheologică s-a întrunit în 1 ședință. Subiecte: - organizarea evenimentului Zilele Arheologiei Europene (European Archaeology Days); - organizarea evenimentului Ziua internațională a monumentelor și siturilor (18 aprilie) și a Sesiunii de rapoarte arheologice ediția 2019. - prezentarea Rapoartelor de cercetare arheologică 2019 și a Rapoartelor restante. - pregătirea pentru campania arheologică 2020: propuneri șantiere. A fost aprobat Ordinul nr. 1361 din 07.12.2020 cu privire la componența Comisiei Naționale Arheologice. Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Național Imaterial s-a întrunit în 5 ședințe (Subiecte : - avizarea Normelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial; a Regulamentului

					privind clasarea elementelor de patrimoniu cultural imaterial și ținerea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial, Regulamentului cu privire la Registrele locale ale patrimoniului cultural imaterial, Regulamentului cu privire la conferirea Titlului Tezaur Uman Viu; - monitorizarea procesului de elaborare a dosarului <i>Arta cămășii cu altiță</i> – element de identitate culturală în România și Republica Moldova spre a fi înscris în Lista Reprezentativă UNESCO; - examinarea demersului din partea Comisiei Naționale pentru UNESCO privind înscrierea practicilor legate de moșit în Lista Reprezentativă UNESCO; - acreditarea experților în domeniul patrimoniului cultural imaterial; - prezentarea raportului privind activitatea Comisiei în anul 2020 și stabilirea planului pentru anul 2021; - identificarea elementelor noi pentru a fi incluse în Registrul național al patrimoniului cultural imaterial.
--	--	--	--	--	--

					- Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a avut 4 ședințe. (Subiecte : - examinarea răspunsului Ministerului Finanțelor la solicitarea MECC privind sprijinul metodologic în evaluarea bunurilor culturale mobile; - examinarea cererii de clasare a 3 bunuri din colecția Muzeului Ținutului Cahul; - cu privire la înregistrarea în Registrul muzeelor a Muzeului de Istorie și Etnografie din or. Vadul lui Vodă; - examinarea dosarelor de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural mobil; - examinarea dosarului Muzeului Cultural –Educativ „Grev Kafi” în vederea înregistrării în Registrul muzeelor al Republicii Moldova; - avizarea modificărilor la Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei naționale a muzeelor și colecțiilor; - examinarea dosarelor propuse de către MNAM, MNIM și MNEIN pentru clasare în
--	--	--	--	--	---

					Patrimoniul Cultural Național Mobil și înscriere în Registru.
2.2.2. Coordonarea activității Consiliului Național al Monumentelor Istorice, Consiliului Național pentru Monumente de For Public, Consiliului pentru estimarea, omologarea și achiziționarea operelor de artă plastică	Pe parcursul anului	-	DPC	Consilii coordonate	Realizat - Consiliul Național al Monumentelor Istorice: organizate 27 ședințe ale Consiliului (examine – 229 proiecte). În legătură cu situația stării de pandemie, ședințele au fost organizate on-line conform procedurii stabilite de secretariatul CNMI și coordonate cu conducerea. - Consiliul Național al Monumentelor de For Public: 6 ședințe organizate, examinate 18 schițe de proiect /proiecte de execuție/ lucrări finale. - Consiliului pentru estimarea, omologarea și achiziționarea operelor de artă plastică: 1 ședință organizată, 47 lucrări examinate, 4 selectate/achiziționate. Operele de artă plastică achiziționate au fost transmise în gestiunea Muzeului Național de Artă al Moldovei, acestea fiind introduse în Registrul de patrimoniu al muzeului.
Obiectivul specific nr. 2.3: Monitorizarea calității activității instituțiilor din domeniul patrimoniului cultural național					
2.3.1. Monitorizarea activității instituțiilor muzeale subordonate (MNAM, MNIM, MNEIN, MNL „M. Kogălniceanu”, CM „A. S.	Pe parcursul anului	-	DPC	7 instituții monitorizate	Realizat. Recepționate rapoarte anuale de activitate și planuri de activitate de la 7 muzee din subordinea

Pușkin”, RCN „Orheiul Vechi”, Muzeul de Istorie a Evreilor)					MECC. Notă informativă întocmită. În perioada Stării de Urgență în sănătate publică a fost monitorizată starea de sănătate a angajaților din muzeele naționale; a fost monitorizată situația patrimoniului cultural mobil din colecțiile muzeelor naționale și acțiunile întreprinse de muzee, în vederea asigurării securității colecțiilor muzeale. A fost coordonată activitatea online a muzeelor naționale, în scopul asigurării accesului populației la colecțiile muzeale. Au fost monitorizate lucrările de restaurare desfășurate de pe teritoriul complexului Casei-muzeu „A.S. Pușkin”. Au fost monitorizate lucrările de întreținere desfășurate pe teritoriul Cimitirului evreiesc, filială a Muzeului de istorie a evreilor din Republica Moldova. A fost coordonat procesul de organizare a Zilelor Europene ale Patrimoniului în condiții de pandemie. A fost asigurat procesul de clasare a bunurilor culturale mobile din colecțiile MNAM, MNIM și MNEIN în patrimoniul cultural național mobil.
--	--	--	--	--	--

					Au fost monitorizate măsurile întreprinse de către instituțiile culturale din subordine în scopul prevenirii incendiilor (în conformitate cu Ordinul MECC nr. 1033 din 28.09.2020). A fost monitorizată activitatea instituțiilor muzeale în perioada de pandemie. A fost monitorizat procesul de întreținere a Cimitirului evreiesc – monument de importanță națională (asigurare cu sistem video de securitate, restaurare a monumentelor funerare vandalizate – 84 monumente restaurate) A fost efectuată analiza ex post a Legii nr. 251/2008 privind constituirea Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”. Au fost monitorizate și coordonate lucrările: de amenajare a locurilor de parcare, amplasarea indicatoarelor și dirijarea circulației rutiere pe teritoriul RCN „Orheiul Vechi”; de reamenajare a expoziției arheologice și antropologice de bază; de reparare a clădirii din punctul de acces pe teritoriul Rezervației și procesul de deschidere a unui centru de informare în această clădire; instalare a sistemului de iluminat stradal în zona centrală a Rezervației; blocare a căilor
--	--	--	--	--	---

					ilegale de acces către zonele verzi cu statut special de protecție; colaborarea cu Ministerul Afacerilor Interne în vederea asigurării securității publice pe teritoriul Rezervației. Au fost coordonate propunerile de proiecte pentru conservarea și restaurarea a 4 obiective de patrimoniu din cadrul MNEIN.
2.3.2. Monitorizarea activității instituțiilor muzeale locale	Pe parcursul anului	-	DPC	11 instituții monitorizate	Realizat. Recepționate rapoarte anuale de activitate și planuri de activitate de la 61 de muzee din subordinea APL I și APL II. Notă informativă întocmită. A fost monitorizată situația patrimoniului cultural mobil din colecțiile muzeelor naționale în perioada Stării de Urgență în sănătate publică și acțiunile întreprinse de muzee, în vederea asigurării securității colecțiilor muzeale. A fost coordonat procesul de organizare la nivel local a Zilelor Europene ale Patrimoniului și întocmit programul național al evenimentelor. Au fost actualizate informațiile din Registrul muzeelor. Urmare sesiunii de instruire în domeniul muzeografiei organizată de către MECC la data de 27.11.2020, instituțiile locale au fost consultate

					referitor la procedura de acreditare, de evidență și conservare a patrimoniului muzeal și referitor la noile prevederi cu privire la organizarea și funcționarea muzeelor.
2.3.3. Monitorizarea activității instituțiilor subordonate de protejare a patrimoniului cultural imobil și imaterial (ANA, AIRM, CNCPPCI)	Pe parcursul anului	-	DPC	3 instituții monitorizate	Realizat parțial. În perioada stării de urgență în sănătate publică a fost monitorizată starea de sănătate a angajaților din cadrul ANA, AIRM, CNCPPCI. Au fost coordonate cercetările arheologice realizate de către Agenția Națională Arheologică și eliberate autorizații de cercetări arheologice. Au fost monitorizate cercetările arheologice realizate în nucleul istoric al orașului Chișinău, la situl de pe bd. Gr. Vieru. Recepționate rapoarte anuale de activitate și planuri de activitate de la ANA și CNCPPCI. Notă informativă întocmită. Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor nu a prezentat raportul anual de activitate pentru anul 2019 și planul de activitate pentru anul 2020. Notă informativă întocmită.

Obiectivul specific nr. 2.4: Promovarea Programului „Europa Creativă” și a Programului Cultura și Creativitate al Parteneriatului Estic în Republica Moldova și dezvoltarea relațiilor comune de parteneriat					
2.4.1. Implementarea Programului Uniunii Europene pentru sectoarele culturale și creative „Europa Creativă” și informarea operatorilor culturali cu privire la apelurile de proiecte din cadrul Programului	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat Comisia Europeană	DAIC	Program implementat 4 sesiuni de informare organizate	Realizat. Raport de activitate pentru anul 2019 și plan de activitate pentru anul 2020 elaborate și transmise la Comisia Europeană. Au fost organizate 2 sesiuni de informare în cadrul unor evenimente mai largi de promovare a proiectelor culturale, și 2 sesiuni în parteneriat cu Biroul Europa Creativă din România.
Obiectivul specific nr. 2.5: Valorificarea și integrarea patrimoniului cultural în proiecte de dezvoltare comunitare și naționale					
2.5.1. Dezvoltarea cooperării dintre instituțiile culturale de pe ambele maluri ale Nistrului	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat	DAIC, DPC	2 acțiuni realizate	În proces de realizare: MECC, cu suportul financiar al Uniunii Europene, a demarat, în cadrul Programului UE „Măsurile de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD proiectele: 1 - de restaurare a Cetății Bender; 2 - proiecte de renovare a obiectivelor cultural-istorice de pe ambele maluri ale Nistrului, cum ar fi: monumente istorice, monumente for public, situri arheologice, monumente ale naturii, opere de artă, filme artistice sau documentare, cărți, colecții, muzee etc. <i>Selectate:</i> Muzeul din s. Doroțcaia (malul drept); Aula Colegiului de Arte din Bender.

2.5.2. Coordonarea Programului de proiecte de renovare a obiectivelor cultural-istorice de pe ambele maluri ale Nistrului	Pe parcursul anului	Programul UE „Măsuri de consolidare a încrederii” (EU-CBM)	DPC	10 proiecte realizate	În proces de realizare. MECC în comun cu Delegația Uniunii Europene a demarat prin intermediul Programului „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD, procedura de reabilitare a arenei mari a Circului din Chișinău (se află la faza elaborării documentației de proiect) și restaurarea Cetății Tighina (etapa elaborării documentației de proiect e finalizată). A fost lansat programul de finanțare cu până la 40.000 de euro fiecare a proiectelor de renovare a obiectivelor cultural-istorice de pe ambele maluri ale Nistrului. Este încheiată procedura de selectare a câte 5 proiecte de pe ambele maluri. Cu autoritățile celor 5 obiecte de pe malul drept au fost semnate memorandumurile de finanțare și lucrările pot demara. Programul este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD.
Obiectivul general nr.3: Promovarea educației artistice, creativității și valorilor naționale					
Obiectivul specific nr. 3.1: Promovarea culturii și asigurarea accesului cetățenilor la valorile culturale					
3.1.1. Elaborarea programului și realizarea acțiunilor dedicate Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor (<i>PAG, pct. 7.34.1</i>) Modificat în PAG, în pct. 7.32.1	Aprilie	În limita bugetului alocat și surse alternative de finanțare	DPC	Program de acțiuni elaborat	Realizat. Pe site-ul oficial și pe pagina de Facebook a ANA au fost prezentate rezumatele comunicărilor pregătite pentru

				Acțiuni realizate	Sesiunea Națională de Rapoarte - <i>Cercetări arheologice În Republica Moldova</i> , Campania 2019, care urma să se desfășoare cu prilejul Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor.
3.1.2. Elaborarea programului și realizarea acțiunilor dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului (PAG, pct. 7.34.1) Modificat în PAG, în pct. 7.32.1	Septembrie	În limita bugetului alocat și surse alternative de finanțare	DPC	Program de acțiuni elaborat Acțiuni realizate	Realizat. În anul 2020, Zilele Europene ale Patrimoniului (ZEP) s-au desfășurat în perioada 21 septembrie – 4 octombrie. În contextul situației epidemiologice provocate de pandemia de COVID-19, MECC a lansat o campanie de sensibilizare a publicului larg cu privire la necesitatea păstrării patrimoniului cultural, cu genericul Arheologia patrimoniului. Organizatorii ZEP 2020 a invitat publicul larg să descopere obiectivele de patrimoniu din preajma lor. Pentru atingerea scopului, MECC împreună cu Rezervația cultural-naturală „Orheiul vechi”, MNAM, MNIM, MNEIN, ANA și CNCPPCI, de comun cu asociațiile obștești, asociațiile de voluntari, localnici, au organizat campanii de sensibilizare în 9 localități care dețin obiective de patrimoniu de importanță națională, fiind organizate sesiuni de instruire pentru publicul larg cu

					participarea unui număr limitat de persoane. Campania a continuat și în localitățile Văleni, Slobozia Mare, Crihana Veche, Cheile Butești, Cobani, Climăuții de Jos, Vadul lui Rașcov, Mateuți. Totalurile Zilelor Europene ale Patrimoniului 2020 au fost difuzate la postul public de televiziune Moldova 1 duminică, 4 octombrie, ora 17.00. La nivel local, s-au desfășurat 136 de evenimente în 65 de localități din 22 de raioane, cu implicarea a 121 instituții.
3.1.3 Organizarea ediției 2019 a Zilei Naționale a Portului Popular (PAG, pct. 7.34.1) Modificat în PAG, în pct. 7.32.1	Iunie	În limita bugetului alocat și surse alternative de finanțare	DPC	Program elaborat Eveniment organizat	Realizat. Din cauza situației epidemiologice din țară, majoritatea evenimentelor au fost organizate online. Pentru a asigura o promovare mai eficientă a sărbătorii, MECC a dedicat o săptămână (22-28 iunie) celebrării evenimentului. MECC, în colaborare cu MNEIN și CNCPPCI, a organizat o serie de activități, care au fost disponibile pe rețelele sociale. În contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19, ediția din acest an a Zilei Naționale a Portului Popular s-a desfășurat în regim online. Evenimentul a fost transmis în

					direct de către IPNA TV „Moldova 1”. La data de 28 iunie a fost difuzată în direct emisiunea <i>Cu mândrIE, Dor de IE</i> dedicată Zilei Naționale a Portului Popular, iar pe parcursul săptămânii au fost difuzate în reluare mai multe emisiuni realizate anterior care pun în prim plan costumul tradițional autentic. Evenimente dedicate portului tradițional au fost organizate în alte 17 localități din Republica Moldova. Acestea s-au desfășurat online sau cu respectarea măsurilor de prevenire a infecției cu COVID-19.
3.1.4. Organizarea ediției a VI-a a Târgului Național al Covorului <i>Covorul Dorului</i> (PAG, pct. 7.34.1) Modificat în PAG, în pct. 7.32.1	Decembrie	În limita bugetului alocat și surse alternative de finanțare	DPC	Program elaborat Eveniment organizat	Realizat Evenimentul a avut loc la data de 18 decembrie în incinta Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. Cu acest prilej, a fost vernisată expoziția „Scoarța de Camenca – Rai de pomi și flori” care pune în evidență tezaurul de covoare din localitățile raionului Camenca, Republica Moldova. Au fost expuse piese reprezentative din colecția Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală și a Muzeului Național de Istorie a Moldovei. În expoziție au fost incluse mai multe țesături: <i>scoarțe, kilimuri, păretare, care</i>

					reprezintă tradiția țesutului din satele Podoima, Podoimița, Hrușca, Hrustovaia, Valea-Adâncă, de unde provin cele mai spectaculoase covoare, datând din a II-a jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX.
3.1.5. Elaborarea programului și realizarea acțiunilor dedicate <i>Zilei Internaționale și Noaptea Europeană a Muzeelor (PAG, pct. 7.34.1)</i> Modificat în PAG, în pct. 7.32.1	Mai	În limita bugetului alocat și surse alternative de finanțare	DPC	Program elaborat Acțiuni realizate	Realizat. Datorită interesului sporit al cetățenilor Republicii Moldova pentru acest eveniment, MECC, în colaborare cu instituțiile muzeale din țară, a organizat în perioada 16-18 mai o serie de evenimente online, cu genericul „Muzeele pentru egalitate: diversitate și incluziune”. 21 de instituții muzeale naționale și locale din țară s-au alăturat invitației MECC de a organiza evenimente de promovare în mediul online, asigurând astfel accesul publicului la colecțiile muzeale în perioada Stării de Urgență.
Obiectivul specific nr. 3.2: Dezvoltarea educației și a creativității artistice și promovarea valorilor culturale					
3.2.1. Sprijinirea și promovarea acțiunilor cultural-educative majore: Concursul Internațional al tinerilor interpreți „Eugen Coca”, Concursul Național de Interpretare Instrumentală „Tinere Talente”, Expoziția-concurs de arte vizuale „Culorile unui genocid”	Trimestrele I-III	Bugetul de Stat	DAIC	3 acțiuni cultural-educative desfășurate	Realizat. Expoziția-concurs de arte vizuale „Culorile unui genocid” organizată la finele lunii ianuarie 2020; Concursul Național de Interpretare Artistică „Tinere talente”, ediția 2020, Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1641 din 13.12.2020;

					Concurs Internațional al Tinerilor Interpreți "Eugen Coca", ediția XXVI organizat în format ONLINE la 1-9 decembrie 2020. 180
3.2.2. Organizarea și desfășurarea activităților dedicate Zilei Naționale a Culturii	Trimestrul I	Bugetul de Stat	DAIC	Program de manifestări realizat	Realizat. Program de manifestări realizat și Gala premiilor MECC în domeniul culturii organizată la 15 ianuarie la Sala cu Orgă.
3.2.3. Monitorizarea desfășurării Concursului pentru finanțarea de stat a proiectelor culturale și a proiectelor cinematografice (7.32.2)	Trimestrele I, IV	-	DAIC	Concurs organizat și desfășurat	Realizat, ediția 2020. Concurs de proiecte culturale desfășurat. 37 de proiecte ale organizațiilor necomerciale vor fi finanțate în anul 2020. https://mecc.gov.md/sites/default/files/lista_proiecte_culturale_2019_1.pdf
3.2.4. Organizarea festivalurilor internaționale de muzică (Festivalul internațional de muzică „Mărțișor – 2020”, Festivalul internațional de Operă și Balet „Maria Bieșu; Festivalul Internațional de Muzică în aer liber DescOPERĂ)	Trimestrele I-III	Bugetul de Stat	DAIC	3 acțiuni culturale realizate	Realizat parțial. Ediția 2020 a Festivalului Internațional de Muzică „Mărțișor-2020” s-a desfășurat în perioada 1-10 martie și a avut un program divers și bogat în spectacole organizate atât la Chișinău, cât și pe întreg teritoriul țării. Ediția din acest an a cuprins 53 de spectacole muzicale organizate de către: Î.S. Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert”, Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, Sala cu Orgă, Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare „Joc”. Dintre acestea, 28

					concerte au fost organizate în diferite raioane ale țării: Anenii-Noi, Bălți, Edineț, Soroca, Criuleni, Cahul, Comrat, Ungheni, Ialoveni, Hîncești, Briceni, Orhei, inclusiv 2 în orașul Tiraspol. Festivalul Internațional de Operă și Balet „Maria Bieșu” ediția XXVIII-a, Festivalul a început la 10 septembrie 2020 cu un concert inaugural în anturajul Castelului Mimi, la 13 septembrie a urmat un spectacol cu fragmente din cele mai îndrăgite opere, la 17 septembrie a urmat o gală de balet și 20 septembrie s-a desfășurat concertul de gală din scuarul Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”.
3.2.5. Organizarea și susținerea festivalurilor teatrale – Reuniunea teatrelor naționale	Trimestrele II-III	Bugetul de Stat	DAIC	1 eveniment organizat	Anulat. Eveniment anulat în contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19.
3.2.6. Organizarea și promovarea acțiunilor culturale dedicate Zilei Portului Popular și Târgului Național al Covorului „Covorul dorului”	Trimestrele II-III	Bugetul de Stat	DAIC	Acțiuni culturale organizate	Realizat. Ziua Națională a Portului Popular, ediția a V-a a fost organizată pe 28.06.2020. Din cauza situației epidemiologice din țară, majoritatea evenimentelor au fost organizate online. Pentru a asigura o promovare mai eficientă a sărbătorii, MECC a dedicat o săptămână (22-28

					iunie) celebrării evenimentului. MECC, în colaborare cu MNEIN și CNCPPCI, a organizat o serie de activități care au fost disponibile pe rețelele sociale. În contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19, ediția din acest an a Zilei Naționale a Portului Popular s-a desfășurat în regim online. Evenimentul a fost transmis în direct de către IPNA TV „Moldova 1”. La data de 28 iunie a fost difuzată în direct emisiunea Cu mândrie, Dor de IE dedicată Zilei Naționale a Portului Popular, iar pe parcursul săptămânii au fost difuzate în reluare mai multe emisiuni realizate anterior care pun în prim plan costumul tradițional autentic. Evenimente dedicate portului tradițional au fost organizate în alte 17 localități din Republica Moldova. Acestea s-au desfășurat online sau cu respectarea măsurilor de prevenire a infecției COVID – 19. Târgul Național al Covorului <i>Covorul Dorului</i> a avut loc la data de 18 decembrie în incinta Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. Cu acest prilej, a fost vernisată expoziția „Scoarța de Camenca
--	--	--	--	--	---

					– Rai de pomi și flori” care pune în evidență tezaurul de covoare din localitățile raionului Camenca, Republica Moldova. Au fost expuse piese reprezentative din colecția Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală și a Muzeului Național de Istorie a Moldovei. În expoziție au fost incluse mai multe țesături: <i>scoarțe, kilimuri, păretare</i>, care reprezintă tradiția țesutului din satele Podoima, Podoimița, Hrușca, Hrustovaia, Valea-Adâncă, de unde provin cele mai spectaculoase covoare, datând din a II-a jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX.
3.2.7. Promovarea și monitorizarea proiectelor culturale ale asociațiilor obștești, ediția 2020	Trimestrele I-IV	Bugetul de Stat	DAIC	Proiecte desfășurate, monitorizate	Realizat https://mecc.gov.md/sites/default/files/lista_proiecte_culturale_2019_1.pdf
3.2.8. Lansarea programului Național de promovare a producțiilor cinematografice	Trimestrele II-III	Bugetul de Stat	DAIC	Proiecte desfășurate, monitorizate	Realizat. Au fost selectate pentru susținere financiară 7 proiecte cinematografice, bugetul alocat pentru realizarea proiectelor este de 5 mln. lei..
Obiectivul specific nr. 3.3: Promovarea culturii scrise și a lecturii					
3.3.1. Sprijinirea și promovarea acțiunilor culturale majore dedicate cărții și lecturii (Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, Salonul Internațional de Carte Bookfest	Trimestrele II-III	Bugetul de Stat	DAIC	5 acțiuni culturale desfășurate și monitorizate	Parțial realizat La Târgul Internațional de Carte de la Minsk au fost organizată expoziția de carte /stand a RM în

Chișinău, Programul Național Lectura Central, Târgul Internațional de Carte de la Minsk)					colaborare cu Ambasada RM de la Minsk. MEAIE a prezentat Nota informativă despre desfășurarea evenimentului. Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret a fost amânat din cauza pandemiei. Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău anulat în contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19.
3.3.2. Organizarea și desfășurarea concursului proiectelor editoriale 2020	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat	DAIC	Concurs organizat	Realizat. Concursul a fost organizat. Au fost desemnați 12 câștigători/edituri. Acceptate spre editare 94 de titluri de carte în tiraj mediu de 270 ex. https://mecc.gov.md/ro/content/proiecte-editoriale-0
3.3.3 Organizarea Programului Național de Lectură	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat	DAIC	Program desfășurat	Realizat. Programul este aprobat prin ordinul nr.291 din 10.03.20 și plasat pe site-ul Ministerului. Acțiuni monitorizate lunar. O parte din acțiunile/evenimentele programate se produc în regim online.
Obiectiv specific nr. 3.4: Promovarea valorilor culturale naționale prin intermediul relațiilor internaționale					
3.4.1. Implementarea Memorandumurilor/Acordurilor de înțelegere/de colaborare încheiate de MECC	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat	DAIC, DAMEP	5 acțiuni comune realizate	Nerealizat Salonul Internațional de Carte „Bookfest-Chișinău” și

(Protocolul de cooperare între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Culturii și Identității Naționale din România, Programul de Cooperare în Domeniul Culturii între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Culturii al Ucrainei pentru anii 2017-2021) și coordonarea activităților derivate					Reuniunea Teatrelor Naționale au fost anulate în contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19.
3.4.2. Susținerea și facilitarea mobilității artiștilor și a operelor de artă	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat	DAIC	10 inițiative susținute	Nerealizat La moment, acțiune stopată din cauza pandemiei
3.4.3. Acordarea asistenței în organizarea și desfășurarea acțiunilor culturale în țările de reședință a diasporei moldovenești	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat	DAIC	6 acțiuni culturale realizate	Nerealizat. Acțiuni sistate din cauza situației pandemice.
Obiectivul general nr.4: Asigurarea unui sistem eficient de management și de finanțare a culturii naționale					
Obiectivul specific nr. 4.1: Creșterea colecțiilor de patrimoniu cultural mobil prin sistemul de achiziții					
4.1.1. Achiziționarea bunurilor culturale pentru completarea colecțiilor de stat ale muzeelor naționale	Pe parcursul anului	În limita bugetului alocat	DPC	Bunuri culturale achiziționate	Realizat. Au fost achiziționate 31 de bunuri culturale pentru completarea colecțiilor de stat ale muzeelor naționale (din contul mijloacelor disponibile ale MNIM, MNEIN)
4.1.2. Achiziționarea operelor de artă plastică pentru completarea colecțiilor de stat	Pe parcursul anului	În limita bugetului alocat	DPC	Opere de artă plastică achiziționate	Realizat Au fost achiziționate 4 opere de artă plastică și transmise în gestiunea Muzeului Național de Artă din Moldova, acestea fiind introduse în Registrul de patrimoniu al muzeului.

Obiectivul specific nr. 4.2: Asigurarea populației cu servicii de calitate în domeniul cultural					
4.2.1. Actualizarea bazei de date a Registrului național „Patrimoniul cultural”	Pe parcursul anului	-	DPC	Baza de date actualizată	În curs de realizare. Monitorizarea proiectului-pilot ce ține de catalogarea patrimoniului cultural imobil din Republica Moldova; activități comune cu compania Royal Map și specialiști din cadrul AIRM și ANA. Au fost întocmite 589 de pașapoarte ale monumentelor istorice; baza de date electronică a AIRM este completată (zona istorică mun. Chișinău).
Obiectivul specific nr. 4.3: Monitorizarea, evaluarea, analiza și prognoza privind realizarea și desfășurarea politicilor culturale naționale					
4.3.1. Monitorizarea activității și participarea la ședințele Consiliului Centrului Național al Cinematografiei	Pe parcursul anului	-	DAIC	Rapoarte anuale elaborate	Realizat. Prezența în cadrul Consiliului CNC asigurată. Raport anual de activitate pentru anul 2019 prezentat de către Centrul Național al Cinematografiei.
4.3.2. Analiza rapoartelor de activitate a bibliotecilor naționale, a rețelei de biblioteci publice teritoriale, a Camerei Naționale a Cărții, a Agenției de Stat pentru Protecția Moralității	Trimestrul I	-	DAIC	Raport anual de evaluare elaborat	Realizat Rapoarte recepționate și analizate
4.3.3. Recepționarea și evaluarea rapoartelor de activitate și a rapoartelor statistice ale instituțiilor din subordine, instituțiilor muzeale, direcțiilor/secțiilor cultură, bibliotecilor publice, organizațiilor concertistice pentru anul 2019	Trimestrul I	-	DPC, DAIC, DAMEP	Rapoarte instituționale recepționate și evaluate Notă informativă elaborată	Realizat. Recepționate rapoarte anuale de activitate și planuri de activitate de la 7 muzee din subordinea MECC; rapoarte anuale de activitate și planuri de activitate de la ANA și CNCPPCI. Notă informativă întocmită. Rapoartele anuale de activitate

					și planurile de activitate de la muzeele din subordinea APL I și APL II sunt în proces de recepționare. AIRM nu a prezentat raportul de activitate pentru anul 2019 și planul de acțiuni pentru anul 2020. Recepționate programe de acțiuni pentru organizarea evenimentelor cu caracter național – muzee, agenții. Rapoarte ale instituțiilor de spectacol recepționate.
Obiectiv specific nr.4.4: Asigurarea procesului de instruire profesională a managerilor și specialiștilor din sfera culturii					
4.4.1. Organizarea și desfășurarea atestării personalului de specialitate din biblioteci	Trimestrele II -III	-	DAIC	Peste 1000 de persoane atestate Lista deținătorilor de categorii de calificare aprobată Registru de evidență a certificatelor de calificare completat	Realizat. Personal de specialitate din biblioteci atestat. https://mecc.gov.md/sites/default/files/img20200511_08490651.pdf?fbclid=IwAR0yN7PBlsUGlaUUTqv7Njs-VGr0WRj6wN1b3Uw7mv7-vu-iIQF6Fr8OPI https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_practic_pentru aplicarea regulamentului ed. 2.pdf https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121744&lang=ro
4.4.2. Formarea capacităților în domeniul managementului cultural, în crearea și	Trimestrul IV	Bugetul de Stat	DAIC, DPC,	Instruiri realizate	Realizat Pe parcursul anului 2020 au fost realizate următoarele:

promovarea serviciilor publice în domeniul culturii			DAMEP		- workshopul din 25 iunie, unde s-a vorbit despre tehnicile de vizualizare a produselor, videomarketing, video trenduri în social media, cât costă un spot bun și dacă merită să economisim pe margina acestui subiect; - conferințele zonale „Biblioteca anului 2020: Consolidare, Interconectare, Participare”, iunie 2020; - ședința online din 29.05.2020 cu participarea directorilor muzeelor și agențiilor specializate din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării; - ședința online din 26 mai cu participarea directorilor instituțiilor teatral-concertistice; - ședința online din 28 mai cu participarea reprezentanților secțiilor și direcțiilor cultură; - webinarul „Strategii muzeistice de predare în clasa reala sau cea virtuală” https://www.facebook.com/ETwinningMoldova/photos/a.161015604109709/1405111603033430/; - program educațional special pentru săptămâna pască „Descoperim Republica Moldova, Împreună!”, învățăm #Altfel.
---	--	--	-------	--	--

4.4.3. Organizarea sesiunilor de formare a specialiștilor în domeniul biblioteconomic și muzeal	Tr. II-III	-	DAIC, DPC DAMEP	Instruiri realizate	Realizat Au fost organizate 4 sesiuni de formare, cca 160 de participanți din bibliotecile publice. Au fost organizate online 4 conferințe zonale pentru bibliotecile publice cu peste 270 de participanți. - sesiunea online din data de 27.11.2020 în domeniul muzeografiei destinată angajaților din cadrul secțiilor / direcțiilor cultură, directorilor și custozilor din cadrul muzeelor. Sesiunea a fost transmisă live pe pagina de Facebook a MECC și a înregistrat 7,2 mii vizualizări. Urmare desfășurării sesiunii, participanții au completat un chestionar și au fost eliberate certificate de participare. - în colaborare cu Asociația Obștească „ICOM Moldova” au fost organizate 2 sesiuni de informare în cadrul proiectului cultural <i>Patrimoniu Cultural Mobil – un pas pentru o nouă platformă de comunicare</i>, finanțat de către MECC în cadrul concursului de proiecte culturale. La sesiuni au participat directorii și custozii din cadrul a 5 muzee-pilot.
III. Sectorul Tineret					
Obiectivul general nr. 1: Creșterea nivelului de implicare a tinerilor la procesul de consolidare a democrației participative					

Obiectivul specific nr. 1.1: Elaborarea și dezvoltarea cadrului normativ și de politici în domeniul tineretului					
1.1.1. Evaluarea implementării Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020 și inițierea procesului de elaborare a Strategiei Naționale de Tineret 2021-2025 (PAG, pct. 7.37.3) Modificat în PAG, în pct. 7.35.3 În PAG text modificat - 7.35.3.Elaborarea și aprobarea proiectului documentului de politici publice naționale pentru tineret	Trimestrul IV Termen modificat – Iunie 2021	În limitele bugetului alocat	DT	Raport de evaluare elaborat Termeni de referință stabiliți Recomandări actualizate pentru elaborarea noului document strategic	În curs de realizare. Raportul pentru anul 2019 cu privire la implementarea Strategiei naționale de dezvoltare a sectorului de tineret 2020 (SNDST 2020) a fost prezentat Guvernului Republicii Moldova (scrisoarea 06-1-09-2060 din 27.02.2020) Cu referire la raportul general al SNDST 2020, în cadrul Fondului comun al MECC și UNFPA au fost contractate servicii de expertiză pentru evaluarea SNDST 2020, fiind deja elaborate 2 proiecte de documente privind abordarea și viziunea metodologică de realizare a evaluării. Totodată, se planifică crearea Grupului de referință care va avea rol de a oferi suport și feedback la documentele elaborate în cadrul procesului de evaluare. Aceasta urmează a fi efectuată în termenele stabilite.
1.1.2. Elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la alocarea mijloacelor financiare pentru susținerea programelor raionale/municipale de granturi	Mai	-	DT	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. Proiectul Hotărârii de Guvern privind alocarea mijloacelor financiare pentru susținerea programelor raionale/municipale de granturi a fost aprobat în ședința de Guvern din 08.07.2020 (HG nr. 477/2020).

1.1.3. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind acordarea premiului național pentru tineret	Aprilie	-	DT	Regulament elaborat și aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Regulamentul privind acordarea premiului național pentru tineret a fost elaborat și aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 735 din 28.07. 2020.
1.1.4. Elaborarea și aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a Programului „Capitala Tineretului”	Aprilie	-	DT	Regulament elaborat și aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a Programului „Capitala Tineretului” a fost aprobat în ședința de Guvern din 10.06.2020 (HG nr. 347/2020).
1.1.5. Reglementarea activității centrelor de tineret (PAG, pct. 7.37.1) Modificat în PAG, în pct. 7.35.1	Aprilie Termen modificat – Octombrie 2020	În limitele bugetului alocat	DT	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern Regulament privind angajarea personalului în CT elaborat Fișa postului pentru managerii CT elaborată Regulament intern-tip a CT elaborat	În curs de realizare. Proiectul HG cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Centrului de tineret a fost aprobat în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat și remis spre avizare, expertiză juridică și expertiză anticorupție (nr. unic 770/MECC/2020). Proiectul urmează a fi expediat spre a doua avizare, însă, în legătură cu identificarea unor neconcordanțe de ordin legislativ, procesul de aprobare a documentului vizat a fost tergiversat. Pentru evitarea unor divergențe între noțiunile din Legea nr.215/2016 cu privire la tineret, în <i>Avizul la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 215/2016 cu privire la</i>

					<i>tineret</i>, remis Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, MECC a venit cu propunerea ce vizează, completarea și ajustarea cadrului normativ prevăzut de prezenta lege. Proiectul a fost aprobat în prima lectură. Documentele conexe privind cadrul regulatoriu de activitate a Centrelor de tineret au fost elaborate și urmează a fi aprobate, conform prevederilor Legii cu privire la tineret.
1.1.6. Revizuirea și ajustarea Standardelor Programelor pentru Centrele de tineret	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Standardele Programelor pentru CT elaborate 22 de centre cu capacități îmbunătățite în acordarea serviciilor pentru tineri	În curs de realizare. Documentul Conceptual al Portofoliului de programe (servicii) pentru Centrele de tineret a fost elaborat și consultat cu autoritățile publice locale fondatoare, cu reprezentanții centrelor de tineret, Grupul de referință privind implementarea Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret 2022, cât și cu reprezentanții sectorului asociativ de tineret. Documentul urmează a fi definitivat și aprobat.
1.1.7. Constituirea Agenției naționale pentru dezvoltarea programelor și activității de tineret (PAG, pct. 7.37.2.) Modificat în PAG, în pct. 7.35.2	Martie	Bugetul de Stat	DT	Agenție instituită prin Hotărâre de Guvern	Realizat. A fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 598/2020 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret

Obiectivul specific nr. 1.2: Susținerea inițiativelor, programelor și proiectelor de tineret la nivel local și central, inclusiv dezvoltarea studiilor și cercetărilor în domeniu					
1.2.1. Coordonarea implementării Programului „Capitala Tineretului” (PAG, pct. 7.37.6.) Modificat în PAG, în pct. 7.35.6	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat (1,005.0)	DT	Cel puțin 2 contracte de finanțare încheiate cu organizațiile partenere Cel puțin 20 de activități cu implicarea a circa 4000 de tineri Concurs de selecție pentru ediția următoare organizat	În curs de realizare. În anul 2020, titlul de „Capitala Tineretului” a fost acordat satului Sipoteni din raionul Călărași. În scopul implementării ediției curente a Programului au fost încheiate contractele de finanțare cu 4 organizații necomerciale partenere și alocate resurse financiare în valoare de 1 449 662 lei. În contextul situației epidemiologice, titlul „Capitala Tineretului” a fost prelungit s. Sipoteni, inclusiv pentru anul 2021, astfel nefiind necesară organizarea unui concurs pentru anul următor.
1.2.2. Organizarea și desfășurarea concursului Premiul Național pentru dezvoltarea Sectorului de Tineret	Trimestrele III - IV	Bugetul de Stat	DT	Concurs desfășurat Cel puțin 15 aplicanți Eveniment de premiere desfășurat	Realizat. În contextul concursului Premiul Național pentru dezvoltarea Sectorului de Tineret, ediția 2020, au fost acordate 11 premii naționale cu un fond de premiere ce a constituit 154 000,00 lei. Evenimentul a fost desfășurat la data de 8 noiembrie 2020 de Ziua Națională a Tineretului (a 2-a duminică a lunii noiembrie).
1.2.3. Organizarea și desfășurarea acțiunilor dedicate marcării Zilelor naționale și internaționale ale Tineretului	Trimestrul IV	În limitele bugetului alocat	DT	Calendar (plan de acțiuni) elaborat și plasat pe pagina	Realizat Urmare a sistematizării informației despre activitățile

				web a Ministerului Cel puțin 20 de autorități APL implicate	dedicate Zilei Naționale a Tineretului și Zilei Internaționale a Studentului, planificate a fi desfășurate la nivel local, pe întreg teritoriul țării, a fost elaborat și publicat planul consolidat de acțiuni pe pagina web a ministerului: https://mecc.gov.md/sites/default/files/planul_consolidat_privind_actiunile_dedicat_zilei_nationale_a_tineretului_si_zilei_internationale_a_studentului_2020.pdf Planul cuprinde ca 350 de activități realizate la nivel central și la nivel local cu implicarea a 25 de UAT.
1.2.4. Elaborarea programului de suport pentru crearea structurilor de co-management la nivel local, în vederea reprezentării tinerilor	Trimestrul IV	În limitele bugetului alocat	DT	Program elaborat Cel puțin 50% din din autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea beneficiare de suport și consultanță	Nerealizat.
1.2.5. Realizarea studiilor privind implicarea tinerilor în procesul de luare a deciziilor	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	2 rapoarte elaborate 23 UAT, unde au fost realizat studiul;	În curs de realizare. Sondajul în mediul tinerilor a fost realizat în 17 UAT. Ca rezultat, au fost intervievați 1725 tineri din 17 raioane, 93 sate, 16 orașe/municipii și elaborate 17 rapoarte cu privire la necesitățile și provocările cu care se confruntă tinerii.

				Peste 5 000 de tineri intervievați	În legătură cu situația epidemiologică din țara, chestionarea tinerilor în alte 6 raioane a fost efectuată în baza unor formulare aplicate online. MECC, în parteneriat UNICEF și UNFPA, a asigurat procesul de elaborare a Studiului de analiză comprehensivă a sectorului de tineret. Studiul a fost definitivat în primul trimestru al anului 2020 și e prezentat conducerii MECC pentru examinare și aprobare.
1.2.6. Elaborarea Indexului de Tineret și a Score cardului pe Tineret	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Date disponibile privind situația tinerilor la nivel național și local	Realizat. Indexul de Tineret a fost elaborat în cadrul Fondului comun al MECC și UNFPA, de către Centrul Analitic Independent Expert-Grup, și prezentat în cadrul unui eveniment on-line la 25 septembrie 2020.
Obiectiv specific nr. 1.3: Promovarea principiului de participare și dezvoltarea mecanismelor de realizare a participării tinerilor în procesul de luare a deciziilor					
1.3.1. Dezvoltarea și extinderea Programului de constituire a consiliilor locale/regionale ale tinerilor (PAG, pct. 7.37.4) Modificat în PAG, în pct. 7.35.4	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Acord de implementare a programului elaborat și înaintat spre semnare; Consilii de tineret funcționale în 75% din UAT de nivelul al doilea și în cel puțin 13%	Realizat. Contractul de finanțare între MECC și Rețeaua Națională a Consiliilor Locale de Tineret, unitatea implementatoare a Programului de asistență, a fost semnat la 26.03.2020. Activitățile planificate pentru a fi realizate pe parcursul anului 2020, în contextul situației pandemice, au fost desfășurate,

				din numărul total UAT nivel I; 3 conferințe realizate; Cel puțin 20 de sesiuni de instruire privind dezvoltarea instituțională a CLT organizate 4 școli de vară realizate	atât în format offline, cât și online. Consilii raionale/municipale ale tinerilor funcționale în 23 UAT de nivelul II. Pentru coordonarea și oferirea suportului în implementarea programului au fost desfășurate: - 2 ședințe trimestriale de coordonare a implementării Planului Calendaristic al RNCLTM; - 11 ședințe operative online ale Secretariatului RNCLTM cu bordul Consiliilor raionale /municipale ale tinerilor (CR/MT) privind elaborarea planurilor de acțiuni și ajustarea acestora în situația pandemică; - 8 instruirii realizate în cadrul programului ”Tânăr Informat-Tânăr implicat” (227 tineri beneficiari); - 4 școli de vară pentru reprezentanții departamentelor: Resurse Umane, Proiecte pentru Tineri, Comunicare și Participare Bugetară (112 tinerii din 23 CR/MT informați și instruiți); - Programul ”Super mentor”, 28 tineri din 23 CR/MT (inclusiv un grup de inițiativă) instruiți despre crearea și consolidarea consiliilor locale ale tinerilor;
--	--	--	--	---	--

					- au fost create 18 consilii locale (comunitare) ale tinerilor în raioanele Rezina(2), Orhei(2), Drochia(2), Ialoveni (7), Fălești (1), Soroca(1), Chișinău (3); - au fost create Grupuri de inițiativă în mun. Bălți, raioanele Edineț, Criuleni în scopul creării structurilor reprezentative ale tinerilor la nivel local.
1.3.2. Consolidarea capacităților rețelei naționale a consiliilor locale ale tinerilor privind procesul bugetar participativ pe componenta tineret	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	2 instruiți realizate Reprezentanți ai CLT din cel puțin 23 raioane participanți la instruiți privind managementul bazat pe rezultate Cel puțin 45 de tineri beneficiari	Realizat. Rețeaua Națională a Consiliilor Locale de Tineret din R. Moldova, în baza acordului de colaborare și a contractului de finanțare cu MECC, a organizat 4 instruiți tematice pentru consolidarea capacităților CLT. Pe parcursul anului 2020 au fost realizate mai multe activități de instruire pentru reprezentanții consiliilor locale ale tinerilor: - Sesiunea de instruire privind participarea tinerilor în procesul de consultare a bugetului local pe componenta tineret (25 tineri din 23 raioane); - 18 forumuri raionale/municipale desfășurate cu participarea reprezentanților APL și actorilor locali relevanți sectorului de tineret, 17 rezoluții adoptate (833 participanți);

					- post/forumuri organizate în 14 UAT în cadrul cărora au fost elaborate propuneri de proiecte/activități care urmează a fi propuse APL pentru a fi incluse în Planurile de activități pe componentă de tineret (363 participanți).
1.3.3. Dezvoltarea și promovarea platformei online prin diversificarea (informației) metodelor de informare a tinerilor privind oportunitățile și practicile participative la nivel local, regional	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Platformă promovată Cel puțin 100 de prestatori de servicii promovați Peste 5000 de beneficiari/ vizualizatori ai paginii web informații / implicați în proces de vot/alte procese la nivel local, prestare de servicii	În curs de realizare. În perioada de referință, prin intermediul platformei au fost desfășurate: • 3 ședințe online cu președinții CR/MT; • 9 sesiuni de consultare privind accesarea portalului; • a fost asigurată desfășurarea alegerilor locale în raioanele Glodeni și Florești (în vederea creării consiliilor comunitare); • înregistrări pe portal – 325 de persoane. Pe parcursul lunilor iulie - septembrie pe platforma RNCLTM au fost desfășurate: - 31 alegeri online privind crearea /completarea CR/MT; - 26 ședințe online ale CR/MT; Platforma accesată de 1590 vizitatori unici din 30544 vizite pe parcursul anului.
Obiectiv specific nr. 1.4: Promovarea spiritului civic în rândurile tinerilor și dezvoltarea sectorului de voluntariat					
1.4.1. Susținerea proiectelor și inițiativelor de tineret privind promovarea voluntariatului și a activismului civic (PAG, pct. 7.39.1)	Trimestrul IV	În limitele bugetului alocat	DT	Cel puțin 2 parteneriate stabilite	Realizat. Pe parcursul anului 2020 au fost implementate următoarele proiecte:

Modificat în PAG, în pct. 7.37.1				2 evenimente naționale desfășurate Cel puțin 3 acțiuni realizate	1. Săptămâna Națională a Voluntariatului, în parteneriat cu Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală „ANIMA” care a avut drept scop promovarea voluntariatului la nivel național prin implicarea a minimum 25 UAT în activități de voluntariat pe parcursul unei săptămâni. Ca rezultat au fost mobilizați peste 1500 de voluntari în implementarea a peste 169 activități și activizate peste 50 de localități din 30 UAT. 2. „Tinerii de azi, liderii de mâine”, în parteneriat cu Asociația Națională a Scouților din Moldova; 3. „<u>IntegrACT ALUMNI</u>”, în parteneriat cu Institutul de Inițiative rurale care a avut scopul de a îmbunătăți climatul activismului civic și de voluntariat, în rândul tinerilor din medii rurale din Moldova, prin fortificarea a 10 grupuri de tineri, reprezentanți ai minorităților etnice; 4. Maratonul voluntar „Done in 72”, în parteneriat cu Centrul Cultural KEDEM, proiect focusat pe capacitatea a 12 grupuri locale de tineret în rezolvarea voluntară a 12 necesități sociale, regionale. 5. Festivalul Voluntarilor 2020, în parteneriat cu Fundația
--	--	--	--	--	--

					pentru Educație Non-Formală care a avut drept scop recunoașterea muncii și meritelor voluntarilor (14 premianți și 3 menționi), precum și promovarea voluntariatului în Republica Moldova (peste 15000 de persoane informate).
1.4.2. Asigurarea funcționării Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat și a instrumentelor de lucru folosite în activitatea de voluntariat	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Cel puțin 2 ședințe organizate; Circa 80% de dosare examinate Circa 200 de carnete eliberate	Realizat. Pe parcursul trimestrelor I-IV, au fost organizate trei ședințe a Comisiei de certificare, în cadrul cărora au fost certificate 20 instituții gazdă a activității de voluntariat și eliberate 221 de carnete de voluntar. 220
1.4.3. Organizarea sesiunilor de informare și oferirea asistenței metodologice coordonatorilor de voluntari	Trimestrul IV	În limitele bugetului alocat	DT	2 sesiuni organizate	Realizat. În baza parteneriatului cu A.O. „Asociația pentru Dezvoltare Creativă”, au fost livrate instruirii atât pe partea teoretică, cât și practică, pentru 58 coordonatori de voluntari de pe întreg teritoriul țării, dintre care 22 sunt reprezentanți ai instituțiilor publice (liceu, primărie, inspectorat, centru etc). Instruirile au cuprins următoarele module: domeniile de activitate a voluntariatului; managementul activității de voluntariat; validarea și recunoașterea activității de voluntariat; prezentarea programului de voluntariat în organizație și a regulamentului de activitate a voluntarilor; pregătirea documentelor pentru a

					deveni organizație gazdă a voluntarilor; sesiuni de networking. Suplimentar, prin intermediul proiectului „Săptămâna Națională a Voluntariatului 2020” implementat de Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală ”ANIMA” a fost asigurat mentorat pentru 30 de coordonatori locali în mobilizarea a cca 1500 de voluntari și realizarea a 167 activități de voluntariat timp de o săptămână. În cadrul Fondului Comun pentru dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republica Moldova al MECC, SDC și UNFPA Moldova a fost realizat <i>Programul de mentorat în voluntariat</i> pentru 11 echipe de voluntari din cadrul Centrelor de Tineret /Volunteer Quest, (23 participanți instruiți, 8 activități de voluntariat realizate).
Obiectivul specific nr. 1.5: Promovarea oportunităților de participare a tinerilor prin dezvoltarea parteneriatelor cu statele și structurile de tineret ale organizațiilor internaționale					
1.5.1. Susținerea organizării, în comun cu organizațiile și instituțiile de tineret partenere, a conferințelor, forumurilor, seminarelor internaționale etc. în Republica Moldova, precum și asigurarea reprezentării statului în cadrul organizațiilor internaționale (Consiliul Europei, Uniunea Europeană, ONU, CSI, GUAM, Inițiativa Central Europeană, V4 etc.)	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT, DAMEP	2 acțiuni realizate Cel puțin 5 reuniuni, la care s-a asigurat reprezentarea	Realizat parțial. În cadrul Programului de Granturi 2020, a fost susținut financiar proiectul „Generatorul schimbării: Tineret 2020” implementat în parteneriat cu AO Asociația Studenților Europeni, AEGEE-Chișinău”ce presupune organizarea în comun

					a conferințelor, forumurilor și seminarelor internaționale.
1.5.2. Promovarea și stimularea participării tinerilor, inclusiv a celor cu oportunități reduse, și a lucrătorilor de tineret în cadrul diferitor programe de mobilitate națională și internațională	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Programe accesibile și promovate	Realizat parțial. Pe parcursul anului 2020 a fost implementat proiectul „Promovarea educației non-formale de calitate în domeniul tineret” în parteneriat cu AO Institutul de Instruire în Dezvoltare „Millenium”, ce a presupus promovarea mobilității tinerilor și lucrătorilor de tineret din cadrul programelor Erasmus+ Youth și European Solidarity Corps în decursul anului 2020.
Obiectivul general nr. 2: Dezvoltarea cadrului instituțional și de politici privind serviciile de tineret					
Obiectivul specific nr. 2.1: Implementarea programelor de dezvoltare a centrelor de tineret și a mecanismelor metodologice de asigurare a calității serviciilor de tineret					
2.1.1. Dezvoltarea și extinderea Programului de dezvoltare a Centrelor de tineret (PAG, pct.7.37.5.) Modificat în PAG, în pct. 7.35.5	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Centre de tineret funcționale în cel puțin 65% din autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea	În curs de realizare. Pe parcursul anului 2020, în urma negocierilor purtate cu administrația autorităților publice locale, MECC a recepționat solicitări ale APL privind deschiderea a 4 Centre de tineret în localitățile Sîngera (Chișinău), Sireți (Strășeni), Măcărești (Ungheni), Basarabeasca. În legătură cu tergiversarea procesului de aprobare a setului de acte necesare pentru aderarea la Programul de Dezvoltare a Centrelor de Tineret 2022 de către Consiliile raionale/locale,

					Centrele vor fi dotate în prima perioadă a anului 2021. La momentul actual Rețeaua Națională a Centrelor de Tineret are o acoperire de peste 65,7% din numărul total de UAT.
2.1.2. Implementarea Programului „Fondul comun privind dezvoltarea serviciilor pentru tineri, inclusiv pentru cei mai vulnerabili și consolidarea participării și implicării civice în rândul tinerilor în Republica Moldova”	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	22 de centre de tineret-parte a Programului 2 ședințe ale Grupului de Referință desfășurate 3 ședințe de monitorizare și coordonare cu reprezentanții Centrelor de tineret realizate Cel puțin 10 Centre de tineret cu Planuri individuale de dezvoltare instituțională, precum și infrastructură adaptată 5 instruirii și activități de formare	Realizat. În perioada de referință au fost realizate mai multe activități aferente Fondului comun al MECC, SDS și UNFPA care au contribuit la dezvoltarea cadrului instituțional și dezvoltarea profesională a personalului angajat în cadrul Centrelor de tineret: - Ședințe de coordonare a activității Centrelor de tineret (27.02.2020, 23.07.2020, 07.08.2020, 01.09.2020, 28.12.2020) - 7 Ședințe comune MECC & UNFPA, experți privind elaborarea proiectelor de acte normative privind activitatea Centrelor de tineret (05.05.2020; 10.07.2020; 15.07.2020; 05.08.2020, 13.08.2020, 18.08.2020, 28.09.2020, 05.12.2020); - Ședința Grupului de Referință privind implementarea PDCT 2022 (06.08.2020, 17.12.2020) - Proiectul #YouCreate - susținerea inițiativelor comunitare creative realizate de tineri pentru tineri”, realizat în cadrul Fondului

				profesională realizate; 3 documente de analiză și/sau metodologice elaborate	comun (MECC, SDC, UNFPA) cu suportul Terre des hommes - Moldova (27 inițiative ale tinerilor din 25 comunități, cu implicarea a peste 500 tineri, 40 reprezentanți ai Centrelor de Tineret și 45 cadre didactice); - <i>Programul de suport pentru APL</i> privind consolidarea capacităților în elaborarea bugetelor participative bazate pe programe pe componenta de tineret în cadrul căruia au fost realizate 10 instruirii pentru reprezentanții din 11 raioane ale republicii (25.08 - 15.09.2020); - <i>Program de instruire online pentru lucrătorii de tineret</i>, care a inclus 15 sesiuni de instruire, fiind realizate 11 module. Cursurile au cuprins între 40-60 beneficiari per sesiune cu participarea lucrătorilor de tineret, voluntarilor și liderilor de tineret din cadrul Centrelor de tineret și asociații de tineret; - <i>Programul de capacitate în domeniul managementului instituțional pentru Centrele de tineret</i> în cadrul căruia a fost acordat suport continuu în îmbunătățirea managementului instituțional, condițiilor
--	--	--	--	--	--

					pentru ajustarea și prestarea serviciilor destinate tinerilor la nivel local și în condiții de situație pandemică; - <i>Programul de instruire online "Particularitățile de Dezvoltare a Adolescenților"</i>, realizat în parteneriat cu AO "Sănătate pentru tineri" în cadrul căruia au beneficiat de instruire 44 Centre de tineret (24-30.09.2020); - <i>Programul de mentorat în outreach/lucrul mobil de tineret</i> (13 Centre de tineret au beneficiat de instruire, peste 1300 tineri implicați); - <i>Program de mentorat în voluntariat</i> (23 participanți instruiți, 11 echipe de voluntariat create în cadrul Ct, 18 activități realizate, peste 500 tineri beneficiari); - <i>Masa rotundă "Dinamica sectorului de tineret prin prisma Indicelui de tineret"</i> (MECC, SDS, UNFPA și Centrul Analitic Independent Expert-Grup). Pentru dezvoltarea și ajustarea cadrului regulativ privind activitatea Ct au fost elaborate documentele : - Portofoliul de programe pentru centrele de tineret; - Metodologia de angajare a personalului în centrele de tineret;
--	--	--	--	--	---

					- Fișa de post a managerului și a specialistului în lucrul cu tineret.
2.1.3. Crearea unui program al egalității de șanse pentru tinerii proveniți din medii dezavantajate în vederea integrării sociale și financiare a acestora (PAG, pct. 7.36) Modificat în PAG, în pct. 7.34	Decembrie	În limitele bugetului alocat	DT	Program aprobat prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. A fost organizată o ședință de lucru cu reprezentanții Ministerului Tineretului și Sportului (MTS) din România, în scopul asigurării schimbului de practici și experiențe pozitive. MTS România implementează un program similar.
Obiectivul general nr.3: Susținerea proiectelor și programelor economice pentru tineri					
Obiectivul specific nr. 3.1: Susținerea și dezvoltarea oportunităților antreprenoriale, de angajare și internship pentru tineri					
3.1.1. Susținerea organizării conferințelor, instruirilor, școlilor de vară pentru tineri în scopul dezvoltării abilităților antreprenoriale și de angajare în câmpul muncii în rândul tinerilor	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Cel puțin 3 activități susținute	Realizat. Pe parcursul anului 2020, MECC a oferit suport pentru realizarea proiectelor care au avut ca scop stimularea inițiativelor și dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor, precum și facilitarea angajării lor în câmpul muncii. Astfel, prin intermediul Programului de Granturi au fost susținute financiar următoarele proiecte: 1. „Promovarea activităților economico- antreprenoriale în rândul tinerilor” în parteneriat cu AO Junior Achievement Moldova. Proiectul a avut ca beneficiari unici direcți 6000 de tineri.

					2. „Creșterea competențelor personale a tinerilor pentru o carieră de succes” în parteneriat cu Asociația Națională a Tinerilor Manageri. Proiectul a avut ca beneficiari unici direcți 381 de tineri. 3. „GirlsGoIT 2020” în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltarea Tehnologiilor Informaționale EDUCAT. Proiectul a avut scopul de a oferi fetelor cu vârsta cuprinsă între 14 și 20 ani, oportunități de angajare mai bune în sectorul STEM prin oportunități de educație accesibile la nivel local și național. Beneficiari unici direcți au fost 65 de tinere. 4. „Entrepreneurship Tool Hub” în parteneriat cu AO Generația Tinerilor. Proiectul a avut ca scop promovarea educației și culturii antreprenoriale prin organizarea unui Hackathon Internațional în cadrul căruia a fost setat drept rezultat dezvoltarea a 10 aplicații IT/mobile în domeniul instruirii antreprenoriale și diseminarea acestora la nivel local. Beneficiari unici direcți au fost 166 tineri. 5. „Viitorul Moldovei sună digital” în parteneriat cu AO IT Consulting. Proiectul a avut drept scop instruirea
--	--	--	--	--	---

					tinierilor și dezvoltarea capacităților acestora în domeniul digital și anume: Web Development, Social Media Management, Design Digital. Beneficiari unici direcți au fost 770 de tineri. În parteneriat cu Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri a fost desfășurat la 10 iulie 2020, Concursul Național „Cel mai bun plan de afaceri”, ediția 2020, cu scopul de a promova spiritul antreprenorial în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și postsecundar, prin aprecierea celor mai bune planuri de afaceri elaborate de elevi în cadrul disciplinei „Bazele Antreprenoriatului”. Pentru premiarea câștigătorilor, a fost alocată suma de 15 000,00 lei. În perioada 14-18 decembrie 2020, cu suportul MECC, a fost organizat „Târgul Firmelor de Exercițiu”, ediția a XII-a. Scopul evenimentului a fost de a dezvolta aptitudinile antreprenoriale în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic și de a promova conceptul de „firmă de exercițiu”. La târg au fost înscrise 58 de firme de exercițiu participante, din cadrul a 10 instituții de învățământ profesional tehnic. Fondul de
--	--	--	--	--	---

					premiere a constituit 20 000, 00 lei.
3.1.2. Susținerea organizării târgului locurilor de muncă pentru tineret	Trimestrul II	În limitele bugetului alocat	DT	Târg al locurilor de muncă organizat Circa 1000 de tineri vizitatori ai târgului	Realizat parțial. Târgul online al locurilor de muncă, ediția a XVIII-a, cu tematica „Locuri de muncă în Moldova” a fost desfășurat în perioada 08-15 iunie 2020, pe platforma: www.e-angajare.md . La această ediție a târgului online au participat peste 150 companii din toată republica cu peste 2700 oferte de muncă din diferite domenii de activitate precum industria prelucrătoare, sănătate și asistență socială, servicii de transport, comerț cu ridicata și amănuntul, administrare publică și apărare, etc. În perioada 08-15 iunie, portalul www.e-angajare.md a înregistrat peste 10 mii de accesări.
3.1.3. Oferirea suportului informațional și mediatizarea online a oportunităților de internship	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Bază de date cu oportunități de internship reactualizată	În curs de realizare. A fost oferit suport informațional și logistic pentru 5 persoane, care își fac studiile la universitățile din Finlanda, România (2), Moldova (2). Baza de date cu oportunități de internship este disponibilă pe pagina web a Ministerului și se reactualizează la cererea organizațiilor/instituțiilor partenere programului.
Obiectivul general nr. 4: Consolidarea sectorului de tineret					

Obiectivul specific nr. 4.1: Dezvoltarea sectorului de tineret și a mecanismelor de suport în asigurarea calității lucrului de tineret prin consolidarea capacităților umane și instituționale în domeniu					
4.1.1. Desfășurarea anuală a Programului de granturi dedicat organizațiilor de tineret (PAG, pct. 7.37.7) Modificat în PAG, în pct. 7.35.7	Decembrie	Bugetul de Stat (6,000.0)	DT	Program desfășurat Cel puțin 20 de proiecte/ organizații contractate	În curs de realizare. Programul de Granturi dedicat organizațiilor de tineret pentru anul 2020 a fost desfășurat în conformitate cu Regulamentul cadru în vigoare (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109593&lang=ro). Au fost selectate 24 de proiecte câștigătoare (https://mecc.gov.md/ro/content/proiectele-castigatoare-cadru-programului-de-granturi-pentru-organizatiile-de-tineret-2020), ulterior încheiate contracte cu 23 ONG care urmează să implementeze programe și proiecte pe parcursul anului 2020.
4.1.2. Susținerea instruirilor reprezentanților ONG-urilor de tineret în domeniul dezvoltării organizaționale	Trimestrul IV	În limitele bugetului alocat	DT	2 instruirii susținute Cel puțin 20 de reprezentanți ai organizațiilor de tineret participanți la instruirii	Realizat. În cadrul Programului de Granturi 2020, au fost încheiate 2 contracte de finanțare orientate pe dezvoltarea și susținerea instituțională a organizațiilor de tineret, după cum urmează: 1) „Dezvoltarea capacităților de mobilizare și management a resurselor financiare și serviciilor de autofinanțare în cadrul ONG de tineret” în parteneriat cu AO Centrul de Informare și Resurse PRO BONO. Ca grup țintă au fost selectate 10 organizații

					subdezvoltate sau mediu dezvoltate care în urma evaluărilor individuale au urmat un curs complex de instruire care a cuprins următoarele 5 module: scriere de proiecte, dezvoltarea conceptelor de proiect și accesarea fondurilor europene; colectarea de fonduri prin platforme și instrumente digitale (crowdfunding online și offline); responsabilitatea socială a companiilor și oportunități de finanțare din partea mediului de business; dezvoltarea documentelor și procedurilor interne de colectare de fonduri și management financiar; dezvoltarea de servicii și alte surse de autofinanțare a activității organizațiilor de tineret. Cursul a fost urmat de activități practice de follow-up. 2) „Consolidarea sectorului de tineret și corelarea lui la prevederile #SNDST2020”, în parteneriat cu AO „Consiliul Național al Tineretului din Moldova”. Drept obiective setate au constituit: consolidarea instituțională a min. 20 structuri de tineret și a tinerilor pe care îi reprezintă; susținerea participării tinerilor și structurilor de tineret în procesul decizional la nivel local de minim 10 localități. Nr. beneficiarilor direcți unici ai proiectului este de 130 persoane.
--	--	--	--	--	--

4.1.3. Dezvoltarea și formarea profesională a lucrătorilor de tineret	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Program și curriculum de instruire pentru lucrătorii de tineret elaborat 2 instruiți realizate	Realizat. În cadrul proiectului „Promovarea educației non-formale de calitate în domeniul tineret” este prevăzut Cursul de Lungă Durată în Formare de Formatori pentru 20 de reprezentanți ai organizațiilor și centrelor de tineret din Republica Moldova. În cadrul Fondului comun al UNFPA și MECC, au fost realizate, în perioada aprilie – iunie, 21 de sesiuni tematice în cadrul Programului de instruire online pentru lucrătorii de tineret. În cadrul aceluiași Fond, a fost elaborat curriculum-ul de instruire pentru lucrătorii de tineret.
4.1.4. Asigurarea procesului de realizare a acțiunilor cu caracter intersectorial	Pe parcursul anului	În limitele bugetului alocat	DT	Cel puțin 3 proiecte și acțiuni cu caracter intersectorial realizate	În curs de realizare. În baza ordinului comun al MECC și MAI, precum și a Planului de acțiuni comun cu privire la realizarea măsurilor de prevenire a riscurilor în mediul online al tinerilor, a avut loc o

					ședință comună în scopul planificării activităților de instruire pentru reprezentanții Centrelor de tineret cu privire la securitatea on-line. A fost acordat Premiul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării în cadrul Expoziției - Concurs de Artă Plastică Contemporană „NOI: TINERETUL CREATOR” pentru tinerii artiști din Republica Moldova, unde au fost expuse 136 de lucrări.
IV. Sectorul Sport					
Obiectivul general: Dezvoltarea sportului în Republica Moldova					
Obiectivul specific nr. 1.1: Elaborarea și perfecționarea cadrului normativ și de politici în domeniul sportului					
1.1.1. Elaborarea și prezentarea la Guvern a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.330/1999 cu privire la cultura fizică și sport (PAG, pct. 7.38.1) Modificat în PAG, în pct. 7.36.1	Decembrie Termen modificat – Iunie 2021	-	DS	Proiect de Lege elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. Parlamentul Republicii Moldova a prezentat proiectul legii cu privire la cultura fizică și sport cu titlul de inițiativă legislativă al unui grup de deputați (nr.492 din 04 decembrie 2020). Ministerul a elaborat proiectul Avizului unic al Guvernului la inițiativa legislativă respectivă.
1.1.2. Aprobarea cuantumului premiilor pentru performanțele obținute la ediția a XXXII-a a Jocurilor Olimpice și ediția a XVI-a a Jocurilor Paralimpice de vară din Tokyo 2020	Mai	Bugetul de stat	DS	Proiectul hotărârii de Guvern elaborat și prezentat la Guvern	Nerealizat. La decizia Comitetului Internațional Olimpic, Jocurile Olimpice de Vară, Tokyo 2020 au fost reprogramate la 23 iulie- 8 august 2021 în legătură cu

					răspândirea infecției COVID-19.
1.1.3 Modificarea Regulamentului privind modul de stabilire și de plată a burselor lunare sportivilor de performanță (Hotărârea Guvernului nr.639/2014) (PAG, pct. 7.38.6) Modificat în PAG, în pct. 7.36.6	Decembrie	-	DS	Proiectul hotărârii de Guvern elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. Ministerul a elaborat proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.639/2014 și a fost transmis la avizare.
1.1.4. Elaborarea și prezentarea la Guvern a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la abrogarea Hotărârii Guvernului nr.916/2010 cu privire la transmiterea unui imobil	Iunie	-	DS	Proiectul hotărârii de Guvern elaborat și prezentat la Guvern	Realizat . PHG, prin scrisoarea nr.06/2-07/3303 din 29.06.2020, a fost transmis la Guvern, pentru examinare și aprobare.
1.1.5. Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea cluburilor sportive școlare (PAG, pct. 7.39.2) Modificat în PAG, în pct. 7.37.2	Decembrie Termen modificat – Decembrie 2021	-	DS	Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern	Nerealizat. Conform Hotărârii Guvernului nr.848/2020 pentru aprobarea modificărilor ce se operează în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019 a fost amânată pentru anul 2021. S-a propus modificarea termenului - Decembrie, 2021 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
Obiectivul specific nr. 1.2: Asigurarea pregătirii sportivilor pentru participarea la activități sportive conform Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale pentru anul 2020					
1.2.1. Elaborarea și aprobarea Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale pentru anul 2020	Martie	-	DS	Calendar aprobat prin Ordinul ministrului	Realizat.

				educației, culturii și cercetării	Aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.112 din 07.02.2020
1.2.2. Elaborarea și aprobarea Listei lotului național pentru anul 2020	Martie	-	DS	Lot aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Realizat. Aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr.113 din 07.02.2020
1.2.3. Desfășurarea campionatelor republicane la toate categoriile de vîrstă (PAG, pct. 7.43.1) Modificat în PAG, în pct. 7.41.1	Decembrie	Bugetul de stat	DS	50 de campionate naționale desfășurate	Realizat. 70 campionatele republicane au fost desfășurate.
1.2.4. Organizarea Universiadelor Republicane-2020 (PAG, pct. 7.42.1) Modificat în PAG, în pct. 7.40.1	Decembrie	Bugetul de stat	DS	Campionate universitare organizate la 20 de probe de sport	Nerealizat. Campionatele universitare. nu au avut loc din motivul declarării stării de urgență.
1.2.5. Desfășurarea competițiilor republicane ale sportului școlar (PAG, pct. 7.42.2) Modificat în PAG, în pct. 7.40.2	Mai Termen modificat – Decembrie 2020	Bugetul de stat	DS	Acțiuni sportive desfășurate	În curs de realizare Festivalul jocurilor în mișcare a avut loc în februarie. Restul nu au avut loc din motivul declarării stării de urgență.
1.2.6. Desfășurarea Zilei Sportivului și Mișcării Olimpice (PAG, pct. 7.43.3) Modificat în PAG, în pct. 7.41.3	Mai	Bugetul de stat	DS	Acțiune sportivă desfășurată	Realizat. A fost desfășurată în regim on-line din motivul declarării stării de urgență, cu participarea 1000 de persoane..

1.2.7. Desfășurarea Săptămânii Europene a Sportului (PAG, pct. 7.43.2) Modificat în PAG, în pct. 7.41.2	Septembrie	Surse externe (Comisia Europeană)	DS	30 de acțiuni sportive de masă desfășurate în țară	Realizat În perioada 20-30 septembrie 2020 au fost desfășurate competiții sportive în masă cu participarea a 2000 de cetățeni 245
1.2.8. Delegarea loturilor naționale la competiții internaționale și cantonamente, pentru obținerea cotelor de calificare către Jocurile Olimpice de la Tokyo (PAG, pct. 7.41.2) Modificat în PAG, în pct. 7.39.2	Decembrie Termen modificat – iulie 2021	Bugetul de stat	DS	Ordine de finanțare a federațiilor sportive aprobate	Nerealizat. La decizia Comitetului Internațional Olimpic, Jocurile Olimpice de Vară, Tokyo 2020 au fost reprogramate la 23 iulie- 8 august 2021 în legătură cu răspândirea infecției COVID-19. S-a propus modificarea termenului - Iulie, 2021 (scr. nr. 07-07/5346 din 30.09.2020)
1.2.9. Stabilirea și plata burselor lunare sportivilor de performanță, membri ai loturilor naționale, cetățeni ai Republicii Moldova, care au obținut medalii sau rezultate deosebite la probele individuale sau pe echipe la Jocurile Olimpice, Paralimpice, campionatele mondiale și europene (seniori, tineret) sau la Universiada Mondială, exclusiv la ramurile de sport olimpice	Martie	Bugetul de stat	DS	100 de sportivi de performanță beneficiari de bursă	Realizat. Aprobat prin Ordinul Ministrului. 111 sportivi de performanță beneficiază de bursă lunară.
1.2.10. Organizarea competițiilor internaționale de anvergură pe teritoriul Republicii Moldova (PAG, pct. 7.41.1) Modificat în PAG, în pct. 7.39.1.	Decembrie	Bugetul de stat	DS	2 competiții organizate	Nerealizat. Nu au avut loc din motivul declarării stării de urgență.
V. Sectorul Cercetare și inovare					
Obiectiv general nr. 1: Asigurarea unui sistem de cercetare și inovare eficient, performant, predictibil și sustenabil din punct de vedere financiar					
Obiectivul specific nr. 1.1: Dezvoltarea cadrului normativ și de politici pentru domeniile cercetării și inovării					

1.1.1. Elaborarea și aprobarea Metodologiei de finanțare instituțională	Ianuarie	-	DPDCI	Metodologie aprobată prin Hotărâre de Guvern	Realizat. Metodologie aprobată prin HG nr. 53/2020.
1.1.2. Armonizarea procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale	Pe parcursul anului	-	DPDCI	Cadru normativ modificat	Realizat. În scopul armonizării procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale, MECC a ajustat, prin modificare, cadrul normativ în domeniile cercetării și inovării precum și cadrul normativ conex. Astfel, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.832/2020 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.381/2019 cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, Monitorul Oficial al R.M. nr.304-312 din 20.11.2020. La fel, au fost operate modificări și la Hotărârea Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
1.1.3. Asocierea la Programul-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare „Orizont Europa” (PAG, pct. 7.28.2)	Iulie Termen modificat –	În limita bugetului aprobat	DPDCI	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern	În curs de realizare. Acțiunea a fost transferată pentru anul 2021

Modificat în PAG, în pct. 7.27.2	Iunie 2021				În scopul pregătirii asocierii RM la noul Program-cadru al UE „Orizont Europa”, a fost adoptat Decretul Președintelui RM nr. 1815/2020 cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea europeană privind participarea Republicii Moldova la programul-cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare ”Orizont Europa” pentru perioada 2021-2027. MECC a organizat și ședința Comitetului mixt Uniunea Europeană-Republica Moldova în domeniile cercetării și inovării în cadrul Programului-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare Orizont 2020 în scopul analizei schimbărilor aduse de reforma în domeniul cercetării și inovării, precum și discutarea perspectivei de accedere la noul Program cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare Orizont Europa pentru perioada 2021-2027.
1.1.4. Modificarea cadrului normativ privind acordarea bursei de excelență a Guvernului și a bursei nominale (pe domenii) pentru studenții doctoranzi	Iulie	-	DPDCI	Proiect de hotărîre elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. A fost aprobată Hotărîrea nr. 584 /2020 pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 161/2008 cu privire la Bursa de excelență a Guvernului și Bursa nominală

					(pe domenii) pentru studenții-doctoranzi.
1.1.5. Elaborarea propunerilor pentru Planul de admitere la studii superioare de doctorat (ciclul III) cu finanțare de la bugetul de stat	Martie - septembrie	-	DPDCI	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. A fost aprobată Hotărârea nr. 652 /2020 cu privire la aprobarea Planului de admitere la studiile superioare de doctorat, ciclul III, cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2020-2021
Obiectivul specific nr. 1.2: Fortificarea instituțională a domeniilor cercetării și inovării					
1.2.1. Definirea domeniilor prioritare de specializare inteligentă; selectarea domeniilor de nișă și inovație, a pachetelor de intervenție pentru sporirea capacității resurselor și a potențialului local și stabilirea celui mai bun mod de execuție (PAG, pct. 4.4) Modificat în PAG, în pct. 4.5	Decembrie Termen modificat – Septembrie 2021	Bugetul de stat; surse externe (200,0 mln)	DPDCI	Cadru normativ elaborat și aprobat	Realizat parțial. În anul 2020, MECC a actualizat Planul de acțiuni pentru elaborarea Strategiei de specializare inteligentă în Republica Moldova. Totodată, a elaborat chestionarul ”Procesul Descoperirii Antreprenoriale în Republica Moldova” pentru analiza calitativă a datelor cu referire la specializarea inteligentă. MECC a beneficiat de expertiză internațională în cadrul etapelor de elaborare a strategiilor de specializare inteligentă: monitorizare și evaluare și implementare în perioada septembrie-noiembrie 2020. A fost definitivată structura strategiei de specializare inteligentă în conformitate cu prevederile cadrului normativ

					național și al UE – ghidul de elaborare a strategiilor S3. Una din etapele de elaborare a strategiilor de specializare inteligentă o reprezintă organizarea și desfășurarea atelierelor tematice de descoperire antreprenorială, dar în contextul situației pandemice, și în șipsa unei metodologii de desfășurare on-line a atelierilor de descoperire antreprenorială, desfășurarea acestora a fost amânată. Astfel, MECC a propus transferul acțiunii respective pentru trimestrul III al anului 2021.
1.2.2. Organizarea programelor de găzduire a elevilor, studenților și cadrelor didactice cu ocazia zilelor ușilor deschise și sărbătorilor tematice (Ziua Mondială a Științei, Ziua internațională a femeilor în știință, Noaptea cercetătorilor etc.)	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDCI	5 evenimente organizate	Realizat. La 11 februarie, MECC a organizat Ziua Internațională a Femeilor și Fetelor în domeniul Științei. Pentru succese remarcabile în domeniul cercetării și inovării, unui grup de femei, care activează în domeniul științei, le-a fost înmănată diploma Guvernului Republicii Moldova și diploma de onoare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. Din cauza pandemiei Covid 19 și a restricțiile impuse în legătură cu combaterea acesteia, MECC a organizat și desfășurat, totuși, un șir de evenimente, în format online, după cum urmează:

					- În data de 10 noiembrie 2020, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu suportul Uniunii Europene a organizat cea de-a X-a ediție a „Zilei Științei” cu genericul „Eroii noștri – Oamenii de Știință” ce a avut ca scop creșterea interesului populației de toate vârstele față de activitățile de cercetare și inovare. Totodată, în luna noiembrie 2020, Institutul de Energetică al MECC a găzduit un grup de elevi ai Centrului de Excelență în Construcție care au făcut o vizită de informare la Institut. Eficiența energetică și promovarea surselor de energie regenerabilă în sectorul clădirilor a fost subiectul tematicii de vizită. Colaboratorii institutului au făcut o prezentare legată de această temă și au prezentat echipamentele de măsurare care sunt utilizate de către aceștia la culegerea datelor de intrare la elaborarea auditurilor energetice. Acțiunea respectivă face parte din multiplele activități stabilite în Acordul de parteneriat semnate între aceste două instituții. La 27 noiembrie 2020, Universitatea Tehnică a Moldovei alături de Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale au organizat Noaptea Cercetătorilor
--	--	--	--	--	---

					Europeni, aflată la cea de-a 7-a ediție. Evenimentul a avut loc online. Evenimentul Noaptea Cercetătorilor Europeni-2020 este organizat în cadrul Proiectului MODERNight-2020 finanțat de programul Uniunii Europene pentru cercetare și inovare ORIZONT-2020. La 10 noiembrie 2020, de Ziua Mondială a Științei pentru Pace și dezvoltare Institutul Patrimoniului Cultural a organizat 2 manifestări științifice (mese rotunde): a) Masa rotundă cu genericul <i>Un secol de sculptură</i>, dedicată ilustrațiilor sculptori Claudia Cobizev – 115 ani de la naștere și Lazăr Dubinovschi – 110 ani de la naștere; b) Masa rotundă: <i>Metodologii și tehnici moderne de cercetare etnologică</i>, cu genericul <i>Pandemia în mentalitatea tradițională: istorie și actualitate</i>. Evenimentele au fost transmise online. Institutul de Geologie și Seismologie a realizat 7 lecții de propagare a științei seismologice pentru elevi, studenți (circa 120 de persoane) la împlinirea a 80 ani de la cutremurul major din 10.11.1940 și celui din 04.03.1977 la biblioteca “Onisifor Ghibu”, la Centrul Academic „M. Eminescu” și la
--	--	--	--	--	--

					Centrul Național de date seismice din Chișinău. S-a participat la 10 emisiuni RadioTv și interviuri în presa scrisă și electronică. A fost prezentată o comunicare la masa rotundă din 15.09.20 dedicată memoriei academicianul Anatol Drumea. Deasemenea de Ziua Științei și Noaptea Cercetătorilor Europeni s-a participat cu diferite interviuri și cu o lecție de educație antiseismică. În perioada august-octombrie 2020 la Institutul de Chimie (Laboratorul Chimie Ecologică), a activat în calitate de voluntar și a acumulat deprinderi de cercetător, absolventul liceului „Spiru Haret”, Liviu OREHOVSCHI. Academicianul Tudor LUPAȘCU curează gimnaziul „Iurie Bodiul” din s. Flămânzeni, r. Sîngerei (satul natal), iar academicianul Gheorghe DUCA - gimnaziul „Adrian Păunescu” din satul Copăcenii, r. Sîngerei (satul natal). În perioada evaluată gimnaziile nominalizate au fost asigurate, în măsura posibilităților, cu literatură în domeniul chimiei, reactivi chimici și veselă de laborator, cât și cu asistență personală, promovarea imaginii gimnaziului în mass-media, etc.
--	--	--	--	--	--

					Institutul Național de Cercetări Economice, cu suportul și implicarea BRTȘ, au organizat și <i>Nocturna Bibliotecilor; Ziua Mondială a Protecției Consumatorului; Zilele Științei la INCE; Ziua Mondială a Standardizării; Săptămâna Internațională a Accesului Deschis 2020; Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale.</i> Institut de Microbiologie și Biotehnologie, a organizat și defășurat: a) Ziua ușilor deschise - la care au participat 22 de elevi din cadrul liceului Aristotel și 17 studenți ai Colegiului de Ecologie din Chișinău; b) Ziua Microorganismelor -17 septembrie 2020.
1.2.3. Promovarea vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare și a beneficiilor acestora cu implicarea utilizatorilor finali	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDCI	Zile de informare organizate	Realizat. În scopul promovării vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare, reprezentanții MECC, au organizat participarea persoanelor interesate în cadrul Zilelor de informare COST în data de 23 iunie 2020, în format online. Evenimentul a reunit peste 1600 de participanți din țări diferite prin încurajarea de a participa la programul COST și acțiunile desfășurate de acesta, explicând numeroasele beneficii ale rețelelor pan-europene pentru cercetători și inovatori, precum

					și oferind o imagine de ansamblu a modului în care funcționează programul COST. Evenimentul s-a dovedit a fi un succes considerabil, pentru prima dată organizat online, atrăgând un public divers din punct de vedere geografic, dornic să descopere modul în care ar putea participa la activitățile COST. În perioada 22-24 septembrie 2020, reprezentanții MECC, ANCD, ANACEC, precum și reprezentanții organizațiilor din domeniile cercetării și inovării au participat la evenimentul emblematic anual al Comisiei Europene privind Cercetarea și Inovarea, care a reunit factorii de decizie politică, cercetătorii, antreprenorii și publicul larg pentru a dezbate și modela viitorul cercetării și inovării în Europa și nu doar. Evenimentul s-a desfășurat online. La 27 noiembrie 2020, în cadrul Comitetului mixt Republica Moldova-Uniunea Europeană în domeniul cercetării și inovării, organizat de MECC în format online, cu participarea MEIE, ANCD, precum și reprezentanții Punctelor Naționale de Contact și Experților Naționali, a fost prezentată cea mai recentă inițiativă de politici a Uniunii Europene - Pactul verde European, care reprezintă o strategie de creștere pentru UE,
--	--	--	--	--	--

					având ca obiectiv transformarea acesteia într-o societate neutră din punct de vedere climatic, echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din perspectiva utilizării resurselor și competitivă, precum și lansarea unui nou concept privind Spațiul european de cercetare.
1.2.4. Implementarea Declarației de angajament a membrilor serviciilor rețelei EURAXESS în instituțiile de cercetare-inovare și alte structuri conexe domeniilor cercetării și inovării în Republica Moldova	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDCI, ODPDCI	1-2 organizații devenite membre EURAXESS	Realizat parțial. Institutul de Filologie Română „B.P.Hasdeu” a continuat procesul de obținere a logo-ului „Excelență în Cercetare” (EURAXESS), prin ajustarea Regulamentului de ordine internă, care asigură recrutarea transparentă a cercetătorilor, bazată pe merite. Totodată, s-au actualizat și s-au revizuit documentele la nivel de Institut conform cerințelor <i>Strategiei Resurselor Umane de Recrutare a Cercetătorilor și conform Cartei Europene a cercetătorului</i>: •Elaborarea politicii de recrutare a cercetătorilor științifici; •Elaborarea planului de acțiuni privind implementarea Strategiei Institutului, conform cerințelor EURAXESS. Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice a întreprins următoarele acțiuni

					și a participat la 2 ședințe de pregătire a implementării Declarației de angajament EURAXESS, semnată în anii precedenți: 1. Elaborarea și expedierea dispoziției conducerii ICJPS privind delegarea unei persoane responsabile în cadrul Programului EURAXESS din partea Institutului. (Scrisoare de confirmare 56/15 din 22.01.2020). 2. Participare din partea ICJPS la seminarul pentru Punctele Locale de Contact ale Programului EURAXESS care a avut loc la Academia de Științe a Moldovei pe data de 23 ianuarie 2020, organizată de Secția management academic și relații externe, AȘM și Fundația <i>DAS Solutions</i> (dassolutions.eu).
1.2.5. Implementarea principiilor Cartei europene a cercetătorilor și Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor pentru obținerea recunoașterii excelenței în cercetare a instituțiilor din domeniul cercetării-dezvoltării din Republica Moldova la nivel European	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDCI, ODPDCI	1-2 logouri „Exelență în cercetare” oferite de către Consiliul Europei instituțiilor naționale	Realizat parțial. Urmare a recomandărilor evaluatorilor externi, dosarul EURAXESS de obținere a logo-ului „Exelență în cercetare” de către Institutul de Filologie Română „B.P.Hasdeu”, a fost depus la 17 octombrie 2020 pe platforma respectivă. Totodată, reprezentanții Institutului au participat la: a) seminarul <i>Noile oportunități în cadrul programului</i>

					EURAXESS. Mobilitatea cercetătorilor științifici, 23 ianuarie, 2020 și b) la Sesiunea de informare – Workshop pentru rețeaua PUNCTELOR LOCALE DE CONTACT, 18 decembrie, 2020. În scopul implementării principiilor Cartei europene a cercetătorilor și Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor, au fost elaborate regulamente interne ale unor institute de cercetare.
1.2.6. Promovarea conceptului de știință deschisă (<i>Open Science</i>)	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat Surse externe	DPDCI	Cadru conex elaborat	În curs de realizare. MECC alături de IDSI, continuă asigurarea accesului eficient și de lungă durată la informații și publicații finanțate din bani publici Astfel, au fost indexate peste 25 000 publicații din reviste, din materiale ale manifestărilor științifice și publicațiile internaționale (inclusiv din SCOPUS) ale autorilor din Republica în Instrumentul Bibliometric Național (IBN, www.ibn.idsi.md), elaborat de Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI), care menține întâietatea celei mai mari (peste 113 mii publicații) și celei mai accesate (peste 33 mln accesări) resurse pentru cercetare din RM. În anul 2020 s-a dublat numărul de utilizatori unici (peste 293 mii) față de anul 2019 (136 mii).

					Au fost efectuate îmbunătățiri ale funcționalităților IBN pentru conformarea Cadrului normativ în vigoare: • asigurarea Accesului Deschis la publicațiile științifice ale autorilor din RM (HG nr. 382 din 01.08.2019, Anexa 1. p.59 , contractele pe proiecte cu ANCD) • evaluarea online a revistelor științifice (Decizia ANACEC nr. 6 din 18 decembrie 2018); • evaluarea online a manifestărilor științifice (Anexa 4 la Decizia ANACEC nr. 38 din 10 octombrie 2018, p.22) etc. În ediția din septembrie 2020 a clasamentului internațional WEBOMETRICS „The Ranking Web of World repositories”, Instrumentul Bibliometric Național (IBN) a urcat pe poziția 23 din 211, cu peste 91.400 de înregistrări, în compartimentul „CLASAMENT TRANSPARENT: Portaluri ale revistelor indexate de Google Scholar” (TRANSPARENT RANKING: Portals of Journals by Google Scholar). Au fost transmise online peste 120 manifestări științifice, culturale și educaționale, teze de doctorat, disponibile la https://idsi.md/tv. A fost elaborat și ținut un curs special pentru studenți,
--	--	--	--	--	---

					masteranzi, doctoranzi: <i>Știința Deschisă: de la Acces Deschis la comunicarea științifică deschisă</i> (UTM, USMF etc.). Au fost efectuate prezentari tematice, instruiți, inclusiv online pentru studenți, masteranzi, doctoranzi, cercetători, profesori pentru USM, UST, UTM, USMF, institute de cercetare etc. Au fost date interviuri la radio, portaluri pentru promovare a conceptului de Știința Deschisă, printre care de Ziua Științei: „Știința Deschisă înseamnă o rentabilitate sporită a științei finanțate din bani publici și contribuții la creșterea economică, în special, prin stimularea inovației” (disponibil pe portalul www.asm.md). Pentru a aduce cercetătorii mai aproape de publicul larg, demonstrarea diversității și impactului științei, dar și să motiveze tinerii să aleagă o carieră în cercetare au fost filmate, transmise online și elaboarte peste 150 materiale promoționale în cadrul evenimentului Noaptea cercetătorilor (27 noiembrie) și sunt disponibile online la https://noapteacercetatorilor.md/science4society. În septembrie 2020, IDSI a fost delegat în calitate de organizație mandatată în EOSC (European Open Science Cloud).
--	--	--	--	--	--

Obiectivul specific nr. 1.3: Evaluarea complexă a instituțiilor din domeniile cercetării și inovării					
1.3.1. Aprobarea Metodologiei de evaluare a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării (PAG, pct. 7.25.1) Modificat în PAG, în pct. 7.24.1	Martie Termen modificat – Octombrie 2020	-	DPDCI, ANACEC	Metodologie aprobată prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. Proiectul este definitivat și prezentat Guvernului pentru aprobare.
1.3.2. Elaborarea și aprobarea foii de parcurs pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare în sistemul de cercetare și inovare	Noiembrie	În limita bugetului aprobat	DPDCI, ANACEC, ANCD, ODPDCI	Evaluare a infrastructurii de cercetare efectuată Foaie de parcurs elaborată și prezentată Guvern	În curs de realizare. Prin scrisoarea nr. 4475 din 13.04.20, a fost acceptată de către Comisia Europeană solicitarea privind suportul pentru dezvoltarea politicilor și elaborarea foii de parcurs pentru dezvoltarea infrastructurii în domeniile cercetării și inovării.
1.3.3. Demararea procesului de evaluare a școlilor doctorale (PAG, pct. 7.22.1) Modificat în PAG, în pct. 7.21	Septembrie Termen modificat – Septembrie 2021	În limita bugetului aprobat	DPDCI, ANACEC	Proiect de hotărâre elaborat și prezentat la Guvern	Nerealizat/acțiune transferată. În conformitate cu art. 114 alin. (5) Codul Educației, <i>instituțiile de învățământ superior nu pot obține autorizare de funcționare provizorie sau acreditare pentru programele de studii superioare de master și de doctorat (ciclurile II și III) dacă nu sînt acreditate programele de studii superioare de licență (ciclul I) din același domeniu.</i> Adițional menționăm și faptul că, urmare a evoluției situației epidemiologice și măsurilor restrictive ale autorităților

					publice care limitează/interzic accesul în universități pentru a preveni răspândirea epidemiei virusului COVID-19 în țară, a fost aprobat Ordinul de modificare a anexei la Ordinul MECC nr.1213 din 13.08.2018 cu privire la calendarul evaluărilor externe a calității în vederea acreditării programelor de studii superioare, prin extinderea perioadei de evaluare externă în vederea acreditării programelor de studii superioare de doctorat (ciclul III) până la 01.09.2022. Reieșind din aceste considerente, procesul de evaluare a școlilor doctorale urmează acreditării ciclurilor I și II de studii superioare. Acțiunea a fost transferată pentru anul 2021.
1.3.4. Elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni privind procesul de cartografiere a infrastructurii de cercetare (PAG, pct. 7.27.1) Modificat în PAG, în pct. 7.26.1	Septembrie Termen modificat – Septembrie 2021	-	DPDCI	Plan de acțiuni aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Nerealizat/acțiune transferată Data fiind complexitatea acțiunii, elaborarea Planului privind procesul de cartografiere a infrastructurii de cercetare, necesită implicarea mai multor autorități/entități, precum și experți pentru: (i) stabilirea etapelor și consecutivitatea acestora; (ii) stabilirea responsabilităților și resurselor financiare ale procesului. Totodată, este necesară completarea Planului de acțiuni cu acțiuni conexe procesului de

					cartografiere (inventarierea infrastructurii de cercetare, evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării etc.) prevăzute în documentele de politici din domeniile cercetării și inovării. Acțiunea a fost transferată pentru anul 2021.
VI. Cooperarea internațională și cu partenerii de dezvoltare					
Obiectiv general nr. 1: Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii					
Obiectivul specific nr. 1.1: Negocierea și semnarea tratatelor internaționale					
1.1.1. Pregătirea proiectului Hotărârii de Guvern privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe și Comerțului al Ungariei privind cooperarea în cadrul programului Stipendium Hungaricum pentru anii 2020-2022.	Ianuarie	-	DAMEP	Proiectul HG elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. HG nr. 123 din 26 februarie 2020.
1.1.2. Semnarea Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe și Comerțului al Ungariei privind cooperarea în cadrul programului Stipendium Hungaricum pentru anii 2020-2022	Martie	-	DAMEP	Memorandum semnat	Realizat. Semnat la 4 februarie 2020. 265
1.1.3. Pregătirea proiectului de Decret al Președintelui privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare	Februarie	-	DAMEP	Proiect de Decret elaborat și prezentat pentru semnare	Realizat. Decretul Președintelui RM Nr. 1444-VIII din 30 ianuarie 2020 despre inițierea negocierilor asupra Acordului.

					Decretul Președintelui RM nr/ 1557-VIII din 5 mai 2020 pentru aprobarea semnării Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare.
1.1.4. Semnarea și ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare	Noiembrie	-	DAMEP	Acord semnat și ratificat	Realizat. Acordul de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare semnat la 19 mai 2020. HG nr 333 din 3 iunie 2020 pentru aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, încheiat la Chișinău la 19 mai 2020 și ratificat prin legea 103 din 18 iunie 2020.
1.1.5. Negocierea și semnarea Protocolului de colaborare între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Educației și Cercetării din România în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării	Iunie	-	DAMEP	Protocol semnat	În curs de realizare. Contraproiectul Părții romane la Acordul propus de MECC a fost transmis în ianuarie 2020, astfel acțiunea se transferă pentru anul 2021
1.1.6. Pregătirea proiectului Hotărârii de Guvern privind aprobarea Primului Program executiv	Februarie	-	DAMEP	Proiectul HG elaborat și	Realizat.

de colaborare culturală între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene pentru anii 2020-2022, semnat la Roma, la 19 decembrie 2019				prezentat la Guvern	Programul a intrat în vigoare la data semnării.
1.1.7. Ratificarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind instituirea reciprocă a centrelor culturale și activitatea acestora	Octombrie	-	DAMEP	Acord semnat și ratificat	Realizat. Acord ratificat în ședința Parlamentului din 18 iunie 2020 (Legea nr. 109 din 18 iunie 2020) 270
1.1.8. Semnarea Acordurilor de cooperare cu reprezentanții organizațiilor internaționale și ONG-uri	Pe parcursul anului	-	DAMEP	10 acorduri semnate	Realizat. Au fost semnate 14 Acorduri de cooperare : 1. 29 iunie – Acordul întocmit prin schimb de note între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea economică; 2. 21 mai – Memorandumul de cooperare între MECC și Primăria Municipiului Chișinău; 3. 19 mai 2020 – Acordul de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare; 4. 15 iunie 2020 – Acordul dintre MECC al R. Moldova și Asociația Obștească „Green Nations” și UNESCO;

					5. 29 iunie – Acordul între MECC, MEI și Filiala Fundației Internaționale ”Liechtenstein Development Service” în Moldova și Asociația Obștească ”Educație pentru Dezvoltare” referitor la susținerea în implementarea proiectului “Inițiative de Dezvoltare a Competențelor în Domeniul Energiei Solare II” (SECI II). -6. 1 iulie semnarea Acordului de cooperare între Ministerul educației, Culturii și Cercetării și Compania Gogle Limited, Irland, 7. 14 iulie-semnarea Acordului de Grant pentru Proiectul îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională, semnat la 14 iulie 2020. 8. Acord de parteneriat între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Asociația Obștească Asociația Generală a Învățătorilor din România, filiala Republica Moldova, semnat la 28 iulie 2020; 9. 5 august – semnat Memorandum de Înțelegere privind Dezvoltarea Centrului de Producție Media Digitală MEDIACOR între Agenția
--	--	--	--	--	---

					Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională și Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională și Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Regatului Unit și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Universitatea de Stat din Moldova și Asociația Companiilor de Creație din Moldova COR, 10. 25 septembrie – semnat Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Mikrosoft, Ucraina, semnat la 25 septembrie 2020; 11. .Acord de cooperare între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și AO Centrul Internațional „La Strada Moldova” , semnat la 21 octombrie 2020 12.Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Economii și Infrastructurii, Municipiul Cahul și Asociația Națională a Companiilor din domeniul TIC pentru realizarea EU4Moldova: STARTUP City Cahul, semnat la 22 octombrie 2020; 13.Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației,
--	--	--	--	--	--

					Culturii și Cercetării și Dolce Wele Akademi, semnat la 3 noiembrie 2020; 14.Memorandum de cooperare între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Asociația Obștească „Keystone Human Services International Moldova Association”, semnat la 4 noiembrie 2020
Obiectivul specific nr. 1.2: Cooperarea cu Uniunea Europeană					
1.2.1. Coordonarea activității și organizarea ședinței Sub-comitetului 4 (Clusterul nr. 4) în cadrul Acordului de Asociere („Știință și Tehnologii, societate informațională, politici în domeniul audio-vizualului, educație, instruire și tineret, cultură, sport și educație fizică”)	Iulie	-	DAMEP	Ședință realizată Concluzii operaționale elaborate	Realizat. 1) Elaborat Raportul PNA AA (2017-2019) – 3 ani de implementare a Planului Național de Acțiuni pentru realizarea Acordului de Asociere RM-UE. 2) Materiale pregătite pentru ședințele Comisiei Naționale pentru Integrare Europeană (de 2 ori pe lună). 3) Asigurate aspecte de conținut și logistice pentru participarea conducerii MECC la Reuniunea a V-a a Comitetului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, 19 februarie, Chișinău . 4) S-au realizat aspectele de conținut și logistice pentru realizarea ședinței Clusterului nr. 4 – 9 iulie 2020 – Elaborare coordonare Agendă; comentarii

					la Concluziile Operaționale a ședinței din 2019; elaborarea prezentărilor pentru ședința din 9 iulie. 5) Avizată Noua Agendă de Asociere privind implementarea Acordului de Asociere pentru anii 2021 – 2025; 6) Monitorizat și raportat pe restanțele din Planul de Acțiuni PNA AA pentru implementarea Acordului de Asociere.
1.2.2. Promovarea în Republica Moldova a Programului CE Erasmus + , (Activități comune cu Oficiul Erasmus +) (PAG, pct. 7.23.1) Modificat în PAG, în pct. 7.22.1	Decembrie	-	DAMEP	5 sesiuni de informare realizate 2 proiecte câștigate 6 proiecte implementate 500 de mobilități realizate	Realizat. Informațiile despre Programul Erasmus + au fost plasate pe site-ul MECC. De comun Oficiul Național Erasmus+ din Moldova, în perioada 15-16 octombrie, s-a s-a organizat <i>Erasmus Information Day</i> - ședințe de desiminare a Informațiilor despre proiecte CBHIP, Credit Mobility si Acțiunea Jean Monett; Pentru Acțiunile-cheie ale Programului în anul 2020 au fost înaintate: - proiecte pentru fortificarea capacităților instituționale -32 de propuneri de proiecte;

					- proiecte privind mobilitatea creditară (ICM) – 143 de proiecte; - Acțiunea Jean Monet – 13 proiecte. REZULTATE: Conform datelor Agenției Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură a Comisiei Europene (EACEA) în cadrul selecției 2020 au fost câștigatoare 4 proiecte de Consolidare a capacităților în învățământul superior (CBHE) cu participarea universităților din RM: 1. CONNECT - Connecting universities - industry through smart entrepreneurial cooperation and competitive intelligence of students in Moldova, Georgia and Armenia. //Instituția coordonatoare: USM Instituții partenere din RM: AMTAP, USAM, UTM și Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți, Asociația pentru Susținerea Inovării și Dezvoltării Durabile Impuls Țări partenere: Moldova, Georgia, Armenia Țări de program: România, Letonia, Finlanda, Bulgaria 2. COOPERA - Integrating Dual Higher Education In Moldova and Ukraine//Instituția coordonatoare: ASEM
--	--	--	--	--	--

					Instituiții partenere din RM: MECC, ULIM, UTM, Țări partenere: Moldova, Ucraina Țări de program: Slovenia, Polonia, Estonia, Germania, Bulgaria; 3. QFORTE - Enhancement of Quality Assurance in Higher Education System in Moldova Instituția coordonatoare: USM Instituiții partenere din RM: ASE, Agenția Nationala de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, USM, AMTAP, Universitatea din Comrat; MECC, , Universitatea de Stat ”Alecu Russo” din Bălți, Universitatea de Stat B.P.Hasdeu din Cahul, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene ”Constantin Stere” Țară partener: Moldova Țări de program: Slovenia, Franța, Estonia, Germania 4. WBL4JOB - Introducing 4. Work-based learning in higher education systems of Armenia and Moldova for better employability of graduates Instituția coordonatoare: Universite Francaise En Armenie Fondation Instituiții partenere din RM: MECC, Universitatea
--	--	--	--	--	---

					Cooperatist-Comercială din Moldova, Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți, BC Moldincombank SA Țări partenere: Moldova, Armenia Țări de program: Franța, Belgia, Austria; În cadrul Acțiunii Jean Monnet au fost selectate de asemenea 4 proiecte: 1. EU Economic Diplomacy as an Instrument of Foreign Policy Action Tipul activității: Module, Catedre și Centre de Excelență Instituția aplicantă: Institutul de Relații Internaționale din Moldova; 2. Jean Monnet Chair in EU Studies and Migration Tipul activității: Module, Catedre și Centre de Excelență Instituția aplicantă: ASEM 3. European Union: The Comprehensive Notion Tipul activității: Module, Catedre și Centre de Excelență Instituția aplicantă: Institutul de Relații Internaționale din Moldova 4. Horizons of Moldova's European Union Integration: Realities and Perspectives Tipul activității: Proiecte și Rețele Instituția aplicantă: USM
--	--	--	--	--	---

1.2.3. Promovarea în Republica Moldova a Programului CE e-Twinning	Pe parcursul anului	-	DAMEP	100 de școli înregistrate și participante în proiecte	Realizat. S-a asigurat diseminarea informației despre Program, în comun cu Agenția Națională de suport pentru Programul eTwinning. Rezultatele R. Moldova în Program la ora actuală sunt: - 271 de instituții preuniversitare (grădinițe, școli primare/gimnaziale/liceale/vocaționale înscrise în program); - 612 cadre didactice participante; -1488 de proiecte (cu statut finalizate si în derulare). La 2 martie, a fost lansată Campania de primăvară, ediția 2020, cu genericul „Schimbările climatice și provocările de mediu”. Campania si-a propus să încurajeze eTwinnerii să creeze evenimente pe teren, proiecte în jurul temei propuse pentru sensibilizarea elevilor, profesorilor și a comunității vizavi de schimbările climatice și provocările de mediu, precum și să informeze profesorii, elevii și comunitatea despre bunele practici eTwinning. Au fost organizate 2 concursuri:
--	---------------------	---	-------	---	--

					1) concurs de scriere a unui proiect la tema „Schimbările climatice și provocările mediului”, precum și înregistrarea acestuia pe platforma eTwinning; 2) concurs de scriere și implementare a celui mai bun scenariu „Campania de primăvară eTwinning 2020 în școală/comunitatea mea”.
1.2.4. Monitorizarea implementării activităților în cadrul Inițiativelor UE pentru statele Parteneriatului Estic (PaE), a Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD)	Pe parcursul anului	-	DAMEP	4 rapoarte prezentate Participare la 5 evenimente	Realizat. A fost susținută inițiativa UE pentru crearea Școlii Parteneriatului Estic la Minsk. S-a participat la ședințele organizate pe dimensiunea Strategiei UE pentru Regiunea Dunării: Conferința Internațională a Strategiei UE pentru Regiunea Dunării, prioritatea nr. 9 Investiții în oameni și capital (18 iunie) și a 18-a ședință a Comitetului de Coordonare a priorității nr. 9 al Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (19 iunie). A fost prezentat un raport de progres privind situația din Educație. A fost completat Qestionarul remis de prioritatea nr. 9 Investiții în oameni și capacități privind exemple de bune practici în organizarea

					procesului educațional în perioada Covid -19. S-a participat la Ședința Comitetului de coordonarea a Ariei prioritare nr 9 în cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării, 26 noiembrie 2020 cu prezentarea evoluțiilor în educație în perioada pandemică.
1.2.5. Continuarea programului de conectare a centrelor și laboratoarelor de cercetare din Republica Moldova la infrastructurile paneuropene incluse în ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures)/FSEIC (Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare)	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat (1000,0)	DPDCI, ODPDCI	Evaluare ex-post a programului realizată; Apeluri de proiecte în cadrul Programului lansate; 2 proiecte finanțate; 2 organizații din domeniile cercetării și inovării în parteneriate încheiate cu infrastructuri incluse în ESFRI	În curs de realizare. Institutul de Chimie, pe parcursul anului 2020, a pregătit și depus la concurs, nouă propuneri de proiecte în cadrul următoarelor apeluri internaționale: I. Programul ERA-NET Cofund Aquatic Pollutants 2020 Titlul propunerilor de proiecte: 1. <i>"Innovative solutions for modeling the spatiotemporal evolution of CECs, pathogens and antimicrobial-resistant bacteria in aquatic ecosystems"</i>. Director de proiect: dr. hab. Igor POVAR (în parteneriat cu cercetători din România, Cipru, Turcia și Brazilia) (în evaluare). 2. <i>"Desing and development of photochromic materials based on spiropiranes for application in water treatment"</i>. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Germania,

					Finlanda și România) (a trecut etapa de eligibilitate). II. Programul: H2020- MSCA-RISE-2020 Titlul propunerii de proiect: 1. <i>"Multifunctional AdSorbents for WaTER Treatment and Oral Use for Human Protection from Xenobiotics – MASTER"</i>. Director de proiect: dr. hab. Igor POVAR (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Spania, Ungaria, Ucraina, Marea Britanie, Mexic, Vietnam, Argentina) (în evaluare). III. Programul "H2020 ERA Net RUS Plus Call 2017 - Science & Technology Cofund" Titlul propunerilor de proiecte: 1. <i>"Tunable cyclic peroxides and hybrid heterocycles as stable scaffolds for development of novel compounds with antiparasitic and antiviral activities"</i>. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Rusia, Germania și Elveția) (a trecut etapa de eligibilitate); 2. <i>"Hyaluronic acid molecular conjugates as a targeting drug delivery tool for lipophilic anticancer steroids and triterpenes"</i>. Director de
--	--	--	--	--	---

					proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Belgia, Rusia și Germania) <i>(a trecut etapa de eligibilitate)</i>; 3. <i>"Computer-Aided Design & Discovery of New Pharmaceutical Agents for Treatment of HIV Infection and Associated Comorbidities"</i>. Director de proiect: dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu cercetători din Rusia și Grecia) <i>(a trecut etapa de eligibilitate)</i>. IV. Programul „1st Joint Call for Proposals of TUBITAK-NARD (ANCD) Bilateral Cooperation Projects” 1. <i>"Investigating City Specific Urban Wastewater Reuse for Resilient Cities"</i> (<i>"Studiul reutilizării apelor reziduale urbane pentru orașe durabile"</i>). Director de proiect dr. hab. Olga COVALIOVA (în parteneriat cu dr. Hatice Eser Okten (Izmir Institute of Technology, Turcia) și dr. Gamze Dogdu Okcu (Abant Izzet Baysal University, Turcia)). 2. <i>"Comparison of the catalytic activity of LDH/carbon-based materials (graphene</i>
--	--	--	--	--	--

					<i>oxide, reduced graphene oxide, biochar and carbon nanotubes) nanocomposites in photocatalytic, sonocatalytic and sonophotocatalytic processes".</i> Director de proiect dr. hab. Fliur MACAEV (în parteneriat cu Prof. Alireza Khataee (Şeful Departmentului Materials Science and Nanotechnology Engineering, Near East University, TRNC)). V. Programul COST - proiect înaintat în cadrul unui consorțiu european (PR OC-2020-1-24308). Executori dr. habilitat Veaceslav KULCIŢKI, dr. habilitat Nicin Ungur. În colaborare cu SA „Apă Canal Măgdačești” a fost pregătită și depusă la concurs o propunere de proiect cu titlul: <i>”Renovation of the Magdacesti wastewater treatment plant”</i>, finanțat de către <i>Slovak Agency for International Development Cooperation</i>, în colaborare cu <i>Ambasada Republicii Slovacia la Chișinău</i>.
1.2.6. Dezvoltarea colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune (Infrastructura Luminii Extreme – Fizica Nucleară (ILEFN)/Extreme Light Infrastructure Nuclear	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat Surse externe	DPDCI, ODPDCI	2 parteneriate încheiate anual	În curs de realizare. Pe parcursul anului 2020, Institutul de Chimie a inițiat

Physics (ELI NP), Central European Research Infrastructure Consortium (CERIC), The Danube International Centre for Advanced Studies for River-Delta Systems (DANUBIUS etc.)					realizarea cercetărilor în parteneriat cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune, în cadrul următoarelor proiecte internaționale: I. Programul de cooperare tehnică cu Agenția pentru Energie Atomică 1. Titlul proiectului: <i>"Establishing Capacities for Isotope Hydrology Techniques for Water Resources and Climate Change Impact Evaluation (MOL7001)"</i>. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2020-2023. (în parteneriat cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică) 2. Titlul proiectului: <i>"Source, age and recharge patterns of groundwaters in SE Europe (RER7013)"</i>. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2020-2023. (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Kazahstan, Muntenegru, Armenia, Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Turcia, Tadjikistan, Ucraina, Polonia, Slovenia, Slovacia, Portugalia, Romania, Federația Rusă, Estonia, Franța, Georgia, Cipru, Cehia, Croația, Ungaria). Programul COST Titlul proiectului: <i>"WATer isotopeS in the critical zONe:</i>
---	--	--	--	--	--

					from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON) ” (nr. OC-2019-1-23936). Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2020-2023 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cehia, Kazahstan, Muntenegru, Armenia, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Italia, Israel, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Serbia, Slovacia, Spania, Turcia, Marea Britanie, Elveția). Titlul proiectului: „Network for Equilibria and Chemical Thermodynamics Advanced Research” (COST Action 18202). Director de proiect: dr. hab. Igor Povar. Perioada de realizare aa. 02.10.2019-01.10.2023 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Austria, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Lituania, Malta, Macedonia, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Turcia, Elveția, Ucraina). III. Danube Transnational Programme
--	--	--	--	--	--

					Titlul proiectului: <i>"Tackling hazardous substances pollution in the Danube River Basin by Measuring, Modelling-based Management and Capacity building (Danube Hazard m3c)"</i>. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare 2020-2022 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: România, Austria, Bulgaria, Ungaria, Croația, Slovacia, Muntenegru, Ucraina, Serbia, Germania, Cehia, cât și cu International Commission for the Protection of the Danube River. ICPDR) <i>(câștigat cu începere de la 01.07.2020)</i>. Totodată, Institutul de Chimie a continuat activitatea în cadrul următoarelor proiecte internaționale: Programul H2020-MSCA-RISE-2016 (Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange). 1.Proiect cu titlul: <i>"Nanoporous and Nanostructured Materials for Medical Applications"</i> (nr. 734641). Director de proiect: acad., dr. habilitat în științe chimice, prof. Lupașcu Tudor, perioada de realizare aa. 2017-2020 (în parteneriat cu cercetători din următoarele țări: Franța,
--	--	--	--	--	--

					Spania, Marea Britanie, Portugalia, Grecia, Ungaria, Slovacia, Ucraina, Kazahstan). Programul Națiunilor Unite pentru Mediu/Coaliția pentru Climă și Aer Curat 1. Proiect cu titlul: <i>"Institutional strengthening support to scale up action on short-lived climate pollutants"</i>. Director de proiect: dr. Bogdevici Oleg, perioada de realizare aa. 2019-2020 (în parteneriat cu: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNDP) și Coaliția pentru Climă și Aer Curat (CCAC)). Pe data de 23 septembrie 2020 a avut loc conferința, <i>în regim online</i>, dedicată lansării proiectului în cadrul Programului INTERREG cu titlul: <i>"Abordarea poluării cu substanțe periculoase în bazinul fluviului Dunărea prin măsurare, management bazat pe modelare și consolidarea capacității (DANUBE HAZARD m3c)"</i>. (Perioada de realizare: 01.07.2021 - 31.12.2022). Conferința a avut ca scop realizarea unui control transnațional durabil și eficient și reducerea poluării apei în
--	--	--	--	--	--

					regiunea Dunării cu substanțe periculoase. Evenimentul a atras atenția a circa o sută de specialiști în domeniul apei din treisprezece țări și diferite grupuri de interese, în principal din mediul academic, dar și din partea autorităților naționale și regionale și a agențiilor sectoriale. La 6 noiembrie 2020, laboratorul Monitoring al Calității Mediului din cadrul Institutului de Chimie în comun cu Ministerul Agriculturii Dezvoltări Regionale și Mediului, Secția Politici de Aer și Schimbări Climatice, cu suportul Secretariatului Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi (CLRTAP), au organizat un seminar de instruire online privind raportarea și realizarea angajamentelor țării în cadrul Convenției LRTAP. La seminarul au participat experți naționali, reprezentanți ai Institutului de Chimie, Institutului de Energetica și a Institutului de Ecologie și Geografie, cât și reprezentanți ai Agenției de Mediu, Secției Politici de Aer și Schimbări Climatice din cadrul MADRM. În anul 2020, Grupul de Experți Naționali au elaborat în termenii stabiliți de către
--	--	--	--	--	--

					Convenția LRTAP rapoartele NFR si IIR. Rapoartele au fost examinate de către MADRM, Secretariatul Convenției LRTAP și CEIP, fiind acceptate. Raportarea NFR si IIR pentru perioadele 1990-2017 și 1990-2019 s-a efectuat cu susținerea financiară cât și metodologică a Coaliției Climă și Aer Curat. În scopul dezvoltării colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, realizează 3 proiecte de cercetare cu: • IAEA / RER 5024 "Enhancing productivity and resilience to climate change of major food crops in Europe and central Asia". Coordonator Agenția Internațională pentru Energie Atomică, Viena, Austria. • Proiect no. 584431 "Tehnică de sterilizare a insectelor bazată pe echipament de iradiere a sângelui", finanțator SUA, "Battelle Memorial Institute". • Proiect PO528102 „Statement of work for Institute of Genetics”, implementat la IGFPP de către Instituția de Stat cu
--	--	--	--	--	---

					Destinație Specială „Obiectele Speciale nr.5101, 5102”, finanțator SUA, ”Battelle Memorial Institute”.
1.2.7. Promovarea cooperării multilaterale în știință și tehnologii, prin extinderea cooperării tradiționale bilaterale spre o cooperare multilaterală cu țările membre și cele asociate	Pe parcursul anului	Bugetul de stat Surse externe	DPDCI, ODPDCI	2 contracte multilaterale încheiate	Realizat. La nivelul Institutului de Filologie Română „B.P.Hasdeu” au fost implementate 2 proiecte AUF: 1. Ciclul de seminar <i>Accompagner la mise en place du pilotage des Ressources Humaines</i>, formator Marie-Laure Lopez, Universitatea din Toulon, Franța, organizat de Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu”, Agenția Universitară Francofonă și Institutul Francez de Guvernanță Universitară, 18, 19, 20, 25 noiembrie 2020. 2. Formarea <i>Managementul Proiectelor cultural-lingvistice</i>, formator Otilia Hedeșan, Universitatea de Vest din Timișoara, România, decembrie 2020, organizată în cadrul proiectului <i>Fortificarea capacităților de cercetare interdisciplinară a patrimoniului cultural-lingvistic</i>, AUF

					Totodată, a fost finalizat proiectul/grantul <i>Saving the dialectological and ethnographic archival material preserved in Chişinău, Republic of Moldova (EAP1248)</i> (coord. dr. Mariana Cocieru), oferite de <i>British Library</i> în cadrul <i>Endangered Archives Programme</i> (septembrie 2019-noiembrie 2020) Pe parcursul anului 2020, Institutul de Istorie a implementat proiectul bilateral internațional „Cercetarea regimurilor totalitare și edificarea culturii memoriei europene pentru depășirea traumelor istorice: schimbul și promovarea celor mai bune practici între Lituania și Republica Moldova”. Perioada - 1 iunie – 31 octombrie 2020, finanțator Programul de Dezvoltare a Cooperării al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Lituania. În acest sens, a fost semnat Acordul cu Centrul de Studiere a Genocidului și Rezistenței din Vilnius în vederea extinderii cooperării multilaterale. În baza proiectelor internaționale obținute în anul 2020, Institutul
--	--	--	--	--	--

					de Chimie a inițiat colaborări cu centre științifice în cadrul următoarelor proiecte: • <i>Proiect în cadrul Programului Transnațional al Dunării (INTERREG) cu titlul: "Tackling hazardous substances pollution in the danube river basin by measuring, modelling-based management and capacity building (Danube Hazard m3c)".</i> <i>Proiecte în cadrul Programului de cooperare tehnică cu Agenția pentru Energie Atomică, cu titlul:</i> • <i>"Establishing capacities for isotope hydrology techniques for water resources and climate change impact evaluation"</i> • <i>"Source, age and recharge patterns of groundwaters in se Europe".</i> <i>Proiecte în cadrul Programului COST Actions, cu titlul:</i> • <i>"Network for equilibria and chemical thermodynamics Advanced research (NECTAR)"</i> • <i>" Water isotopes in the critical zone: from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON)"</i> Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția
--	--	--	--	--	--

					Plantelor , a încheiat 4 acorduri de colaborare.
1.2.8. Promovarea vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare și a beneficiilor acestora, cu implicarea utilizatorilor finali	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat Surse externe	DPDCI	Zile de informare organizate	Realizat. Se repetă cu acțiunea 2.3. DPDCI
1.2.9. Valorificarea oportunităților ce rezidă din calitatea de stat membru în cadrul Cooperării europene în știință și tehnologie (COST)	Pe parcursul anului	Bugetul de Stat (100,0 mii)	DPDCI	Zile de informare organizate; 10-12 participări în acțiuni COST; Cotizații de membru achitate anual	În proces de realizare. În contextul stării de urgență, Zile de informare nu au fost organizate. Acestea urmează a fi organizate ulterior. Totodată, în data de 24 martie 2020 au fost aprobate 45 de acțiuni noi COST. Va fi posibilă nominalizarea pentru aceste acțiuni din data de 21 aprilie 2020. Au fost informate organizațiile din domeniile cercetării și inovării cu referire la aprobarea acțiunilor noi și a fost expediată lista acțiunilor aprobate recent. S-a solicitat ca informația să fie diseminată și a fost încurajată participarea la activitățile organizate în cadrul acestor acțiuni noi. În aceeași ordine de idei, în această perioadă au fost analizate 34 de dosare și nominalizați 10 membri în comitetul de conducere al acțiunilor COST și 9 membri supleanți pentru 8 acțiuni noi și 15 experți pentru expertizarea propunerilor de acțiuni COST (Review Panel Members).

					Reprezentanții Institutului de Filologie Română „B.P.Hasdeu” au participat la evenimente și formări naționale și internaționale: 1. Sesiunea plenară a evenimentului Nexus Linguarum (Hybrid) Plenary Meeting, în cadrul acțiunilor COST, 26-27 octombrie 2020. 2. Atelier al grupului de lucru 4 – <i>Use cases and applications</i> al acțiunii COST, European network for Web-centred linguistic data science, 27 octombrie 2020. Institutul de Ecologie și Geografie, la 23 iunie 2020, a participat (online) la zilele de informare organizate - <i>COST online Info Day</i>. Programul COST oferă o oportunitate de extindere a cercetărilor prin excelență, de identificare a noi rețele internaționale COST (privind propunerile de proiecte internaționale) și de dezvoltare a instituțiilor de cercetare. În octombrie 2020, Institutul de Istorie a participat, în calitate de membru partener, la depunerea a 2 proiecte în cadrul programului COST: a) Proiectul „Europe before Europe. Cultural migrations from Medieval Universities to Erasmus + (EU-EB)” lider de echipă prof. univ. dr. Maria Teresa GUERRINI, Universitatea din Bologna,
--	--	--	--	--	--

					Italia; b) Proiectul „ANThropogenic and Environmental Collapses. Political, social and cultural responses to global systemic crises” – lider de proiect prof. univ. dr. Valentina FAVARO, Universitatea de Studii din Palermo, Italia. Totodată, Institutul de Istorie participă la realizarea proiectului CA18110 <i>Underground Built Heritage as catalyser for Community</i>. 2019-2021. În anul 2020, Institutul de Chimie a obținut prin concurs, două proiecte în cadrul Programului COST Actions: ”Network for equilibria and chemical thermodynamics Advanced research (NECTAR)” ” Water isotopes in the critical zone: from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON)”. Institutul Național de Cercetări Economice, a implementat 2 acțiuni COST: Acțiunea COST- CA 18123 - The European Family Support Network. A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach, perioada de implementare 2019-2023. Acțiunea COST - CA 17114 ”Transdisciplinary solutions to cross sectoral disadvantage in
--	--	--	--	--	--

					youth” / ”Soluții transdisciplinare pentru tinerii dezavantajați inter-sectorial”, perioada de implementare 19.09.2018-19.09.2022. Pe parcursul anului 2020, 31 cercetători din cadrul Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, au devenit membri ai Asociației Europene de Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei la 11 acțiuni (COST) din cadrul Programului UE dedicat cercetării și inovării - Orizont 2020.
Obiectivul specific nr. 1.3: Coordonarea programelor de mobilitate academică					
1.3.1. Acordarea suportului în promovarea Programului de mobilitate CEEPUS în Republica Moldova	Pe parcursul anului	-	DAMEP	50 de mobilități valorificate	Realizat. 4 mobilități valorificate. Asigurată mentenanța Platformei CEEPUS și comunicarea cu Oficiul Central CEEPUS. Participarea la atelierul de lucru pentru reprezentării CEEPUS din cele 16 țări membre, privind viitorul Programului și modul de lucru pe timp de Pandemia COVID-19. Participare la Ședința on-line cu Reprezentantul Oficiului Central CEEPUS din Austria, 12 octombrie în cadrul căreia a avut loc Avizarea/discutarea materialelor privind

					implementarea de perspectivă a Proiectului.
1.3.2. Pregătirea proiectului Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 454/2012 Cu privire la unele măsuri pentru implementarea în Republica Moldova a Acordului privind Programul de Schimburi pentru studii universitare în Europa Centrală CEEPUS III, semnat la Budva, la 25 martie 2010	Februarie	-	DAMEP	Proiectul HG elaborat și prezentat la Guvern	Realizat. HG nr.208 din 25 martie 2020.
1.3.3. Acordarea asistenței în lansarea și organizarea programelor de mobilitate academică ale Guvernului SUA (ACCELS, FULBRIGHT, IREX etc.), Liga Națională pentru Dezbateri Preuniversitare și Programul „YOUTH for Understanding”	Pe parcursul anului	-	DAMEP	70 de tineri implicați în mobilitate academică internațională	Realizat Pentru anul academic 2020-2021, în programele menționate au fost selectați : - Programul Youth for Understanding a delegat la studii peste hotare 8 elevi în state precum: Germania, Elveția, Austria și Belgia; - Liga pentru Dezbateri preuniversitare – 9 elevi-SUA,Marea Britanie; - Programul Flex, SUA – 49 elevi, în SUA. MECC a oferit scrisori de support pentru a aceste organizații în vederea susținerii mobilității academice.
1.3.4. Acordarea suportului în implementarea Programului de mobilitate Stipendium Hungaricum	Ianuarie-iulie	-	DAMEP	30 de bursieri recomandați la studii	Realizat. MECC a examinat dosarele aplicanților și a recomandat în cadrul Proiectului 56 de cetățeni ai RM. 32 de candidați din RM au fost selectați pentru studii în

					Ungaria, anul academic 2020-2021.
1.3.5. Organizarea sesiunilor de informare și diseminarea informației privind oportunitățile de mobilitate academică	Pe parcursul anului	-	DAMEP	Sesiuni de informare organizate	Realizat . 50 de anunțuri privind ofertele de burse plasate pe site-ul MECC. A fost oferit suport informațional și metodologic candidaților/aplicanților la burse. Au fost colectate și transmise dosare de aplicație pentru așa state precum China, Ungaria, Slovacia, Republica Belarus, Federația Rusă.
1.3.6. Aprobarea unei foi de parcurs privind internaționalizarea în învățământul superior	Trimestrul III		DPDÎS	Foaie de parcurs aprobată prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării	Nerealizat.
Obiectiv general nr. 2: Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu organizațiile internaționale și partenerii de dezvoltare					
2.1. Acordarea asistenței în conlucrarea cu organizațiile specializate ale ONU pe domeniile de competență (UNESCO, UNICEF, PNUD, UNFPA)	Pe parcursul anului	-	DAMEP	2 proiecte implementate	Realizat. Acordul dintre MECC al R. Moldova și Asociația Obștească „Green Nations” și UNESCO, semnat la 15 iunie 2020. Au fost organizate 8 ședințe online privind conlucrarea cu Agențiile ONU pentru acordarea de suport sistemului educațional (UNICEF, UNFPA, PNUD..) A fost organizată o ședință de consultare on-line cu

					Directoratul pentru educație de la Paris și a fost creat un grup de lucru, care comunică permanent pe aspecte, ce țin de suportul UNESCO pentru educație pe perioada pandemiei. S-a asigurat participarea ministrului educației, culturii și cercetării la 2 evenimente internaționale organizate de UNESCO: - Conferința ministerială pe educație online a UNESCO (30 martie); - prima Conferință virtuală a miniștrilor culturii (22 aprilie). Reprezentatii MECC au avut posibilitatea să participe la ședințele Brioului Regional UNESCO de la Alma-Ata (aprilie, mai, iunie – 4 seminare on-line). S-a conlucrat cu UNICEF pentru valorificarea celor 70 mii de \$ oferite de PGE pe timp de pandemie (procurate 70 de calculatoare, pachete de suport pentru copii din familii dezavantajate; seminare de formare pentru părinți). Împreună cu UNICEF, a fost susținută inițiativa de participare la Platforma educațională de formare a cadrelor didactice LEARNIN. Au fost realizate 3 seminare
--	--	--	--	--	---

					pentru inițierea reprezentanților MECC cu această Platformă și un seminar național pentru cadre didactice. Conlucrarea cu UNICEF privind demararea acțiunilor de elaborare a Strategiei Educația 2030 și a Planului de Acțiuni. Conlucrarea cu UNICEF și pregătirea aplicației pentru Fondul de multiplicare al PGE – pentru un grant de 5 mil. \$ pentru sistemul educațional (formular de solicitare semnat și transmis în decembrie 2020, 24.12.2020)
2.2. Acordarea asistenței în implementarea Proiectelor Consiliul Europei (CoE)	Pe parcursul anului	-	DAMEP	1 proiect implementat	Realizat. A fost acordat suportul necesar în realizarea Proiectului „Protecția copiilor împotriva exploatării și abuzului sexual în Republica Moldova”. Ședință de lansare a avut loc la 25 februarie. S-a participat la prima ședință on-line a proiectului – 30 iunie 2020. La 3 iunie a fost realizată ședință on-line a Comitetului de Coordonare a Proiectului „Moldova: Promovarea Implicării Civice Active”, susținut de CoE, în cadrul căreia s-a discutat despre

					evoluțiile privind implementarea Proiectului. Activități logistice și de conținut privind participarea conducerii la sedinta din 2 octombrie a Comitetului Director (CD) pentru monitorizarea implementării Planului de acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2017-2020. Avizarea Planului de acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2021-2024.
2.3. Promovarea cooperării cu Organizația Internațională a Francofoniei (OIF)	Pe parcursul anului	-	DAMEP	1 proiect implementat 2 ședințe ale Comitetului de pilotaj organizate	Realizat. A fost organizată ședința Comitetului de pilotaj al claselor bilingve (9 martie 2020); lansat proiectul de evaluare independentă a Proiectului Claselor bilingve. Se comunică cu AUF Moldova pentru oferirea unui suport ÎÎS pe perioada Pandemiei Covid - 19. S-a conlucrat cu AUF privind aplicația MECC pentru Fondul de Multiplicare al PGE – AUF a oferit 25 mii de \$.
2.4. Cooperarea cu Banca Mondială	Pe parcursul anului	-	DAMEP	1 proiect pregătit pentru implementare	Realizat. Acordul de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația

					Internațională pentru Dezvoltare a fost semnat la 19 mai 2020. Realizate acțiunile pentru ratificarea Acordului: - Decretul președintelui RM nr. 1557-VIII din 5 mai 2020 pentru aprobarea semnării Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare; - HG nr. 333 din 3 iunie 2020 pentru aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, încheiat la Chișinău la 19 mai 2020; - Legea nr. nr. 103 din 18.06.2020 pentru ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, încheiat la Chișinău la 19 mai 2020. Activități legate de emiterea Opiniei legale asupra Acordului.
--	--	--	--	--	---

2.5. Promovarea cooperării cu Comunitatea Statelor Independente (CSI) și Fondul Interstatal pentru cooperare Umanitară	Pe parcursul anului	-	DAMEP	2 proiecte câștigate	Realizat. La Comitetul Executiv CSI sunt prezentate 6 propuneri de proiecte. Au fost: - prezentate propuneri către Fondul Interstatal pentru cooperare umanitară pentru premiul Internațional „Содружество дебютов” și „Звезды Содружества”; - avizate 15 documente de politici – Acorduri de cooperare, Concepții prezentate de CE al CSI; - pregătite materiale pentru Ședința ordinară a FICU – 9 iulie 2020 și 11 decembrie 2020. - Asigurată participarea conducerii MECC la Ședința ordinară a FICU – 9 iulie 2020. Asigurată Participarea conducerii MECC la festivitatea de înmînare a premiilor „Содружество дебютов” și „Звезды Содружества” – 27 noiembrie 2020.
2.6. Acordarea suportului în realizarea proiectului „Computerizarea școlilor din raionul Taraclia, Republica Moldova”	Pe parcursul anului	-	DAMEP	19 scoli din raionul Taraclia dotate cu tehnică de calcul	Realizat. Calculatoarele au fost repartizate școlilor în ianuarie, 2020. Urmare prezentării Raportului financiar, Partea bulgară a

					transferat ultima tranșă de bani (70 mii euro). Proiectul s-a finalizat. Resursele financiare au fost transferate integral si tehnica de calcul repartizată.
2.7. Monitorizarea și acordarea suportului în implementarea MoI cu Provincia Jejiu, Coreea	Pe parcursul anului	-	DAMEP	150 de calculatoare donate 20 de profesori instruiți	Realizat. Se pregătește participarea MECC la inițiativa de lansare a <i>LEAD Research Group</i> al Ministerului Coreean. S-a participat la Conferința on-line EDUKoreea 2020, 8 septembrie 2020. S-a aigurat comunicarea cu Oficiul pentru educație a Provinciei Jejiu, Coreea în vederea formării cadrelor didactice și recepționării lotului de calculatoare.
2.8. Acordarea asistenței în organizarea activității Grupului local de țară în domeniul educației pentru cooperarea cu Parteneriatul Global pentru Educație	Pe parcursul anului	-	DAMEP	2 ședințe organizate	Realizat. Se menține comunicarea permanentă cu UNICEF și PGE în vederea valorificării celor 70 mii \$ oferite de PGE pentru situația de Pandemie. Au fost inițiate activitățile ce țin de valorificarea grantului de 250 mii \$ pentru elaborarea Strategiei Educația 2030. Se conlucrează cu UNICEF și PGE pentru pregătirea noii aplicații pentru Fondul de Multiplicare PGE (organizate 4

					ședințe de lucru cu PGE în acest sens). Aplicația a fost pregătită și înaintată către Fond pe 24 decembrie 2020. Se participă la Inițiativa PGE – KIX – Schimb de cunoștințe și Inovații. A fost nominalizat comitetul de coordonare pentru KIX din partea RM. S-a participat la 3 sedinte on-line ale inițiativei KIX. S-a conlucrat cu Inițiativa KIX pentru nominalizarea echipei de experți pentru participare la cursul care a început pe 24 septembrie . S-a conlucrat cu PGE și a fost obținut acceptul pentru extinderea termenului de utilizare a resurselor financiare până în iunie 2021 pentru elaborarea Strategiei Educației 2020 și a Planului de Acțiuni.
2.9. Coordonarea activității Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe al MECC	Pe parcursul anului	-	DAMEP	3 ședințe organizate	Realizat. A fost organizată o ședință la 19 februarie, 2020. A fost pregătită ședința cu donatorii din 1 iulie 2020. Organizată ședința on-line a Consiliului pe 24 aprilie 2020; Participare la ședințele donatorilor din VET – (aspecte logistice și de conținut) - 1 iulie; 30 iulie; 24 septembrie 2020.

Obiectiv general nr. 3: Acordarea suportului în promovarea politicilor de conlucrăre cu diaspora moldovenească de peste hotare					
3.1. Elaborarea planului de acțiuni în vederea valorificării potențialului absolvenților din învățământul superior și al cercetătorilor din diasporă (PAG, pct. 7.24.3)	Septembrie	-	DAMEP, în colaborare cu Biroul relații cu diaspora	Plan de acțiuni aprobat	Acțiune exclusă din PAG
3.2. Certificarea centrelor educaționale din diasporă (PAG, pct. 7.24.2)	Septembrie	-	ȘIPV, ANACEC, DAMEP, în colaborare cu Biroul relații cu diaspora și Asociația Națională a Trainerilor Europeni	Centre certificate	Acțiune exclusă din PAG
3.3. Cooptarea reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanismele de suport	Pe parcursul anului	În limita bugetului aprobat	DPDCI	2 activități desfășurate în comun anual	Realizat. În scopul cooptării reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanismele de suport, Institutul de Filologie Română „B.P.Hasdeu”, a organizat următoarele evenimente: 1. Conferința on-line „Limba Română și Diaspora”, cu invitații Ala Mîndîcanu, Alexandru Cazacu Dor, Vitalie Vovc, Tatiana Ciobanu, 31 august 2020. 2. Ciclul de conferințe on-line <i>Diaspora filologică</i>

					(pregătirea afişului pentru conferință) cu: ✓ invitata specială, Luminița Bușcăneanu, dr. în filologie, profesoară la Universitatea Populară din Cantonul Geneva, Elveția; cu tema: „Simbolismul, arta conștiinței extreme și reconfigurarea sistemului de valori”, 17 iunie 2020; ✓ invitata specială, Alina Tofan, dr. în filologie și filosofie, conferențiar, Universitatea din Leipzig, Germania; tema: „Imaginarul identitar basarabean din perspectiva (auto)exilului”, 23 iunie 2020. ✓ invitata specială, Eugenia Bojoga, profesoară de lingvistică, Institutul Pontifical Oriental (Vatican), Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, comunicarea: „Eugen Coșeriu (re)citit astăzi”, 25 iunie 2020. invitata specială, Georgeta Câșlaru, doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar, <i>Université Sorbonne Nouvelle-Paris</i> 3; comunicarea: „Dinamica procesului de textualizare”, 3 iulie 2020; ✓ invitata specială, Cristina Robu, doctor în filologie, cercetătoare la <i>Indiana</i>
--	--	--	--	--	---

					University, Bloomington, SUA; comunicarea: „O (scurtă) introducere în medical humanities”, 14 iulie 2020. Evenimentele pot fi urmărite accesând următoarele link-uri: – https://www.youtube.com/watch?v=WrlXhyW0k_0 – https://www.youtube.com/watch?v=xyfkPBs6U6A – https://www.youtube.com/watch?v=7IhnTHHpINU – https://www.youtube.com/watch?v=tWRx3WZ6PKA – https://www.youtube.com/watch?v=wrFFDuS1kZA La nivelul Institutului Patrimoniului Cultural, reprezentanții diasporei sunt antrenați în activități prin câteva modalități: 1. În calitate de membri ai Colegiilor de redacție ale revistelor științifice editate de IPC; 2. Prin participări la conferințe științifice: 3 membri ai diasporei (România, Belarus) au participat la Conferința Științifică Internațională <i>Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare</i> (ediția a XII-a), 28-29 mai 2020; 4 membri ai diasporei (România, Belarus, Ucraina) au participat la Conferința Științifică
--	--	--	--	--	--

					 Internațională: Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație. Ediția a V-a. La 18 decembrie 2020, Institutul de Chimie a organizat un seminar științific, în regim online, cu genericul: ”Omagiu academicianului Constantin Turtă – 80 de ani din ziua nașterii”, la care au participat în total 28 persoane https://asm.md/fost-comemorat-academicianul-constantin-turta-savant-elevat-ilustru-chimist-care-ar-fi-implinit-80. În cadrul seminarului au fost prezentate patru comunicări științifice, inclusiv două de către tinerii cercetători din diasporă – discipoli ai academicianului Constantin TURTĂ: Dr. în șt. chimice Dumitru SÎRBU, Universitatea Newcastle, Marea Britanie; Dr. în șt. Chimice, Tatiana STRAISTARI, CNRS, Grenoble, Franța. Institutul Național de Cercetări Economice, realizează parteneriate cu reprezentanții diasporei științifice din cadrul Universităților (Universitatea “ARTIFEX” București, România) – parteneriat în organizarea manifestărilor științifice; cooptarea diasporei științifice pentru participarea în
--	--	--	--	--	---

					calitate de referenți oficiali în cadrul Comisiilor de susținere publică a tezelor de doctorat; parteneriat cu reprezentanților diasporei științifice din cadrul instituțiilor de cercetare (INCE, Academia Română) –suport în dezvoltarea relațiilor științifice; consiliere și informarea privind accesul la concursuri de proiecte finanțare H2020 , inclusiv și cu privire la potențialele parteneriate. Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, a cooptat 2 reprezentanți ai diasporei științifice în calitate de a) membru a consiliului științific specializat și b) referent oficial la susținerea tezei de doctor habilitat.
3.4. Aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor obținute în străinătate, pentru admiterea la alt nivel de studii și pentru angajarea în câmpul muncii	Trimestrul I	-	DCNC	Regulament aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 3 seminare regionale organizate	Realizat. Regulamentul a fost aprobat prin Ordinul MECC nr. 1702, înregistrat la Ministerul Justiției nr. 1535 din 03.02 2020, publicat în Monitorul Oficial al RM, 2020, nr. 55-61, art. 192 (pag. 69), plasat pe site-ul MECC: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_1702_de_aprobare_a_regulamentului_de_recunoastere.pdf și Au fost aprobate Ordinele nr. 142, 191,192/ din 26.02.2020 de punere în aplicare a

				150 de persoane formate 75 de centre de recunoaștere monitorizate	Metodologiei și expediate la OLDSI, instituțiile de învățământ profesional tehnic și la instituțiile de învățământ superior. Au fost organizate online 3 sesiuni naționale de formare, pe niveluri de învățământ: https://mecc.gov.md/ro/content/itularii-actelor-de-studii-emise-de-statele-semnatare-ale-conventiei-de-la-lisabona-vor (Ordinul nr. 547 din 15.06.20 – cu OLSDÎ; Ordinul nr. 543 din 13.06.20 cu instituțiile de ÎPT; Ordinul nr. 545 din 15.06.20 - cu instituțiile de ÎS) Au fost formate cca 180 de persoane din 75 de centre formate în cadrul OLSDÎ, ÎIPT, ÎIS.
3.5. Facilitarea procesului de mobilitate a cetățenilor Republicii Moldova în scopuri academice și profesionale	Pe parcursul anului	-	DCNC	Colaborare cu 55 de centre ENIC/NARIC realizată Circa 300 de dosare examinate Circa 250 de certificate de recunoaștere eliberate	Realizat. Cca 120 de răspunsuri au fost transmise online prin rețeaua ENIC/NARIC către statele membre cu referire la sistemul național de învățământ, rețeaua de instituții, acte de studii și nivel de calificare, sistem de notare etc. Au fost examinate 138 de dosare cu acte de studii și calificări obținute în străinătate, în scopul angajării în câmpul muncii sau admiterii la studii în Republica Moldova.

					Au fost eliberate 90 de certificate de recunoaștere a actelor de studii și a calificărilor. Au fost eliberate cca 325 de certificate, confirmări de recunoaștere a actelor de studii și a calificărilor la solicitarea autorităților competente, ambasadelor, ministerelor, persoanelor fizice etc. Au fost eliberate 1882 de Declarații de valoare pentru mobilitatea academică și profesională a cetățenilor RM. Pentru mobilitatea academică și profesională a absolvenților din stânga Nistrului au fost examinate 304 de dosare, pentru perfectarea actelor de studii conform formatului aprobat de MECC. Au fost recunoscute cca 860 de perioade de studii realizate în străinătate pentru încadrarea copiilor în sistemul de învățământ general.
VII. Consolidarea relațiilor interetnice					
Obiectiv specific nr. 7.1: Asigurarea învățământului pentru minoritățile naționale și pentru grupurile dezavantajate					
7.1.1. Organizarea taberei interculturale cu imersiunea lingvistică în limba română pentru elevii alolingvi.	Iunie-august	Bugetul de Stat (100 000 lei, HG nr.904/2015)	SRIE, DÎG	50 de copii participanți	Nerealizat. Conform Hotărârii nr. 17 din 23 iunie 2020 a Comisiei Naționale Extraordinară de Sănătate Publică activitățile taberelor sunt restricționate. Din această

					cauză acțiunea nu poate fi implementată la momentul actual. Conform Ordinului MECC nr. 637 din 09.07.2020 mijloacele financiare din acțiunea 7.1.1 au fost redistribuite pentru implementarea acțiunii 1.7.1. din PA al Ministerului pentru anul 2020 și anume, Organizarea cursurilor de studiere a limbii române pentru cadrele didactice și manageriale din instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale.
7.1.2. Organizarea taberei lingvistice în UTA Găgăuzia cu program educațional complex de imersiune în limba română și găgăuză	Iunie- august	Bugetul de Stat (100 000 lei, HG nr.904/2015)	SRIE, DÎG	50 de copii participanți	Nerealizat. Conform Hotărârii nr. 17 din 23 iunie 2020 a Comisiei Naționale Extraordinară de Sănătate Publică activitățile taberelor sunt restricționate. Din această cauză nu poate fi implementată la momentul actual. Conform Ordinului MECC nr. 637 din 09.07.2020 mijloacele financiare din acțiunea 7.1.2 au fost redistribuite pentru implementarea acțiunii 1.7.1. din PA al Ministerului pentru anul 2020 și anume, Organizarea cursurilor de studiere a limbii române pentru cadrele didactice și manageriale din instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale. Astfel, conform ordinului MECC din 08.09.2020 în

					perioada septembrie – decembrie 2020 sunt organizate și desfășurate cursurile de studiere a limbii române pentru 70 de cadre didactice și manageriale din instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale.
7.1.3. Organizarea concursului dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne cu scopul promovării diversității lingvistice, culturale și a multilingvismului	Februarie	Bugetul de Stat (20 000 lei, HG nr.904/2015)	SRIE, DÎG	Eveniment organizat	Realizat. În scopul sensibilizării tinerii generații privind cunoașterea limbii materne și păstrarea diversității lingvistice și culturale, în perioada noiembrie-decembrie 2020 a fost organizat și desfășurat concursul <i>Limba noastră-i o comoară</i> . Ordin MECC nr. 344 din 16.03.2020
Obiectiv specific nr. 7.2: Perfecționarea cadrului de politici pentru consolidarea relațiilor interetnice și protecția drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale					
7.2.1. Monitorizarea Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016–2020	August	Bugetul de Stat	SRIE, DÎG în colaborare cu Agenția Relații Interetnice	Raport de evaluare elaborat	Realizat. Raportul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016–2020 a fost prezentat ARI prin Scrisoarea MECC nr.05/3-09/6105 din 02.11.2020.
7.2.2. Monitorizarea Planului de acțiuni pentru anii 2017–2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017 – 2027	Septembrie	Bugetul de Stat	SRIE, DÎG	Raport de evaluare elaborat	Realizat. Raportul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni pentru anii 2017–2020

					privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017 – 2027 a fost prezentat ARI prin Scrisoarea MECC nr.05/3-09/6105 din 02.11.2020.
7.2.3. Elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2021-2024 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027 (PAG, pct. 7.45.1) Modificat în PAG, în pct. 7.43.1	Octombrie Termen modificat – Februarie 2021	-	SRI, DÎG	Plan de acțiuni aprobat prin Hotărâre de Guvern	În curs de realizare. A fost constituit grupul de lucru responsabil de elaborarea și monitorizarea implementării Planului de acțiuni pentru anii 2021-2024 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027. (Ordin MECC din 11.12.20). A fost elaborat raportul de evaluare a Planului de Acțiuni pentru anii 2017-2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027. Proiectul raportului a fost expediat pentru consultare Grupului de lucru interinstituțional. La moment se elaborează Planul de Acțiuni pentru anii 2021 – 2024, ținând cont de recomandările incluse în raportul de evaluare a planului precedent.
7.2.4. Elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2021-2024 pentru susținerea populației de etnie romă (PAG, pct. 7.45.2)	Noiembrie Termen modificat –	-	SRI, DÎG	Plan de acțiuni aprobat prin	În curs de realizare. A fost elaborat și aprobat conceptul Programului de

Modificat în PAG, în pct. 7.43.2	Martie 2021			Hotărîre de Guvern	susținere populației de etnie romă pentru anii 2021 - 2025. (Scrisoarea de la Cancelaria de Stat nr. 21-06-10862 din 02 decembrie). Actualmente are loc procesul de elaborare a Planului de acțiuni privind implementarea Programului.
7.2.5. Elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2023 privind studierea și cercetarea Holocaustului și promovarea toleranței interetnice și a păcii	Martie	-	SRIE, DÎG, în colaborare cu MAEIE	Plan de acțiuni aprobat prin Hotărîre de Guvern	Realizat. La 22 decembrie 2020 Guvernul a aprobată HG cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2024 privind promovarea memoriei Holocaustului și culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță. (Documentul urmează a fi publicat în MO)
7.2.6. Monitorizarea implementării prevederilor Convenției internaționale privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială în sistemul educațional din Republica Moldova	Pe parcursul anului	-	SRIE, DÎG	Notă informativă elaborată și prezentată la ARI	Realizat. A fost elaborată și prezentată nota informativă cu privire la implementarea prevederilor Convenției internaționale privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială în sistemul educațional din Republica Moldova.
7.2.7. Monitorizarea implementării prevederilor Convenției – cadru pentru protecția minorităților naționale din Republica Moldova	Pe parcursul anului	-	SRIE, DÎG	Notă informativă elaborată și prezentată la ARI	Realizat. Nota informativă cu privire la implementarea prevederilor Convenției – cadru pentru protecția minorităților naționale

					din Republica Moldova a fost prezentată ARI împreună cu raportul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni pentru anii 2017–2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017 – 2027, care conține un șir de prevederi din Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale din Republica Moldova. (Scrisoarea MECC nr.05/3-09/6105 din 02.11.2020.)
7.2.8. Monitorizarea realizării Planului de acțiuni pentru implementarea Declarației politice a Parlamentului RM privind acceptarea Raportului Comisiei Internaționale prezidate de Elie Wiesel pentru studierea Holocaustului	Pe parcursul anului	-	SRIE, DÎG	Raport elaborat, conform HG nr. 313 din 22.05.2017	Realizat. Nota informativă cu privire la acțiunile realizate de MECC în vederea implementării Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la acceptarea Raportului Comisiei Internaționale pentru Studierea Holocaustului, prezidată de Elie Wiesel a fost prezentată la solicitarea consilierului primului-ministru din 20 iulie 2020.
VIII. Organizarea managementului și controlului intern					
Obiectiv specific nr. 8.1: Planificarea, gestionarea și monitorizarea punerii în aplicare a procesului bugetar conform principiilor și regulilor fiscal-bugetare și de control intern					

8.1.1. Elaborarea prognozei de dezvoltare sectorială pe termen mediu în domeniile de activitate ale Ministerului	Trimestrul I	-	DMI, DAMEP, subdiviziunile de profil ale MECC	Strategii sectoriale de cheltuieli elaborate și prezentate la MF	Realizat. Cadrul Bugetar pe termen mediu (2021-2023) a fost aprobat prin HG 776 din 28.10.2020
8.1.2. Monitorizarea activității economico-financiare și investiționale a Ministerului	Trimestrul I	-	DMI (Secția financiar-administrativă)	Raport elaborat	Realizat.
8.1.3. Organizarea și desfășurarea sesiunilor de instruire în scopul dezvoltării capacităților profesionale ale personalului Ministerului cu funcții în domeniile: finanțe publice, achiziții publice	Trimestrele I, IV	-	DMI (Secția financiar-administrativă)	2 sesiuni organizate	Realizat. 2 instruirii on-line, tematica audit și contabilitate.
Obiectiv specific nr. 8.2: Asigurarea implementării managementului financiar și control în cadrul Ministerului					
8.2.1. Evaluarea mecanismului de organizare și funcționare a sistemului de management financiar și control	Trimestrul I	-	DAMEP, SAI	Raport elaborat Declarație privind buna guvernare emisă	Realizat. A fost analizată, evaluată descrierea grafică și narativă a obiectivelor/proceselor operaționale precum și a Registrelor riscurilor subdiviziunilor Ministerului. S-a întocmit și a fost expediat subdiviziunilor MECC tabelul privind comentariile pe marginea acestora cu propunerea acordării suportului metodologic întru facilitarea procesului de actualizare/completare ale lor. Declarația de răspundere managerială a fost emisă 16.03.2020.

8.2.2. Actualizarea descrierilor obiectivelor/proceselor operaționale din cadrul subdiviziunilor Ministerului	Pe parcursul anului (după necesitate)	-	Subdiviziunile de profil ale MECC	Obiective/ procese operaționale actualizate	În curs de realizare.
8.2.3. Monitorizarea riscurilor subdiviziunilor Ministerului și includerea informațiilor respective în rapoartele trimestriale de activitate	Trimestrial	-	Subdiviziunile de profil ale MECC	Rapoarte de monitorizare trimestriale elaborate	Realizat parțial.
8.2.4. Revizuirea riscurilor subdiviziunilor Ministerului și completarea Registrelor riscurilor ale subdiviziunilor	Trimestrul IV	-	Subdiviziunile de profil ale MECC	Riscuri revizuite Registre completate	Realizat.
8.2.5. Asigurarea mentenanței Registrului consolidat al riscurilor Ministerului	Pe parcursul anului (după necesitate)	-	DAMEP	Registru completat	Realizat. Au fost reevaluate Registrele riscurilor ale subdiviziunilor MECC.
8.2.6. Revizuirea Statului de personal al Ministerului	Trimestrul II	-	SRU	Stat de personal revizuit	Realizat. Au fost revizuite atribuțiile pentru un șir de funcții (șef direcții, unele funcții de execuție etc.). Secretarul general urmează să inițieze discuțiile etc. Conducerea MECC nu a susținut revizuirea.
8.2.7. Revizuirea regulamentelor direcțiilor, secțiilor, serviciilor Ministerului	Trimestrul III	-	SRU, subdiviziunile de profil ale MECC	Regulamente revizuite	În curs de realizare. A fost examinat. S-a considerat că Regulamentele vor fi revizuite după modificarea structurii MECC.
8.2.8. Elaborarea Regulamentului de ordine internă al Ministerului	Trimestrul III	-	SRU	Regulament elaborat și aprobat prin ordinul	În curs de realizare.

				ministrului educației, culturii și cercetării	Proiectul Regulamentului a fost elaborat. Nu a fost aprobat de conducerea Ministerului.
Obiectiv specific nr. 8.3: Consolidarea procesului participativ și imaginii publice a Ministerului					
8.3.1. Asigurarea transparenței decizionale a activității Ministerului și monitorizarea proceselor de elaborare și aprobare a actelor normative și legislative	Pe parcursul anului	-	DAMEP	Registru al actelor normative și legislative completat	În curs de realizare. A fost elaborat proiectul Ordinului „Cu privire la asigurarea transparenței procesului deciziuonal în cadrul MECC prin care au fost aprobat Regurile interne privind procedurile de elaborare, informare, consultare, participare și adoptare a deciziilor în conformitate cu legislația în vigoare
8.3.2. Asigurarea accesului la informația cu caracter public și a transparenței bugetare	Pe parcursul anului	-	DAMEP, STIC, subdiviziunile de profil ale MECC	Informație publicată în timp real 5 seturi de date deschise adiționale publicate pe www.date.gov.md	Realizat. 1) În perioada 01.01.20- 31.12.20, au fost actualizate/publicate 11 seturi de date. 2) În perioada 01.01.20- 31.12.20, au fost plasate: 15 postări cu privire la achiziție (Proiectul Reforma Învățământului în Moldova) - Plan de achiziții 2020 - Raport activitate MECC 2019 - Bugetul aprobat și executat pentru anul 2019

					• Plan de activitate MECC 2020 • Raport PRIM pentru anul 2019 • Ordinul nr.766/2020 cu privire la aprobarea plăților de închiriere a manualelor pentru învățământul liceal în anul de studii 2020-2021 • Ordin nr.1726/2019 cu privire la achitarea indemnizației conform art.104, alin. (8) al Codului Educației nr. 152 din 17 iulie 2014 • Raport privind transparența în procesul decizional în aparatul central al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării în anul 2018 • Raport privind implementarea în semestrul I al anului 2020 a Planului sectorial anticorupție în domeniul educației pentru anii 2018 – 2020 • Premiile Naționale pentru Tineret, Câștigătorii ediției 2019 • Premiile Naționale pentru Tineret, Câștigătorii ediției 2020
8.3.3. Instituirea mecanismelor sectoriale de implicare a societății civile în procesul de elaborare și monitorizare a implementării	Martie	-	DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile de	Mecanisme instituite și funcționale	Nerealizat. Cancelaria de Stat nu a demarat procesul de instituire a

politicilor publice și de asigurare a transparenței în procesul decizional (PAG, pct.1.40.2) Modificat în PAG, în pct. 1.35.2			profil și Cancelaria de Stat		mecanismelor respective, precum este prevăzut în PAG.
8.3.4. Antrenarea societății civile în toate procesele de elaborare și promovare a politicilor publice și stabilirea unei platforme constante de comunicare (PAG, pct.1.40.1) Modificat în PAG, în pct. 1.35.1	Decembrie	-	DAMEP, subdiviziunile de profil, în colaborare cu Ministerul Justiției	Număr de ateliere de lucru/ședințe cu participarea societății civile organizate	În proces de realizare. Includerea persoanelor din cadrul societății civile în GL pentru elaborarea SSC pe domeniile MECC
Obiectiv specific nr. 8.4: Securitatea internă a informațiilor atribuite la secretul de stat					
8.4.1. Asigurarea regimului secret prin actualizarea și implementarea sarcinilor și metodelor de securitate internă, asigurarea planificării și respectării securității interne în cadrul Ministerului	Pe parcursul anului	-	SPS	Sarcini realizate în termen	Realizat. Au fost realizate acțiuni cu privire la asigurarea funcționalității sistemului de telecomunicații guvernamentale. Sarcinile de securitate internă, planificarea și respectarea securității interne a fost îndeplinită în normele și termenii stabiliți de Legea Nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat și HG Nr. 1176 2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice.
8.4.2. Expertizarea și avizarea actelor normative aferente reglementării activității privind securitatea internă a informațiilor atribuite secretului de stat	Pe parcursul anului	-	SPS	Număr de acte expertizate și avizate	În proces de realizare. Au fost operate completări la Nomenclatorul funcțiilor care necesită acces la secret de stat al MECC.

					Completările au fost aprobate și avizate de instituțiile responsabile.
8.4.3. Organizarea activităților de instruire a personalului Ministerului și conducătorilor entităților subordonate Ministerului, care au acces la informații atribuite secretului de stat	Pe parcursul anului	-	SPS	Activități de instruire realizate	În proces de realizare. Au fost oferite instruiuri personalului, la acordarea dreptului de acces la secret de stat.
Obiectiv specific nr. 8.5: Promovarea integrității în cadrul entităților publice					
8.5.1 Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese, regimului de incompatibilități, restricții, denunțarea și tratarea influențelor necorespunzătoare	Pe parcursul anului	Buget MECC	SPS, SJ	Conflicte de interese, cazuri de influență necorespunzătoare denunțate, soluționate în cadrul entităților publice sau sesizate la ANI, CNA	Realizat. Conflicte de interese declarate și soluționate în cadrul entității – 4. Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese, regimului de incompatibilități, restricții, denunțarea și tratarea influențelor necorespunzătoare. a)Pe parcursul perioadei de raportare au fost declarate/stabilite circa 17 situații de conflicte de interese. Dintre care, în 3 cazuri a fost solicitată poziția Autorității Naționale de Integritate. b)Pe parcursul perioadei de raportare nu au fost înregistrate cazuri de influență necorespunzătoare în cadrul MECC. c)Pe parcursul anului 2020, conducătorii subdiviziunilor, a instituțiilor din subordine, au fost atenționați cu privire la respectarea regimului

					conflictelor de interese și prevederilor Legii 133/2016. Totodată, la solicitare, subdiviziunile de resort au acordat asistență și consultații în vederea prevenirii încălcării regimului conflictelor de interese. Fiecare subdiviziune a instituției, precum și conducători ai instituțiilor din subordine au beneficiat de exemplare ale Ghidului privind soluționarea conflictelor de interese pentru conducătorii entităților publice; d) A fost încheiat Acordul de colaborare dintre Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Centrul Național Anticorupție privind fortificarea integrității sistemului educațional și promovarea standardelor de integritate în societate prin prevenirea și combaterea plăților informale în sistemul educațional și coruperii cadrului didactic.
IX. Monitorizarea implementării documentelor de politici (naționale, intersectoriale și sectoriale) și a indicatorilor internaționali					
9.1. Monitorizarea implementării documentelor de politici naționale (pe domeniile administrate de MECC)	Conform termenelor stabilite în actele de aprobare	-	DAMEP, subdiviziunile de profil ale MECC	Rapoarte elaborate și prezentate în instanțele solicitante	Realizat. Toate rapoartele preconizate pentru trim. I și trim. II, trim III și trim.IV au fost elaborate și prezentate instanțelor solicitante.
9.2. Monitorizarea implementării documentelor de politici intersectoriale (pe domeniile administrate de MECC)	Conform termenelor stabilite în	-	DAMEP, subdiviziunile de profil ale MECC	Rapoarte elaborate și prezentate în	Realizat. Toate rapoartele preconizate pentru trim. I și trim. II, trim III

	actele de aprobare			instanțele solicitante	și trim.IV au fost elaborate și prezentate instanțelor solicitante.
9.3. Monitorizarea implementării documentelor de politici sectoriale	Conform termenelor stabilite în actele de aprobare	-	DAMEP, subdiviziunile de profil ale MECC	Rapoarte elaborate și prezentate în instanțele solicitante	În curs de realizare. Toate rapoartele preconizate pentru trim. I și trim. II au fost elaborate și prezentate instanțelor solicitante.
9.4. Monitorizarea indicatorilor internaționali: - „Rata netă/brută de cuprindere în învățământul primar, secundar și superior” - „Nivelul instruirii personalului din învățământ”	Decembrie	-	DÎG, DÎPT, DPÎS, DAMEP DAMEP, DÎG, DÎPT, SRU SÎPV DÎG, DÎPT	Rate calculate Analize efectuate	Realizat. I) Rata brută de cuprindere pe nivele de învățământ 1) Educație antepreșcolară – 25,9%; 2) Învățământ preșcolar – 93,9 %; 3) Învățământ primar – 106,2 %; 4) Învățământ gimnazial – 105,4 %; 5) Învățământ secundar de treapta II – 79,4 %; 6) Învățământ terțiar – 56,7 % II. 1. Cadre didactice cu studii superioare în instituțiile de educație timpurie - 60,1 %; 2. Cadre didactice din instituții de învățământ primar și secundar general cu studii superioare – 91,5%;

- „Accesul la internet în instituțiile de învățământ” - „Colaborarea dintre universități și industrie în domeniul cercetării și dezvoltării”					liceal în sesiunea 2020 a fost de 17305. Accesul la internet este 100% în toate instituțiile de învățământ Urmare a concursului de <i>Proiecte de inovare și transfer tehnologic (2020-2021)</i> sunt finanțate 2 proiecte câștigătoare, ce asigură conexiunea dintre mediul academic și industrie: 1.”Elaborarea și implementarea tehnologiei inovaționale de maturare prin uscare a cărnii de bovină ”dry aged beef” (Universitatea Tehnică a Moldovei în parteneriat cu ”VT-GUST” SRL 2. ”Biostimulatori noi pentru agricultura ecologică” (Universitatea de Stat din Moldova în parteneriat cu GȚ ”Dumitru Chitoraga”
--	--	--	--	--	--

Abrevieri:

MECC – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării DÎG – Direcția învățământ general DÎPT – Direcția învățământ profesional tehnic DAMEP – Direcția analiză, monitorizare și evaluare a politicilor STIC – Serviciul tehnologiei informației și comunicațiilor	CNC – Cadrul Național al Calificărilor CNCRM – Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova CT – centru de tineret CLT – centru local de tineret PAG – Plan de acțiuni al Guvernului
--	---

DMI – Direcția management instituțional DCNC – Direcția cadrul național al calificărilor DPDÎS – Direcția politici în învățământul superior SÎPV – Serviciul învățare pe tot parcursul vieții DT – Direcția tineret DS – Direcția sport DPDCI – Direcția politici în domeniul cercetării și inovării SJ – Secția juridică SRIE – Serviciul relații interetnice SPS – Serviciul probleme speciale ANACEC – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare ANCD – Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare ANCE – Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare CTICE – Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație ÎIPT – instituție de învățământ profesional-tehnic ODPDCI – Organizații de drept public din domeniile cercetării și inovării TIC – tehnologii informaționale și comunicaționale SIME – sistem informațional al managementului educației	FM – Fondul pentru manuale UNICEF – <i>United Nations International Children's Emergency Fund</i> BM – Banca Mondială APL – administrație publică locală UAT – unitate administrativ-teritorială HG – Hotărâre de Guvern ONG – organizație nonguvernamentală MSMPS – Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale MAEIE – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene MEI – Ministerul Economiei și Infrastructurii ARI – Agenția Relații Interetnice USAID – <i>United States Agency for International Development</i> SDC - Agenția Elvețiană pentru dezvoltare și Cooperare ANSP – Agenția Națională pentru Sănătate Publică ADA – Agenția Austriacă pentru Dezvoltare ANA – Agenția Națională Arheologică AIRM – Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor EURAXESS – inițiativa Comisiei Europene pentru promovarea carierei de cercetare și facilitarea mobilității cercetătorilor în spațiul European
--	---